

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«Achaia Clauss: Συνθέτοντας την ιστορία μέσα από τα
Βιβλία Επισκεπτών της.»**

ΟΝ.ΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ: ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΤΡΙΠΟΛΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΥΡΓΟΣ, 2019

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

DEPARTMENT OF MUSEOLOGY

BACHELOR'S THESIS

TOPIC:

**«Achaia Clauss: Composing the history through
Visitor's Books.»**

STUDENT NAME: PERIKLIS TRIPOLITSIOTIS

SUPERVISING PROFESSOR: MARIA ARGYROPOULOU

PYRGOS, 2019

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία, που πραγματοποιείται στο πλαίσιο των σπουδών μου στο Τμήμα Διοίκησης, Οικονομίας και Επικοινωνίας Πολιτιστικών και Τουριστικών Μονάδων του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, αποτελεί προϊόν έρευνας και καταγραφής. Ασχολείται με την ιστορία της Αχάια Κλάους, τα βιβλία διάσημων επισκεπτών της με τις βιογραφίες αυτών καθώς και με τα αφιερωματικά βαρέλια της που βρίσκονται στον χώρο του Αυτοκρατορικού Κελαριού. Τέλος, παρουσιάζονται οι συνεντεύξεις στελεχών της Αχάια Κλάους.

Κάνοντας την πρακτική μου σε αυτό το σπουδαίο μνημείο της αχαϊκής πρωτεύουσας, μου δόθηκε η ευκαιρία να αντλήσω λεπτομερείς πληροφορίες για την ιστορία του Κτήματος, να μάθω την πορεία του Οινοποιείου στο πέρασμα του χρόνου και να αποκτήσω γνώσεις για την σταδιοδρομία μου. Επίσης, είχα την ευκαιρία να κατανοήσω και να εκτιμήσω εκ του σύνεγγυς την προσπάθεια όλων εκείνων που έχουν κρατήσει αυτό το Κτήμα τόσα χρόνια ανοιχτό για όλον τον κόσμο και να αντιληφθώ το μέγεθος ενός τέτοιου μνημείου. Όλα τα παραπάνω συνέβαλαν στη δημιουργία αυτής της πτυχιακής εργασίας.

Στο πρώτο κεφάλαιο δίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των ορισμών, των τεκμηρίων, της ιστορίας, καθώς και του τρόπου άντλησης ιστορικών στοιχείων από τεκμήρια. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται η ιστορία της Πάτρας στον χώρο του κρασιού, κυρίως κατά τον 19^ο αιώνα, της Αχάια Κλάους, και μια σύντομη αναφορά στον ιδρυτή της. Στο τρίτο κεφάλαιο καταγράφονται οι συνεντεύξεις δύο ανώτερων στελεχών της Αχάια Κλάους. Ακολουθεί το τέταρτο κεφάλαιο όπου αναλύονται τα βιβλία διάσημων επισκεπτών. Στο πέμπτο κεφάλαιο εκτίθενται τα αφιερωματικά βαρέλια με φωτογραφίες αυτών. Τέλος, στο έκτο κεφάλαιο αναφέρονται τα συμπεράσματα του σπουδαίου θεσμού που ανέδειξε ο Γουσταύος Κλάους, δηλαδή τα Βιβλία των Επισκεπτών.

Η μελέτη για την εκπόνηση αυτής της εργασίας βασίστηκε κυρίως σε ιστορικά αρχεία και βιβλία της Αχάια Κλάους. Ωστόσο, ιδιαίτερα σημαντική ήταν η συμβολή της πρακτικής που έκανα σε αυτόν τον χώρο, κατά τη διάρκεια της οποίας είχα την ευκαιρία να κάνω αρκετές ξεναγήσεις σε ομάδες επισκεπτών του. Σπουδαία, τέλος, αποδείχτηκε και η βοήθεια όλων των ανθρώπων που δουλεύουν στο Κτήμα, με τους οποίους γνωρίστηκα και απέκτησα άριστες σχέσεις.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αισθάνομαι την ανάγκη να εκφράσω την απέραντη ευγνωμοσύνη μου στην μητέρα μου Μαρία και στις αγαπημένες μου αδερφές, Δήμητρα και Νεκταρία, για την ανεκτίμητη προσφορά τους στην διάρκεια των μαθητικών και φοιτητικών μου χρόνων και την αμέριστη υποστήριξη τους σε κάθε μου επιλογή.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες εκφράζω στην κ. Τόνια Ράπη και τον κ. Περικλή Μπαλτά για την ανιδιοτελή βοήθειά τους, τον πολύτιμο χρόνο που μου αφιέρωσαν και τις σημαντικές πληροφορίες που μου μετέδωσαν καθ' όλη την διάρκεια της συγγραφής μου, καθώς χωρίς τη συνδρομή τους δεν θα ήταν δυνατή η πραγματοποίησή της.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω για ακόμη μία φορά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κ. Μαρία Αργυροπούλου για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε και την αφιέρωση του απαιτούμενου χρόνου ώστε να ολοκληρωθεί η εργασία αυτή.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βασικό αντικείμενο αυτής της εργασίας, όπως μαρτυρά και ο τίτλος της, είναι η σύνθεση της ιστορίας της Αχάια Κλάους από τα βιβλία σημαντικών επισκεπτών της. Στη μελέτη αυτή παρουσιάζονται, μέσα από πηγές και προσωπικές εμπειρίες, ο ρόλος του οινοποιείου στην τοπική κοινωνία από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα, και τα επιμέρους στοιχεία που το αποτελούν. Τέλος, παρατίθενται εννοιολογικοί προσδιορισμοί, πληροφορίες και ιστορικά στοιχεία, καθώς και συνεντεύξεις δύο σημαντικών στελεχών της Αχάια Κλάους με πολυετή εμπειρία και εργασία στο εν λόγω οινοποιείο αλλά και γενικότερα στον χώρο του κρασιού.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

βιβλία επισκεπτών, Αχάια Κλάους, Γουσταύος Κλάους, Έπαυλη, Αυτοκρατορικό Κελάρι

ABSTRACT

The main subject of this work, as testified and its title, is the composition of history through the important guest books of Achaia Claus. In this study are presented through the search for sources as well as through personal experiences, the role of the winery in the local community from its foundation to this day, as well as its individual components. Finally, there are the conceptual designations and information and historical data and also interviews of two important executives of Achaia Claus with many years of experience and work in this area and more generally in the field of wine.

KEYWORDS

Guestbooks, Achaia Clauss, Gustavos Clauss, Villa, Imperial Cellar

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ-ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

A.B.Y: Αυτού Βασιλική Υψηλότητα

NDSAP: Εθνικό Σοσιαλιστικό Γερμανικό Κόμμα

ΕΡΕ: Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση

ΕΣΗΕΑ: Ένωση Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών

ΕΜΠ: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

ΓΣΕΕ: Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας

ΕΟΝ: Εθνική Οργάνωση Νεολαίας

ΕΠΕΚ: Εθνική Προοδευτική Ένωση Κέντρου

ΑΚΕΛ: Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού

ΔΗΚΟ: Δημοκρατικό Κόμμα

BAFTA: British Academy Film Awards

ΕΠΟΝ: Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων

ΕΛΑΣ: Ελληνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός

ΕΔΑ: Ενιαία Δημοκρατική Αριστερά

ΠΑΜ: Πανελλήνιο Αντιδικτακτορικό Μέτωπο

ΔΗΠΕΘΕ: Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Πάτρας

ΔΗΚΚΙ: Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα

ΠΑΜΕ: Πανεργατικό Αγωνιστικό Μέτωπο

ΕΑΜ: Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο

FSB: Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ασφάλειας της Ρωσικής Ομοσπονδίας

ΕΟΚΑ: Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών

ΠΑΚ: Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Κίνημα

ΔΗΣΥ: Δημοκρατικός Συναγερμός

IBBY: International Board on Books for Young People

EIPT: Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας Τηλεοράσεως

ΥΕΝΕΔ: Υπηρεσία Ενημέρωσεως Ενόπλων Δυνάμεων

NSF: Εθνικό Ίδρυμα Επιστημών

AMS: Αμερικανική Μαθηματική Εταιρεία

HMMY: Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

TAR: Μουσικό Διαδικτυακό Περιοδικό με αφορμή την κιθάρα

Α.Σ.Κ.Τ: Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών

A.Y.: Αυτού Υψηλοτάτη

LHRH: Luteinizing Hormone-releasing hormone

Bobsled: Αγωνιστικό Έλκηθρο

Felice: Ευτυχής στα Ιταλικά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Εικ. 2.2.1: Ο Γουσταύος Κλάους, (Από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη: «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΙΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της»-Πάτρα 2011)

Εικ. 2.4.1: Η Έπαυλη του Κλάους (<https://www.patrasevents.gr/article/286194-epauli-clauss-o-poli-omorfos-xoros-stin-kastropoliteia-tis-patras>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εικ 5.2.1.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Moltke (Από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη: «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ 5.2.2: Βαρέλιαφιερωμένο στον Μπίσμαρκ (Από το βιβλίο της Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη: «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΙΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ 5.2.3.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλιά Γεώργιο τον Α΄ (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.2.4: Βαρέλι αφιερωμένο στην Βασίλισσα Όλγα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.2.5: Δεύτερο βαρέλι αφιερωμένο στην Βασίλισσα Όλγα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.2.6: Βαρέλι αφιερωμένο στην Πριγκίπισσα της Ουαλίας Αλεξάνδρα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.2.7: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλιά Γεώργιο Β΄ (φωτογραφία από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "Αχάια" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.2.8: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλιά Παύλο (φωτογραφία από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.2.9: Βαρέλι αφιερωμένο στην Ελληνική Βασιλική Αεροπορία- Βάση Αράξου και στον Hans Ehrenstralle (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.2.10: Βαρέλι αφιερωμένο στον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α΄ (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.3.1: Βαρέλι αφιερωμένο στην Νάντια Κομανέτσι (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.3.2.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Δημήτρη Μυταρά (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ 5.3.3.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Μανώλη Γλέζο και τον Benigno (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.3.4.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Andrew Schally και τον Τίτο Πατρίκιο (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.3.5.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Δημήτρη Μαρωνίτη (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.3.6.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Αλβέρτο του Μονακό (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.3.7.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Καλλιόπη και τον Lucio Dalla (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.3.8.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Κώστα Τσόκλη (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ.5.3.9.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Κάρολο Παπούλια (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.3.10.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Νάνα Μούσχουρη (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.1.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ. 5.4.2.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Μαίρη Λίντα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ. 5.4.3.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Δημήτρη Χριστόφια (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011)

Εικ.5.4.4.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Μ. Γκριμάλντι (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.5.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Γιάννη Ξανθούλη (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.6.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλικό Σακκά (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.7.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Θάνο Μικρούτσικο (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.8.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Mark Grauwels και στον Christophe Delporte (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.9.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Σόνια Θεοδωρίδου και τον Θεόδωρο Ορφανίδη (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

Εικ.5.4.10.: Βαρέλι αφιερωμένο στο Rotary international (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	III
Ευχαριστίες.....	IV
Περίληψη.....	V
Λέξεις Κλειδιά.....	V
Abstract	VI
Keywords	VI
Συμβολισμοί-Συντομογραφίες.....	VII
Παράρτημα εικόνων.....	VIII
Εισαγωγή.....	XIII
Κεφάλαιο Πρώτο: Διαμόρφωση ιστορίας μέσα από τα τεκμήρια.....	14
1.1 Ορισμοί.....	14
1.2. Άντληση ιστορικών στοιχείων μέσα από τεκμήρια.....	16
Κεφάλαιο Δεύτερο: Η Ιστορία της Αχάια Κλάους.....	19
2.1. Λίγα λόγια για την Πάτρα στον χώρο του κρασιού.....	19
2.2. Λίγα λόγια για τον ιδρυτή της Αχάια Κλάους.....	21
2.3. Ιστορική Αναδρομή στην Αχάια Κλάους.....	22
2.4. Η Έπαυλη του Κλάους.....	26
Κεφάλαιο Τρίτο: Συνεντεύξεις Σημαντικών Στελεχών της Αχάια Κλάους.....	31
3.1. Συνέντευξη Κ. Περικλή Μπαλτά(Υπεύθυνος Κτήματος).....	31
3.2. Συνέντευξη Κ. Τόνιας Ράπτη(Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων Κτήματος).....	35
Κεφάλαιο Τέταρτο: Βιβλία Διάσημων Επισκεπτών.....	38
4.1. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 1: 1885-1909.....	38
4.2. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 2: 1909-1924.....	51
4.3. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 3: 1924-27/4/1940.....	55
4.4. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 4: 27/10/1937-26/7/1941.....	67
4.5. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 5: 1941-1949.....	80
4.6. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 6: 1967-1994.....	83

4.7. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 7: 7/11/1994-16/3/2001.....	106
4.8. Βιβλίο Επισκεπτών Νο 8: 1/4/2001-18/9/2008.....	115
Κεφάλαιο Πέμπτο: Αυτοκρατορικό Κελάρι και Αφιερωματικά Βαρέλια.....	126
5.1. Η Πρώτη Επισκέπτρια της Αγία Κλάους.....	126
5.2. Α΄ Μέρος Αφιερωματικών Βαρελιών.....	128
5.3. Β΄ Μέρος Αφιερωματικών Βαρελιών.....	138
5.4. Γ΄ Μέρος Αφιερωματικών Βαρελιών.....	150
Συμπεράσματα.....	161
Βιβλιογραφία.....	163

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πτυχιακή αυτή εργασία παρουσιάζει την ιστορία της Αχάια Κλάους όπως γίνεται γνωστή μέσα από τα Βιβλία Διάσημων Επισκεπτών της μέχρι και το 2014. Η έρευνα εστιάζεται σε αυτά τα έτη χωρίς να παραβλέπεται το γεγονός ότι μέχρι σήμερα ο αριθμός των επισκεπτών αγγίζει τους 100.000 τον χρόνο. Παράλληλα γίνεται αναφορά στα αφιερωματικά βαρέλια διάσημων επισκεπτών, τα οποία ανέρχονται σε 30 μέσα στον χώρο του Αυτοκρατορικού Κελαριού. Το τελευταίο μάλιστα ο Κλάους το αφιέρωσε στην Αυτοκράτειρα της Αυστροουγγαρίας Ελισάβετ.

Πολύτιμη πηγή για την καταγραφή των ιστορικών στοιχείων του κυρίως θέματος της εργασίας αλλά και των εισαγωγικών κεφαλαίων, αποτέλεσε το πλούσιο ιστορικό - χειρόγραφο και ηλεκτρονικό - αρχείο του Κτήματος, αλλά και οι μαρτυρίες των εργαζομένων του οινοποιείου.

Η δομή της εργασίας έχει ως εξής:

- Στο Πρώτο Κεφάλαιο παρατίθενται ορισμοί.
- Στο Δεύτερο Κεφάλαιο ο αναγνώστης ενημερώνεται για την ιστορία της Πάτρας στον χώρο του κρασιού, κυρίως κατά τον 19^ο αιώνα. Στη συνέχεια, ακολουθεί μια ιστορική αναδρομή της πορείας της Αχάια Κλάους βασισμένη σε ιστορικά και βιογραφικά στοιχεία που αφορούν τον ιδρυτή της και την ιστορία της Έπαυλης του.
- Στο Τρίτο Κεφάλαιο καταγράφονται οι συνεντεύξεις δύο σημαντικών ανώτερων στελεχών της Αχάια Κλάους, της κ. Τόνιας Ράπτη, υπεύθυνης δημοσίων σχέσεων του Κτήματος και του κ. Περικλή Μπαλτά, υπεύθυνου του Κτήματος.
- Το Τέταρτο Κεφάλαιο περιέχει τα βιβλία διάσημων επισκεπτών της Αχάια Κλάους, με τις βιογραφίες και την ιστορία αυτών.
- Στο Πέμπτο Κεφάλαιο παρουσιάζονται τα 30 αφιερωματικά βαρέλια διάσημων επισκεπτών του Αυτοκρατορικού Κελαριού και η σύνδεση αυτών των ατόμων με το Κτήμα.
- Στο Έκτο Κεφάλαιο η εργασία ολοκληρώνεται με επιλογική σύνοψη και απόδοση συμπερασμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η μελέτη των γεγονότων που απαρτίζουν το παρελθόν του ανθρώπου έως και τις μέρες μας, η καταγραφή αυτών και τα αίτια που τα προκάλεσαν συνθέτουν τον όρο Ιστορία. Περιέχει πηγές που καθορίζουν την ιδιαιτερότητα κάθε εποχής από τους προϊστορικούς χρόνους έως σήμερα.

Η ιστορία είναι επιστήμη που εξελίσσεται, με αποτέλεσμα διαρκώς να μεταβάλλεται. Ωστόσο, δεν αποτελεί μόνο αφήγηση γεγονότων, αλλά και αναδρομή και μελέτη του παρελθόντος, που συντελεί στην ερμηνεία του παρόντος και στην πρόβλεψη του μέλλοντος.

Ακόμα η ιστορία ασχολείται με την ζωή των λαών και της ανθρωπότητας γενικότερα. Έργο του ιστορικού λοιπόν είναι η καταγραφή των γεγονότων, άλλοτε αναλύοντάς τα και άλλοτε κάνοντας απλή αναφορά, αναλόγως της σπουδαιότητάς τους για το σύνολο του κόσμου. Αναμφισβήτητα, η ακρίβεια και η αντικειμενικότητα αποτελούν χρέος του (Λέων Τολστόι, Τόμος Β΄ Επίλογος).

Η ιστορία επίσης είναι μια επιστήμη, με δικούς της κανόνες και μεθόδους. Η σύγχρονη μορφή της διαμορφώθηκε οριστικά τον 19^ο αιώνα. Έκτοτε έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές που οφείλονται τόσο στην επιστημολογική εξέλιξη της ίδιας της ιστοριογραφίας όσο και στην αλληλεπίδρασή της με ιδεολογικά και φιλοσοφικά ρεύματα (μαρξισμός, θετικισμός, μεταμοντερνισμός κλπ.) της κάθε εποχής (Οι λέξεις του ιστορικού, 2007).

Η ετυμολογία της λέξης "ιστορία" προέρχεται από το ουσιαστικό ίστωρ το οποίο προκύπτει από την ρίζα Fiδ - του αρχαίου ρήματος οίδα που σήμαινε "γνωρίζω". Ίστωρ λοιπόν ήταν εκείνος που ήξερε ένα θέμα καλά ή ήταν αυτόπτης μάρτυρας ενός γεγονότος π.χ. ένας διαιτητής.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Ένα βιβλίο, ένα περιοδικό, μια εφημερίδα, μια βιντεοκασέτα, ένα DVD, ένας δίσκος μουσικής σε βινύλιο ή ως CD, ένας χάρτης, ένα μικροφίλμ, ένα λογισμικό σε CD, slides ή ακόμα και οποιοδήποτε άλλο υλικό αντικείμενο (π.χ. ένα αντίγραφο μουσειακού εκθέματος ή ένα επιτραπέζιο παιχνίδι) αποτελούν τεκμήρια, τα οποία διατίθενται σε μια βιβλιοθήκη και αποτελούν μέρος της συλλογής της. Τα τεκμήρια διακρίνονται σε έντυπο υλικό (π.χ. βιβλία, περιοδικά, χάρτες), οπτικοακουστικό υλικό (π.χ. δίσκος μουσικής, ταινία DVD) και υλικό αντικείμενο (π.χ. ένα μουσειακό έκθεμα). Επίσης κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τον τρόπο αποθήκευσης των δεδομένων τους σε ηλεκτρονική μορφή (Negreponte N., 1996).

Σε μια συνηθισμένη βιβλιοθήκη τα περισσότερα ή όλα τα τεκμήρια είναι φυσικά αντικείμενα που μπορούμε να αγγίξουμε π.χ. ένα βιβλίο ή ένας χάρτης. Ακόμη και τεκμήρια που είναι σε ηλεκτρονική μορφή θεωρούνται απτά φυσικά αντικείμενα αν η πληροφορία έχει αποθηκευτεί σε ένα υλικό μέσο, π.χ. ένα CD ή ένα DVD, το οποίο βρίσκεται πακεταρισμένο σε κάποια συσκευασία, ένα φάκελο ή ένα κουτί. Στις ψηφιακές βιβλιοθήκες όμως όλα τα

τεκμήρια είναι άυλα. Όταν ένας χρήστης τους χρησιμοποιήσει ένα τεκμήριό τους, λαμβάνει πληροφορία μόνο σε μορφή bits μέσω του υπολογιστή του και του διαδικτύου. Γνωστά παραδείγματα άυλων τεκμηρίων είναι τα ηλεκτρονικά βιβλία, διάφορα πακέτα λογισμικού, οι βιντεοσκοπημένες ψηφιακά ταινίες. Τα άυλα αυτά ψηφιακά τεκμήρια έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που μειώνουν το κόστος λειτουργίας της βιβλιοθήκης καθώς καταλαμβάνουν ελάχιστο χώρο και διατίθενται εύκολα μέσω του διαδικτύου χωρίς χωροχρονικούς περιορισμούς και με πολλές μορφές αφού συνδυάζουν κείμενο, εικόνα και ήχο. Ωστόσο, λόγω του ψηφιακού χάσματος που υπάρχει μεταξύ πλουσίων και φτωχών χωρών ή κοινωνικών ομάδων, τα άυλα ψηφιακά τεκμήρια ενδέχεται να μην είναι προσβάσιμα από όλους (Μπώκος Γ.,2002).

1.2. ΑΝΤΛΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΕΚΜΗΡΙΑ

Για να αντλήσει κανείς ιστορικά στοιχεία από τεκμήρια χρειάζεται να ακολουθήσει συγκεκριμένα βήματα. Αρχικά είναι αναγκαίο να ανακαλύψει τα στοιχεία του παρελθόντος που υπάρχουν στο τεκμήριο με το οποίο ασχολείται. Παράλληλα οφείλει να λάβει υπόψη του την εποχή στην οποία αναφέρεται αυτό και να αφουγκραστεί άλλες πτυχές του παρελθόντος που τυχόν μπορεί να αναδείξει. Στη συνέχεια πρέπει να περιγράψει όλα όσα μαρτυρούν οι πηγές ιδωμένα από την ματιά του παρελθόντος καθώς αυτό είναι απαραίτητο να φωτιστεί. Τούτο σημαίνει ότι για την σωστή αξιοποίηση των πηγών είναι αναγκαία η απελευθέρωσή τους από τη ματιά του παρόντος που τις έχει καταστήσει τεκμήριο, δηλαδή πολιτιστική κληρονομιά. Παρακάτω παρατίθενται ερωτήσεις που οφείλει κανείς να ακολουθήσει προκειμένου να τοποθετήσει ένα τεκμήριο στο χώρο του, τις οποίες αντλήσαμε από το βιβλίο της Μ. Ρεπούση *Μαθήματα Ιστορίας*, (Ρεπούση 2004 σ.310).

A. Τοποθέτηση της πηγής στο ιστορικό πλαίσιο.

1. Διερεύνηση των συνθηκών δημιουργίας της

- a. Ποιος είναι ο δημιουργός της και τι γνωρίζουμε για αυτόν;
- b. Που και πότε δημιουργήθηκε;
- c. Ποιος υπήρξε ο σκοπός-πρόθεση της δημιουργίας της;
- d. Ποιο το κοινό στο οποίο απευθυνόταν και τι γνωρίζουμε για αυτό;

B. Κατανόηση του ρόλου της μαρτυρίας στη διαμόρφωση της ιστορικής μνήμης

1. Κατάταξη της πηγής

- a. Είναι πρωτογενής ή δευτερογενής πηγή;
- b. Σε ποιο είδος ανήκει;
- c. Δημιουργήθηκε κατά την διάρκεια των φαινομένων που περιγράφει - των πληροφοριών που διασώζει;
- d. Είναι μαρτυρία μεταγενέστερη; Ποια η χρονική απόσταση;
- e. Πώς απέκτησε ο συγγραφέας τις πληροφορίες που δίνει; Σε ποιες μαρτυρίες στηρίχθηκε;
- f. Πού βρέθηκε; Πού σώθηκε; Πού βρίσκεται σήμερα; Σε ποια κατάσταση;

2. Κατανόηση της πηγής

- a. Ποιο είναι το θέμα που ασχολείται;
- b. Ποιες είναι οι βασικές ιστορικές έννοιες που περιλαμβάνονται;
- c. Ποια άποψη έχει ο δημιουργός για το θέμα (Είναι προκατειλημμένος;);
- d. Ποιες αξίες εμφωλεύονται;
- e. Ποια προβλήματα υπογραμμίζονται;
- f. Τι αποσιωπάται; Τι αναδύεται;
- g. Ποιος είναι ο κατηγορηματικός σκοπός της δημιουργίας;
- h. Ποιο αποτέλεσμα θα βγει από τον δημιουργό της πηγής; Γιατί γράφτηκε;

3. Αξιολόγηση της πηγής

- a. Είναι χαρακτηριστική η πηγή για την εποχή της; Πόσο γνωστή;
- b. Υπάρχουν άλλες πηγές σε αυτό το είδος;

- c. Ποικίλλει από άλλες πηγές της εποχής της; Συμφωνεί ή όχι με άλλα γεγονότα που γνωρίζουμε σήμερα;
- d. Διακρίνεται προκατάληψη, μεροληψία;
- e. Διασώζει την άποψη των νικημένων; των ηττημένων; άλλων;
- f. Ποια επιρροή άσκησε στην εποχή της ή σε μεταγενέστερες εποχές;

Τεκμήρια, όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω, δεν είναι μόνο τα έγγραφα. «Κείμενα» αποτελούν και οι φωτογραφίες, οι αφίσες, τα κινηματογραφικά φιλμ, οι προφορικές μαρτυρίες, οτιδήποτε μπορεί να μας δώσει πληροφορίες για το παρελθόν. Για την χρησιμοποίηση αυτών ισχύουν βεβαίως οι γενικοί άξονες που ισχύουν για όλες τις γραπτές ιστορικές πηγές. Ωστόσο, για να βγουν στην επιφάνεια όσο το δυνατόν περισσότερες πλευρές του συγκεκριμένου τεκμηρίου, ανάλογα με την μορφή τους, είναι απαραίτητο να εξειδικεύουμε τις ερωτήσεις μας.

Όταν το τεκμήριο μας είναι φωτογραφία, ρωτάμε:

- 1. Ποιος τράβηξε την φωτογραφία;
- 2. Για ποιον λόγο και για ποιον τραβήχτηκε η φωτογραφία;
- 3. Πώς τραβήχτηκε η φωτογραφία;
- 4. Τι μας λένε οι φωτογραφίες του ίδιου θέματος που τελικά δεν δημοσιεύτηκαν;
- 5. Σε τι πλαίσιο παρουσιάστηκε η φωτογραφία;

Όταν το τεκμήριο μας είναι φωτογραφικό φιλμ /τα επίκαιρα:

- 1. Είναι το φιλμ αυθεντικό;
- 2. Πώς τραβήχτηκε και πώς έγινε το μοντάζ;
- 3. Ποιος και γιατί έφτιαξε το φιλμ;
- 4. Σε ποιο κοινό απευθυνόταν;

Όταν το τεκμήριο μας είναι προφορική μαρτυρία:

- 1. Ποιος είναι ο αφηγητής;
 - a. Πώς σχετίζεται με τα γεγονότα στα οποία αναφέρεται;
 - b. Πώς μπορεί να επηρεάζεται η κοινωνική θέση του αφηγητή;
 - c. Τι κέρδος μπορεί να έχει ο αφηγητής υποστηρίζοντας μια εκδοχή των γεγονότων που αφηγείται;
 - d. Πώς παρουσιάζει τον εαυτό του στην αφήγηση;
 - e. Πώς μπορεί να έχει επηρεάσει την αφήγηση η δημόσια μνήμη για τα γεγονότα;
- 2. Σε ποιόν δίνεται η συνέντευξη;
 - a. Ποια είναι τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα του ερευνητή που γίνονται ορατά μέσα από την συνέντευξη;
 - b. Πώς μπορεί να ασκήσουν επιρροή στην διαδικασία της συνέντευξης;
 - c. Τι προετοιμασία έχει κάνει ο ερευνητής για την συνέντευξη;
 - d. Πόσο επιτυγχάνει ο ερευνητής στο να ενθαρρύνει τον αφηγητή να μιλήσει;
 - e. Πώς μπορεί να επηρεάζει τη συνέντευξη η κοινωνική θέση του ερευνητή;

- f. Πώς μπορεί να επηρεάζει την συνέντευξη η δυναμική που αναπτύσσεται μεταξύ ερευνητή και αφηγητή;
 - g. Σχετίζονταν πριν την συνέντευξη ο ερευνητής με τον αφηγητή;
 - h. Πώς μπορεί αυτή η γνωριμία να επηρεάσει τη συνέντευξη;
3. Το περιεχόμενο της συνέντευξης;
- a. Πώς δόμησε την συνέντευξη ο αφηγητής;
 - b. Ποια πλοκή έχει η αφήγηση;
 - c. Ποια μοτίβα, εικόνες και ανέκδοτα χρησιμοποιεί ο αφηγητής για να ανάγει την εμπειρία;
 - d. Τι συμπεράσματα μπορούμε να βγάλουμε για το πώς ο αφηγητής αντιμετωπίζει την εμπειρία του;
 - e. Τι παραβλέπει ο αφηγητής;
 - f. Σε ποια θέματα επιμένει ο αφηγητής ή δείχνει περισσότερο ενθουσιασμό; Τι μπορούμε να σκεφτούμε σχετικά με αυτό;
 - g. Υπάρχουν στιγμές που ο αφηγητής δεν απαντά στην ερώτηση; Γιατί μπορεί να συμβαίνει αυτό;
 - h. Ποια είναι τα σημαντικότερα πραγματολογικά σφάλματα της αφήγησης;
 - i. Έχει συνοχή η αφήγηση;
 - j. Είναι συμβατή η αφήγηση σύμφωνα με όσα ξέρουμε από άλλες πηγές; Πώς ερμηνεύουμε τυχόν παρεκτροπές;
4. Γιατί έγινε η συνέντευξη;
- a. Πώς μπορεί να επηρέασε το περιεχόμενο ο λόγος για τον οποίο έγινε η συνέντευξη;
5. Σε τι περιβάλλον πραγματοποιήθηκε η συνέντευξη;
- a. Πώς μπορεί ο τόπος που διεξήχθη η συνέντευξη να επηρέασε την αφήγηση;
 - b. Πώς μπορεί η παρουσία άλλων προσώπων στην συνέντευξη να επηρέασε την αφήγηση;

Σημειώνουμε εδώ ότι η άντληση ιστορικών στοιχείων θα γίνει από φωτογραφίες, από γραπτές πηγές, από διάφορες άλλες ιστορικές πηγές αλλά και από προφορικές μαρτυρίες π.χ. συνεντεύξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει αρχικά αναφορά στην ιστορία της αχαϊκής πρωτεύουσας στον χώρο του κρασιού και θα ακολουθήσει ιστορική αναδρομή στην Αχαΐα Κλάους με κύριο σημείο αναφοράς την Έπαυλη του Κλάους.

2.1. ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ

Η οικονομία του μικρού ελληνικού κράτους, και ειδικότερα της Πάτρας, στα τέλη του 19^{ου} αιώνα έως και το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στηριζόταν κυρίως στην εξαγωγή σταφίδας. Η αχαϊκή πρωτεύουσα είχε το παγκόσμιο μονοπώλιο, κυρίως στην Αγγλία, της μαύρης σταφίδας, η οποία είχε αποκτήσει σημαντική και ιδιαίτερη θέση στα διαιτητικά γούστα των Αγγλων. Και τούτο διότι τα Ιόνια Νησιά ήταν ως τις αρχές του 19^{ου} αιώνα υπό αγγλική κατοχή γεγονός που συνέβαλε στην ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών με την Ελλάδα ωστόσο αναπτυχθούν οι παραγωγές της Αυστραλίας και έπειτα της Καλιφόρνιας.

Στα Ιόνια Νησιά, λοιπόν, υπήρχαν αγγλικοί οίκοι που εμπορεύονταν σταφίδα και διατηρούσαν έτσι επαφές με την Πάτρα. Πολλοί Άγγλοι μάλιστα μετέφεραν το κέντρο δραστηριοτήτων τους στην αχαϊκή πρωτεύουσα μετά την ενσωμάτωση των Ιονίων Νήσων στην Ελλάδα (1863). Γερμανοί όπως ο Κλάους, ο Άμβουργερ, ο Μπίρκφελδ, ο Μίλλερ ασχολούνται κυρίως με την σταφίδα και παράλληλα αναπτύσσουν οι οινοποιείες όπως αυτές των Clauss, Άμβουργερ, Λόχερ. Στην Πάτρα κατά συνέπεια δημιουργήθηκε ένας ελεύθερος εμπορικός ανταγωνισμός ανάμεσα τόσο σε Έλληνες όσο και σε ξένους, καθώς η Ελλάδα δεν παραχώρησε προνόμια εμπορίας σε ορισμένα μόνο άτομα ή εταιρίες. Ο πιστωτικός κατάλογος της ΕΤΕ το 1846 περιλαμβάνει αρκετούς εμπορικούς οίκους ελληνικών και ξένων συμφερόντων, όπως: Βαρφ-Χαρκκονκ και Σία, Γερούσης Κωνσταντίνος, Θεοχάρης Κωνσταντίνος, Κλαρκ Πέτερ & Σία, Πετσάλη Αφοί, Πράτσικας Σιδέρης, Τζίνης Θεόδωρος, Γερούσης Σωτήριος, Κρεμμύδης Παναγιώτης, Τσικλητήρας Θεόδωρος κ.λπ. (Τριανταφύλλου, 1980).

Πέραν αυτών όμως είναι σημαντικό να γίνει γνωστός ο τρόπος που οι περιηγητές και οι ταξιδιώτες γενικότερα αντιλαμβάνονταν την πόλη των Πατρών, τόσο από οικονομική όσο και από κοινωνική άποψη. Στο πλαίσιο ιστορικής έρευνας αναζητήθηκαν κείμενα περιηγητών για να εντοπισθούν διάφοροι χώροι, να εξακριβωθούν αλλαγές που έγιναν σε αυτούς στο πέρασμα των χρόνων και να γίνει γνωστός ο τρόπος ζωής των κατοίκων τους μέσα από στοιχεία κοινωνικά, ιστορικά, οικονομικά, λαογραφικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά κ.α.

Ένα τέτοιο χαρακτηριστικό κείμενο, που κεντρίζει το ενδιαφέρον, είναι μια περιγραφή του Ζακυνθινού ιστορικού Παναγιώτη Χιώτη που επισκέφθηκε την Πάτρα την περίοδο 2-7 Σεπτεμβρίου 1883. Η περιγραφή του είναι εύγλωττη, πολύ παραστατική και αντικειμενική καθώς, ως πολυταξιδεμένος στην Ευρώπη, διακρίνεται από κριτικό πνεύμα και ρεαλισμό. Μέσα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων της Πάτρας μας δίνει πολλές πληροφορίες για την πόλη και κυρίως για την περιοχή του λιμένος μέχρι και την οδό Αγίου Ανδρέου. Επίσης, περιγράφει την αγορά στη συμβολή των οδών Αγίου Ανδρέου και Ζαΐμη και αναφέρει αρκετά χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής της και του τρόπου λειτουργίας των άλλων δύο αγορών. Επιπλέον, προσδιορίζει με ακρίβεια τα είδη των καταστημάτων της περιοχής, την κίνηση του λιμανιού, ενώ με παραστατικές εικόνες και διάφορα περιστατικά αποδίδεται η καθημερινότητα των κατοίκων της Πάτρας την εποχή εκείνη.

Από τις περιγραφές του ιστορικού της Ζακύνθου συμπεραίνουμε ότι το λιμάνι, η κινητικότητα των κατοίκων, τα γεμάτα κόσμο ατμόπλοια, οι τεράστιες αποθήκες με σταφίδα,

η νέα αγορά, η ποικιλία, η ποιότητα και η ποσότητα των προϊόντων, οι έποικοι, οι ταξιδιώτες και τα μεγάλα καταστήματα οδήγησαν την Πάτρα σε μεγάλη κοινωνική και οικονομική ακμή. Η Πάτρα, λοιπόν, είναι μια πόλη που δέχεται επιδράσεις από την Δύση χωρίς όμως να απωθεί αυτές της Ανατολής. Έτσι, αυτό το συνταίριασμα παραδόσεων και πολιτισμών είναι ολοφάνερο στη δυναμική της πόλης, που σε συνδυασμό με τη γεωγραφική θέση και τον πλούτο της, συνετέλεσαν στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και εξέλιξη των κατοίκων της (Χρήστος Α. Μούλιας, 2000).

Επιπροσθέτως στον βιομηχανικό κλάδο της Πάτρας υπήρχαν δύο μεγάλες βιομηχανίες: η οινοποιία και η τυροποιία. Αρχικά στην οινοποιία λειτουργούσαν δύο εργοστάσια το 1896, το ένα, η «Αχάια Κλάους», είναι το πρώτο και αρχαιότερο και λειτουργεί μέχρι σήμερα, το άλλο, η εταιρεία «Άμβουργερ και Σία» δεν λειτουργεί στις μέρες μας. Το πρώτο, με το οποίο θα ασχοληθούμε, είχε κρασιά και κονιάκ, διάσημα παντού και κυρίως στις γερμανικές και αμερικανικές αγορές. Η ετήσια παραγωγή ήταν κατά μέσο όρο 120.000 βαρέλια, εκ των οποίων 1000, αφού συμπλήρωναν 50 χρόνια, αποστέλλονταν στο εξωτερικό. Το πιο ονομαστό κρασί της εταιρείας ήταν η «Μαυροδάφνη», η οποία δινόταν στους αρρώστους γιατί ήταν τονωτικό, αναλγητικό και ελιξίριο ζωής. Το δεύτερο εργοστάσιο, που δεν λειτουργεί τώρα, ασχολούταν με την παρασκευή λευκών κρασιών, τα οποία εξάγονταν για οινοποίηση. Παρήγαγε και επιτραπέζιο κρασί παρόμοιο με το Bordeaux ή Bourgogne. Επίσης, το κονιάκ ήταν προϊόν και των δύο εταιρειών. Το κοινό στοιχείο τους ήταν η διασημότητά του και η ευρεία ζήτησή του σε όλον τον κόσμο γεγονός που οδήγησε την ετήσια παραγωγή να ανέρχεται σε 200.000 λίτρα.

Το ίδιο έτος υπήρχαν στην Πάτρα δύο εργοστάσια τυροποιίας, το ένα ήταν των αδελφών Πάνου και Δημήτρη Βασιλείου και το άλλο του Ανδρέα Παναγόπουλου.

Τέλος, στην Πάτρα ήταν γνωστή η δημιουργία οινοπνεύματος από σταφίδα. Το 1859 λειτουργούσαν δεκαέξι οινοπνευματοποιία, με είκοσι πέντε αποστακτήρες που ημερησίως παρήγαγαν εβδομήντα βαρέλια, δηλαδή περίπου 5.000 λίτρα, απασχολώντας περίπου 35 εργάτες. Η μεγάλη ανάπτυξη όμως της οινοπνευματοποιίας, με βασική ύλη την σταφίδα, θα έρθει μερικά χρόνια αργότερα. Έτσι συμπεραίνουμε ότι το 1858 ήταν η χρονιά της αφετηρίας για την οινοπνευματοποιία μεγάλου επιπέδου (Γιώτα Καικά Μαντανίκα, 1998).

2.2 ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΔΡΥΤΗ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ

Ο Γουσταύος Κλάους ήταν Γερμανός έμπορος σταφίδας και ιδρυτής της οινοποιητικής εταιρείας Αχάια Κλάους. Γεννήθηκε στο Μένιγκεν της Βαυαρίας και έμεινε αρχικά στον Λονδίνο. Στα επόμενα χρόνια όμως, λόγω μιας αρρώστιας που τον καταπονούσε στο στήθος, έπρεπε να εγκατασταθεί σε νοτιότερα μέρη. Έτσι το 1852 σε ηλικία 27 ετών ήρθε στην Πάτρα, για να διευθύνει το τμήμα εξαγωγών σταφίδας της εταιρείας Φελς & Σία η οποία είχε έδρα στην Γερμανία. Ο Κλάους έφερε μαζί του ένα ρομαντισμό και κοσμοπολιτισμό, αλλά και τον φιλελληνικό αέρα που υπήρχε στην πατρίδα του. Το 1858 διετέλεσε πρόξενος της Γερμανικής πρεσβείας στην Πάτρα ενώ αργότερα έγινε και πρόξενος της Γαλλίας.

Το 1859 αγόρασε έκταση 60 στρεμμάτων από τον τότε κτηματία Γεώργιο Κωστάκη στην περιοχή του Ριγανόκαμπου της Πάτρας όπου δημιούργησε μια θερινή κατοικία. Στα επόμενα χρόνια όμως, αφού εκτίμησε την καλή και ποιοτική σταφίδα του τόπου, αγόρασε και τις γύρω περιοχές, με αποτέλεσμα το 1861 να ιδρύσει την οινοποιητική εταιρεία Αχάια Κλάους, η οποία με την πάροδο των χρόνων έγινε μια από τις μεγαλύτερες της Ελλάδας. Το σήμα κατατεθέν της, που την έκανε πασίγνωστη, είναι η Μαυροδάφνη. Πρόκειται για ποικιλία γλυκού οίνου, την οποία έφτιαξε ο ίδιος ο Κλάους και, σύμφωνα με την παράδοση, πήρε το όνομα της αρραβωνιαστικιάς του Κλάους, της Δάφνης, που ήταν Πατρινή, με μαύρα μάτια και μαύρα μαλλιά. Η κοπέλα αυτή πέθανε νέα και ο Κλάους για να την τιμήσει έδωσε στο γλυκό αυτό κρασί το όνομα Μαυροδάφνη.

Ο Κλάους κατά την διάρκεια της ζωής του ήρθε σε επαφή με μεγάλες προσωπικότητες ενώ είχε και φιλική σχέση με τον τότε πρωθυπουργό της Ελλάδας Χαρίλαο Τρικούπη. Επίσης, στο σπίτι του, το οποίο βρισκόταν επί των οδών Ρ. Φεραίου και Ζαΐμη, φιλοξενήθηκαν πάρα πολλά μέλη της ελληνικής και βαυαρικής βασιλικής αυλής. Επιπροσθέτως, ήταν ένας από τους χρηματοδότες του δημοτικού θεάτρου Απόλλων που βρίσκεται στην Πλατεία Γεωργίου της Πάτρας.

Πέθανε στις 11 Σεπτεμβρίου του 1908 από αποπληξία μέσα στο πλοίο καθώς πήγαινε στην Κέρκυρα. Θάφτηκε μέσα στην Αχάια Κλάους και συγκεκριμένα στο εκκλησάκι του Αγίου Θωμά. Είχε παντρευτεί την Θωμαΐδα Καρμπούνη, η οποία ήταν κόρη ενός υπασπιστή του Όθωνα και μιας Βαυαρής από το Μόναχο, και είχε αποκτήσει μια κόρη, την Αμαλία (εφ. Πελοπόννησος, σ.331).

Εικ. 2.2.1: Ο Γουσταύος Κλάους, (Από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη: «Η

2.3 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ

Μέσα από ιστορικές γραπτές μαρτυρίες και πηγές ανακαλύπτει κανείς την πλούσια ιστορία της Αχάια Κλάους με πολλές λεπτομέρειες. Αρχικά, όταν το 1859 ο Βαυαρός Γουσταύος Κλάους αποφάσισε να αγοράσει 60 στρέμματα έκτασης πατρικής γης στην περιοχή του Ριγανόκαμπου, δεν φαντάστηκε ποτέ ότι το Chateau που δημιούργησε θα γινόταν πασίγνωστο στην Ελλάδα και ότι ο ίδιος θα γινόταν η αιτία να προβληθεί η χώρα σε όλο τον κόσμο. Το ίδιο έτος άρχισαν και οι περιπέτειες του κοσμοπολίτη και bon vivant Γουσταύου Κλάους, ο οποίος αποφασισμένος να μείνει στην Πάτρα ανέπτυξε την δική του επιχειρηματική πορεία. Η κίνησή του αυτή αποδείχθηκε έξυπνη καθώς διάλεξε την Πάτρα για τις δραστηριότητές του το 1860, όταν δηλαδή στην Πελοπόννησο υπήρχε σταφιδική ακμή, αφού από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα μέχρι και το Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, η Πελοπόννησος ήταν το μεγαλύτερο αμπελουργικό διαμέρισμα της χώρας. Έτσι, στην έκταση που αγόρασε ο Κλάους και ονόμασε Gutland, που στα νέα ελληνικά σημαίνει εύφορη γη, δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε με γοργούς ρυθμούς η πρώτη οινοποιία της χώρας, η ACHAIA CLAUSS.

Η αρχιτεκτονική της οινοποιίας αυτής λέγεται Chateau viticole. Πρόκειται για τον βιομηχανικό καθεδρικό, που υπερυψώνεται στο αστικό και αγροτικό τοπίο. Ο Κλάους όμως επιθυμούσε με τα χρόνια να δημιουργηθεί μια μικρή κοινότητα στον οινικό πύργο της ACHAIA CLAUSS όπου θα ζούσαν οι εργαζόμενοι με τις οικογένειές τους. Έτσι, το 1880 περίπου γύρω από τον πύργο υπήρχαν κατοικίες εργατών και υπαλλήλων διαφόρων εθνικοτήτων, όπως Ιταλοί μάστορες, Μαλτέζοι βαρελοποιοί, Γερμανοί διοικητικοί υπάλληλοι και Έλληνες εργάτες και υπάλληλοι. Επίσης, ο Κλάους μέσα σε αυτό το μικρό χωριό φρόντισε να φτιάξει δύο εκκλησίες, μία Ορθόδοξη και μία Καθολική, για να εκτελούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα οι άνθρωποι που έμεναν εκεί. Παράλληλα, έχτισε και ένα σχολείο για να αποκτήσουν μόρφωση τα παιδιά των οικογενειών. Με αυτές τις ενέργειες ο Κλάους κατάφερε να δημιουργήσει μια μικρή κοινότητα γύρω από την οινοποιία την οποία περιέκλεισε με τείχη, για να προστατεύσει τους κατοίκους της από τους ληστές της εποχής. Μέχρι πριν λίγα χρόνια ζούσαν απόγονοι πέντε γενεών "έντός των τειχών" της ACHAIA CLAUSS. Στα τέλη του 19^{ου} αιώνα η ACHAIA CLAUSS συνεχίζει να εξελίσσεται αλματωδώς δημιουργώντας μεταξύ άλλων και το κρασί-θύλο της Ελλάδας, την Μαυροδάφνη.

Όπως έχουμε προαναφέρει, η Μαυροδάφνη είναι ένα κρασί που έφτιαξε ο Κλάους για να τιμήσει την μνήμη μιας Πατρικής κοπέλας, της Δάφνης, που πέθανε νέα, και όπως λέγεται την αγάπησε παράφορα. Είχε μάτια μαύρα και γλυκά σαν το χρώμα και την γλυκύτητα του κρασιού που φτιάχτηκε με πραγματική αγάπη και υπάρχει ως σήμερα σαν ζωντανός οργανισμός αποτελώντας ένα από τα εξαγωγικά προϊόντα της χώρας. Άλλα κρασιά που παρήγαγε η ACHAIA CLAUSS ήταν το λευκό και το κόκκινο Sherry. Αυτά ήταν επιτραπέζια και φτιάχνονταν από μια ποικιλία σταφυλιού που την καλλιεργούσαν στο ορεινό χωριό των Καλαβρύτων «Δεμέστιχα», όπου μέχρι σήμερα υπάρχουν αμπελώνες. Ακόμα παράγονται το κρασί Μαλβαζία και τα ποτά Βερμούτ και Μπράντι.

Η ακμή της εταιρείας συνεχίζεται και μετά τον θάνατο του Κλάους, μέχρι τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, υπό την εποπτεία, διαχείριση και διεύθυνση των συνεργατών του. Από τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο μέχρι σήμερα η εταιρεία ανήκει σε ελληνικά χέρια καθώς το Ελληνικό Δημόσιο έβγαλε σε διεθνή πλειστηριασμό τις μετοχές της με αποτέλεσμα αυτή να περάσει στον γνωστό Πατρινό σταφιδέμπορο Βλάση Αντωνόπουλο. Αυτός και οι τριών γενιών απόγονοί του διαχειρίζονται την πατρινή οινοποιία καταφέροντας να εξαπλωθεί το

σύστημα πωλήσεων της σε όλο τον κόσμο, με βασικά στοιχεία την αγάπη για το κρασί και την βελτίωση της ποιότητας. Σε αυτό συνέβαλε η βοήθεια άξιων στελεχών, ειδικών επιστημόνων και οινοποιών.

Σήμερα η ACHAIA CLAUSS είναι μια πραγματικά σύγχρονη επιχείρηση οινοποιίας, με ένα τεράστιο Μουσείο Οινικής Τέχνης και διαθέτει τους παραδοσιακούς της χώρους για την διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων. Συγκεκριμένα, το Οινομουσείο της ACHAIA CLAUSS είναι ανοικτό στους Επισκέπτες καθημερινά 10 π.μ. - 5 μ.μ., και ο αριθμός επισκεπτών ανέρχεται στα 100.000 άτομα ετησίως. Κάθε επισκέπτης ξεναγείται σε όλους τους παραδοσιακούς και ιστορικούς χώρους της οινοποιίας, γεύεται τα κρασιά της, κυρίως την Μαυροδάφνη, και περιηγείται στα μνημεία της που η ιστορική διαδρομή τους ξεπερνά τα 150 χρόνια.

Πιο συγκεκριμένα, η ξενάγηση αρχίζει από την κατοικία του Γουσταύου Κλάους. Εκεί υπάρχουν πλάκες από μάρμαρο με αφιερώσεις στις επισκέψεις Ελλήνων και ξένων Βασιλέων που φιλοξενήθηκαν στην έπαυλη. Εν συνεχεία, ο επισκέπτης θα δει τους ναούς, τον Ορθόδοξο του Αγίου Θωμά και τον Καθολικό της Αγίας Άννας. Έπειτα, υπάρχει η Cava Δανηλίδος, η οποία στα ειδικά δημιουργημένα υπόγεια κελάρια της σκιάζει βαρέλια παλαιώσης κρασιών. Αυτά τα μοναδικής αρχιτεκτονικής και κατασκευής υπόγεια κελάρια, χρησιμοποιήθηκαν κατά τους βομβαρδισμούς του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ως καταφύγια για τους εργαζόμενους και τους κατοίκους του κτήματος. Κατά την ξενάγηση στην Cava Δανηλίδος ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει το Αγγλικό χρηματοκιβώτιο του Κλάους, που δεν έχει ανοιχτεί από τον θάνατό του, καθώς και φωτογραφίες και ευχαριστήριες επιστολές σημαντικών Ελληνικών και ξένων προσωπικοτήτων που επισκέφθηκαν το Κτήμα και γεύθηκαν τα φανταστικά κρασιά του. Στο τέλος του χώρου αυτού υπάρχει το εκθετήριο των προϊόντων του Οινοποιείου.

Στην πορεία της ξενάγησης βλέπει κανείς την Έπαυλη του Κλάους η οποία είναι ένα κτήριο των αρχών του 2^{ου} μισού του 19^{ου} αιώνα. Εκεί υπάρχουν ακόμα τα έπιπλα και οι πολυέλαιοι από τα χρόνια τόσο του Κλάους όσο και των Αντωνόπουλων. Επιφανείς επισκέπτες του Κτήματος που φιλοξενήθηκαν στην Έπαυλη ήταν οι εξής: η Αυτοκράτειρα Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας, που ήταν η πρώτη διάσημη επισκέπτρια του Οινοποιείου (1885), ο διάδοχος της Βαυαρίας Ruprecht, η Μαρία Θηρεσία της Βαυαρίας, η Μαργαρίτα του Έσσην, η Βικτώρια της Αγγλίας, οι Βασιλικές οικογένειες της Ελλάδος, αλλά και επιφανείς προσωπικότητες της πολιτικής, των γραμμάτων, των τεχνών, των επιστημών και του αθλητισμού. Στη συνέχεια της εργασίας θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά σε πολλούς από αυτούς τους διάσημους επισκέπτες.

Μέσα στην Έπαυλη μάλιστα ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τις ιδιόχειρα υπογεγραμμένες ευχαριστήριες επιστολές διάσημων επισκεπτών όπως: του "σίδηρου καγκελάρου" Bismarck, του στρατάρχη Moltke, των Αρχιεπισκόπων Κύπρου Μακάριου και Αμερικής Ιακώβου, του Κωνσταντίνου και της Αμαλίας Καραμανλή, του Ανδρέα Παπανδρέου, του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, του Κωνσταντίνου Τσάτσου. Επίσης, υπάρχει η παραγγελία του Franz List και του Joannes Filippucci, Καθολικού Αρχιεπισκόπου Αθηνών. Επιπλέον σώζονται ευχαριστήριες επιστολές που εστάλησαν από τους: Οδυσσέα Ελύτη, Δημήτρη Μυράτ, Έλσα Βέργη, Άννα Καλουτά, στρατάρχη Montgomery του El Alamein, Αλέξανδρο και Αμαλία Φλέμινγκ, Margaret Thatcher, V.Jiscard D' Estaing, Ελευθέριο Βενιζέλο, Παναγιώτη Κανελλόπουλο, Αριστοτέλη Ωνάση, Σίμον Βέλ, Μαργκό-Φοντέιν-Αρίας, Γκαλίνα Βισνέφκαγια με τον Μίτσαβ Ροστροπόβιτς, Ζαν Μορώ, αστροναύτες του Apollo 13 και του Gemini 5, Alexey Leonof, Jimmy Carter, Arthur Schlessinger και τον Δημήτριο Τόφαλο. Επίσης στην έπαυλη υπάρχουν τα βιβλία επισκεπτών με τις ιδιόχειρες υπογραφές των βασιλέων της Ελλάδας, της Σουηδίας, της Αγγλίας, του Μονακό, χρυσών Ολυμπιονικών από όλο τον κόσμο και άλλων εξεχουσών προσωπικοτήτων. Το πιο σημαντικό ντοκουμέντο του χώρου όμως είναι το βιβλίο των επισκεπτών της περιόδου

1941-1949, δηλαδή των δύσκολων χρόνων της Γερμανικής Κατοχής και των πέτρινων χρόνων του Εμφυλίου Πολέμου. Μέσα από τις περιγραφές και τα σχόλια των επισκεπτών που υπάρχουν σε αυτό το βιβλίο είναι καταγεγραμμένη όλη η ιστορία της Πάτρας. Τέλος, στην Έπαυλη υπάρχουν οι 156 Διεθνείς τιμητικές διακρίσεις της ACHAIA CLAUSS, δηλαδή 15 μεγάλα βραβεία, 51 χρυσά και 38 αργυρά μετάλλια ενώ άπειρα είναι τα διπλώματα και οι διακρίσεις που πήρε η οينوποιία από την αρχή της λειτουργίας της ως σήμερα.

Ακόμα ο επισκέπτης μπορεί να επισκεφτεί το Βαρελάδικο, το μοναδικό μουσείο στην Ελλάδα και το πρώτο κτίσμα του Οινοποιείου που λειτούργησε από το 1861 έως και το 1980. Πρόκειται για το εργαστήριο βαρελοποιίας όπου οι βαρελοποιοί και στυλοβάτες της ACHAIA CLAUSS έφτιαχναν τα χειροποίητα βαρέλια και τους κάδους κατά τον 19^ο αιώνα. Το κρασί ζει, αναπτύσσεται, εξελίσσεται, ωριμάζει και παλαιώνει μέσα στο βαρέλι αναδεικνύοντας τα καλύτερα χαρακτηριστικά του. Συνεπώς το βαρέλι αποτελεί για την δημιουργία του κρασιού έναν πολύ σημαντικό χώρο αλλά και ένα πολύτιμο δοχείο αποθήκευσης και μεταφοράς του κρασιού με ειδικές καρόσχαρες από το Οινοποιείο στο Λιμάνι ή στον Σταθμό. Μέσα σε αυτό το σπουδαίο μουσείο βαρελοποιίας εκτίθενται όλα τα αυθεντικά εργαλεία και μικρομηχανήματα των βαρελοποιών της ACHAIA CLAUSS. Τα περισσότερα από αυτά έχουν δημιουργηθεί και φιλοτεχνηθεί στην Βιέννη και στην Αγγλία ενώ άλλα κατασκευάστηκαν από ντόπιους σιδεράδες.

Το επόμενο τμήμα του οινομουσείου είναι το ιστορικότερο κελάρι της Ελλάδας, το λεγόμενο Αυτοκρατορικό Κελάρι. Ο Clauss το ονόμασε έτσι γιατί ήθελε να τιμήσει την πρώτη επισκέπτρια του Κτήματος, την Αυτοκράτειρα Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας. Αυτή, την εποχή εκείνη ανάρρωνε στο Αχίλλειο της Κέρκυρας και επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους διότι οι προσωπικοί της Έλληνες γιατροί της πρότειναν να πίνει Μαυροδάφη σαν φάρμακο για την αρρώστια της. Η ημέρα που επισκέφθηκε η Αυτοκράτειρα το Κτήμα (9 Οκτωβρίου) καθιερώθηκε το 1995 ως η ημέρα δύο θεσμών: Οινοτουρισμός και Ανοιχτές Πόρτες στην Ελλάδα.

Μέσα στο Αυτοκρατορικό Κελάρι υπάρχουν βαρέλια που αποτελούν έργα τέχνης. Είναι πολύτιμα, φτιαγμένα από ρωσική δρυ και μέσα τους φυλάσσονται και εξελίσσονται ακόμα τα παλαιότερα αποθέματα Μαυροδάφνης που χρονολογούνται από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Συγκεκριμένα, η πρώτη Μαυροδάφη, που οινοποιήθηκε το 1873, παλαιώνει ακόμα στο κελάρι αυτό και είναι αφιερωμένη, από τον ίδιο τον Κλάους, στον στρατάρχη Von Moltke και στον Καγκελάριο της Γερμανίας Otto Von Bismark. Τα βαρέλια αυτά, αριθμημένα με το Νο 37 και το Νο 42, περιέχουν το παλαιότερο κρασί στην Ελλάδα και είναι από τα αρχαιότερα βαρέλια κρασιών στον κόσμο. Αυτά προστάτευσαν την Αχάια Κλάους κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο καθώς οι ανώτατοι Γερμανοί αξιωματικοί της Κατοχής, όταν ήρθαν στο Κτήμα για να τιμήσουν την μνήμη του Γουσταύου Κλάους, είδαν τα βαρέλια αυτά αφιερωμένα σε αυτές τις εξέχουσες γερμανικές προσωπικότητες, τα προσκύνησαν και έδωσαν όρκο τιμής να μην καταλάβουν και ενοχλήσουν το Κτήμα. Εκτός αυτού, στα χρόνια της Κατοχής εγκαταστάθηκαν 20 στρατιώτες με τους αξιωματικούς τους για να διαφυλάξουν το Οινοποιείο. Το συγκεκριμένο κελάρι επίσης είναι ένα από τα παλαιότερα κτίσματα, από την εποχή του Κλάους, που βρίσκεται σε άρτια κατάσταση.

Ακόμα, στο ίδιο αυτό Κελάρι υπάρχουν και τα μεγαλύτερα βαρέλια στον κόσμο γεμάτα με Μαυροδάφη από το 1882. Πρόκειται για δίδυμα δρύινα βαρέλια που ήρθαν από την Τεργέστη και είναι χειροποίητα ξυλόγλυπτα χωρητικότητας 13.145 λίτρων το καθένα. Επίσης, υπάρχουν από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα βαρέλια με Μαυροδάφη αφιερωμένα σε επισκέψεις επιφανών προσώπων: του βασιλιά Γεωργίου Α΄, της βασίλισσας Όλγας, του Γεωργίου Β΄, του Παύλου, του Προέδρου της Δημοκρατίας Κάρολου Παπούλια, του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Δημήτρη Χριστόφια, του πρίγκηπα Αλβέρτου του Μονακό, της χρυσής ολυμπιονίκου της γυμναστικής Νάντιας Κομανέτσι.

Επιπλέον, υπάρχει βαρέλι αφιερωμένο στην αεροπορική βάση του Αράξου, το οποίο αφιέρωσαν οι αδερφοί Αντωνόπουλοι στον φίλο τους Παναγιώτη Κανελλόπουλο, τότε υπουργό Εσωτερικών, προκειμένου να τον ευχαριστήσουν επειδή είχε συμβάλλει θετικά στην έξοδο της Αχαΐας από τον Εμφύλιο πόλεμο χωρίς να υπάρξουν σημαντικές απώλειες. Μάλιστα, το εν λόγω βαρέλι έχει επίσης αφιερωθεί και στον Σουηδό θεολόγο και ανθρωπιστή Χανς Ερενστρώλε, ο οποίος αντιπροσώπευε τον Σουηδικό Ερυθρό Σταυρό που έδρευε στην Πάτρα στα χρόνια της Κατοχής. Η αιτία αυτής της αφιέρωσης ήταν η εξής: μετά το τραγικό συμβάν του Ολοκαυτώματος, οι Γερμανοί είχαν δώσει εντολή να μην έρθει κανείς στα Καλάβρυτα. Ο Ερενστρώλε όμως παράκουσε τις εντολές. Αφού συγκέντρωσε το κλιμάκιο του Ερυθρού Σταυρού Πατρών, πήγε στα Καλάβρυτα όπου περιποιήθηκε και παρηγόρησε τους επιζήσαντες. Ξεκινώντας όμως από την Πάτρα, έκανε μια στάση στην Αχάια για να τονωθεί με Μαυροδάφνη και έγραψε στο τότε Βιβλίο της Εποχής σε τέλεια ελληνικά ότι, όταν τελειώσει το κρασί θα πάνε όλα καλά και θα γυρίσουμε. Πραγματικά κράτησε την υπόσχεσή του και μετά από 60 χρόνια, σε ηλικία 90 ετών, όταν γύρισε προκειμένου να τον τιμήσει ο Δήμος Πατρέων για την όλη του ηρωική συμβολή στην Αχαΐα, υπέγραψε πάνω στο βαρέλι που του είχε αφιερωθεί. Μάλιστα μέσα στην έπαυλη δεσπόζει σε φωτογραφία η ηρωική μορφή του. Τελειώνοντας την περιήγηση στο Κελάρι, ο επισκέπτης θα δει ένα βαρέλι προς ανάμνηση της έναρξης του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου που περιέχει την σοδειά του Οκτωβρίου του 1940. Κλείνοντας αξίζει να αναφέρουμε ότι στο Αυτοκρατορικό Κελάρι υπάρχουν βαρέλια με ξυλόγλυπτες παραστάσεις από την Ελληνική Μυθολογία.

Στον τελευταίο χώρο του Οινικού Συγκροτήματος, που είναι το Μουσείο Μηχανημάτων, υπάρχουν μηχανήματα από την εποχή του Κλάους μέχρι και το 1970, δηλαδή από την εποχή της χειροκίνησης μέχρι την εποχή της αυτοματοποίησης. Ο μοναδικός αποστακτήρας που υπάρχει στο Μουσείο, συνεχίζει να λειτουργεί και να χρησιμοποιείται στην παρασκευή αποσταγμάτων Μαυροδάφνης. Λειτουργεί καίγοντας ξύλα σε έναν συνδεδεμένο φούρνο και παράγει 600 λίτρα σε 4 ώρες. Επίσης, στο μουσείο υπάρχουν ατσάλινα αγροτικά εργαλεία, μικρομηχανήματα των πρώτων δεκαετιών, ξύλινα πατητήρια και χάλκινα εργαλεία οινοποίησης. Χάρη σε όλα αυτά, το ιστορικότερο οινοποιείο στην Ελλάδα είναι παράλληλα και ένα μοναδικό Μουσείο Οινικής Τέχνης. Αναμφισβήτητα όλη η ιστορία της επιχείρησης είναι, και θα παραμείνει, ποτισμένη με το άρωμα των περιπετειών του Κλάους, ο οποίος ανέδειξε όλα τα έθιμα, τα ήθη και το κοινωνικό status εκείνης της εποχής, δημιουργώντας με μέθοδο και οξυδέρκεια την πιο ιστορική και διάσημη Οινοποιία, την ACHAIA CLAUSS (Ιστορικό αρχείο της Αχάια Κλάους).

2.4 Η ΕΠΑΥΛΗ ΤΟΥ ΚΛΑΟΥΣ

Η Έπαυλη του Κλάους είναι ένα από τα πιο ιστορικά και σημαντικά κτίσματα μέσα στον χώρο της ACHAIA CLAUSS. Για αυτό το λόγο θα ασχοληθούμε μαζί της λεπτομερώς αντλώντας για αυτήν πληροφορίες από πολλά ιστορικά στοιχεία. Η Έπαυλη, όπως έχουμε αναφέρει και παραπάνω, από τις αρχές του δευτέρου μισού του 19^{ου} αιώνα δεσπόζει στο δυτικομεσηβρινό υψίπεδο του Οινοκάστρου της ACHAIA CLAUSS. Ο ίδιος ο Κλάους την έχτισε "ως ιδιοκτησίαν και προς χρήσιν του". Διαθέτει άνετες σάλες, κήπους, βεράντα και πανοραμική θέα που μας γυρίζει πίσω σε ένα αρχοντικό παρελθόν μιας ονειρευμένης Belle Epoque. Σε ορατό σημείο του ανατολικού τοίχου της έπαυλης υπάρχει επιγραφή με την λέξη "Gutland" που παραπέμπει στην εξής οικογενειακή ιστορία: το σπίτι της οικογένειας του Κλάους βρισκόταν στο κέντρο της Πάτρας, στη συμβολή των οδών Ρήγα Φεραίου και Σατωβριάνου. Η κόρη τους Αμαλία, όταν άκουγε συχνά τους γονείς της να της λένε να ετοιμαστεί για το Landgut, δηλαδή το κτήμα στα γερμανικά, χωρίς να το θέλει πρόφερε τη λέξη αντίστροφα, δηλαδή Gutland, που στα ελληνικά σημαίνει "Καλή Γη", σαν να έλεγε η "Γη της Επαγγελίας του Κλάους και της οικογένειάς του". Τον χαρακτήρα αυτής της κατοικίας, σημάδευσαν με την παρουσία τους εξέχουσες προσωπικότητες, που γεύθηκαν την φιλοξενία και το κρασί του Κλάους, όπως βασιλείς και βασίλισσες, πρίγκιπες και πριγκίπισσες, ηγέτες, αλλά και θεράποντες των γραμμάτων και των τεχνών. Συγκεκριμένα, όπως γίνεται γνωστό από τα ιστορικά ντοκουμέντα της Αχάια Κλάους, η Αυτοκράτειρα Ελισάβετ, όταν ήρθε στις 9 Οκτωβρίου του 1885 στην έπαυλη του Κλάους, στάθηκε στο μπαλκόνι αρκετή ώρα σαγηνευμένη από την ελεύθερη και πανέμορφη θέα προς την Πάτρα και την Αιτωλοακαρνανία. Σε εκείνο το σημείο ακριβώς ο Κλάους έβαλε την μαρμάρινη επιγραφή η οποία αναφέρεται σε αυτήν την επίσκεψη της Αυτοκράτειρας. Όταν δε επέστρεψε στην Κέρκυρα, έφτιαξε τα μπαλκόνια του Αχιλλείου, όπου διέμενε τότε, στο ίδιο νεοκλασικό στυλ των μπαλκονιών της έπαυλης του Κλάους. Επίσης, δώρισε στον Κλάους, σε βαριά ασημένια κορνίζα, μια φωτογραφία της αυτοπροσώπως υπογεγραμμένη, για να ευχαριστήσει τον ιδιοκτήτη του Κτήματος και την σύζυγο του Θωμαΐδα. Λίγα χρόνια αργότερα επισκέφθηκαν το Κτήμα ο βασιλιάς Γεώργιος Α΄ με τη σύζυγό του Όλγα και τα παιδιά τους. Συνολικά επισκέφθηκαν την Έπαυλη, είτε μόνοι τους είτε με όλη τους την οικογένεια, πέντε φορές φροντίζοντας πάντα πριν έρθουν να έχουν ρωτήσει τον Δήμαρχο αν ο κύριος Κλάους ήταν στο εξοχικό του.

Μετά τον θάνατο του Κλάους και ως το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, το κτήμα πέρασε στα χέρια της κόρης του Αμαλίας. Έπειτα όμως από το 1918 η έπαυλη περνά στα χέρια του κυριότερου μετόχου της Οινοποιίας, του Βλάση Αντωνόπουλου, ο οποίος την ονόμασε "Villa Costanza" για να τιμήσει την σύζυγό του Costanza Marphisa, Ιταλικής καταγωγής. Ακόμα, δίπλα από την βίλα κατασκεύασε, προς τιμήν της πάλι, την καθολική εκκλησία της Αγίας Άννας. Περνώντας κανείς στο εσωτερικό της έπαυλης, θα αντικρίσει ένα έπιπλο-βιτρίνα με την επιγραφή "Ιδιοκτησία της ACHAIA" με χρυσά, αργυρά και χάλκινα μετάλλια, πάνω από την οποία υπάρχει και κορνίζα από τις πρώτες δεκαετίες ύπαρξης του Οινοποιείου. Επίσης διατηρείται και κορνίζα από την Έκθεση των "Ολυμπίων" που ήταν ο πρόδρομος της Έκθεσης της Θεσσαλονίκης. Επιπλέον, υπάρχουν οικογενειακές φωτογραφίες τόσο του Κλάους, της συζύγου του και της κόρης του, όσο και του πεθερού του, Ιωάννη Καρπούνη, και της Βαυαρής πεθεράς του, το γένος Strunz. Οικογενειακή θα χαρακτηρίζαμε και την φωτογραφία που απεικονίζει όλους τους εργαζόμενους και κατοίκους του Κτήματος, που βρίσκεται μπροστά από την Έπαυλη, όπου διαφαίνεται καθαρά η επιγραφή Gutland. Εντός της έπαυλης επίσης υπάρχουν οι ευχαριστήριες επιστολές από τον καγκελάριο Otto Eduard Leopold, τον πρίγκηπα Von Bismarck, τον στρατάρχη Helmut Karl Bernhard, και τον κόμητα Gruf Von Moltke. Οι δύο τελευταίοι ευχαριστούν τον Κλάους για

τις φιάλες Μαυροδάφνης του 1873 που τους έστειλε, καθώς ήταν η πρώτη σοδειά Μαυροδάφνης του Οινοποιείου και τώρα πια θεωρείται το παλαιότερο κρασί στην Ελλάδα και ένα από τα παλαιότερα του κόσμου. Επιπλέον, υπάρχει επιστολή - παραγγελία του μουσουργού και πιανίστα Franz List που παραγγέλνει χαρακτηριστικά 12 φιάλες "Αχαϊκό Σερρύ" και 24 φιάλες Μαυροδάφνης, την οποία γεύθηκε στο σπίτι του γαμπρού του Βάγκνερ και θεωρείται η παλαιότερη που υπάρχει ακόμα καθώς χρονολογείται από το 1882. Ο Κλάους θαύμασε τον μουσικό και μάλιστα στον τάφο του υπάρχει γραμμένο ένα μελοποιημένο ποίημα του Λιστ. Καθώς προχωρά ο επισκέπτης στο εσωτερικό της έπαυλης, θα δει έναν μαρμάρينو οβελίσκο αφιερωμένο στην μνήμη της Θωμαΐδας, συζύγου του Κλάους, την οποία παντρεύτηκε το 1858 στην Αθήνα και το 1860 απέκτησε μαζί της ένα παιδί, την Αμαλία. Η κόρη τους παντρεύτηκε τον Βαυαρό βαρόνο Emmanuel von Perfall και έζησε ως τον θάνατό της κυρίως στο Μόναχο. Εκεί την επισκεπτόταν πολύ συχνά η μητέρα της ενώ σε μια από τις επισκέψεις της, το 1901, πέθανε και ετάφη στο Καθολικό Κοιμητήριο του Μονάχου. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι το εκκλησάκι του Αποστόλου Θωμά που βρίσκεται στην Αχάια είχε ανεγερθεί το 1879 από τον Κλάους για να διασωθεί η σύζυγος του που έπασχε από τύφο. Συνεχίζοντας την περιήγηση στην Αχάια Κλάους, μπορεί κανείς να δει τα τρία πρώτα βιβλία επισκεπτών του Κτήματος κατά χρονολογική σειρά. Στο πρώτο αναγράφεται η επίσκεψη της Αυτοκράτειρας Ελισάβετ, στο δεύτερο είναι γραμμένο στα γερμανικά το ευχαριστήριο γράμμα του συνεργάτη του Κλάους, Έρμαν Κλίμφελ, ενώ στο τρίτο υπάρχει η υπογραφή του Βασιλέως Γεωργίου Β΄ από την επίσκεψή του στο Κτήμα τον Απρίλιο του 1937. Θα ήταν παράλειψη αν σε αυτό το σημείο δεν αναφερθεί η ύπαρξη στον ίδιο χώρο ενός όμορφου χειροτεχνημένου μικρού βιβλίου με εικόνες από την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης. Πέραν τούτων, εκτίθενται βραβεία διεθνών διαγωνισμών και εκθέσεων κρασιών από τις πρώτες δεκαετίες ζωής της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ, με παλαιότερο αυτό της Διεθνούς Έκθεσης των Παρισίων του 1899. Τα βραβεία αυτά αποτελούν σπουδαία έργα τέχνης και εξάισια δείγματα Art Deco και Art Nounau. Επίσης, υπάρχουν 13 φιάλες με ετικέτες απομίμησης της αυθεντικής ετικέτας της Μαυροδάφνης. Επιπλέον μπορεί κανείς να δει ένα δρύινο σκαλιστό βαρελάκι του 1882 που δώρισε ο κατασκευαστής των δίδυμων βαρελιών της Τεργέστης στον Κλάους και μια γυάλα με ένα τσαμπί μαυροδάφνης από το 1965 μέσα σε φορμόλη για να διατηρείται. Επιπλέον, έχουν διασωθεί λογιστικά βιβλία της εποχής του Κλάους, τα περισσότερα από τα οποία είναι χειροτεχνημένα στην Γερμανία. Πρόκειται για χειρόγραφα στην αρχαία γερμανική γλώσσα, μέσα στα οποία φαίνεται όλο το κοινωνικό, εργασιακό και οικονομικό ιστορικό του Οινοποιείου ως μια μικρή οικονομική μονάδα και κοινωνία από την πρώτη μέρα λειτουργίας του. Αξιόλογη είναι και η βιβλιοθήκη από την εποχή της οικογένειας Αντωνόπουλου. Σε αυτήν είναι τοποθετημένα τα βιβλία αλλά και οι τόμοι εξερχόμενης αλληλογραφίας όπου όλα τα ντοκουμέντα είναι γραμμένα ιδιοχείρως, καλλιγραφικά και σε πολύ λεπτό χαρτί στην γερμανική, αγγλική, ιταλική και ελληνική γλώσσα. Έτσι, παντός είδους πληροφορίες για θέματα εργασιακά, εμπορικά, κοινωνικά, οικονομικά και ιστορικά, τόσο της περιοχής μας όσο και όλης της χώρας, βρίσκονται στην εξερχόμενη αλληλογραφία από το 1882 έως το 1960.

Επίσης, μέσα στην έπαυλη φυλάσσονται μερικά χειρόγραφα λογιστικά βιβλία από τα πρώτα χρόνια του Βλάση Αντωνόπουλου και της σταφιδικής δραστηριότητάς του. Ακόμα, υπάρχουν λεξικά, εγκυκλοπαίδειες και τεχνικά βιβλία από την εποχή του Κλάους, καθώς και ιστορικά βιβλία, νουβέλες, κλασικά έργα με παλαιότερη έκδοση μία εκ των οποίων είναι του 1862. Πέραν όλων αυτών, στην εξοχική αυτή κατοικία εκτίθενται φωτογραφίες για τα 50 χρόνια από την ίδρυση του, οι οποίες κυκλοφόρησαν το 1910-1911 και απεικονίζουν τους συνεργάτες του Κλάους και τα τμήματα του Οινοποιείου όπως ήταν διαμορφωμένα τότε. Αξιοπρόσεκτες ακόμα είναι οι φωτογραφίες του Ντίνου Αντωνόπουλου με τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, Ξενοφώντα Ζολώτα, και τον Βάσο Λυσαρίδη.

Επιπλέον, στον ίδιο χώρο υπάρχουν μετάλλια τόσο από τις πρώτες Εκθέσεις της Θεσσαλονίκης όσο και από την ιστορική Διεθνή Έκθεση της Δαμασκού. Ακόμα, σώζονται ευχαριστήριες επιστολές από τον Νομπελίστα ποιητή μας Οδυσσέα Ελύτη, τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο και τον Αλέξη Μινωτή. Ο ταλαντούχος αυτός ηθοποιός φιλοξενούνταν πολύ συχνά στην Έπαυλη μαζί με την Κατίνα Παξινού καθώς η κόρη της ήταν παντρεμένη με τον Βασίλη Αντωνόπουλο. Πολλά μάλιστα μεσημεριανά καλοκαίρια, όταν οι υπόλοιποι ξεκουράζονταν, η Παξινού έκανε πρόβες για τις τραγωδίες στις οποίες πρωταγωνιστούσε στην Επίδαυρο και λέγεται ότι η πολύ δυνατή της φωνή αντηχούσε στους κήπους της Έπαυλης. Αξίζει μάλιστα να αναφερθεί ότι ο σχεδιασμός της κεντρικής πύλης του οινοποιείου έχει γίνει από τον Κλεόβουλο Κλώνη, σκηνογράφο του Εθνικού Θεάτρου, κατόπιν παρέμβασης της ίδιας της Κατίνας Παξινού. Παράλληλα, ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τις αγιογραφίες και τον επισκοπικό θρόνο της Ορθόδοξης Εκκλησίας του Αποστόλου Θωμά. Στο κηπάριο του ναού αυτού έχουν ενταφιαστεί τόσο ο ιδρυτής της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ όσο και οι διατελέσαντες πρόεδροι από την οικογένεια των Αντωνόπουλων. Μέχρι και σήμερα το εκκλησάκι συνεχίζει να λειτουργεί τρεις φορές ετησίως: την Μεγάλη Παρασκευή για την ακολουθία του Επιταφίου, το Μεγάλο Σάββατο για την ακολουθία της Αναστάσεως και την πρώτη Κυριακή του Πάσχα που εορτάζεται ο Απόστολος Θωμάς.

Πάνω σε όλα τα βαρέλια υπάρχουν φωτογραφίες εστεμμένων που κατά διαστήματα είχαν επισκεφθεί το κτήμα όπως είναι η Βασίλισσα Λουΐζα της Σουηδίας που επισκέφθηκε το οινοποιείο το 1934 με τον σύζυγό της βασιλιά Γουσταύο Αδόλφο. Επίσης υπάρχει σε κορνίζα φωτογραφία από την επίσκεψη του Αλβέρτο του Μονακό το 2003. Ζωντανό ντοκουμέντο ωστόσο αποτελεί ένα πρόχειρο γράμμα με τις ιδιόχειρες υπογραφές του βασιλιά Παύλου και της βασίλισσας Φρειδερίκης το 1937. Επιπροσθέτως, υπάρχουν πιστοποιήσεις της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ ως "Προμηθευτή της Βασιλικής Αυλής" των βασιλέων Γεωργίου Β' και Παύλου καθώς και φωτογραφίες από τις επισκέψεις αυτών το 1947 και το 1949 αντίστοιχα. Επίσης, σώζεται φωτογραφία που απεικονίζει την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του 1965 με συνοδεία Μαυροδάφνης ως φαρμακευτικού οίνου. Ακόμα υπάρχουν μέσα στην έπαυλη φωτογραφίες από το γεύμα που δόθηκε μέσα στο παλαιό Οινοποιείο τον Οκτώβριο του 2000 προς τιμήν του Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίου. Επιπλέον εκτίθεται φωτογραφία ντοκουμέντο του "Martineum", ενός καταξιωμένου Αυστριακού φωτογράφου, του Alois Beer, καθώς και δύο άλμπουμ με φωτογραφίες από τις επισκέψεις των βασιλέων Γεωργίου Β' και Παύλου. Εντός της εξοχικής αυτής κατοικίας του Κλάους υπάρχουν και φωτογραφίες παλαιότερων χρόνων από το Καρναβάλι της Πάτρας, αναπόσπαστο κομμάτι του οποίου είναι η Μαυροδάφνη της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ, η οποία κατά καιρούς έχει υπάρξει ο κύριος χορηγός του σπουδαιότατου αυτού πατρινού θεσμού.

Πέραν των άλλων εκθεμάτων υπάρχουν έργα ζωγραφικής των ζωγράφων Γαβριελάτου και Ανδρουτσάκη εμπνευσμένα από την ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ. Παράλληλα, φυλάσσονται τρεις 10λιτρες φιάλες της εποχής του Κλάους που είναι χειροποίητες από φυσηχτό γυαλί, η μία εκ των οποίων περιέχει σοδειά του 1894. Η έπαυλη διαθέτει αίθουσα με φωτιστικά, πολυελαίους και απλίκες, φτιαγμένα όλα στο χέρι, από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα και τις αρχές του 20^{ου}. Η συγκεκριμένη αίθουσα είναι αφιερωμένη στην περίοδο 1940-1949 δηλαδή στα χρόνια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, της Ιταλογερμανικής Κατοχής και του Εμφυλίου Πολέμου. Μέσα στις προθήκες της φυλάσσονται με ιδιαίτερη φροντίδα τα δύο βιβλία της περιόδου εκείνης. Μάλιστα στο βιβλίο του 1940 αναγράφονται οι επισκέψεις που έγιναν μέχρι και τις 28 Οκτωβρίου του έτους αυτού, οπότε και άρχισε για την Ελλάδα ο πόλεμος. Από τότε και για έναν χρόνο υπάρχει μια διακοπή των επισκέψεων οι οποίες ξεκινούν πάλι το επόμενο έτος. Το βιβλίο του 1941-1949, κατά τα λόγια του Frank Meyer, Γερμανού ιστορικού ερευνητή, συνεργάτη και αδελφικού φίλου του Hans Ehrenstralle, αποτελεί ένα

ιστορικό ντοκουμέντο των γεγονότων της Κατοχής και του Εμφυλίου. Μάλιστα ο Meyer, για να εμπλουτίσει το τελευταίο του βιβλίο πάνω στην ιστορία της περιοχής, ήθελε να έρθει πάλι στην Έπαυλη του Κλάους για να μελετήσει το βιβλίο των ετών αυτών καθώς εντυπωσιάστηκε πολύ από τις αμέτρητες και σπουδαίες πληροφορίες που περιέχει. Δυστυχώς όμως δεν μπόρεσε να επιστρέψει, γιατί σκοτώθηκε σε ποδηλατικό δυστύχημα λίγους μήνες αργότερα. Μέσα σε αυτό το βιβλίο επισκεπτών, λοιπόν, η ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ χαρακτηρίζεται ως ειρηνικός συνδετικός κρίκος όλων όσων δραστηριοποιήθηκαν στην περιοχή μας εκείνη την δύσκολη εποχή. Πρόκειται για Ιταλούς, Άγγλους, Γερμανούς, Ινδούς Γκούργκας, Έλληνες παρτιζάνους που σε αυτό το βιβλίο όλοι δηλώνουν την ευχαρίστηση τους προς την ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ, την αγάπη τους για την Μαυροδάφνη που τονώνει τις δυνάμεις τους και την δίψα τους για νίκη. Μάλιστα τα σχόλιά τους, μερικά από τα οποία αναγράφονται στους πέτρινους τοίχους, είναι πολύ συγκινητικά.

Αξιόλογα ωστόσο είναι και τα ιστορικά ντοκουμέντα που εκτίθενται από την δεύτερη περίοδο ανάπτυξης της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ, όταν δηλαδή αυτή πέρασε το 1919 στα χέρια του Βλάση Αντωνόπουλου, Πατρινού σταφιδέμπορου. Αυτός απέκτησε με την Ιταλίδα σύζυγό του Constanza Marphisa, επτά παιδιά: τον Κωνσταντίνο, τους δίδυμους Αλέκο και Ανδρέα, τον Φαίδωνα, τον Βασίλη, την Δανάη και την Ελένη. Ο πρώτος γιος του, ο Κωνσταντίνος, μετά τον θάνατο του πατέρα του Βλάση, ανέλαβε της προεδρία της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ μέχρι το τέλος της ζωής του. Ο Αλέκος είχε αναλάβει την διεύθυνση του χημείου ενώ ο Ανδρέας την διεύθυνση εξαγωγών. Ο Βασίλης έφυγε από την Πάτρα και έφτιαξε στην Θήβα δικό του οινοποιείο, τον "Κάβειρο". Εν συνεχεία, η τρίτη γενιά Αντωνόπουλων εκπροσωπήθηκε επάξια από τον γιο του Αλέκου, τον Κωνσταντίνο, ο οποίος ήταν ένας από τους πιο σύγχρονους οινοποιούς της Ελλάδας. Αυτός ίδρυσε δικό του οινοποιείο, τους "Αμπελώνες Αντωνόπουλου", το οποίο υπάρχει ως τις μέρες μας και παράγει κρασιά υψηλών προδιαγραφών αναμειγνύοντας ξενικές ποικιλίες, όπως το Μοσχοφίλερο, την Μαλαγουζιά, το Cabernet Sauvignon, με αυτόχθονες ελληνικές. Δυστυχώς ο ιδρυτής του πέθανε νέος σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα το 1993. Προχωρώντας κανείς στο εσωτερικό της έπαυλης θα έχει την ευκαιρία να δει μια ακόμα αίθουσα που ονομάζεται "Αίθουσα των Τροπαίων". Εδώ βρίσκεται μέρος των βραβείων από όλο τον κόσμο που έχει λάβει σε διαγωνισμούς και εκθέσεις κρασιών η ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ κατά τα νεότερα χρόνια. Στον ίδιο χώρο εκτίθενται επίσης τόμοι από τα "πληροφοριακά δελτία", δηλαδή τα περιοδικά, που η ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ εξέδιδε για δεκαετίες κάθε μήνα από το 1962 μέχρι το 1985 περίπου. Αυτά στέλνονταν από την ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ σε αποκλειστικούς συνεργάτες, σε σημεία πώλησης των προϊόντων της εταιρείας, καθώς και σε νοικοκυριά στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Τα περιοδικά αυτά αναφέρονται στην κίνηση των επισκεπτών του Οινοποιείου κάθε μήνα, στα κοινωνικά νέα του Κτήματος (γάμοι, βαπτίσεις, θάνατοι των εργαζόμενων και των κατοικούντων εντός των τειχών της έπαυλης) και στην ιστορία της αμπέλου και του κρασιού από τα αρχαία χρόνια μέχρι και τις μέρες μας. Πέραν τούτων, ο αναγνώστης τους ενημερώνεται για όλα τα προϊόντα της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ αναλυτικά και μαθαίνει τον σωστότερο τρόπο χρήσης του κάθε προϊόντος προκειμένου να συνδυάζεται με το κατάλληλο φαγητό ώστε να υπάρχει άριστη γεύση. Αυτό μάλιστα βοήθησε τις νοικοκυρές εκείνης της εποχής να εμπλουτίσουν τις μαγειρικές τους γνώσεις. Τα έντυπα αυτά διαβάζονται με αμείωτο ενδιαφέρον μέχρι και τις μέρες μας. Εμπνευστές, δημιουργοί και συγγραφείς του περιοδικού ήταν ο διευθυντής του χημείου Αλέκος Αντωνόπουλος και ο συνεργάτης του και σπουδαίος δημοσιογράφος Γιάννης Καραλής. Αυτοί έχουν συγγράψει και τα αποκόμματα των εφημερίδων του εσωτερικού και του εξωτερικού, τα οποία αναφέρονται σε δημοσιεύσεις της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ και φυλάσσονται μέσα σε άλμπουμ.

Επιπλέον, στην ίδια αίθουσα υπάρχουν και σπάνιας αξίας κατάλογοι κρασιών μεγάλων εισαγωγικών οίκων της Γερμανίας, στους οποίους περιλαμβάνονται και τα προϊόντα της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα και μετά. Τέλος, εκτίθενται τόσο

φωτογραφίες από επισκέψεις προσωπικοτήτων της τέχνης, όπως του Μίκη Θεοδωράκη, του Μανώλη Μητσία, της Μάρως Λοίζου, του Κώστα Βουτσά, του Δημήτρη Μυταρά και της Λυδίας Κονιόρδου όσο και ευχαριστήρια σημειώματα από την Άννα Καλουτά και την Έλσα Βέργη (Ιστορικό Αρχείο της Αγία Κλάους).

Εικ. 2.4.1: Η Έπαυλη του Κλάους
(<https://www.patrasevents.gr/article/286194-epauli-clauss-o-poli-omorfos-xoros-stin-kastropoliteia-tis-patras>)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται ανάλυση και καταγραφή επιπλέον ιστορικών στοιχείων που αφορούν την πατρινή οινοποιία. Πρόκειται για προφορικές μαρτυρίες ανώτερων στελεχών της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ. Αρχικά παρατίθεται η συνέντευξη του Κ. Μπαλτά Περικλή, υπεύθυνου του Κτήματος και έπειτα ακολουθεί αυτή της Κ. Τόνιας Ράπτη, υπεύθυνης δημοσίων σχέσεων του Κτήματος.

3.1. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Κ. ΠΕΡΙΚΛΗ ΜΠΑΛΤΑ (ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΤΗΜΑΤΟΣ)

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Πώς απέκτησε ο Κλάους την γη προκειμένου να αναπτύξει εδώ το οινοποιείο του;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για να πραγματοποιήσει το όνειρό του και τα επιχειρηματικά του σχέδια, στις προτεραιότητές του ήταν να αγοράσει γη. Και έτσι αγόρασε τα πρώτα του κτήματα, από τους τότε κτηματίες της περιοχής. Οι πρώτες αγορές έγιναν από τον κτηματία Κωνστάκη το 1861. Τα συμβόλαια αγορών υπάρχουν στο ιστορικό αρχείο του Οινοποιείου.

ΕΡΩΤΗΣΗ

2. Πώς κατάφερε ο Κλάους και επέζησε σε αυτή την απομακρυσμένη περιοχή, στα μέσα του 19^{ου} αιώνα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο Κλάους σε αυτό τον λόφο έφτιαξε μια κοινότητα η οποία αποτελούταν από 16 οικογένειες εργαζομένων, οι οποίοι έζησαν πολλά χρόνια μέσα στο κτήμα. Αυτό μάλιστα το περικύκλωσε με τείχη, με κύριο στόχο να απομακρύνει τους επίδοξους ληστές, που έστηναν ενέδρα στις γύρω ρεματιές και απέβλεπαν στην περιουσία του. Πρόκειται για ένα χαμηλό τείχος με ανοίγματα, σαν πολεμίστρες. Επιπλέον υπήρχαν και τρεις επιβλητικοί πύργοι με πολεμίστρες. Ένας από τους ληστές, ο περίφημος Λίγκος, παραφύλαγε για καιρό, για να απαγάγει τον Κλάους και να ζητήσει λύτρα από την οικογένεια του. Όμως αυτό ήταν δύσκολο να συμβεί, γιατί ο Κλάους φυλαγόταν πάντα από τον οπλισμένο φύλακά του, Βασίλη Κασίρη. Η απαγωγή αποφεύχθηκε αφού μεσολάβησε ο κοινός γιατρός του Λίγκου και του Κλάους. Ο αρχιληστής πείσθηκε ότι ο Κλάους μόνο καλό μπορούσε να δώσει στους φτωχούς κατοίκους της περιοχής τους οποίους και θα απασχολούσε στο Οινοποιείο. Μάλιστα υπάρχει και σχετική μαρμαρίνη πλάκα στην στροφή, όπως μπαίνουμε στην ρεματιά, που γράφει "Ενέδρα του Λίγκου". Εκεί παραφύλαγε ο Λίγκος το έτος 1869, σχεδόν μιάμιση εβδομάδα, τον Κλάους.

ΕΡΩΤΗΣΗ

3. Ποιο είναι το σημερινό ιδιοκτησιακό καθεστώς;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ από το 1996 διοικείται από τον Νικόλαο Καραπάνο, Πατρινό οινολόγο και επιχειρηματία.

ΕΡΩΤΗΣΗ

4. Πώς μένει γλυκιά η Μαυροδάφνη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για να δοθεί στο τέλος η γλυκύτητα της Μαυροδάφνης, διακόπτεται η αλκοολική ζύμωση με οινικό οινόπνευμα και μένουν τα σάκχαρα του γλεύκους-σταφυλιού.

ΕΡΩΤΗΣΗ

5. Πώς αντέχει τόσο πολύ η Μαυροδάφνη στο βαρέλι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Όπως είπαμε και πριν, η Μαυροδάφνη είναι κρασί ενισχυμένο με οινικό οινόπνευμα, και για αυτό περιέχει από 15% έως 18% οινόπνευμα, το οποίο γίνεται ένα εξαιρετικό συντηρητικό και για το ίδιο το βαρέλι. Όμως σημαντικό ρόλο παίζει και το ξύλο που έχει χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή των βαρελιών παλαίωσης της Μαυροδάφνης. Είναι ρωσική δρυς, από τα παγωμένα δάση της Σιβηρίας, με την οποία ο Τσάρος Μέγας Πέτρος κατασκεύαζε τα πλοία του ρωσικού στόλου και πρόκειται για ξύλο σκληρό και ανθεκτικό, όχι ιδιαίτερα πορώδες. Τέλος, το πάχος που έχουν αυτά τα βαρέλια, 5-8 εκατοστά, τα κάνει πραγματικά "φρούρια" ασφαλείας για το πολύτιμο περιεχόμενό τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ

6. Γιατί δεν γίνεται παραγωγή πια στο Κτήμα και πού γίνεται τώρα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στο Κτήμα έχει γίνει μια πολιτιστική αναγέννηση τα τελευταία χρόνια. Το πρώην "Γερμανικό Βουνό", δηλαδή η περιοχή που είναι κατασκευασμένο το Οινοποιείο, περικλείεται από οργιώδη βλάστηση με ρεματιές, με το ξεροπόταμο Φίλερη και τον θορυβώδη καταρράκτη. Εδώ υπάρχουν οι παλαιοί πύργοι-κατοικίες, το Παλαιό Οινοποιείο, η Έπαυλη του Κλάους και τα υπόγεια κελάρια-καταφύγια που έχουν μετατραπεί σε ένα πολυσύνθετο Μουσείο Οινικής Τέχνης και Πολιτισμού, το οποίο δέχεται Έλληνες και ξένους επισκέπτες ξεπερνώντας τους 100.000 τον χρόνο. Έτσι η παραγωγή της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ τα τελευταία περίπου 8 χρόνια, γίνεται τώρα στο αδελφό μας οινοποιείο, τους "Αμπελώνες Αντωνόπουλου", που βρίσκεται 15 χιλιόμετρα μακριά από εδώ, στο Βασιλικό Αχαΐας. Επίσης, ο τεχνολογικός εξοπλισμός των Αμπελώνων είναι σύγχρονος και συνεχώς ανανεώνεται, γεγονός που καθιστά άρτια την εκεί παραγωγή και εμφιάλωση και των δύο σπουδαίων οινοποιείων.

ΕΡΩΤΗΣΗ

7. Πίνεται η Μαυροδάφνη στο Αυτοκρατορικό Κελάρι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η παλαιά Μαυροδάφνη που βρίσκεται στο Αυτοκρατορικό Κελάρι, όχι μόνο πίνεται, αλλά είναι το Νέκταρ των Θεών. Έχουμε εξηγήσει και πριν πως η Μαυροδάφνη παλαιώνεται από ειδικούς στα βαρέλια. Για 145 χρόνια τώρα, όσο παλαιώνει και ελέγχεται συχνά η ποιότητά της τόσο καλύτερη είναι και γίνεται. Κατά διαστήματα επίσης εμφιαλώνουμε κάποια μπουκάλια, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κυρίως σε εκδηλώσεις 25ετιών της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ. Σε κάθε εικοσιπενταετία εμφιαλώνουμε 110 φιάλες, από διαφορετική σοδειά και βαρέλι. Η τελευταία εξαιρετική εμφιάλωση που έγινε ήταν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, για να τιμήσουμε με τον δικό μας τρόπο ένα σπουδαιότατο γεγονός για την χώρα μας. Από αυτή την σοδειά υπάρχουν φιάλες συλλεκτικής αξίας στην Κάβα μας.

ΕΡΩΤΗΣΗ

8. Γιατί φυλάτε την Μαυροδάφνη στο Αυτοκρατορικό Κελάρι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γιατί για 145 χρόνια τώρα η Μαυροδάφνη συνεχώς εξελίσσεται μέσα στο βαρέλι. Επίσης, την κρατάμε για λόγους ιστορικούς, οικονομικούς και ερευνητικούς. Οι ιστορικοί λόγοι είναι το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα που παράγει κρασί για περισσότερα από 3000 χρόνια. Η Μαυροδάφνη ειδικότερα, είναι το πιο υγιές, το πιο παλιό σωζόμενο και εξελισσόμενο κρασί στην χώρα μας. Ακόμη είναι το παλαιότερο σε βαρέλια κρασί στην Ελλάδα και ένα από τα παλαιότερα κρασιά στον κόσμο. Οι οικονομικοί λόγοι φύλαξης του είναι ότι ένα τόσο παλιό και ολοζώντανο κρασί αποτελεί για την ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ υγρό χρυσάφι. Το κάθε βαρέλι που βρίσκεται μέσα στην ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ γεμάτο με Μαυροδάφνη, είναι ένα θησαυροφυλάκιο το οποίο αναπτύσσεται και εξελίσσεται μέχρι σήμερα, και ευνοεί την εικόνα της επιχείρησης στην παγκόσμια αγορά οίνου. Το γεγονός ότι η ΑΧΑΪΑ κατέχει ένα από τα παλαιότερα κρασιά στον κόσμο, την κατατάσσει στις σπουδαιότερες οινοποιίες του κόσμου. Το τελευταίο που μας απασχολεί είναι να την εμφιαλώσουμε και να την πουλήσουμε. Κυρίως μας ενδιαφέρει αυτή μέσα στο βαρέλι μιας και εξελίσσεται μέσα σε αυτό. Τελειώνοντας, επειδή είμαστε οι δημιουργοί αυτού του κρασιού, ερευνούμε πόσο μπορεί να ζήσει και να εξελιχθεί ακόμα μέσα στο βαρέλι και στον χρόνο. Ήδη είναι 145 χρόνων και συνεχώς εξελίσσεται για 5 ανθρώπινες γενεές.

ΕΡΩΤΗΣΗ

9. Αυτό που μοιάζει σαν σιρόπι και τρέχει από τα βαρέλια τι είναι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα βαρέλια έχουν μικροδιαρροές είτε λόγω αύξησης της θερμοκρασίας στο κελάρι είτε λόγω μικροσεισμών. Έτσι, η ελάχιστη Μαυροδάφνη που διαρρέει ερχόμενη σε επαφή με τον ατμοσφαιρικό αέρα εξατμίζεται, συμπυκνώνεται και μετατρέπεται σε σιρόπι. Άλλωστε, το οινόπνευμα που εξατμίζεται, οι Γάλλοι το λένε για το κονιάκ τους "le part des anges" δηλαδή στα ελληνικά "μερίδιο των αγγέλων".

ΕΡΩΤΗΣΗ

10. Έχουμε πει ότι συνεχώς γίνονται ανανεώσεις με την ένα έτος νεότερη. Δεν πρόκειται για Μαυροδάφνη του 1873, αλλά για πιο πρόσφατη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ανανεώσεις γίνονται κάθε 10 χρόνια με σοδειές παλιές που φυλάσσονται σε μικρότερα βαρέλια και έχουν το σκοπό αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΗ

11. Πόσα λίτρα τον χρόνο παράγονται; Γίνεται εξαγωγή και αν ναι, πού γίνεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Από σταφύλια τα οποία προμηθευόμαστε από την Πελοπόννησο παράγουμε περίπου 6.000.000 λίτρα τον χρόνο. Εννοείται πως γίνεται στο προϊόντα μας εξαγωγή σε 40 χώρες. Το 70 % των προϊόντων μας εξάγεται και κυρίως απορροφάται από την Γερμανική αγορά.

ΕΡΩΤΗΣΗ

12. Στο κτήριο όπου στο ισόγειο βρίσκεται το Μουσείο Μηχανημάτων, ο από πάνω όροφος τι ήταν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στο ισόγειο γινόταν η απόσταξη οινικού οινοπνεύματος και η απόσταξη και η παραγωγή ηδύποτων, τώρα πια είναι Μουσείο Μηχανημάτων. Ο πάνω όροφος ήταν κατοικία εργαζομένων και η τελευταία οικογένεια που έζησε εδώ ήταν η οικογένεια Καραμεσίνη, που έδωσε και την ονομασία στο κτήριο. Η διπλή πέτρινη σκάλα της οικίας Καραμεσίνη είναι μοναδικής τέχνης και ομορφιάς.

3.2 ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Κ. ΤΟΝΙΑΣ ΡΑΠΤΗ (ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΤΗΜΑΤΟΣ)

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Γιατί τα μικρότερα βαρέλια είναι άδεια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Μετά από πολλά χρόνια ορισμένα βαρέλια, αφού γέμισαν ως επάνω, έχουν αδειάσει επίσης και τα αντίστοιχα μεγαλύτερα ίδιας σοδειάς και επιπλέον συντηρούνται.

ΕΡΩΤΗΣΗ

2. Το κρασί δεν χαλάει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Όλα τα κρασιά δεν οινοποιούνται με τον ίδιο τρόπο, για αυτό μερικά, όπως η Μαυροδάφνη, μπορεί να ζήσουν τόσο πολύ, ενώ κάποια άλλα, ξηρά, κρατάνε μερικά μόνο χρόνια. Γενικά, τα λευκά και τα ροζέ διατηρούνται λιγότερο από τα κόκκινα, διότι στα κόκκινα οι ταννίνες που υπάρχουν στην φλούδα του σταφυλιού αλλά και μέσα στο βαρέλι, όπου συνήθως ωριμάζουν, δρουν σαν φυσικά αντιοξειδωτικά. Συγκεκριμένα, η Μαυροδάφνη εκτός από τα εξαιρετικά συντηρητικά της, δηλαδή τον υψηλό οινοπνευματικό της βαθμό και τα φυσικά της σάκχαρα, λόγω των πολλών ετών παραμονής της στο βαρέλι, περιέχει και πλούσιες ταννίνες. Σαν να μην έφτανε αυτό, καθιστά το προϊόν μικροβιολογικά σταθερό ο συνδυασμός αλκοολικού βαθμού και σακχάρων.

ΕΡΩΤΗΣΗ

3. Το ξύλο γιατί έχει φουσκώσει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν υπάρχει κίνδυνος για το βαρέλι. Το βαρέλι απέκτησε αυτή την κοιλιά από την ώρα που γέμισε.

ΕΡΩΤΗΣΗ

4. Πόσο καιρό κρατάει το βαρέλι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν υπάρχει όριο στην χρήση του βαρελιού, με γλυκό κρασί αντέχει πάρα πολλά χρόνια.

ΕΡΩΤΗΣΗ

5. Το βαρέλι πλένεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Το αλκοόλ της Μαυροδάφνης συντηρεί το ξύλο του βαρελιού. Τα βαρέλια τα οποία χρησιμοποιούνται για την παλαίωση της Μαυροδάφνης παραμένουν συνέχεια γεμάτα και δεν αδειάζουν για να πλένονται.

ΕΡΩΤΗΣΗ

6. Τα λευκά περνάνε από βαρέλια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εξαρτάται την ποικιλία. Σε ορισμένα γίνεται παλαίωση, όμως εδώ παλαιώνεται μόνο Μαυροδάφνη.

ΕΡΩΤΗΣΗ

7. Ποια είναι η έκταση του Κτήματος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η έκταση του Κτήματος είναι 300 στρέμματα.

ΕΡΩΤΗΣΗ

8. Φτάνουν αυτά τα αμπέλια που έχουμε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Όχι δεν φτάνουν. Αυτό το αμπέλι είναι 90 στρέμματα. Αγοράζουμε σταφύλια για την παραγωγή μας, διαφορετικές ποικιλίες, κυρίως από την Πελοπόννησο, όπου καλλιεργούνται.

ΕΡΩΤΗΣΗ

9. Αυτά που βλέπουμε ερχόμενοι προς το οινοποιείο χρησιμοποιούνται; Γιατί τα βλέπουμε παραμελημένα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα αμπέλια δεν είναι παραμελημένα, τα φροντίζει ειδικό συνεργείο έμπειρων αμπελοργών, οι οποίοι ακολουθούν τους παραδοσιακούς τρόπους καλλιέργειας. Στο 90 στρεμμάτων αμπέλι μας καλλιεργούμε τις ποικιλίες Μαυροδάφνη, Cabernet Sauvignon και Syrah.

ΕΡΩΤΗΣΗ

10. Γιατί δεν βγαίνει πια Δεμέστιχα, Κονιάκ, Ημίγλυκος, Τεντούρα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Με την Τεντούρα δεν ασχολήθηκε ποτέ στα 156 χρόνια παραγωγής της η ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ. Το Κονιάκ επιπλέον ήταν ένα από τα πρώτα προϊόντα που ασχολήθηκε ο Κλάους. Για χρόνια χρησιμοποιήθηκε σαν χώρος παλαίωσης του αποστάγματος αυτού, ένα μοναδικής κατασκευής υπόγειο κελάρι το οποίο χρησιμοποιήθηκε και χαρακτηρίστηκε σαν καταφύγιο σε περίοδο πολέμου, το υπόγειο της Κάβας Δανηλίδος. Ο Ημίγλυκος ήταν ένα επιτραπέζιο, ημίγλυκο λευκό και κόκκινο κρασί, το οποίο τότε κυρίως εξαγόταν στην Γερμανία. Τέλος, το κρασί Δεμέστιχα είναι από τα ιστορικά του Οινοποιείου, γιατί ήταν το πρώτο ξηρό, επιτραπέζιο κρασί που δημιούργησε ο Κλάους, στα τέλη του 1900. Στην αλληλογραφία του Κλάους με αντιπρόσωπό του στο Δελχί, στην Ινδία, αναγράφονται πωλήσεις το 1892 αυτού του κρασιού. Στην Ελλάδα, σε φιάλη 750 ml, το 1901 ήταν το πρώτο κρασί και σε όλο τον κόσμο είναι κρασί με μυθικές πωλήσεις. Τελειώνοντας, αυτό το μυθικό κρασί ακόμα παράγεται εδώ αλλά εξάγεται πλέον μόνο

στην Γερμανία κυρίως, τα άλλα δύο προϊόντα πλέον δεν παράγονται, γιατί όσο περνούσαν τα χρόνια η παραγωγή αυτών μειωνόταν, μιας και μειωνόταν και η ζήτησή τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ

11. Αυτός ο χώρος που είναι η Κάβα, τα υπόγεια κελάρια και ο πάνω όροφος, πως λεγόταν παλιά, πότε ονομάστηκε Κάβα Δανηλίδος και γιατί ονομάστηκε έτσι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Παλιά αυτός ο χώρος λεγόταν Σπετσέρειον δηλαδή Χημείο. Περίπου μετά το 1980-1990, οι τότε ιδιοκτήτες ονόμασαν αυτόν τον χώρο Κάβα Δανηλίδος θέλοντας να τιμήσουν την μνήμη της Δανηλίδος. Αυτή ήταν μια πλούσια αρχόντισσα της Πάτρας τον 6^ο αιώνα μ.Χ. δηλαδή στα βυζαντινά χρόνια, που επίσης στους αμπελώνες αυτής της περιοχής έφτιαχνε γευστικά κόκκινα κρασιά και τα προμήθευε στους τότε Βυζαντινούς αυτοκράτορες.

ΕΡΩΤΗΣΗ

12. Παλιά στο ισόγειο και στον πάνω όροφο τι ήταν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στον πάνω όροφο ζούσε ο Θεόδωρος Χάμπουργκερ, ένας από τους κύριους μέτοχους της ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ και στο ισόγειο ήταν το γραφείο του Κλάους και το Χημείο.

Τέλος μια ερευνητική εργασία έχει ως αφορμή έναν προβληματισμό και προσπαθεί να απαντήσει σε ένα ερευνητικό ερώτημα. Ένας ερευνητής καλείται να σχεδιάσει την μεθοδολογία που θα υιοθετήσει σε σχέση με τον προβληματισμό του αλλά και με το θέμα που θέλει να εξετάσει. Η μεθοδολογία της έρευνας αναφέρεται στις παραμέτρους που χρησιμοποιεί ο ερευνητής και τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την διεξαγωγή της έρευνας (https://www.lib.unipi.gr/files/Stratigikes_Anazitisis_Pliroforiakon_Pigon/1.%20%CE%9C%CE%B5%CE%B8%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1%20%CE%AD%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%B1%CF%82.pdf).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ

4.1. ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 1: 1885-1909

Πολλές διάσημες προσωπικότητες έχουν επισκεφθεί και συνεχίζουν να επισκέπτονται την Αχάια Κλάους. Πιο συγκεκριμένα, σε αυτό το κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με τις ημερομηνίες επισκέψεων και τα βιογραφικά των διάσημων που δεν τους έχει αφιερωθεί βαρέλι.

Από το πρώτο βιβλίο επισκεπτών, που χρονολογείται από το 1885-1909, αντλούμε στοιχεία για την επίσκεψη του πρίγκιπα διαδόχου Κωνσταντίνου και της πριγκίπισσας Αλεξάνδρας στις 21 Μαΐου του 1887.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α΄ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο Κωνσταντίνος Α΄ ήταν βασιλέας της Ελλάδας τις περιόδους 1913-1917 και 1920-1922. Συνδέεται με τους νικηφόρους Βαλκανικούς πολέμους, με τον Εθνικό Διχασμό, την Μικρασιάτικη καταστροφή. Ιστορική όμως υπήρξε και η σύγκρουσή του με τον τότε πρωθυπουργό της χώρας Ελευθέριο Βενιζέλο.

Γεννήθηκε 2 Αυγούστου του 1868 και πήρε το όνομα του παππού του, του μεγάλου Δούκα Κωνσταντίνου της Ρωσίας. Ήταν ο πρωτότοκος γιος του Βασιλιά Γεωργίου Α΄ και της Βασίλισσας Όλγας. Όταν γεννήθηκε, ο πατέρας του του έδωσε τον τίτλο του “Δούκα της Σπάρτης” αλλά ακύρωσε την απόφαση αυτή το Συμβούλιο Επικράτειας, επειδή το Σύνταγμα απαγόρευσε την απονομή τέτοιων τίτλων σε Έλληνες. Σπούδασε στη στρατιωτική σχολή Ευελπίδων και αποφοίτησε με τον βαθμό του ανθυπολοχαγού του πεζικού. Μετά το 1886 έφυγε για το Βερολίνο όπου σπούδασε στη στρατιωτική σχολή της ακαδημίας πολέμου της Πρωσίας. Μετά από τρία χρόνια παντρεύτηκε στην Αθήνα την αδελφή του αυτοκράτορα της Γερμανίας Γουλιέλμου Β΄, Σοφία της Πρωσίας με την οποία έκανε έξι παιδιά, τρία εκ των οποίων βασίλευσαν, και ήταν οι εξής: Βασιλιάς Γεώργιος Β΄ των Ελλήνων, Βασιλιάς Αλέξανδρος Α΄ των Ελλήνων, Πριγκίπισσα Ελένη της Ρουμανίας, Βασιλιάς Παύλος Α΄ των Ελλήνων, Πριγκίπισσα Ειρήνη της Αόστης και Πριγκίπισσα Αικατερίνη. Το 1897 στον ελληνοτουρκικό πόλεμο, ανέλαβε την αρχιστρατηγία που του ανέθεσε ο τότε πρωθυπουργός Δεληγιάννης. Ωστόσο, οι υπόλοιποι αξιωματικοί τον θεώρησαν υπαίτιο για την ήττα, επειδή είχε ευθύνη, κατά ένα μέρος, και επειδή ήθελαν οι ίδιοι να καλύψουν τη δική τους. Το 1912 στους Βαλκανικούς πολέμους ηγήθηκε του ελληνικού στρατού και νίκησε τους Τούρκους στις μάχες του Σαρανταπόρου και των Γιαννιτσών για την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης.

Ο Κωνσταντίνος ανέβηκε στον θρόνο όταν δολοφονήθηκε ο Γεώργιος Α΄. Κατά τον Β΄ Βαλκανικό πόλεμο, πάλι ως αρχιστράτηγος, οδήγησε τους Έλληνες σε νίκες κατά των Βουλγάρων. Όταν έγινε ο Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος τον Αύγουστο του 1914, η Ελλάδα βρισκόταν σε δύσκολη θέση γιατί είχε συμφωνήσει με τη Σερβία να την βοηθήσει, αν της επιθεθούν οι Βούλγαροι. Η Σερβία όμως αντιστεκόταν με επιτυχία στην επίθεση της Αυστροουγγαρίας και η Βουλγαρία παρέμεινε ουδέτερη. Έτσι συγκρούστηκαν τα προσωπικά πιστεύω των αρχηγών της Γερμανίας και της Αυστροουγγαρίας με του αρχηγού της Ελλάδας. Αναλυτικά, ο αρχηγός των Γερμανών ζήτησε από τον Κωνσταντίνο να πάρει το μέρος τους για να μην επικρατήσουν οι Σέρβοι. Ο Κωνσταντίνος, επειδή ήταν γερμανόφιλος, είχε την γερμανική κουλτούρα, αφού είχε μεγαλώσει και σπουδάσει εκεί, και επιπλέον είχε παντρευτεί

την αδερφή του Κάιζερ, του Γερμανού αρχηγού, ήταν πια σε δίλημμα. Έτσι, συγκρούστηκε με τον Βενιζέλο, τον τότε πρωθυπουργό της χώρας, ο οποίος ήταν αγγλόφιλος. Αποτέλεσμα της σύγκρουσης ήταν ο Βενιζέλος να παραιτηθεί και η αντιβενιζελική παράταξη να ταχθεί στο πλευρό του Βασιλιά. Στις εκλογές όμως που έγιναν 31 Μαΐου 1915 κέρδισαν οι Βενιζελικοί και οι αντίπαλοί τους δέχτηκαν αυτή την απόφαση του λαού. Ο Βενιζέλος πήρε ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή, αλλά ο Κωνσταντίνος αντέδρασε και έδωσε εντολή να κυβερνήσει ο Αλέξανδρος Ζαΐμης, ο οποίος δεν έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης. Τότε ο Βασιλιάς έδωσε εντολή στον Σκουλούδη, ο οποίος διέλυσε την Βουλή και έγιναν νέες εκλογές τον Δεκέμβριο στις οποίες οι βενιζελικοί δεν πήραν μέρος. Έπειτα από ένα εξάμηνο διακυβέρνησης του Σκουλούδη, κατά το οποίο η Ελλάδα βρισκόταν σε ουδετερότητα, οι Γάλλοι κυριάρχησαν στο Αιγαίο και στην Βόρεια Ελλάδα. Έτσι, τον Αύγουστο του 1916, όταν πια προέλαυναν οι Βούλγαροι στην Μακεδονία, οι βενιζελικοί αξιωματικοί έστειλαν στην Θεσσαλονίκη το κίνημα της Εθνικής Άμυνας, το οποίο υποστήριζε ο Βενιζέλος.

Όταν φτιάχτηκε το κράτος της Εθνικής Άμυνας, ξέσπασαν τα Νοεμβριανά επεισόδια από τους φιλοβασιλικούς κατά των βενιζελικών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την οριστική σύγκρουση ανάμεσα στον Κωνσταντίνο και τις δυνάμεις της Αυτοκρατορίας. Έτσι, για τους συμμάχους, ο Κωνσταντίνος, μαζί με τον Κάιζερ, ήταν “ο πιο μισητός άνθρωπος” στην Ευρώπη. Μετά από όλα αυτά, ο Κωνσταντίνος έδωσε την θέση του στον δεύτερο γιο του Αλέξανδρο και αναχώρησε με την οικογένειά του για την Ελβετία. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δοθούν στον Βενιζέλο οι περισσότερες εξουσίες.

Ο Κωνσταντίνος ξανανέβηκε στον θρόνο αφού το 1917 ο δευτερότοκος γιος του πέθανε και αφού ηττήθηκε ο Βενιζέλος στις εκλογές του 1920 οπότε και εγκατέλειψε την χώρα. Οι σύμμαχοί του έως τότε δεν αναγνώριζαν τον Κωνσταντίνο ως αρχηγό του κράτους. Οι συμμαχικές δυνάμεις σταμάτησαν να υποστηρίζουν την Ελλάδα, εκτός από την Αγγλία που συνέχισε να υποστηρίζει την χώρα και στον ελληνοτουρκικό πόλεμο. Τον Μάιο του 1921 ο Κωνσταντίνος αναχώρησε για την Μικρά Ασία για να αναλάβει την αρχιστρατηγία. Όμως στο τέλος του ίδιου χρόνου επέστρεψε λόγω της κατάρτησης της υγείας του. Έτσι, τον Αύγουστο του 1922, ο ελληνικός στρατός έχασε από τους Τούρκους οι οποίοι ένα μήνα αργότερα λεηλάτησαν την Σμύρνη.

Ο ελληνικός στρατός, που είχε διαφύγει στο Ανατολικό Αιγαίο μετά την Μικρασιατική καταστροφή, ξεσηκώθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου του 1922 υπό την αρχηγία των Πλαστήρα και Γονατά και απαιτούσε την αποχώρηση του βασιλιά Κωνσταντίνου και την παραίτηση της κυβέρνησης. Έτσι, μετά από λίγο καιρό, στις 27 Σεπτεμβρίου του 1922, στον θρόνο ανέβηκε ο διάδοχος, ο λεγόμενος Γεώργιος Β΄. Ο Κωνσταντίνος Α΄ πέθανε στις 11 Ιανουαρίου του 1923 από έμφραγμα στο Παλέρμιο της Σικελίας ενώ έπασχε για καιρό και από χρόνια νεφρίτιδα. Ο Βενιζέλος απαίτησε να μεταφέρουν την σορό του στο Τατόι, χωρίς να τελεστεί επίσημη κηδεία. Έτσι ενταφιάστηκε στην κρύπτη της ρωσικής εκκλησίας της Φλωρεντίας, στην Ιταλία. Όταν το 1935 αποκαταστάθηκε η μοναρχία, δρομολογήθηκε η επιστροφή της σορού του. Η κυβέρνηση λοιπόν έστειλε αντιπροσωπεία για να παραλάβει τα οστά του Κωνσταντίνου, της μητέρας του Βασίλισσας Όλγας και της συζύγου του Βασίλισσας Σοφίας που είχαν πεθάνει στην εξορία. Το πλοίο αγκυροβόλησε στις 17 Νοεμβρίου του 1936 στον Πειραιά, από όπου με επίσημη πομπή οι σοροί μεταφέρθηκαν στη Μητρόπολη Αθηνών όπου έγινε λαϊκό προσκύνημα έξι ημερών και εν συνεχεία ενταφιασμός τους στο βασιλικό κοιμητήριο στο Τατόι (Ζολώτας Αναστάσιος Π., 1995, σσ.44-58).

ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΑΝΙΑΣ

Η Πριγκίπισσα Αλεξάνδρα της Ελλάδας και της Δανίας επισκέφθηκε το Κτήμα της Αχάια Κλάους την ίδια μέρα με τον αδερφό της και βασιλιά Κωνσταντίνο Α΄ της Ελλάδας. Ήταν το τρίτο παιδί και η μεγαλύτερη κόρη από τα συνολικά 8 παιδιά του βασιλιά Γεωργίου Α΄ και της βασίλισσας Όλγας.

Γεννήθηκε στην έπαυλη Μον Ρεπό της Κέρκυρας 30 Αυγούστου του 1870. Ονομάστηκε Αλεξάνδρα προς τιμή της θείας και αναδόχου της Αλεξάνδρας, συζύγου του Εδουάρδου Ζ΄ του Ηνωμένου Βασιλείου. Στις 5 Ιουνίου του 1889 παντρεύτηκε τον μεγάλο δούκα της Ρωσίας Παύλο Αλεξάντροβιτς, γιο του Αλέξανδρου Β΄, Αυτοκράτορα της Ρωσίας και της Μαρίας της Έσσης, στην Αγία Πετρούπολη, όπου και διέμεινε μετά τον γάμο της. Με τον μεγάλο δούκα απέκτησε μία κόρη και έναν γιο, την Μαρία Πάβλοβνα, μεγάλη δούκισσα της Ρωσίας, και τον Ντιμίτρι Πάβλοβιτς, μεγάλο δούκα της Ρωσίας, ο οποίος ήταν ένας από τους δολοφόνους του μοναχού Γκριγκόρι Ρασπούτιν το 1916. Η κόρη της, Μαρία Πάβλοβνα, πρώτα παντρεύτηκε τον Γουλιέλμο των Μπερναντόντ, δούκα του Σεντερμάνλαντ, και μετά τον Ρόμαν Σεργκεγιέβιτς, πρίγκιπα Πουτιάτιν.

Η Πριγκίπισσα Αλεξάνδρα πέθανε αιφνιδίως στις 24 Σεπτεμβρίου του 1891, λίγες μόλις ημέρες μετά τη γέννηση του γιού της, σε ηλικία 21 ετών. Το μνήμα της βρίσκεται στο βασιλικό κοιμητήριο στο Τατόι. Ο Δήμος Αθηναίων για να την τιμήσει έδωσε το όνομά της σε κεντρικό δρόμο, στην λεωφόρο Αλεξάνδρας, ενώ και ο Δήμος Πειραιά ονόμασε την πλατεία στο άκρο του λιμένας τέως Πλατεία Αλεξάνδρας. Επίσης, ο βασιλιάς Παύλος, που ήταν ανιψιός της, έδωσε το όνομά της στο Γενικό Νοσοκομείο Αλεξάνδρα. Οι τίτλοι που είχε λάβει ήταν: Αυτή Βασιλική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Αλεξάνδρα της Ελλάδας και της Δανίας, τον οποίο είχε από 30 Αυγούστου του 1880 - 17 Ιουνίου του 1889 και Αυτοκρατορική Υψηλότητα Μεγάλη Δούκισσα Αλεξάνδρα Γκεοργκιέβνα της Ρωσίας, τον οποίο είχε από 17 Ιουνίου του 1889 - 24 Σεπτεμβρίου του 1891 (Πετρόπουλος Ηλίας, 1995, σσ.65-68).

ΛΟΥΙΖΑ ΜΑΟΥΝΤΜΠΑΤΤΕΝ

Η Βασίλισσα Λουΐζα της Σουηδίας επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους και η υπογραφή της βρίσκεται στο πρώτο χρονολογικά βιβλίο επισκεπτών.

Η Λουΐζα Μαουντμπάττεν ήταν βασίλισσα της Σουηδίας και δεύτερη σύζυγος του βασιλιά Γουσταύου ΣΤ΄, Αδόλφου της Σουηδίας. Γεννήθηκε στις 13 Ιουλίου του 1889 στην Χαϊδελβέργη του Μεγάλου Δουκάτου της Έσσης της Γερμανίας και ήταν το δεύτερο παιδί του πρίγκιπα Λουδοβίκου του Μπάττενμπεργκ, αξιωματικού του αγγλικού πολεμικού ναυτικού και ύστερα ναυάρχου του στόλου και της πριγκίπισσας Βικτώριας της Έσσης και του Ρήνου, εγγονή της βασίλισσας της Αγγλίας Βικτωρίας. Το 1909, ενώ είχε σχέση με έναν Σκωτσέζο ζωγράφο, με τον οποίο χώρισε επειδή αυτός είχε διαφορετικές σεξουαλικές τάσεις, αρνήθηκε να παντρευτεί τον βασιλιά Εμμανουήλ Β΄ της Πορτογαλίας. Στις 3 Νοεμβρίου του 1923 παντρεύτηκε στο βασιλικό παρεκκλήσι του Λονδίνου τον χήρο βασιλιά Γουσταύο ΣΤ΄ Αδόλφο της Σουηδίας και μετά από τρία χρόνια, στις 30 Μαΐου του 1926, γέννησε ένα κοριτσάκι, το οποίο λόγω της αδυναμίας του πλακούντα της να το αναθρέψει σωστά, πέθανε αμέσως. Η βασίλισσα πέθανε στις 7 Μαρτίου του 1965 στο νοσοκομείο του Σαιντ Γκοάν της Στοκχόλμης της Σουηδίας και ενταφιάστηκε στο βασιλικό κοιμητήριο στη Στοκχόλμη. Έλαβε τους εξής τίτλους: από τις 13 Ιουλίου του 1899 - 14 Ιουνίου 1917 τον τίτλο της Γαληνότατης Υψηλοτάτης Πριγκίπισσας Λουΐζας του Μπάττενμπεργκ, στις 14 Ιουλίου του 1917 - 7 Νοεμβρίου 1917 τον τίτλο της Δεσποινίδας Λουΐζας Μαουντμπάττεν, στις 7 Νοεμβρίου 1917 - 3 Νοεμβρίου 1923 τον τίτλο της Λαίδης Λουΐζας Μαουντμπάττεν, από 3 Νοεμβρίου 1923- 29 Οκτωβρίου 1950 αυτόν της Βασιλικής Υψηλοτάτης της Διαδόχου Πριγκίπισσας της

Σουηδίας, Δούκισσα της Σκάνιας και τέλος, τον τίτλο της Μεγαλειότατης της Βασιλίσσας της Σουηδίας από 29 Οκτωβρίου 1950 - 7 Μαρτίου 1965 (Hugo Vickers, 2003, σσ. 127-130).

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΑΔΟΛΦΟΣ ΣΤ΄ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Στις 18 Σεπτεμβρίου του 1934 επισκέφθηκε το Οινοποιείο και υπέγραψε στο πρώτο βιβλίο επισκεπτών ο βασιλιάς Γουσταύος ΣΤ΄ Αδόλφος της Σουηδίας, ο οποίος ήταν βασιλιάς της Σουηδίας από τις 29 Οκτωβρίου του 1950 έως τον θάνατο του στις 15 Σεπτεμβρίου του 1973. Ήταν ο πρωτότοκος γιος του βασιλιά Γουσταύου Ε΄ της Σουηδίας και της συζύγου του Βικτόριας της Βάδης. Γεννήθηκε στις 11 Νοεμβρίου του 1882 στο Βασιλικό παλάτι της Στοκχόλμης και ονομάστηκε Δούκας του Σκόνε. Από την οικογένεια του πατέρα του ανήκε στον Οίκο των Μπερναντόντ και από την οικογένεια της μητέρας του ήταν απόγονος του Οίκου των Βάσα. Παντρεύτηκε το 1905 τη Μαργαρίτα των Βέτιν-Σαξονίας-Κόμπουργκ και Γκότα και έκανε με αυτή τον Γουσταύο Αδόλφο δούκα του Βενστερμπόττεν, τον Σιγκβαρντ δούκα του Ούππλαντ, τον Ίνγκριντ, τον Μπέρτιλ δούκα του Χάλλαντ και τον Κάρολο Ιωάννη δούκα της Νταλάρνα. Ο ίδιος έγινε διάδοχος του θρόνου της Σουηδίας στις 8 Δεκεμβρίου του 1907, όταν πέθανε ο παππούς του, βασιλιάς Όσκαρ Β΄. Το 1938 έγινε επίτιμο μέλος της Κοινωνίας του Σινσινάτι. Μετά από 12 χρόνια, στις 29 Οκτωβρίου του 1950, ο Γουσταύος Αδόλφος, και αφού πέθανε ο πατέρας του, έγινε βασιλιάς σε ηλικία 67 ετών. Κατά την διάρκεια της βασιλείας του συνεχίστηκε το έργο για την αντικατάσταση του συντάγματος του 1809 και για την πραγματοποίηση μεταρρυθμίσεων. Χάρη στα προσωπικά χαρακτηριστικά του ο Γουσταύος Αδόλφος ΣΤ΄ έγινε δημοφιλής στον Σουηδικό λαό, γεγονός που συνέβαλε στην διατήρηση του θεσμού της μοναρχίας. Ενδιαφερόταν για διάφορες επιστήμες όπως αρχιτεκτονική, βοτανική, αρχαιολογία κλπ. Πέθανε στις 17 Σεπτεμβρίου του 1973, δέκα εβδομάδες πριν γίνει 91 ετών. Στον θρόνο του τον διαδέχτηκε ο 27χρονος τότε εγγονός του Κάρολος ΙΣΤ΄ Γουσταύος. (<http://www.unofficialroyalty.com/royal-burial-sites/swedish-royal-burial-sites/house-of-bernadotte-1818-present/>)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ

Στις 21 Ιουλίου του 1897 επισκέφθηκε το οινοποιείο ο Νικόλαος Μαυροκορδάτος, Έλληνας βουλευτής και υπουργός. Ήταν γιός του Αλέξανδρου Μαυροκορδάτου και της Χαρίκλειας Αργυροπούλου και γεννήθηκε στην Τεργέστη. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα και στο Παρίσι και διορίστηκε β΄ γραμματέας της Ελληνικής Πρεσβείας στην Κωνσταντινούπολη τον Αύγουστο του 1858. Από το 1860-1869 ήταν νομάρχης της Κέρκυρας και στην συνέχεια εκλέχτηκε βουλευτής με το κόμμα του Τρικούπη. Το 1878 αλλά και το 1880 έγινε Υπουργός Εκκλησιαστικών και Δημόσιας Εκπαίδευσης στην Κυβέρνηση του Χαριλάου Τρικούπη. Επίσης, διετέλεσε πρεσβευτής της Ελλάδας από το 1882-1885 στο Παρίσι, από το 1886-1889 στην Αγία Πετρούπολη και από το 1889-1902 στην Κωνσταντινούπολη. Το 1895 στο Λονδίνο συμμετείχε στις διαπραγματεύσεις συμβιβασμού ενώ το 1897 έβαλε υπογραφή στην συνθήκη ειρήνης μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας στην Κωνσταντινούπολη ως πληρεξούσιος της Ελλάδας. Το 1902 ξαναεκλέχτηκε βουλευτής, παραιτούμενος από την θέση του πρεσβευτή. Την περίοδο 1871-1882 είχε γίνει πρόεδρος του συλλόγου “προς διάδοσιν των ελληνικών γραμμάτων”. Ήταν παντρεμένος με την Ελένη Μπάλς και είχε κάνει μαζί της τέσσερα παιδιά, τον Αλέξανδρο, την Σοφία, την Χαρίκλεια και τον Γεώργιο. Πέθανε ξαφνικά στις 31 Ιανουαρίου του 1903 στην Αθήνα (<https://www.timesnews.gr/nikolaos-mavrokordatos-1837-1903-politikos/>).

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Από τις 9-21 Μαΐου του 1898 υπάρχουν στο βιβλίο επισκεπτών υπογραφές ιδιόχειρες από επισκέψεις του Πρίγκιπα Νικολάου, της Πριγκίπισσας Μαρίας, του Πρίγκιπα Ανδρέα και του Πρίγκιπα Χριστόφορου στους οποίους θα αναφερθούμε στη συνέχεια.

Ο Πρίγκιπας Νικόλαος της Ελλάδας από τον Οίκο της Ελλάδας ήταν το τέταρτο παιδί του βασιλιά Γεωργίου Α΄ και της Βασίλισσας Όλγας της Ελλάδας. Γεννήθηκε στις 22 Ιανουαρίου του 1872 στην Αθήνα και φοίτησε στη Σχολή Ευελπίδων. Το 1913 ανέδειξε το διπλωματικό του ταλέντο. Υπήρξε θεατρικός συγγραφέας και ζωγράφος καθώς διακρινόταν για την πνευματική του καλλιέργεια. Επίσης, είχε φιλικές σχέσεις με την Αντάντ. Ο πατέρας του του κληροδότησε το Βασιλικό θέατρο το οποίο όμως απαρνήθηκε υπέρ του Ελληνικού δημοσίου, μετά την αποκατάσταση της Μοναρχίας το 1935. Είχε φιλικές σχέσεις με τον Γεώργιο Σημίτη και βάφτισε το γιό του, Κώστα Σημίτη. Επίσης, είχε πάθος με την αντισφαίριση και ήταν μέλος του Ομίλου Αντισφαίρισης Αθηνών, όμως ήταν κακός παίκτης και τα Μ.Μ.Ε της εποχής τον σατίριζαν γι' αυτό. (Ελευθέριος Σκιαδάς, σ.35)

Στις 29 Αυγούστου του 1902 παντρεύτηκε τη Μεγάλη Δούκισσα Ελένη Βλαδιμήροβνα της Ρωσίας, κόρη του Βλαδίμηρου Αλεξάντροβιτς, μεγάλου δούκα της Ρωσίας, και έκαναν 3 κόρες: την Όλγα πριγκίπισσα της Ελλάδας, την Ελισάβετ πριγκίπισσα της Ελλάδας και την Μαρία πριγκίπισσα της Ελλάδας. Ο Πρίγκιπας Νικόλαος πέθανε στις 8 Φεβρουαρίου του 1938 στην Αθήνα, έναν μήνα μετά τους γάμους του τότε Διαδόχου Παύλου και θάφτηκε στο βασιλικό κοιμητήριο του Τατοίου.

Οι τίτλοι που είχε ήταν: η Αυτού Βασιλική Υψηλότητα Πρίγκιπας Νικόλαος της Ελλάδας και της Δανίας, τον οποίο διατήρησε από τις 22 Ιανουαρίου του 1872 έως τις 8 Φεβρουαρίου του 1938. Επίσης, έλαβε και ξένες τιμητικές διακρίσεις: στην Ισπανία τον Ιανουάριο του 1892 τον Σταυρό της Ναυτικής Αξίας - με λευκό διάκοσμο και στο Ηνωμένο Βασίλειο τον Αύγουστο του 1901 τον Μεγαλόσταυρο του επίτιμου ιπότη της Βασιλικής Βικτοριανής Τάξης (<https://www.christies.com/lotfinder/jewelry/an-historic-royal-portrait-miniature-4928258-details.aspx?pos=139&intObjectID=4928258&sid=>).

ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΜΑΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

Η Πριγκίπισσα Μαρία της Ελλάδας και της Δανίας ήταν το πέμπτο παιδί και η δεύτερη κόρη του βασιλιά Γεωργίου Α΄ και της βασίλισσας Όλγας των Ελλήνων. Γεννήθηκε στις 3 Μαρτίου του 1876, και ήταν η μικρότερη αδερφή του πρίγκιπα Κωνσταντίνου, του πρίγκιπα Γεωργίου, της πριγκίπισσας Αλεξάνδρας και του πρίγκιπα Νικολάου. Στις 30 Απριλίου του 1900 παντρεύτηκε τον μεγάλο δούκα της Ρωσίας Γεώργιο Μιχαήλοβιτς στην Κέρκυρα και έκαναν 2 παιδιά την Νίνα Γκεοργκίεβνα και την Ξένια Γκεοργκίεβνα. Στις 16 Δεκεμβρίου του 1922 στο Βισμπάντεν της Γερμανίας παντρεύτηκε, για δεύτερη φορά, τον ναύαρχο Περικλή Ιωαννίδη, με τον οποίο δεν έκανε παιδιά. Πέθανε στις 14 Δεκεμβρίου του 1940 στην Αθήνα, κατά την διάρκεια του ελληνοϊταλικού πολέμου και θάφτηκε στο βασιλικό κοιμητήριο στο Τατόι. Οι τίτλοι που έλαβε ήταν: η Βασιλική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Μαρία της Ελλάδας και της Δανίας, τον οποίο κατείχε από 3 Μαρτίου του 1876 έως 30 Απριλίου του 1900, η Αυτοκρατορική και Βασιλική Υψηλότητα Μεγάλη Δούκισσα Μαρία Γκεοργκίεβνα της Ρωσίας Πριγκίπισσα της Ελλάδας και της Δανίας, τον οποίο κατείχε από 30 Απριλίου του

1900 έως 16 Δεκεμβρίου του 1922 και η Βασιλική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Μαρία της Ελλάδας και της Δανίας, Κα. Ιωαννίδη, τον οποίο κατείχε από 16 Δεκεμβρίου του 1940. Έτσι, ο πλήρης τίτλος ήταν: η Αυτής Αυτοκρατορική και Βασιλική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Μαρία της Ελλάδας και της Δανίας, Μεγάλη Δούκισσα της Ρωσίας, Κα. Ιωαννίδη (Grand Duchess George of Russia, 1988, σ.51).

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ

Ο Πρίγκιπας Ανδρέας της Ελλάδας και της Δανίας ήταν το έβδομο παιδί του Βασιλιά Γεωργίου Α΄ και της Βασίλισσας Όλγας της Ελλάδας και πατέρας του Φιλίππου Πρίγκιπα της Ελλάδας. Γεννήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου του 1882 στην Αθήνα. Όταν συνομιλούσε με τους γονείς του αρνιόταν να μιλήσει οποιαδήποτε γλώσσα παρότι διδάχθηκε από τους επιστάτες καθώς μεγάλωνε τα αγγλικά, αλλά και άλλες γλώσσες, όπως γερμανικά, δανέζικα, γαλλικά και ρωσικά.

Σπούδασε στην Σχολή Ευελπίδων χωρίς καμία διάκριση από τους κοινούς Ευέλπιδες, γιατί ο τότε διοικητής της σχολής, Νικόλαος Ζορμπάς, αρνήθηκε να δώσει προαγωγή στον Πρίγκιπα, σε αντίθεση με τον συμμαθητή του Πρίγκιπα, Θεόδωρο Πάγκαλο. Συνέπεια αυτού ήταν να δημιουργηθεί επεισόδιο μεταξύ παλατιού και Ζορμπά, το οποίο όμως δεν είχε συνέχεια. Τελείωσε τις σπουδές του στην Γερμανία και έλαβε μέρος ως αξιωματικός του Ιππικού στους Βαλκανικούς πολέμους και μετά στην Μικρασιατική εκστρατεία. Τον Ιούλιο του 1921, έφθασε ως διοικητής της 12^{ης} μεραρχίας με το βαθμό του υποστράτηγου, στο μικρασιατικό μέτωπο. Τον ίδιο μήνα, μετά την κατάληψη του Εσκή Σεχίρ και πριν την Εκστρατεία στον Σαγγάριο προβιβάστηκε σε αντιστράτηγο. Στην επιχείρηση κατάληψης της Άγκυρας ήταν διοικητής του Β΄ Σώματος Στρατού, που κινήθηκε δια μέσου της Αλμυράς Ερήμου. Είχε το προσωνύμιο "καψοκαλύβας", επειδή διέταξε την καταστροφή των αγροτικών κατοικιών των Τούρκων χωρικών. Τον Σεπτέμβριο του 1921, όταν τελείωσε το σύνολο των επιχειρήσεων της αποτυχημένης εκστρατείας Σαγγαρίου-Άγκυρας, έπαψε να είναι διοικητής του Β΄ Σώματος Στρατού, λόγω ανικανότητας και ανεπάρκειας να διοικήσει μεγάλα τμήματα στρατού. Επέστρεψε στην Ελλάδα πριν λήξει η Μικρασιατική Εκστρατεία. Μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, συνελήφθη τον Νοέμβριο του 1922 στην Κέρκυρα από τον συνταγματάρχη Χρήστο Λούφα και τον μετέφεραν στην Αθήνα για να δικαστεί από έκτακτο στρατοδικείο. Έτσι, ο Πρίγκιπας Ανδρέας καταδικάστηκε σε θάνατο λόγω άρνησής του να εκτελέσει τα αρχηγικά του καθήκοντα κατά τις μάχες του Σαγγαρίου τον Αύγουστο του 1921. Όμως η απόφαση αυτή δεν επιβλήθηκε από την Επαναστατική Στρατιωτική Κυβέρνηση, γιατί παρενέβη η βρετανική κυβέρνηση. Τελικά, στις 20 Νοεμβρίου του 1922 καταδικάστηκε με ισόβια υπερωρία και διαγραφή από το μητρώο των αξιωματικών. Κατευθείαν μετά την καταδίκη του, μεταφέρθηκε στο Φάληρο και έφυγε με το βρετανικό αντιτορπιλικό "Καλυψώ". Στη συνέχεια, πήρε την οικογένειά του από την Κέρκυρα και εγκαταστάθηκαν σε προάστιο του Παρισιού. Το 1928 εξέδωσε το βιβλίο "Δορυλλαίων-Σαγγάριος". Σε αυτό περιγράφει όσα έγιναν στη Μικρά Ασία από την δική του όμως σκοπιά αντικρούοντας έτσι τις κατηγορίες για τις οποίες καταδικάστηκε.

Ο Πρίγκιπας Ανδρέας της Ελλάδας και της Δανίας παντρεύτηκε την Αλίκη πριγκίπισσα της Έσσης-Μπάπτενμπεργκ στις 6 Οκτωβρίου του 1903 και έκανε μαζί της τέσσερις κόρες, τη Μαργαρίτα πριγκίπισσα της Ελλάδας, τη Θεοδώρα πριγκίπισσα της Ελλάδας, την Καικίλια πριγκίπισσα της Ελλάδας και τη Σοφία πριγκίπισσα της Ελλάδας. Επίσης, σε δεύτερο γάμο του απέκτησε τον Γεώργιο-Γουλιέλμο των Γουελφών. Στις 3 Δεκεμβρίου του 1944 απεβίωσε από έμφραγμα, στο ξενοδοχείο "Μετρόπολις" του Μόντε

Κάρλο. Θάφθηκε στο βασιλικό κοιμητήριο του Τατοίου (Εκδοτική Αθηνών,1978, σσ.172-173).

ΠΡΙΓΚΙΠΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο Πρίγκιπας Χριστόφορος της Ελλάδας και της Δανίας ήταν το τελευταίο παιδί του Βασιλιά Γεωργίου Α΄ και της Βασίλισσας Όλγας της Ελλάδας. Γεννήθηκε στις 10 Αυγούστου του 1888 στο παλάτι του Παβλόφσκι της Ρωσίας, που βρίσκεται στην Αγία Πετρούπολη, και βαπτίστηκε στο παρεκκλήσι του παλατιού. Σπούδασε στην Σχολή Ναυτικών Δοκίμων και μιλούσε ελληνικά, δανικά, αγγλικά, ρωσικά, γαλλικά και ιταλικά. Αξιοσημείωτο είναι ότι δε δέχτηκε κανέναν από τους 3 θρόνους της Πορτογαλίας, της Λιθουανίας και της Αλβανίας που του προσφέρθηκαν μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Την 1 Ιανουαρίου 1920 στην Ελβετία νυμφεύτηκε την διαζευγμένη και χήρα Αμερικανίδα πολυεκατομμυριούχο Νάνσυ Λιντς που κατείχε τον τίτλο: Α.Β.Υ Πριγκίπισσα Αναστασία της Ελλάδος και της Δανίας. Αυτή, όταν βρισκόταν στην Ελβετία, βοήθησε οικονομικά την εξόριστη βασιλική οικογένεια του Πρίγκιπα. Παιδιά δεν έκαναν. Στις 29 Αυγούστου του 1923 η Νάνσυ Λιντς πέθανε από καρκίνο στο Λονδίνο. Ο Πρίγκιπας παντρεύτηκε για δεύτερη φορά την Φραγκίσκη, Πριγκίπισσα της Ορλεάνης, στο Παλατινό παρεκκλήσι του Παλέρμο στην Ιταλία. Λίγο πριν τον θάνατό του απέκτησαν έναν γιο, τον Μιχαήλ πρίγκιπα της Ελλάδας, γνωστό και ως Μισέλντε Γκρες. Εντωμεταξύ, το 1939 του προτάθηκε να γίνει πρόεδρος του Ομίλου Αντισφαίρισης Αθηνών, δέχτηκε και ανέλαβε καθήκοντα στις 17 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους. Περίπου έναν μήνα μετά, στις 21 Ιανουαρίου του 1940, πέθανε από βαριά ασθένεια του πνεύμονα και θάφθηκε στο βασιλικό κοιμητήριο στο Τατόι.

Οι τίτλοι που κατείχε ήταν: Βασιλική Υψηλότητα Πρίγκιπας Χριστόφορος της Ελλάδας και της Δανίας, από 10 Αυγούστου του 1888 έως 21 Ιανουαρίου του 1940. Επίσης είχε τις εξής τιμητικές διακρίσεις: Ιππότης του Τάγματος του Ελέφαντα στην Δανία στις 29 Ιουλίου του 1909, Ιππότης του Μεγαλόσταυρου του Τάγματος του Αγίου Όλαφ στην Νορβηγία και Ιππότης Μεγαλόσταυρου της Τιμής του Βασιλικού Βικτοριανού Τάγματος στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Από τις 8-26 Μαΐου του 1899 επισκέφθηκαν το οινοποιείο η Πριγκίπισσα Σοφία της Ελλάδας, η Πριγκίπισσα Βικτώρια της Αγγλίας, η Πριγκίπισσα της Έσσης και ο Παύλος Κουντουριώτης Υπασπιστής του Βασιλιά (Jorgen Pedersen, 2009).

ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Πριγκίπισσα Σοφία της Ελλάδας, ήταν σύζυγος του Βασιλιά Κωνσταντίνου Α΄ της Ελλάδας και γεννήθηκε στις 14 Ιουνίου του 1870. Ήταν η Πριγκίπισσα της Πρωσίας Σοφία Δωροθέα Αλίκη του Οίκου Χοεντσόλερν στο Πότσδαμ της Πρωσίας. Οι γονείς της ήταν ο τότε Πρίγκιπας Διάδοχος Φρειδερίκος της Πρωσίας και η Βικτώρια, Βασιλική Πριγκίπισσα του Ηνωμένου Βασιλείου. Νυμφεύτηκε στις 27 Οκτωβρίου του 1889 τον Πρίγκιπα της Ελλάδας Κωνσταντίνο, και έκανε με αυτόν έξι παιδιά: τον Βασιλιά Γεώργιο Β΄ των Ελλήνων, τον Βασιλιά Αλέξανδρο Α΄ των Ελλήνων, τη Βασιλομήτωρ Ελένη της Ρουμανίας, τον Βασιλιά Παύλο Α΄ των Ελλήνων, την Πριγκίπισσα Ειρήνη Δούκισσα της Αόστης και την Πριγκίπισσα Αικατερίνη Λαΐδη Μπράντραμ. Η Βασίλισσα Σοφία ήταν αδελφή του Γερμανού

Αυτοκράτορα Γουλιέλμου Β΄, και γι' αυτόν τον λόγο εύκολα μπορούσε να κατηγορηθεί η ίδια και τα άλλα μέλη της βασιλικής οικογένειας ως φιλογερμανοί κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ωστόσο κάποιοι θεωρούσαν ότι, εξαιτίας της Αγγλίδας μητέρας της Βικτώριας, ήταν φιλοβρετανή. Δύο χρόνια μετά τον γάμο της, το 1891, έγινε ορθόδοξη με αποτέλεσμα να διακοπουν οι σχέσεις της με τον αδερφό της Αυτοκράτορα Γουλιέλμο. Ενδιαφέρθηκε για το σύστημα υγείας, την παιδεία και την επαγγελματική αποκατάσταση των γυναικών μέσω της υποστήριξης της χειροτεχνίας. Όμως το τεράστιο φιλανθρωπικό αυτό έργο επισκιάστηκε από την πολιτική κατάσταση και τον Εθνικό διχασμό.

Από το 1917 έως το 1920 ακολούθησε τον σύζυγο της στην εξορία στην Ελβετία αλλά και το 1922 στην δεύτερη εξορία του στο Παλέρμο της Ιταλίας. Μετά από 10 χρόνια πέθανε από καρκίνο, στις 13 Ιανουαρίου του 1932, στην Φρανκφούρτη. Ετάφη στην Ιταλία και στις 17 Νοεμβρίου του 1936 η σωρός της μεταφέρθηκε στο βασιλικό κοιμητήριο του Τατοΐου. Το όνομά της δόθηκε στην γνωστή λεωφόρο της Αθήνας, που είναι προέκταση της Λεωφόρου Κηφισίας (Ιστορικό Λεύκωμα, 1962, σσ. 44-47).

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Η Βασίλισσα Βικτωρία της Αγγλίας ήταν Βασίλισσα του Ηνωμένου Βασιλείου, της Μεγάλης Βρετανίας και της Ιρλανδίας και αυτοκράτειρα των Ινδιών. Βασίλευε 63 χρόνια και κατείχε τον τίτλο της πιο μακροχρόνιας βασίλισσας στην ιστορία του Ηνωμένου Βασιλείου μέχρι και τις 10 Σεπτεμβρίου του 2015 οπότε την ξεπέρασε η Βασίλισσα Ελισάβετ Β΄. Η γερμανικής καταγωγής Βικτώρια ήταν η πρώτη Βρετανή μονάρχης που δόθηκε το όνομά της στην χρονική περίοδο βασιλείας της, ενώ ακόμα ζούσε. Κατά την Βικτωριανή εποχή, έγινε η Βιομηχανική Επανάσταση και επιτεύχθηκε η θεσμική μεταρρύθμιση προς μια συνταγματικότερη μορφή πολιτεύματος. Ακόμα, επεκτάθηκε η Βρετανική Αυτοκρατορία με την προσθήκη των Ινδιών, της Αυστραλίας, του Καναδά και χωρών της Αφρικής και του Νότιου Ειρηνικού.

Η Βικτωρία γεννήθηκε στις 24 Μαΐου του 1819 στο Παλάτι του Κέσινγκτον και ήταν το μόνο παιδί του Πρίγκιπα Εδουάρδου Αυγούστου Δούκα του Κεντ και Στράθερν. Βαπτίστηκε από τον Αρχιεπίσκοπο του Καντέρμπουρι στην Αίθουσα του Θόλου στο Κέσινγκτον. Στον θρόνο ανέβηκε αφού πέθανε και ο πατέρας της και ο παππούς της. Μετά το θάνατο του πατέρα της, η μητέρα της είχε σχέση με τον Ιρλανδό αξιωματικό Σερ Τζον Κονρόι, του οποίου η συμπεριφορά απέναντί της ήταν τρυφερή και αναπλήρωσε την πατρική απουσία. Βέβαια ο συγγραφέας Α.Ν.Ουίλσον, στο βιβλίο του "The Victorians", μας λέει ότι η Βασίλισσα είχε αιμοφιλία, ασθένεια που την είχε μόνο ο Κονρόι, γεγονός που δείχνει ότι ήταν αυτός ο πραγματικός της πατέρας. Στα πρώτα της χρόνια μιλούσε μόνο γερμανικά, λόγω της καταγωγής της μητέρας της. Αργότερα έμαθε ιταλικά, λατινικά, αρχαία ελληνικά, γαλλικά και αγγλικά, από τον Αιδεσιμότατο Τζορτζ Ντέιβις που ήταν δάσκαλός της. Επειδή η μητέρα της φοβόταν μήπως την σκότωναν τα αδέρφια του πατέρα της, για να ανέβουν στον θρόνο, συνοδεύονταν πάντα, ακόμη και στην αίθουσα διδασκαλίας της, από φύλακα. Στις 26 Ιουνίου του 1830 η Βικτώρια ονομάστηκε Πριγκίπισσα-Διάδοχος και έναν χρόνο μετά ο θείος της Βασιλιάς Γουλιέλμος Δ΄ πέθανε. Έτσι, μόλις έναν μήνα μετά την ενηλικίωσή της, ανέβηκε στον θρόνο και ανέλαβε την Αυτοκρατορία. Με την άνοδο της στον θρόνο θέλησε να αποξενωθεί από την επιρροή που της ασκούσε η μητέρα της, αφού ήταν πια ενήλικη, αλλά και ο πατριός της, που κατάλαβε ότι ήθελε να την εκμεταλλευτεί ως προς τα προνόμια του αξιώματός της.

Εκείνη την περίοδο πρωθυπουργοί στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν οι Ουίγοι και ο Ουίλιαμ Λαμπ, δεύτερος Υποκόμης του Μέλμπουρν, ο οποίος έδειξε στην Βασίλισσα πατρική

αγάπη αλλά και αυτή από την πρώτη στιγμή του έδειξε σεβασμό και αφοσίωση. Όμως αυτή η σχέση δεν κράτησε πολύ. Τον Μάιο του 1839 παραιτήθηκε η κυβέρνηση του Λαμπ επειδή ο ίδιος δεν μπόρεσε να αντιμετωπίσει τις ανταρσίες στον Καναδά και την Τζαμάικα. Κλήθηκε τότε να σχηματίσει κυβέρνηση ο Ρόμπερτ Πηλ, ο αρχηγός του κόμματος Τόρηδων. Εκείνο τον χρόνο ξέσπασε η ``Κρίση του Ενναστηρίου``. Η Βασίλισσα αρνήθηκε να κάνει δεκτή την πρόταση του Πηλ να εκθρονίσει τις βασιλικές ακόλουθους που ανήκαν πολιτικά στους Ουίγους και να βάλει στην θέση τους αυτές των Τόρυς. Αυτό το έκανε ο Πηλ γιατί ήξερε πως η κυβέρνηση που θα σχημάτιζε, δεν θα έπερνε ψήφους από την Βουλή και ήθελε ψήφο εμπιστοσύνης από την Βασίλισσα. Η Βασίλισσα όμως ζήτησε την επιστροφή του Λαμπ και επιπλέον την παραμονή του στην πρωθυπουργία μέχρι το 1841.

Παντρεύτηκε τον πρώτο ξάδελφό της, Πρίγκιπα Αλβέρτο, και ο γάμος έγινε στο βασιλικό παρεκκλήσι των Ανακτόρων του Αγίου Ιακώβου στις 10 Φεβρουαρίου του 1840. Η Βικτώρια τέσσερις μέρες πριν τον γάμο είχε δώσει το προνόμιο στον σύζυγο της να λέγεται η ``Αυτού Βασιλική Υψηλότητα``. Όμως δεν του απονεμήθηκε ο τίτλος του Πρίγκιπα Βασιλικού Συζύγου γιατί δεν ήταν τόσο δημοφιλής στον βρετανικό λαό, ασκούσε όμως θετική επιρροή στην Βικτώρια. Μαζί έκαναν εννέα παιδιά και όλα παντρεύτηκαν. Έτσι, η Βικτώρια απέκτησε το προσωνύμιο ``η Γιαγιά της Ευρώπης``. Στις 10 Ιουνίου του 1840, ενώ ήταν έγκυος στο πρώτο της παιδί και ενώ βρισκόταν στην άμαξά της, αποπειράθηκε να την σκοτώσει ο 18χρονος Έντουαρντ Όξφορντ στο Constitution Hill. Ευτυχώς οι βολές του επίδοξου δολοφόνου ήταν άστοχες και η Βικτώρια δεν τραυματίστηκε. Ο δράστης καταδικάστηκε σε θάνατο αλλά απέσυραν την ποινή του και δεν εκτελέστηκε λόγω παραφροσύνης. Μετά από δύο χρόνια έγιναν άλλες δύο απόπειρες, οι οποίες δεν πέτυχαν. Τότε ο Αλβέρτος πρότεινε στα μέλη του Κοινοβουλίου την ψήφιση της ``Πράξης περί Εσχάτης Προδοσίας``. Σύμφωνα με αυτή όποιος στόχευε με όπλο ή πετούσε οποιοδήποτε αντικείμενο, καταδικαζόταν σε επτάχρονη φυλάκιση και μαστίγωση.

Τα παιδιά που απέκτησε με τον Αλβέρτο ήταν: η Βικτώρια, ο Εδουάρδος Ζ΄ του Ηνωμένου Βασιλείου, η Αλίκη, ο Αλφρέδος δούκας της Σαξονίας- Κόμπουργκ και Γκότα, η Έλενα, η Λουΐζα, ο Αρθούρος δούκας του Κόννωτ και Στράθερν, ο Λεοπόλδος δούκας του Ολμπανυ και η Βεατρίκη.

Η Βικτώρια, μέχρι να πεθάνει ο Αλβέρτο το 1861, ενδιαφέρθηκε πολύ για τα ζητήματα της αυτοκρατορίας. Όταν έχασε ο Λαμπ την πρωθυπουργία, ήρθαν στο προσκήνιο οι κυβερνήσεις των Ρόμπερτ Πηλ και του Λόρδου Τζον Ράσελ με τους οποίους είχε άριστες σχέσεις η Βασίλισσα. Το 1842, αφού έχασε η Κίνα στον Πρώτο Πόλεμο του Οπίου, το Χονγκ Κονγκ παραχωρήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στην πρώτη κυβέρνηση Ράσελ, από το 1846-1852, ο Υπουργός Εξωτερικών Χένρυ Τεμπ, ήρθε σε έντονη διαφωνία με το βασιλικό ζεύγος, γιατί διαφωνούσαν στον τρόπο άσκησης της εξωτερικής πολιτικής. Ο πρώτος υποστήριζε ότι έπρεπε να αυξηθεί κι άλλο, με κάθε μέσο, η Βρετανική Αυτοκρατορία κι έτσι, κατά την άποψή του, θα έχαναν την δύναμή τους οι ξένες κυβερνήσεις. Αντίθετα, το βασιλικό ζεύγος υποστήριζε ότι η βρετανική κυβέρνηση έπρεπε να κάνει ό,τι μπορούσε για να βοηθήσει τις ευρωπαϊκές βασιλικές οικογένειες έναντι των επαναστατικών ομάδων που υποστήριζαν τον εκδημοκρατισμό. Στο πλαίσιο αυτής της σύγκρουσης υπήρξαν δύο περιστατικά. Το πρώτο σχετιζόταν με τον Δον Δαβίδ Πατσίφικο που είχε λάβει την βρετανική υπηκοότητα. Αυτός ζήτησε αποζημίωση από την ελληνική κυβέρνηση επειδή καταστράφηκε το σπίτι του στην Αθήνα από τον όχλο, το Πάσχα του 1850, αλλά αρνήθηκε να του τη δώσει. Τότε ζήτησε την προστασία της Μεγάλης Βρετανίας. Αυτή ήθελε το νησάκι της Σαπιέντζας για ναυτική βάση αλλά η Ελλάδα δεν έκανε την παραχώρηση. Με αφορμή λοιπόν την υπόθεση Πατσίφικο, ο Χένρυ έδωσε διαταγή στον Ναύαρχο Παρκ να απαγορεύσει την έλευση πλοίων και επιβατών στο λιμάνι του Πειραιά. Η υπόθεση αυτή λύθηκε στις 15 Απριλίου του 1850 με παρέμβαση της Ρωσίας και της Γαλλίας. Μετά από αυτό το περιστατικό η Βασίλισσα εξέφρασε, μέσω σημειώματος, την δυσφορία της στον πρωθυπουργό για τον τρόπο που χειρίστηκε ο

Υπουργός Εξωτερικών αυτή την κατάσταση. Ο Πρωθυπουργός έστειλε το σημείωμα στον Χένρυ, όμως αυτός δεν παραιτήθηκε γιατί θεώρησε ως πηγή εξουσίας του τη συνταγματική έγκριση και όχι την βασιλική δύναμη. Το δεύτερο περιστατικό, που έλαβε χώρα στα πλαίσια της σύγκρουσης ανάμεσα στην Βασίλισσα και τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετιζόταν με το πραξικόπημα του Λουδοβίκου-Ναπολέοντα. Μετά από αυτό, ο Χένρυ ζήτησε από τον Πρεσβευτή της Γαλλίας να εκφέρει τη γνώμη του για το γεγονός. Όταν το έμαθε ο Πρωθυπουργός, του ζήτησε να παραιτηθεί και το έκανε μετά από λίγο καιρό. Αργότερα όμως συμμετείχε στη συνομιλία για την πτώση της κυβέρνησης του Λαμπ.

Το 1851 ο σύζυγος της Βικτώριας διοργάνωσε μια μεγάλη έκθεση στο Κρίσταλ Πάλλας, όπου κανείς μπορούσε να δει τα κατορθώματα της σύγχρονης τεχνολογίας και επιστήμης. Σε αυτή την έκθεση συγκεντρώθηκαν πολλά χρήματα με τα οποία χτίστηκαν πολλά τεχνολογικά ιδρύματα γεγονός που ενίσχυσε τη μοναρχία στο Ηνωμένο Βασίλειο. Έναν χρόνο αργότερα η Βικτώρια συνέβαλε στην δημιουργία κυβέρνησης συνασπισμού υπό τον Τζώρτζ Γκόρντον Χάμιλτον. Αυτός ήταν πετυχημένος στα εσωτερικά θέματα, όμως δεν μπόρεσε να ελέγξει τον Χένρυ, ο οποίος συμμετείχε στο Κοινοβούλιο με άλλο κόμμα και επιθυμούσε την ανάμειξη της Μ. Βρετανίας στον Κριμαϊκό Πόλεμο δίπλα στην Τουρκία. Αποτέλεσμα αυτού ήταν ο Χάμιλτον να παραιτηθεί. Έτσι, το 1855 ο Χένρυ έγινε πρωθυπουργός και αποκαταστάθηκε η σχέση του με την Βασίλισσα θετικά. Τον Νοέμβριο του 1861 ο Πρίγκιπας Αλβέρτος αρρώστησε από τυφοειδή πυρετό και μετά από έναν μήνα πέθανε. Από τότε η Βικτώρια φορούσε μαύρα ρούχα μέχρι να πεθάνει και αποσύρθηκε από τον δημόσιο βίο, δηλαδή συνέχισε, έστω και τυπικά, να ασχολείται με τα ζητήματα της Αυτοκρατορίας αλλά δεν έβγαινε δημόσια έξω. Τον περισσότερο χρόνο τον περνούσε στην Σκωτία, στο Κάστρο του Μπάλμοραλ, όπου είχε στενή φιλία μόνο με τον Τζον Μπράουν, έναν από τους υπηρέτες. Μάλιστα επιθυμούσε να της βάλουν στο φέρετρό της, εκτός από μια τήβεννο του συζύγου της, και μία τούφα από τα μαλλιά του Μπράουν. Αυτή η αποχή της από τα κοινά είχε ως αποτέλεσμα την πτώση της δημοφιλίας της μοναρχίας.

Το 1864 η Βικτώρια έδωσε τα Επτάνησα στην Ελλάδα ως δώρο για την διάκριση στον ελληνικό θρόνο του ανιψιού της Πρίγκηπα της Δανίας Γουλιέλμου Γεωργίου.

Επιπλέον πληροφορίες για τις πολιτικές εξελίξεις μας δίνει το ιρλανδικό πρόβλημα. Οι Ιρλανδοί ήθελαν να διασπαστούν από το Ηνωμένο Βασίλειο και να γίνουν ανεξάρτητοι. Αυτή η επιθυμία τους έγινε εντονότερη την περίοδο του Μεγάλου Λιμού, τα έτη 1845-1849. Τότε της δόθηκε και ο χαρακτηρισμός "Η Βασίλισσα του Λιμού". Οι σχέσεις της Βικτώριας και των Ιρλανδών υπηκόων της παρέμειναν κακές όσο βασίλευε. Αποκορύφωμα ήταν η άρνησή της να επισκεφθεί την Ιρλανδία για όλη την δεκαετία του 1870 επειδή η Δημοτική Αρχή του Δουβλίνου δεν συνεχάρει τον Πρίγκιπα της Ουαλίας για τον γάμο του και την απόκτηση διάδοχου. Επίσης αρνήθηκε να εγκατασταθεί αντιβασιλεία στο νησί το οποίο για τελευταία φορά επισκέφθηκε έναν χρόνο πριν πεθάνει για να ζητήσει από τους Ιρλανδούς να βοηθήσουν στις Βρετανικές ένοπλες δυνάμεις στον Δεύτερο Πόλεμο των Μπόερς. Τον Δεκέμβριο του 1868, ο πρωθυπουργός Γουίλιαμ Γκλάνστοουν σχεδίαζε σημαντικές πολιτικές μεταρρυθμίσεις όπως ενίσχυση του εκλογικού δικαιώματος, εισαγωγή μυστικής ψηφοφορίας και μείωση της δύναμης της Βουλής των Λόρδων, τις οποίες η Βασίλισσα, παρότι δεν συμφωνούσε, δεν μπόρεσε να τις εμποδίσει. Το 1874 ο Γκλάνστοουν έχασε τις εκλογές και πρωθυπουργός έγινε πάλι ο Ντισραέλι τον οποίο η Βικτώρια συμπαθούσε πολύ και τον στήριζε σε κάθε πολιτική. Μία από τις πολιτικές του ήταν να αγοράσει την πλειοψηφία των μετοχών της Διώρυγας του Σουέζ αποκτώντας έτσι τον έλεγχο της σημαντικής θαλάσσιας διόδου της Μεσογείου ενώ το 1876 με την "Πράξη περί Βασιλικών Τίτλων" έδωσε στην Βικτώρια τον τίτλο της Αυτοκράτειρας των Ινδιών. Στις εκλογές του 1880 έγινε πάλι πρωθυπουργός ο Γκλάνστοουν και αποχώρησε οριστικά ο Ντισραέλι. Η συνεργασία Γκλάνστοουν και Βικτώριας υπήρξε προβληματική, επειδή ο Πρωθυπουργός επέμεινε στην άσκηση πολιτικής με βάση τις ηθικές αξίες και τον φιλελευθερισμό ενώ διαφωνούσε με τις

νέες ιμπεριαλιστικές πλέον απόψεις της Βικτώριας. Οι σχέσεις τους διακόπηκαν οριστικά όταν η Βασίλισσα έστειλε εμπιστευτικά έγγραφα στον αρχηγό των Συντηρητικών Μαρκήσιο του Σώλσμπερυ και ο Γκλάνστοουν το κατάλαβε. Το 1885 ο Μαρκήσιος του Σώλσμπερυ σχημάτισε κυβέρνηση και μέχρι το 1894 εναλλασσόταν η πρωθυπουργία μεταξύ Γκλάνστοουν και Σώλσμπερυ. Το 1894 αποσύρθηκε ο πρώτος και η Βασίλισσα από το 1895 μέχρι να πεθάνει κυβερνούσε στηρίζοντας πλήρως τον Σώλσμπερυ. Στη διάρκεια της ζωής της βίωσε θανάτους και αρρώστιες παιδιών και εγγονών της. Πέθανε στις 22 Ιανουαρίου του 1901. Απέκτησε τους εξής τίτλους: από 24 Μαΐου 1819 έως 20 Ιουνίου 1837 Βασιλική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Αλεξανδρίνα Βικτώρια του Κέντ, από 20 Ιουνίου 1837 έως 22 Ιανουαρίου του 1901 Αυτοκρατορική της Μεγαλειότητα Η Βασίλισσα-Αυτοκράτειρα. Επίσης απέκτησε και κράτησε τους τίτλους της Πριγκίπισσας της Σαξονίας-Γκόμπουργκ και Γκότα και της Δούκισσας της Σαξονίας (Greg Taylor,2006, σσ. 72-74).

ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΣΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ

Η Πριγκίπισσα Βικτώρια της Έσσης και του Ρήνου ήταν η μητέρα της βασίλισσας Λουΐζας της Σουηδίας και γεννήθηκε στις 5 Απριλίου του 1863 στο Κάστρο του Ουίνσδορ της Αγγλίας. Ήταν το πρώτο παιδί του Πρίγκιπα Λουδοβίκου Δ΄ μεγάλου Δούκα της Έσσης και παρά τω Ρήνω και της Πριγκίπισσας Αλίκης του Ηνωμένου Βασιλείου. Λόγω του προώρου θανάτου της μητέρας της ανέλαβε και μεγάλωσε την οικογένεια της.

Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο αυτή και ο σύζυγός της κατήργησαν τους γερμανικούς τίτλους και ενστερνίστηκαν το βρετανικό επώνυμο Μαουντμπάττεν. Το 1884 παντρεύτηκε στο Ντάρμστατ, τον αξιωματικό του Αγγλικού στόλου, και μετέπειτα ναύαρχο Πρίγκιπα Λουδοβίκο του Μπάττενμπεργκ. Μαζί απέκτησαν δύο κόρες, την Πριγκίπισσα Αλίκη του Μπάττενμπεργκ και την Πριγκίπισσα Λουΐζα Μαουντμπάττεν και δύο γιους, τον Πρίγκιπα Γεώργιο του Μπάττενμπεργκ και τον Πρίγκιπα Λουδοβίκο. Πέθανε στις 24 Σεπτεμβρίου του 1950 λόγω διαφόρων προβλημάτων υγείας που είχε. Ενταφιάστηκε στο νεκροταφείο του Γουίπινχαμ της νήσου Γουάιτ. Απέκτησε τους εξής τίτλους: από 5 Απριλίου του 1863 έως 30 Απριλίου του 1884 Μεγάλη Δουκική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Βικτώρια της Έσσης και του Ρήνου, από 30 Απριλίου 1884 έως 14 Ιουλίου 1917 Μεγάλη Δουκική Υψηλότητα Πριγκίπισσα Λουδοβίκου του Μαουντμπάττεν, από 14 Ιουλίου 1917 έως 7 Νοεμβρίου 1917 Λαΐδη Μαουντμπάττεν, από 7 Νοεμβρίου 1917 έως 11 Σεπτεμβρίου 1921 Αξιότιμη η Μαρκεσία του Μίλφορντ Χέβεν και από 11 Σεπτεμβρίου του 1921 έως 24 Σεπτεμβρίου 1950 Αξιότιμη η Χήρα Μαρκεσία του Μίλφορντ Χέβεν (Ziegler- Phillip, 1985, σ.24).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΟΤΣΗΣ

Στις 22 Απριλίου του 1905 επισκέφθηκε το οινοποιείο ο Δημήτριος Βότσης που διετέλεσε βουλευτής και δήμαρχος Πατρών. Γεννήθηκε το 1847 στην Πάτρα αλλά καταγόταν από την Παραμυθιά της Ηπείρου. Οι γονείς του, Αθανάσιος Βότσης και Ελένη Βότση, ήταν από τους πρώτους που κατοίκησαν τη σχεδόν ερημωμένη μετά την Επανάσταση Πάτρα. Ο Δημήτριος Βότσης σπούδασε νομικά και αρκετά χρόνια εργάστηκε ως δικηγόρος στην Πάτρα. Επίσης, υπήρξε και πάρεδρος του Πρωτοδικείου Πατρών. Το 1891 ήταν δημοτικός σύμβουλος και πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, ενώ το 1895 εκλέχτηκε βουλευτής με το κόμμα του

Αχιλλέα Γεροκωστόπουλου. Εκλέχτηκε δήμαρχος Πατρέων το 1899, το 1903 και από το 1907 έως το 1914, οπότε άρχισαν οι Βαλκανικοί Πόλεμοι. Μετά το 1914 έθεσε πάλι υποψηφιότητα για δήμαρχος αλλά ηττήθηκε από τον Δημήτριο Ανδρικόπουλο Μπουκαούρη.

Κατά την διάρκεια της δημαρχίας του άρχισε η ανοικοδόμηση του Ιερού Ναού του Αγίου Ανδρέου, αφού ως βουλευτής είχε εισηγηθεί το θέμα στην Βουλή. Ο ναός θεμελιώθηκε το 1908 παρουσία του Βασιλιά Γεωργίου Α΄. Ακόμα, ίδρυσε τα δημοτικά σφαγεία στην Ακτή Δυμαίων, αγόρασε το σημερινό κτήριο του Δημαρχείου έναντι 121.000 δραχμών, ανοικοδόμησε το πτωχοκομείο στην Ακτή Δυμαίων και ρυμοτόμησε τις συνοικίες της πόλης. Επίσης, κατασκεύασε υπονόμους μήκους δώδεκα χιλιομέτρων αλλά και νέα δεξαμενή στο Κάστρο, που λειτουργεί ακόμα και σήμερα, το νέο υδραγωγείο. Επιπλέον, αγόρασε τους στρατώνες στη συνοικία Σύνορα, που υπάρχουν μέχρι σήμερα, δενδροφύτευσε πλατείες για να έχει ωραία εμφάνιση η πόλη, τοποθέτησε δημοτικούς φανούς, αναμόρφωσε την Πλατεία Όλγας και ξεκίνησε την ασφαλτόστρωση των δρόμων. Εκτός τούτων, το 1902 έφτιαξε το εργοστάσιο αερίοφωτος στην Κρύα Ιτεών και τοποθέτησε τους πρώτους λαμπτήρες στην Πλατεία Γεωργίου Α΄ και στην Οδό Μαιζώνος φέρνοντας έτσι τον ηλεκτρισμό στην πόλη. Το ίδιο έτος αντικατέστησε τους ιπήλατους σιδηροδρόμους με τραμ καθιστώντας την Πάτρα την πρώτη ελληνική πόλη σε αυτόν τον τομέα. Μεταξύ άλλων, μείωσε κατά το ήμισυ σχεδόν την τιμή παροχής του νερού στους φτωχούς. Τέλος, ο Δημήτριος Βότσης μετά από μεγάλη προσπάθεια πέτυχε την αποτροπή της αφαίρεσης των εσόδων του Δήμου Πατρέων από την τότε κυβέρνηση προς όφελός της.

Για την εκπολιτιστική του δράση είχε βραβευτεί με το τιμητικό παράσημο του Χρυσού Σταυρού του Σωτήρος από την Ιταλική Κυβέρνηση. Πέθανε στις 28 Οκτωβρίου του 1917 στην Πάτρα. Ο Δήμος Πατρέων προς τιμήν του έδωσε το όνομά του σε μία οδό της πόλης και έστησε προτομή του στην Πλατεία Τριών Συμμάχων (Πέτρος Ψωμάς, 2007).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ

Στις 20 Μαρτίου του 1906 επισκέφθηκε το οινοποιείο ο Κωνσταντίνος Γκότσης, Έλληνας πολιτικός, νομικός και δημοσιογράφος. Ήταν απόγονος γνωστής οικογένειας αγωνιστών: ο ένας αδερφός του ήταν διάσημος κλέφτης και στενός συνεργάτης του Ζαχαριά και ο άλλος, ο Γιάννης, σκοτώθηκε με ηρωισμό στην μάχη στο Μανιάκι. Επίσης, ο παππούς του, ο Δημητράκης, ήταν αγωνιστής του 1821 και είχε διατελέσει δήμαρχος Παναχαΐδας και έπειτα Φάρου.

Ο Κωνσταντίνος Γκότσης γεννήθηκε στο Μαζαράκι Φαρών και είχε σπουδάσει νομικά. Για κάποια χρόνια δούλεψε ως δικηγόρος και για μικρό χρονικό διάστημα ως δημοσιογράφος. Μάλιστα, το 1892 υπήρξε και διευθυντής της εφημερίδας «Φορολογούμενος». Το 1902 εκλέχθηκε για πρώτη φορά βουλευτής Πατρών. Το 1915 έγινε γενικός γραμματέας του υπουργείου οικονομικών και το 1920 γενικός διοικητής Ανατολικής Μακεδονίας. Επιπλέον, διετέλεσε το 1924 Υπουργός Οικονομικών και Δικαιοσύνης στην Κυβέρνηση Θεμιστοκλή Σοφοκλή, το 1928 Υπουργός Εσωτερικών και το 1945 Υπουργός Υγιεινής και Ναυτικών. Στις εκλογές που έγιναν το 1925 έθεσε υποψηφιότητα για δήμαρχος αλλά έχασε από τον Ιωάννη Βλάχο με διαφορά οκτώ ψήφων. Στο χρονικό διάστημα που διετέλεσε δικηγόρος και πολιτικός έφτιαξε το δικαστικό μέγαρο της Πάτρας. Διέμενε κοντά στην Πλατεία Όλγας και γι' αυτό έχει πάρει προς τιμήν του το όνομά του η Οδός Σατωβριάνου. Πέθανε στην Πάτρα το 1958, σε ηλικία 97 ετών και ετάφη στο Α΄ Νεκροταφείο Πατρών (Ιωάννης Δ. Παπαδημητρίου, 2000).

EDWIN THEODOR FELS

Στις 16 Οκτωβρίου του 1907 επισκέφθηκε το Οινοποιείο ο Edwin Theodor Fels, που ήταν Γερμανός γεωγράφος. Γεννήθηκε στις 11 Νοεμβρίου του 1888 στην Κέρκυρα και ήταν γιος του George Thomas Fels, μεγάλου εμπόρου, και της Antonie Trumpitsch. Το 1894 πεθαίνει ο πατέρας του και ο ίδιος με την οικογένειά του μετακομίζουν από το Λίνταου στην Κέρκυρα.

Το 1907 άρχισε σπουδές στη γεωγραφία στο Ludwig Maximilian University του Μονάχου. Το 1908 ήταν ενεργός στο Corps Isaria ενώ ως ανενεργός πήγε στο Πανεπιστήμιο Friedrich Wilhelm του Βερολίνου. Είχε διδακτορικό στο Plansee και το 1913 πήρε το διδακτορικό του στο Dr Ing. Phil. Από το 1915 έως το 1918 συμμετείχε ως τοπογράφος στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το 1923 δίδαξε στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου και αργότερα, το 1927, διορίστηκε ανεπίσημα καθηγητής. Τα έτη 1932-1933 υπήρξε μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Συνδέσμου Γερμανικών Πανεπιστημίων.

Επίσης, εντάχθηκε στο Γερμανικό Εθνικό Λαϊκό Κόμμα και το 1937 έγινε μέλος της NSDAP. Ακόμα, από το 1938 έως το 1945 διετέλεσε καθηγητής Οικονομικής Γεωγραφίας στην Σχολή Επιχειρήσεων του Βερολίνου. Το 1948 ήρθε στο Δυτικό Βερολίνο στην προεδρία του Ελεύθερου Πανεπιστημίου. Από το 1949 υπήρξε επίτιμος καθηγητής στο Τεχνικό Πανεπιστήμιο του Βερολίνου και καθηγητής στο Γερμανικό Πανεπιστήμιο Πολιτικής. Πέθανε στο Μόναχο στις 19 Μαΐου του 1938 (Michael Gruttner, 2004, σσ. 46-47).

4.2 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 2:1909-1924

Στο Βιβλίο Επισκεπτών Νο 2, που χρονολογείται από το 1909 έως το 1924, έχουν καταγραφεί επισκέψεις διάσημων προσωπικοτήτων με τα βιογραφικά των οποίων θα ασχοληθούμε σε αυτό το κεφάλαιο.

FERENC VECSEY

Στις 18 Μαρτίου του 1912 επισκέφθηκε το Οινοποιείο ο Ferenc Vecsey, Ούγγρος βιολιστής, συνθέτης και γνωστός βιρτουόζος στην Ευρώπη στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Γεννήθηκε στις 23 Μαρτίου του 1893 στην Βουδαπέστη. Αρχισε να σπουδάζει βιολί με τον πατέρα του, Lujos Vecsey, και σε ηλικία οκτώ ετών μπήκε στο στούντιο του Jenő Hubay. Στις 17 Μαΐου του 1903, ενώ ήταν 10 ετών, έκανε το ντεμπούτο του στο "Beethoven Halle", παίζοντας για τον Joseph Joachim στο Βερολίνο. Στην συνέχεια έγινε γνωστός ως παιδί θαύμα. Την δεκαετία του 1910 και του 1920 έγινε ένας από τους ανερχόμενους βιολιστές στην Ευρώπη συνοδεύοντας σε περιοδεία τον πιανίστα Bela Bartok. Στη διάρκεια της ζωής του συνέθεσε εξαιρετικά κομμάτια μουσικής για βιολί.

Από το 1926 και ως το θάνατό του έζησε στην Βενετία με τη σύζυγό του. Ωστόσο, είχε σταθερά πτωτική πορεία μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, καθώς είχε κουραστεί από τις συνεχείς περιοδείες και ήθελε να επικεντρωθεί στην διεύθυνση ορχήστρας. Αυτή του την επιθυμία άρχισε να πραγματοποιεί από την δεκαετία του 1930 αλλά η ξαφνική ασθένειά του τον εμπόδισε. Πέθανε από πνευμονική εμβολή το 1935 σε ηλικία 42 ετών.

Κάποιες συνθέσεις του είναι: «La Campanella», μεταγραφή βασισμένη στο Rondo από βιολί Concerto No 2. του Niccolò Paganini, «Caprice fantastique», «Le Chagrin de Pierrot», «Souvenir», «Valse lente» κ.α. (Andrew Barnett, 2007, σ.172).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ

Στις 15 Οκτωβρίου του 1916 επισκέφθηκε το οινοποιείο ο Έλληνας πολιτικός Δημήτριος Λόντος. Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1888 και ήταν γιος του δημοτικού συμβούλου Σωτηρίου Λόντου. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ασχολήθηκε με τη δημοσιογραφία και τη δικηγορία. Στις εκλογές του Μαΐου και του Δεκεμβρίου του 1915 εξελέγη βουλευτής Θεσσαλονίκης με το Λαϊκό Κόμμα και στις εκλογές 1933,1935,1946 και 1952 υπήρξε βουλευτής με τον Ελληνικό Συναγερμό. Κατά την δικτατορία του Μεταξά είχε εξοριστεί. Στα χρόνια της Κατοχής μετέβη στην Μέση Ανατολή και, ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Συναγερμού, πήρε μέρος στο Συνέδριο του Λιβάνου. Από τις 20 Μαρτίου του 1935 έως τις 19 Ιουλίου του 1935 διετέλεσε υπουργός και γενικός διοικητής Θράκης. Επί Κυβερνήσεως Παναγή Τσαλδάρη ήταν υφυπουργός από τις 25 Αυγούστου του 1935 έως τις 10 Οκτωβρίου του 1935. Στην εξόριστη Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας Γεωργίου Παπανδρέου ήταν υπουργός Πρόνοιας και Αντιλήψεως, από τις 8 Ιουνίου του 1944 έως τις 18 Οκτωβρίου του 1944 και από τις 25 Οκτωβρίου του 1944 έως 3 Ιανουαρίου του 1945 υπουργός Εθνικής Πρόνοιας. Στην Κυβέρνηση Τσαλδάρη διετέλεσε Υπουργός Ναυτικών αλλά και Υπουργός Ανοικοδομήσεως από τις 4 Νοεμβρίου του 1946 έως 24 Ιανουαρίου του 1947. Είχε παντρευτεί με την Μελπομένη Σκαμπαβιά και είχε αποκτήσει μαζί της την Αλεξάνδρα

Κανελλοπούλου και την Θέκλα Μαρινίδου. Πέθανε το 1977 (Βιβλιογραφική Εγκυκλοπαίδεια του Νεώτερου Ελληνισμού 1830-2010, σσ. 418-419).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 24 Σεπτεμβρίου του 1923 επισκέφθηκε το Οινοποιείο ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος ο οποίος ήταν Έλληνας πολιτικός, φιλόσοφος και ακαδημαϊκός. Το 1945 και το 1967 διετέλεσε, για μικρό χρονικό διάστημα, πρόεδρος ελληνικών κυβερνήσεων. Υπήρξε ένα ιδιαίτερο φαινόμενο του σύγχρονου ελληνικού πολιτικού βίου καθώς ασχολήθηκε ταυτόχρονα με την φιλοσοφία, την νεοελληνική γραμματεία και την πολιτική. Για την εχεφροσύνη του, την εντιμότητά του και την αυτοκριτική του διάθεση του αποδόθηκε, κυρίως μετά την Μεταπολίτευση, ο τίτλος του «Νέστορα».

Γεννήθηκε το 1902 στην Πάτρα και είχε γονείς τον φαρμακοποιό Κανέλλο Κανελλόπουλο και την Αμαλία Κανελλοπούλου. Τα αδέρφια του ήταν ο Αναστάσιος και η Μαρία. Φοίτησε τα σχολικά του χρόνια στο Α΄ γυμνάσιο Πατρών και τέλειωσε τις σπουδές του στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 1920 έως το 1923 φοίτησε στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης και ανακηρύχτηκε διδάκτωρ του Δικαίου στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου του Μονάχου. Το 1925, όταν επέστρεψε στην Ελλάδα, υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία. Έγινε μέλος της Εταιρείας Κοινωνικών Επιστημών και μέχρι το 1926, επειδή ήταν αντιβενιζελικός, έμεινε μακριά από την πολιτική εξαιτίας των συνεχόμενων βενιζελικών κυβερνήσεων. Το 1926, στην Οικουμενική Κυβέρνηση του Αλέξανδρου Ζαΐμη έγινε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ενώ το 1929 έγινε λέκτορας της έκτακτης αυτοτελούς έδρας της Κοινωνιολογίας στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Τον ίδιο χρόνο, με τους Μιχάλη Τσαμαδό, Κωνσταντίνο Τσάτσο και Ιωάννη Θεοδωρακόπουλο, ίδρυσε και σύνταξε το περιοδικό «Αρχείο Φιλοσοφίας και Θεωρίας των Επιστημών». Επιπλέον, το 1932 εργάστηκε ως γενικός γραμματέας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων αλλά παραιτήθηκε για να θέσει υποψηφιότητα στην έδρα της Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1933 εξελέγη καθηγητής και, έναν χρόνο αργότερα, πρόεδρος του ΙΚΑ.

Η πολιτική του δράση άρχισε το 1935, όταν κοινοποίησε άρθρα υπέρ της αβασίλευτης δημοκρατίας στην εφημερίδα «Ακρόπολις». Όταν ήλθε ο Γεώργιος Β΄, ο Κανελλόπουλος έφυγε από την πανεπιστημιακή του έδρα και από το ΙΚΑ, επειδή αρνήθηκε να ορκιστεί πίστη στον βασιλιά. Στις 15 Δεκεμβρίου δημιούργησε το «Εθνικόν Ενωτικό Κόμμα» και στις εκλογές του Ιανουαρίου του 1936 με σύνθημα το τέλος του διχασμού, δεν μπόρεσε να εκλεγεί βουλευτής. Έπειτα, όταν άρχισε η δικτατορία της 4^{ης} Αυγούστου, έστειλε έγγραφο διαμαρτυρίας στον Γεώργιο Β΄. Στις 7 Φεβρουαρίου του 1937 εξορίστηκε στην Κύθνο και μετά στην Κάρυστο και στην Θάσο. Όταν ξέσπασε ο ελληνο-ιταλικός πόλεμος ενσωματώθηκε στην 13^η Μεραρχία Αρχιπελάγους ως οπλίτης στην πρώτη γραμμή Πόγραδετς-Κορυτσά. Μετά την συνθηκολόγηση επέστρεψε στην Αθήνα. Κατά τη διάρκεια της ναζιστικής κατοχής έφτιαξε την αντιστασιακή ομάδα «Στρατιά των σκλαβωμένων νικητών», που αργότερα μετονομάστηκε «Πανελλήνια Ένωση Αγωνιζόμενων Νέων» της οποίας ήταν ηγετικό στέλεχος. Όταν τον Φεβρουάριο του 1942 οι κατοχικές αρχές αντιλήφθηκαν την δράση του, προσπάθησαν να τον συλλάβουν και καταδικάστηκε σε θάνατο από ιταλικό στρατοδικείο. Ωστόσο, στις 31 Μαρτίου έφυγε μυστικά στο Κάιρο, μαζί με την σύζυγό του Θεανώ Πουλικάκου. Εκεί έγινε αντιπρόεδρος και υπουργός Εθνικής Άμυνας της Κυβέρνησης Εμμανουήλ Τσουδερού. Τον Μάρτιο του 1943 ο Κανελλόπουλος προσπάθησε να επιβάλει την τάξη, συγκρουόμενος ακόμα με τον βασιλιά, καθώς υπήρξε κίνημα στις τάξεις των Ελληνικών Ταξιαρχιών της Βηρυτού. Στις 5 Μαρτίου του 1943 ο Κανελλόπουλος είπε στον πρωθυπουργό Τσουδερό ότι αιτία για την επικίνδυνη κατάσταση που επικρατεί στο στράτευμα είναι οι ενδοιασμοί που υπάρχουν για την πιθανότητα προκήρυξης δημοψηφίσματος από την κυβέρνηση για το πολίτευμα μετά την απελευθέρωση και πριν την

επιστροφή του βασιλιά. Για να βρεθεί λύση σε αυτό το ζήτημα, ο Κανελλόπουλος έκανε ύστατες προσπάθειες ζητώντας μάλιστα βοήθεια από τους Άγγλους, αλλά απέτυχε. Έπειτα ο Τσουδερός ανακοίνωσε την παραίτηση του Κανελλόπουλου, ο οποίος παρόλ' αυτά συνέχιζε να αγωνίζεται γι' αυτό το ζήτημα ζητώντας να γίνει δημοψήφισμα μετά την απελευθέρωση για να αποφευχθεί ο εμφύλιος πόλεμος.

Ο Κανελλόπουλος επιπλέον είχε πολλούς εχθρούς, κυρίως στα χρόνια του εμφυλίου πολέμου, εξαιτίας των δηλώσεών του. Αυτές μάλιστα για τα στρατόπεδα όπου κρατούνταν οι κομμουνιστές είχαν προκαλέσει έντονες αντιδράσεις καθώς αποκάλεσε την Μακρόνησο «Νέο Παρθενώνα». Βέβαια ο ίδιος μετάνιωσε γι' αυτές τις δηλώσεις του. Από τις 17 Μαΐου έως τις 20 Μαρτίου του 1944 ο Κανελλόπουλος ήταν παρών στο Συνέδριο του Λιβάνου με στόχο να σχηματιστεί Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και να ενοποιηθούν οι αντιστασιακές δυνάμεις. Στις 8 Ιουνίου ήταν υπουργός Οικονομικών και Ανασυγκροτήσεως στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας υπό τον Γεώργιο Παπανδρέου και στις 19 Ιουλίου διεύθυνε προσωρινά, για τα οικονομικά του κυρίως, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Στις 2 Σεπτεμβρίου έγινε Υπουργός Ναυτικών και στις 27 του ίδιου μήνα μετέβη ως αναπληρωτής της Κυβέρνησης στην Τρίπολη, την Καλαμάτα και την Πάτρα για την ανακωχή των εμφυλίων συγκρούσεων.

Μετά την Απελευθέρωση στις 23 Οκτωβρίου στη Νέα Κυβέρνηση Παπανδρέου έγινε Υπουργός Ναυτικών και προσωρινά Παιδείας ενώ στις 12 Δεκεμβρίου διορίστηκε Υπουργός Οικονομικών. Ύστερα, την 1^η Νοεμβρίου του 1945, αφού είχε παραιτηθεί η Κυβέρνηση του Αρχιεπισκόπου Αντιβασιλέα Δαμασκηνού, ο Κανελλόπουλος ανέλαβε να συντάξει την κυβέρνηση και στις 22 Νοεμβρίου του 1946 παραιτήθηκε, γιατί ο υφυπουργός των Εξωτερικών Μακ Νηλ πίεσε την κυβέρνηση για να γίνουν εκλογές πριν τον Μάρτιο του 1946. Στις εκλογές της 31ης Μαρτίου του 1946 έλαβε, μαζί με τον Σοφοκλή Βενιζέλο και τον Γεώργιο Παπανδρέου, ποσοστό 19,3 % με την Εθνική Πολιτική Ένωση και κατέλαβε τη θέση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Επίσης, συμμετείχε ως υπουργός Άνευ Χαρτοφυλακίου στην Κυβέρνηση του Παναγιώτη Πουλίτσα από τις 4 Απριλίου έως τις 18 Απριλίου του 1946 ενώ διετέλεσε υπουργός Ναυτικών και προσωρινά Δημόσιας Τάξεως στην Κυβέρνηση Συνασπισμού του Δημητρίου Μαξίμου από 24 Ιανουαρίου έως τις 29 Αυγούστου του 1947. Στις 20 Ιανουαρίου του 1949, στην τρίτη κατά σειρά Κυβέρνηση του Θεμιστοκλή Σοφούλη, έγινε υπουργός των Στρατιωτικών, θέση την οποία κράτησε και όταν ήταν πρόεδρος της κυβέρνησης ο Αλέξανδρος Διομήδης. Εν συνεχεία, στις 19 Φεβρουαρίου του 1950 συγκέντρωσε στις εκλογές ποσοστό 5,3% με το Εθνικό Ενωτικό Κόμμα και στις 23 Μαρτίου του 1950, έγινε αντιπρόεδρος και υπουργός Στρατιωτικών, Ναυτικών και Αεροπορίας στην Κυβέρνηση του Σοφοκλή Βενιζέλου.

Έπειτα, 6 Αυγούστου του 1951 ο Κανελλόπουλος με τον Στέφανο Στεφανόπουλο εντάχθηκαν στον Ελληνικό Συναγερμό, δηλαδή στο κόμμα του Στρατάρχη Αλέξανδρου Παπάγου. Όταν στις 16 Νοεμβρίου του 1952 ο Ελληνικός Συναγερμός νίκησε στις εκλογές με ποσοστό 49,22%, ο Κανελλόπουλος ανέλαβε καθήκοντα υπουργού Άνευ Χαρτοφυλακίου στην αυτοδύναμη μονοκομματική κυβέρνηση ενώ στις 4 Δεκεμβρίου του 1952 έγινε Υπουργός Εθνικής Άμυνας. Κατόπιν, στις 15 Δεκεμβρίου του 1954 ο Κανελλόπουλος και ο Στεφανόπουλος έγιναν αντιπρόεδροι στην Κυβέρνηση Παπάγου με αποτέλεσμα να φαίνονται οι πιο πιθανοί διάδοχοι του άρρωστου ήδη πρωθυπουργού. Στη συνέχεια, για δύο εκλογικές αναμετρήσεις (1956, 1958) ο Κανελλόπουλος συνεργάστηκε με την Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση του Κωνσταντίνου Καραμανλή ως ανεξάρτητος συνεργαζόμενος. Στις 5 Ιανουαρίου του 1959 διορίστηκε αντιπρόεδρος του υπουργικού συμβουλίου της ΕΡΕ όπου παρέμεινε και μετά την επικράτηση του κόμματος στις εκλογές της 29^{ης} Οκτωβρίου του 1961. Έπειτα, ο Καραμανλής παραιτήθηκε από πρωθυπουργός στις 11 Ιουνίου του 1963 γιατί ξέσπασε κρίση στις σχέσεις του με τον βασιλιά. Τότε τέθηκε η διοίκηση της ΕΡΕ σε τριμελής επιτροπή που απαρτιζόταν από τους Παναγιώτη Κανελλόπουλο, Κωνσταντίνο Ροδόπουλο και Παναγή Παπαληγούρα. Όταν στις εκλογές της 3^{ης} Νοεμβρίου του 1963 η ΕΡΕ ήρθε δεύτερη μετά την

Ένωση Κέντρου του Παπανδρέου, ο Καραμανλής παραιτείται οριστικά και αμετάκλητα και την θέση της προεδρίας παίρνει ο Κανελλόπουλος.

Στην διάρκεια της ταραγμένης τριετίας του 1964-1967 ο Κανελλόπουλος άσκησε έντονη αντιπολίτευση προχωρώντας σε άσχημες εκφράσεις και συμπεριφορές λόγω της τότε πολιτικής κατάστασης με τις παραπομπές στελεχών της ΕΡΕ σε ειδικά δικαστήρια και την ανάδυση υποθέσεων στρατιωτικών συνωμοσιών. Ύστερα, τον Δεκέμβριο του 1966, ο Παπανδρέου με τον Κανελλόπουλο συμφώνησαν μυστικά για εκλογές, η ΕΡΕ απέσυρε τη στήριξή της από την Κυβέρνηση Στεφανόπουλου με αποτέλεσμα αυτή να παραιτηθεί στις 22 Δεκεμβρίου του 1966. Έτσι, στις 3 Απριλίου του 1967 ο Βασιλιάς Κωνσταντίνος Β΄ ζήτησε από τον Κανελλόπουλο να σχηματίσει κυβέρνηση. Όμως ο Κανελλόπουλος δεν μπόρεσε να πάρει ψήφο εμπιστοσύνης από την Βουλή η οποία διαλύθηκε στις 14 Απριλίου του 1967 με στόχο να γίνουν εκλογές 28 Μαΐου του ίδιου έτους. Ωστόσο, 21 Απριλίου του 1967 ομάδα συνωμοτών αξιωματικών με επικεφαλής τον Γεώργιο Παπαδόπουλο επέβαλε δικτατορία και φυλάκισε τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο που ήταν ο τελευταίος πρωθυπουργός της προδικτατορικής περιόδου.

Στην διάρκεια της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών ο Κανελλόπουλος βοήθησε στην οργάνωση τόσο μεμονομένων αντιστασιακών ομάδων όσο και του αντιστασιακού φοιτητικού κινήματος. Στις 23 Ιουλίου του 1974, αφού οι στρατιωτικοί παρέδωσαν την εξουσία μετά την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο, αποφασίστηκε να σχηματιστεί κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον Κανελλόπουλο αλλά τελικά αρχηγός της κυβέρνησης ορίστηκε ο Καραμανλής. Στα χρόνια της μεταπολίτευσης ο Κανελλόπουλος εξελέγη δύο φορές ανεξάρτητος βουλευτής συνεργαζόμενος με την Νέα Δημοκρατία το 1977 και το 1981 ενώ το 1982 ήταν ο μόνος βουλευτής της ΝΔ, που ψήφισε την έγκριση του νομοσχεδίου για την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης. Αργότερα, το 1985 αρνήθηκε να αναλάβει την Προεδρία της Δημοκρατίας και αποσύρθηκε από την πολιτική.

Πρόσφερε στην φιλοσοφία, στην ιστορία της τέχνης, στην ιστορία του πνεύματος και στο κοινωνιολογικό δοκίμιο. Ήταν σημαντική μορφή για τον σύγχρονο ελληνικό φιλελευθερισμό, με σοσιαλιστικές αρχές, όπως η κοινωνική δικαιοσύνη και ο κρατικός παρεμβατισμός, ενώ ήταν και ένας πρώιμος ευρωπαϊστής. Επίσης, κοινοποίησε ποιητικές συλλογές, μυθιστορήματα, θεατρικά έργα. Το 1957 η Ακαδημία Αθηνών τον τίμησε με Αριστείο Γραμμάτων για το έργο του «Γεννήθηκα το 1902», το 1976 τιμήθηκε για την πανευρωπαϊκή του σύνθεση και το 1982 του δόθηκε το μετάλλιο του Γκαίτε. Εξελέγη το 1979 ξένος έταίρος της Βουλγαρικής Ακαδημίας Επιστημών και είχε τιμηθεί από τον Βασιλιά Παύλο και τον Βασιλιά Κωνσταντίνο Β΄ με 16 ελληνικά και ξένα παράσημα και διακρίσεις. Μιλούσε γερμανικά, γαλλικά και ιταλικά και ζούσε στην Οδό Ξενοκράτους στην Αθήνα. Απεβίωσε στο σπίτι του στην Αθήνα στις 11 Σεπτεμβρίου του 1986 από έμφραγμα.

Κάποια από τα πολλά έργα που έγραψε παρατίθενται στη συνέχεια. Ποίηση: Ρυθμοί στα Κύματα, Απλοί φθόγγοι σε στίχους κ.α. Πεζογραφία: Η λυτρωμένη από το σόι που χάθηκε. Θέατρο: Βιογραφικό χρονικό σε πέντε πράξεις και Ένα μονόπρακτο. Μελέτες του, ιστορικά έργα του και δοκίμιά του είναι: Η Κοινωνία των Εθνών, Η Ελλάδα και ο πόλεμος, Η Γαλλική Επανάσταση, Η Ζωή μου κ.α. Μεταφράσεις: Υποστασιακή Φιλοσοφία. Μεταθανάτιες εκδόσεις ήταν: Ομιλίες στην Ακαδημία Αθηνών, Ιστορία του Ευρωπαϊκού Πνεύματος, πέμπτο μέρος, τόμος 11 κ.α. Συνεντεύξεις: Δούκαρης Δημήτρης, «Συνομιλία με τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο», Τομές 1 και Κανελλόπουλος, Παναγιώτης Κ., «Συνέντευξη στον Μελέτη Μελετόπουλο τον Ιανουάριο του 1985. Πνευματικές επιδράσεις και ιδεολογικές επιλογές». Νέα Κοινωνιολογία 4 (Πλατής- Ελευθέριος, 1983-1984, σσ. 37-76).

4.3 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 3: 1924-27/4/1940

Στο Βιβλίο Επισκεπτών Νο 3, που χρονολογείται από το 1924 έως τις 27/4/1940, έχουν καταγραφεί επισκέψεις διάσημων προσωπικοτήτων με τις οποίες θα ασχοληθούμε σε αυτό το κεφάλαιο. Θα ξεκινήσουμε με την επίσκεψη και την βιογραφία του αρχαιολόγου Νικόλαου Κυπαρίσση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ

Στις 3 Μαρτίου του 1925 επισκέφθηκε το οινοποιείο ο αρχαιολόγος Νικόλαος Κυπαρίσσης ο οποίος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1879. Σπούδασε στην Αθήνα και στην Γερμανία με υποτροφία της Αρχαιολογικής Εταιρείας. Το 1910 έγινε έφορος αρχαιοτήτων και από το 1924 υπήρξε Έφορος Αρχαιοτήτων Αττικής και διευθυντής της Ακρόπολης. Επίσης διετέλεσε διευθυντής του Αρχαιολογικού Τμήματος του υπουργείου Παιδείας. Έκανε ανασκαφές στην Αττική, στην Κεφαλληνία, στην Αχαΐα και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Πέθανε το 1944 στην Αθήνα (Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, 1937).

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 10 Ιανουαρίου του 1926 επισκέφθηκε το οινοποιείο ο Ανδρέας Μιχαλακόπουλος, Έλληνας πολιτικός, στενός συνεργάτης του Ελευθέριου Βενιζέλου και πρωθυπουργός της Ελλάδας από 7 Οκτωβρίου του 1924 έως 26 Ιουνίου του 1925. Γεννήθηκε στις 17 Μαΐου του 1875 στην Πάτρα όπου και τέλειωσε το Α΄ γυμνάσιο Πατρών. Στις 29 Οκτωβρίου του 1892 εισήχθη πρώτος μεταξύ 100 υποψηφίων στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων με βαθμό άριστα ενώ ταυτόχρονα είχε εγγραφεί και στην Νομική Σχολή. Είχε διακριθεί για την ευφυΐα του, τις γνώσεις και τον χαρακτήρα του. Στις 12 Φεβρουαρίου του 1894 παραιτήθηκε από αρχηγός της δεύτερης τάξης της σχολής λόγω του θανάτου του πατέρα του, Σπήλιου Μιχαλακόπουλου, παρότι ο τότε βασιλιάς Γεώργιος Α΄ προσπάθησε να του πληρώσει τα δίδακτρα. Έτσι, ως μοναδικός προστάτης της οικογένειάς του, συνέχισε να σπουδάζει Νομική στο πανεπιστήμιο στην Αθήνα και έπειτα στην Γαλλία και την Γερμανία.

Το 1911 εντάχθηκε στο Κόμμα των Φιλελευθέρων και εκλέχτηκε πρώτη φορά βουλευτής Αχαΐας. Υπήρξε πολλές φορές υπουργός ενώ ήταν και από τους πρωτοστάτες στο κίνημα του 1916. Το 1924 δημιούργησε το Κόμμα των Συντηρητικών Φιλελευθέρων και στις 7 Οκτωβρίου του ίδιου έτους σχημάτισε, μαζί με το Κόμμα του Γεωργίου Κονδύλη, κυβέρνηση η οποία ανετράπη στις 26 Ιουνίου του 1925 από τη Δικτατορία του Πάγκαλου. Αργότερα, το 1926, έγινε υπουργός Εξωτερικών με την Κυβέρνηση Αλέξανδρου Ζαΐμη ενώ το 1928 υπήρξε αντιπρόεδρος της κυβέρνησης. Τον Ιούνιο του 1929 έγινε πάλι υπουργός Εξωτερικών στην Κυβέρνηση Βενιζέλου, αντιπροσωπεύοντας την Ελλάδα σε πολλές διασκέψεις στην Κοινωνία των Εθνών. Μαζί με τον Βενιζέλο συμμετείχε στις διασκέψεις για την Συνθήκη της Λωζάνης και συνυπέγραψε στην Άγκυρα το 1930 το Σύμφωνο Ειρήνης και Φιλίας Ελλάδος-Τουρκίας. Επίσης, εξορίστηκε στην Πάρο από την Δικτατορία του Μεταξά. Ήταν εξάισιος κοινοβουλευτικός ρήτορας, πολιτικός με σπάνια χαρίσματα και συμμετείχε σε πολλές κυβερνήσεις. Αγαπούσε πολύ τα βιβλία, στο σπίτι του μάλιστα είχε 30.000 τόμους. Στην Πάτρα το σπίτι του συντηρείται και σώζεται μέχρι και σήμερα στην συμβολή των οδών

Αράτου και Ρήγα Φεραίου. Πέθανε στην Αθήνα, στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός στις 27 Μαρτίου του 1938 (Γατόπουλος Δ. , 1947).

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΡΑΠΟΠΟΥΛΟΥ

Η οικογένεια Πραπόπουλου επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους στις 6 Μαΐου του 1926 μαζί με την οικογένεια Ζαΐμη. Η οικογένεια Πραπόπουλου κατάγεται από την Ζάτουνα Αρκαδίας. Είναι γνωστή οικογένεια βιομήχανων που, από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα, άρχισε να δραστηριοποιείται και στην Πάτρα. Ασχολήθηκε με την παραγωγή και διακίνηση στην Ελλάδα αγροτικού, κηπουρικού και οινοποιητικού εξοπλισμού και είναι μία από τις 25 μακροβιότερες εταιρείες στην Ελλάδα.

Ο Παναγιώτης Πραπόπουλος είχε επτά γιους. Δύο από αυτούς, ο Κωνσταντίνος και ο Γεώργιος, ίδρυσαν το 1886 την εταιρεία Αφοί Πραπόπουλοι ΑΕ. Πρώτος πρόεδρος της επιχείρησης ήταν ο Κωνσταντίνος και έπειτα, από το 1932 έως το 1958, ο Γεώργιος Πραπόπουλος. Στη συνέχεια, από το 1958 έως το 1971 έγινε πρόεδρος ο Μάριος Πραπόπουλος, γιος του Γεώργιου, ενώ από το 1971 έως το 1999 την εταιρεία ανέλαβε ο Τζώρτζης Πραπόπουλος, ο γιος του Μάριου. Στην εταιρεία αυτή, εκτός από τους απογόνους του Γεώργιου, δραστηριοποιήθηκαν και τα τέσσερα παιδιά του Κωνσταντίνου Πραπόπουλου που σταδιακά έφυγαν από την εταιρεία με τελευταίο να αποχωρεί τον Αλέξη Πραπόπουλο. Ο Ανδρέας Πραπόπουλος, όταν αποχώρησε, ίδρυσε στην Πάτρα εταιρεία με ηλεκτρικές οικιακές συσκευές με επωνυμία Ηλεκτρο-Μεταλλουργική Α. Πραπόπουλος που βρισκόταν στην συμβολή των οδών Αγίου Ανδρέου και Κολοκοτρώνη. Στις μέρες μας υπάρχουν απόγονοί τους στην Πάτρα, στην Αθήνα, στην Ελβετία και στη Νέα Υόρκη. Οι άλλοι γιοι του Παναγιώτη Πραπόπουλου ήταν: ο Χαρίλαος, που ήταν νευρολόγος και ψυχίατρος, ο Νικόλας ο οποίος είχε μία κόρη, την Ελένη Σικ, που έφτιαξε τα Κέντρα Αδυνατίσματος Chic, ο Ιωάννης, ιδιοκτήτης της βίλας Πραπόπουλου στο Χαλάνδρι, ο Βασίλης ο οποίος ίδρυσε εταιρεία με τζάμια στον Πειραιά και ο Δημήτριος του οποίου απόγονος είναι ο Παναγιώτης Μαρλαφέκας, ιδρυτής της Λουξ.

Η επιχείρηση που, όπως αναφέραμε, ιδρύθηκε το 1886 από τους Κωνσταντίνο και Γεώργιο Πραπόπουλο, εξελίχθηκε το 1929 σε Ανώνυμη Εταιρεία. Αρχικά η εταιρεία δραστηριοποιούνταν στην κατασκευή ψεκαστήρων σταφίδας αλλά και στα είδη εστίασης, στο αλουμίνιο, στις γκαζιέρες, στις καρφοβελόνες κ.α. Όμως, πουλούσε κυρίως ψεκαστήρες, επειδή εμφανιζόταν συχνά περονόσπορος στα αμπέλια. Το 1893 στην συμβολή των οδών Κορίνθου & Φιλοποίμενος η εταιρεία δημιούργησε εργοστάσιο ευρωπαϊκών προδιαγραφών που κατασκεύαζε βιομηχανικά προϊόντα μεταλλουργικής. Το 1898 μάλιστα η εταιρεία άρχισε να προμηθεύει την Βασιλική Αυλή. Το 1900 κέρδισε αργυρό μετάλλιο Groupe VII στην Classe 36 Exposition Universelle de Paris, Χρυσό Βραβείο Γεωργικών Εργαλείων Α΄ και Αργυρό Βραβείο Ειδών Σιδηρουργίας στην Έκθεση Χανίων Κρήτης. Κατά την δεκαετία 1910-1920 η εταιρεία είχε ισχύ να πουλήσει ρεύμα σε ιδιωτικούς χώρους αλλά και στην τότε Ηλεκτρική Εταιρεία της Πάτρας, πριν βέβαια φτιαχτεί ο Γλαύκος. Γι' αυτόν τον λόγο μάλιστα τιμήθηκε το 1936 στην 6^η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης με το Ειδικό Βραβείο Οργανωτή. Έπειτα, στις 6 Νοεμβρίου του 1940, όταν είχε αρχίσει ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, το εργοστάσιο βομβαρδίστηκε από τους Ιταλούς. Συνέχισε ωστόσο να λειτουργεί παρασκευάζοντας караβάνες και παγούρια για τον Ελληνικό Στρατό ωστόσο να μπουν την άνοιξη του 1941 οι Γερμανοί στην Πάτρα. Μετά τον πόλεμο το εργοστάσιο συνέχισε να λειτουργεί και μάλιστα, από το 1977, σε νέες εγκαταστάσεις 2.500 τετραγωνικών μέτρων κοντά στον Γλαύκο. Αργότερα το 2006 στην 21^η Αγροτικά Θεσσαλονίκης τιμήθηκε με το Ειδικό Βραβείο Οργανωτή και στις μέρες μας κατασκευάζει και πωλεί εργαλεία φυτοπροστασίας κήπου, δοχεία ανοξειδωτά για την αποθήκευση υγρών τροφίμων και

οινοποιητικούς εξοπλισμούς για τον καθημερινό οινοποιό. Επίσης, ασχολείται με προϊόντα οικιακής χρήσης, ενώ κατασκευάζει ακόμα χάλκινους ψεκασθήρες. Το τελευταίο διάστημα η εταιρεία έχει δραστηριοποιηθεί και στην Κύπρο, Σκόπια, Αλβανία. Σήμερα εκτίθενται σε διάφορα μουσεία ή ιστορικούς χώρους στην Ελλάδα αντικείμενα δικής της μεταλλοτεχνίας.

Κατά τον Μεσοπόλεμο στην Αθήνα και στην Πάτρα τα μέλη της οικογένειας απέκτησαν σημαντικότατη ακίνητη περιουσία. Συγκεκριμένα, στο Χαλάνδρι υπάρχει το κτήμα Πραπόπουλου. Πρόκειται για έκταση τεσσάρων στρεμμάτων όπου βρίσκεται η γνωστή βίλα που κατασκευάστηκε το 1920 από τον Ιωάννη Πραπόπουλο. Από το 1999 χαρακτηρίστηκε από το υπουργείο Περιβάλλοντος διατηρητέο κτήριο. Επιπλέον, στην Πάτρα, στη συμβολή των οδών Κορίνθου και Αγίου Νικολάου, υπάρχει το κτήριο του Κωνσταντίνου Πραπόπουλου. Είναι ένα διάροφο κτίσμα με στοές και έχει στοιχεία νεομπαρόκ Art Nouveau ύφους. Επίσης, στη συμβολή των οδών Κορίνθου και Φιλοποίμενος υπάρχει η οικία του Γεωργίου Πραπόπουλου που έχει ρυθμό Art Nouveau και φυτομορφικά στοιχεία στην όψη της. Λίγα μέτρα πιο πέρα, στην συμβολή των οδών Γούναρη και Κορίνθου, υπάρχει η οικία του Κωνσταντίνου Πραπόπουλου. Τόσο αυτή όσο και εκείνη του αδελφού του Γεωργίου, κατασκευάστηκαν από τον πατρινό αρχιτέκτονα Ιωάννη Βασιλείου και έχουν εκλεκτικιστικό ρυθμό με επιρροές art deco. Ανάμεσα σε αυτά τα δύο σπίτια, στην οδό Κορίνθου 178, βρίσκεται η οικία του Γεωργίου Πραπόπουλου φτιαγμένη με νεοκλασικού στυλ. Ακόμα, ο Μάριος Πραπόπουλος ανακαίνισε το κτήριο του κινηματογράφου IDEAL με σχεδιασμό του Αρμένιου αρχιτέκτονα Ναζαρέτ Μουμπάρ. Σήμερα, στο χώρο που βρισκόταν παλιά το εργοστάσιο, υπάρχει το Μέγαρο Πραπόπουλου, έκτασης 2.000 τ.μ., που είναι εμπορικό κέντρο με καταστήματα και γραφεία (Ιστορικό της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πατρών).

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΖΑΪΜΗ

Η οικογένεια Ζαΐμη είναι παλιά οικογένεια πολιτικών των Καλαβρύτων. Μέλη αυτής είχαν πρωταρχικό ρόλο στην τουρκοκρατία και, αργότερα, στον πολιτικό στίβο του νέου ελληνικού κράτους. Η οικογένεια κατάγεται από την Κερπινή Καλαβρύτων. Υπάρχουν διάφορες εκδοχές σχετικά με την προέλευση του επωνύμου "Ζαΐμης". Σύμφωνα με την πρώτη εκδοχή, στα χρόνια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, κάποια μέλη της οικογένειας εκδούλεψαν στην Αίγυπτο και ως αντάλλαγμα τους ονόμασαν Ζαΐμηδες. Κατά μία άλλη εκδοχή, η οικογένεια μπορεί να κατάγεται από τον βυζαντινό οίκο των Ζαρρή. Όμως το 1730 εμφανίζεται το πρώτο μέλος της οικογένειας, ο Φίλιππος Ζαΐμης, που έγινε πρόκριτος των Καλαβρύτων και έκτοτε, μέχρι και το 1821, η οικογένεια είχε το κληρονομικό δικαίωμα της δημογεροντίας. Για την πολιτική ισχύ της οικογένειας ιδιαίτερη σημασία είχε ο διορισμός του Ανδρούτσου Ζαΐμη στην θέση του έπαρχου της Πελοποννήσου. Από την θέση αυτή συμμετείχε στα Ορλωφικά, που ήταν και η αιτία του αποκεφαλισμού του.

Στην διάρκεια της Επανάστασης τα μέλη της οικογένειας Ζαΐμη κατείχαν πολιτικές θέσεις και οργάνωσαν σώματα στρατού. Κατά τον Εμφύλιο Πόλεμο από το 1823 έως το 1825 τάχθηκαν αρχικά στο πλευρό των Υδραίων πλοιοκτητών. Στη συνέχεια όμως διώχθηκαν και η πατρική τους οικία λεηλατήθηκε από τους Ρουμελιώτες που συγκρούστηκαν με τους Υδραίους. Αργότερα, πολλά μέλη από την οικογένεια ασχολήθηκαν με την πολιτική, έγιναν δηλαδή βουλευτές, υπουργοί, πρωθυπουργοί, πρόεδροι της Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα, ο Αλέξανδρος Ζαΐμης έγινε, ανά διαστήματα, πρόεδρος της Βουλής, πρόεδρος της Δημοκρατίας, πρωθυπουργός αλλά και αρμοστής της Κρήτης και έτσι θεωρείται ένα από τα σπουδαιότερα μέλη της οικογένειας.

Η οικογένεια Ζαΐμη ανέπτυξε σχέσεις με την οικογένεια Ρούφου. Από το 1828 η οικογένεια Ζαΐμη είχε εθνικές εκτάσεις στον Καστελόκαμπο Ρίου Πατρών με το τοπωνύμιο Ζαμαΐκα. Στο εσωτερικό αυτών των εκτάσεων υπάρχει μέχρι και σήμερα συντηρημένη εξοχική οικία, εκκλησάκι της Αγίας Λουκίας, στο εσωτερικό του οποίου υπάρχουν εικονογραφίες φτιαγμένες από τον Έλληνα ζωγράφο Φώτη Κόντογλου, και ταφικές κρύπτες των γόνων της οικογένειας. Στην συμβολή των οδών Αγίου Ανδρέου και Ζαΐμη υπήρχε, έως το 1925, στην ιδιοκτησία του Αλέξανδρου Ζαΐμη, αρχοντικό σπίτι με μεγάλο κήπο χτισμένο από τον μηχανικό Σταμάτη Κλεάνθη. Αυτό είχε χρησιμεύσει ως κατοικία δημάρχου, ως αγγλικό προξενείο και ως νοσοκομείο Άγγλων και Γάλλων κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Από το 1925 έως το 1995 που κατεδαφίστηκε, το σπίτι ανήκε στην οικογένεια Ντόντη.

Τα μέλη της οικογένειας είναι: Κωνσταντίνος Ζαΐμης, Φίλιππος Ζαΐμης πρόκριτος Καλαβρύτων και γιος του Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνος Ζαΐμης πρόκριτος Καλαβρύτων και γιος του Φιλίππου, Παναγιώτης Ζαΐμης προεστός των Καλαβρύτων και γιος του Φιλίππου, Κωνσταντίνος Ζαΐμης γιος του Παναγιώτη, Ασημάκης Ζαΐμης προεστός των Καλαβρύτων, γεροϋσιαστής και γιος του Παναγιώτη, Μαρία Ζαΐμη σύζυγος του Σωτηρίου Νοταρά και κόρη του Ασημάκη, Ιωάννης Νοταράς οπλαρχηγός και γιος της Μαρίας, Ανδρέας Νοταράς βουλευτής, υπουργός, σύζυγος Πηνελόπης Γεωργίου Καραϊσκάκη και γιος της Μαρίας, Ιωάννης Νοταράς αντιναύαρχος και γιος του Ανδρέα, Σπυρίδων Νοταράς πρέσβης και γιος του Ανδρέα, Μαρία Νοταρά σύζυγος Αριστεΐδη Έσσλιν και κόρη του Ανδρέα, Όθωνας Έσσλιν μακεδονομάχος και γιος της Μαρίας, Καλλίστη Νοταρά σύζυγος Λυκούργου Σωτηρίου Μεσσηνέζη και κόρη του Ανδρέα, Υακίνθη Μεσσηνέζη σύζυγος Πέτρου Μαργαρίτη και κόρη της Καλλίστης, Λώρης Μαργαρίτης μουσουργός, πιανίστας και γιος της Υακίνθης, Μεσσηνέζης γιος της Καλλίστης, Νύσης Μεσσηνέζης-Μεταξάς, ιστορικός και γιος του Μεσσηνέζη, Γεώργιος Νοταράς γιος του Ανδρέα, Γεράσιμος Γ. Νοταράς συνταγματάρχης, βουλευτής και γιος του Γεωργίου, Ανδρέας Νοταράς γιος του Γεωργίου, Γεράσιμος Α. Νοταράς επικεφαλής του ιστορικού αρχείου της ΕΤΕ και γιος του Ανδρέα, Διαμαντούλα Νοταρά σύζυγος του Γεωργίου Μαυρομιχάλη και κόρη της Μαρίας, Ανδρέας Ζαΐμης πρωθυπουργός της Ελλάδας, πρόκριτος, σύζυγος Ελένης Ιωάννη Δεληγιάννη και γιος του Ασημάκη, Ανδρομάχη Ζαΐμη σύζυγος Μάρκου Ρενιέρη και κόρη του Θρασύβουλου, Θρασύβουλος Ζαΐμης, πρωθυπουργός της Ελλάδας, σύζυγος της Ελίζας Αλέξανδρου Μουρούζη και γιος του Ανδρέα, Ελένη Ζαΐμη σύζυγος Γεωργίου Μιλτιάδη Μπενιζέλου και κόρη του Θρασύβουλου, Φιλοθέη Μπενιζέλου σύζυγος Αθανασίου Τσακαλώτου και κόρη της Ελένης, Παναγιώτης Ζαΐμης βουλευτής, υπουργός, σύζυγος Μαρίας Λεωνίδα Εμπειρίκου και γιος του Θρασύβουλου, Λεωνίδα Ζαΐμης διευθυντής της Mobil Oil, σύζυγος της Μαρίας Δημητριάδη και γιος του Παναγιώτη, Παναγιώτης Ζαΐμης διευθυντής Ελληνικών Μονοπωλίων σύζυγος Ασπασίας Βερούτη και γιος του Λεωνίδα, Ρόζα-Λίζα Ζαΐμη σύζυγος Παναγιώτη Κωνσταντίνου Λυκουρέζου και κόρη του Παναγιώτη, Αλέξανδρος Ζαΐμης, βουλευτής, υπουργός, πρόεδρος της Βουλής, πρόεδρος της Γερουσίας, Ύπατος Αρμοστής της Κρήτης, πρωθυπουργός της Ελλάδας, πρόεδρος της Δημοκρατίας και γιος του Θρασύβουλου, Ασημάκης Θ. Ζαΐμης, βουλευτής, σύζυγος Λουκίας Φωκίωνος Νέγρη και γιος του Θρασύβουλου, Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης αντιστράτηγος, σύζυγος της Ιωάννας Γεωργαντά και γιος του Ασημάκη, Λουκία Ζαΐμη ιστορικός, σύζυγος του Ανδρέα Δρούλια και κόρη του Θρασύβουλου, Ελένη Δρούλια ιστορικός και διευθύντρια της βιβλιοθήκης της βουλής, Κωνσταντίνος Δρούλιας, Ελένη Ζαΐμη πολιτικός μηχανικός, σύζυγος του Μίλτου Δάλλα και κόρη του Θρασύβουλου, Φωκίων Ζαΐμης βουλευτής, υπουργός, σύζυγος της Salome Unkersma και γιος του Ασημάκη, Ανδρέας Φ. Ζαΐμης βουλευτής, υπουργός, σύζυγος της Άννας Μπαλλή και γιος του Φωκίωνος, Κωνσταντίνος Ζαΐμης πολιτευτής, οικονομολόγος και γιος του Ανδρέα, Νικόλαος Ζαΐμης στέλεχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γιος του Ανδρέα, Αλέξανδρος Ζαΐμης νομικός, σύζυγος της Ευγενίας Αβέρωφ και γιος του Ασημάκη, Ιωάννης Ζαΐμης δήμαρχος Πατρέων, βουλευτής, σύζυγος της Αγγελικής Ρούφου και γιος του

Ασημάκη, Ανδρούτσος Ζαΐμης Μωρογιάννης της Πελοποννήσου και γιος του Φιλίππου, Δημητράκης Ζαΐμης σύζυγος της Ευδοκίας Περρούκα και γιος του Ανδρούτσου, Ανδρέας Δ. Ζαΐμης βουλευτής Άργους και γιος του Δημητράκη και τέλος ο Μιχαήλ Ζαΐμης πρόκριτος της περιοχής (Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου, 1939).

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 16 Απριλίου του 1928 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Άγγελος Αγγελόπουλος, Έλληνας οικονομολόγος, πανεπιστημιακός, διοικητής της Εθνικής Τράπεζας και μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Γεννήθηκε το 1904 στον Βλαχορράπη Αρκαδίας και ήταν γιος του Θεόδωρου Αγγελόπουλου και της Χριστίτσας Παπαθανασίου. Είχε αδέρφια τους βιομήχανους Δημήτρη, Παναγιώτη και Γιάννη Αγγελόπουλο ενώ ήταν ανιψιός του ο Γιάννης Παπαθανασίου. Σπούδασε οικονομικές επιστήμες στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών όπου έγινε και διδάκτωρ. Τελείωσε τις σπουδές του κάνοντας την διδακτορική του διατριβή στις πολιτικές επιστήμες, στο πανεπιστήμιο της Λειψίας. Αφού το 1931 είχε πάει για μεταδιδακτορικές σπουδές στην Γαλλία, επέστρεψε στην Ελλάδα και ακολούθησε ακαδημαϊκή σταδιοδρομία. Μάλιστα, το 1932 έγινε υφηγητής στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών Δημόσιας Οικονομίας, το 1937 έγινε έκτακτος καθηγητής ενώ το 1939 τακτικός καθηγητής, θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι το 1946 που απολύθηκε για πολιτικούς λόγους. Το 1949 έφυγε για το εξωτερικό όπου δίδαξε σε εκεί πανεπιστήμια.

Έπειτα, το 1959 ήρθε στην Ελλάδα και μετά από δύο χρόνια εκλέχθηκε τακτικός καθηγητής Οικονομικής Πολιτικής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Έμεινε σε αυτή την θέση μέχρι το 1967, οπότε και παραιτήθηκε αναγκαστικά επειδή διαμαρτυρήθηκε για το πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου. Το ίδιο έτος εξελέγη πρόεδρος του Παντείου, το 1975 έγινε ομότιμος καθηγητής και το 1990 του δόθηκε τιμητικά ο τίτλος του επίτιμου καθηγητή. Ταυτόχρονα με την ακαδημαϊκή του καριέρα ανέλαβε διάφορες διοικητικές και πολιτικές θέσεις. Έγινε δηλαδή οικονομικός διευθυντής του υπουργείου Οικονομικών, διευθυντής του ΑΟΣ από το 1931-1945, συμμετείχε στην κυβέρνηση του Βουνού το 1944, υπήρξε γραμματέας επί των Οικονομικών και εκπρόσωπος της ΠΕΕΑ στο Συνέδριο του Λιβάνου αλλά και υφυπουργός Οικονομικών στην Κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου. Επιπλέον, από το 1974 έως το 1979 ήταν διοικητής της Εθνικής Τράπεζας καθώς και αναπληρωτής διοικητής της Διεθνούς Τράπεζας. Επίσης, είχε πλούσιο συγγραφικό έργο. Είχε παντρευτεί την ξαδέρφη του Γεώργιου Σεφέρη, Έλλη Σεφεριάδη και είχε αποκτήσει μαζί της δύο παιδιά. Πέθανε το 1995 στην Αθήνα από εγκεφαλικό (Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1841-2006).

ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Στις 16 Νοεμβρίου του 1928 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Κώστας Γιαννίδης, ένας από τους πιο επιφανείς Έλληνες συνθέτες, μαέστρους και πιανίστες, κυρίως του ελαφρού τραγουδιού. Γεννήθηκε τον Αύγουστο του 1903 στην Σμύρνη από εύπορη οικογένεια και ήρθε στην Ελλάδα πριν την καταστροφή της Σμύρνης. Σπούδασε στην Γερμανία από το 1923 έως το 1931 στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Βερολίνου και στο Ωδείο Στερν πιάνο και σύνθεση. Έπειτα ήρθε στην Ελλάδα και από το 1932 έως το 1950 δούλεψε ως μαέστρος και συνθέτης στο ελληνικό θέατρο. Παρουσίασε πολλά έργα, οπερέτες, περίπου πέντε μουσικές κωμωδίες και πολλές επιθεωρήσεις. Από το 1946 έως το 1952 έγινε διευθυντής του τμήματος

ελαφράς μουσικής του ΕΙΡ και από το 1952 έως το 1960 υπήρξε μουσικός διευθυντής της ΥΕΝΕΔ. Επίσης, έχει γράψει συμφωνικά έργα, κομμάτια για πιάνο, μουσική δωματίου και πολλά τραγούδια. Είχε πάρει μέρος σε επιτροπές κρίσης διάφορων φεστιβάλ ελαφριού τραγουδιού ενώ το 1960 τιμήθηκε με το Α΄ Βραβείο του Φεστιβάλ Μεσογειακού Τραγουδιού της Βαρκελώνης για το εξαιρετο τραγούδι «Ξύπνα Αγάπη μου» τραγουδοποιημένο από την Νανά Μούσχουρη. Ακόμη, τιμήθηκε με το Γ΄ Βραβείο το 1961 για το τραγούδι «Τα δύο σου γκρίζα ματάκια» ερμηνευμένο από την Αντζελα Ζήλεια και το 1962 με το Α΄ Βραβείο στο 1^ο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης για το τραγούδι «Αλυσίδες» ερμηνευμένο από την Καίτη Μπελίντα. Είχε επίσης αναλάβει την μουσική επένδυση σε επτά ταινίες του ελληνικού κινηματογράφου, όπως στην ταινία «οι Γερμανοί ξανάρχονται». Υπήρξε μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Θεατρικών Συγγραφέων και της Ένωσης Μουσουργών Ελλάδας. Μιλούσε γαλλικά και γερμανικά και ζούσε μόνιμα στην Αθήνα. Κάποια από τα πασίγνωστα τραγούδια του που έγιναν μεγάλη επιτυχία ήταν το «Πόσο λυπάμαι τα χρόνια που πήγαν χαμένα», «Ζητώ να σε ξεχάσω», «Ο κουμπάρος και η κουμπάρα», ««Ο Γιάννος και η Παγώνα» κ.α (Who's Who, 1979, σ.341).

ΠΟΠΗΣ ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ

Στις 31 Αυγούστου του 1930 ο Πόπης Τσιμπίδαρος και ο Γεράσιμος Σολδάτος επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους. Ο Πόπης Τσιμπίδαρος ήταν Έλληνας δημοσιογράφος και πολιτικός που γεννήθηκε το 1888 στον Καρέα της Μάνης. Πατέρας του ήταν ο Ηλίας Τσιμπίδαρος και είχε αδέρφια τον Βάσο Τσιμπίδαρο και τον Γ. Φτέρη. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και δούλεψε στις εφημερίδες "Έμπρός" και "Ελεύθερο Βήμα" αλλά και σε πολλές άλλες ως δημοσιογράφος και διευθυντής. Στις εκλογές του 1932 και 1946 εξελέγη βουλευτής Αθηνών με το κόμμα των Βενιζελικών Φιλελευθέρων. Από το 1928 έως το 1932 διετέλεσε διευθυντής του πολιτικού γραφείου του Ελευθέριου Βενιζέλου, ενώ παρά την προεδρία της κυβέρνησης, έγινε υπουργός στην υπηρεσιακή Κυβέρνηση Μαυρομμάτη. Επιπλέον είχε χρηματίσει αντιπρόεδρος της ΕΣΗΕΑ αλλά και μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού. Απεβίωσε στις 29 Δεκεμβρίου του 1969 και ετάφη την επόμενη μέρα στο Πρώτο Νεκροταφείο Αθηνών (Βουλή των Ελλήνων, 1986).

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΣΟΛΔΑΤΟΣ

Ο Γεράσιμος Σολδάτος ήταν Έλληνας πολιτικός, βουλευτής και γεροϋσιαστής. Γεννήθηκε το 1883. Εξελέγη βουλευτής της Λευκάδας το 1923 και στην συνέχεια γεροϋσιαστής Πρεβέζης από το 1929 έως το 1935 υπηρετώντας τους Συντηρητικούς Δημοκρατικούς. Είχε δύο παιδιά, τον Σπύρο και την Σοφία. Πέθανε την 1 Αυγούστου του 1950 στην Αθήνα σε ηλικία 67 ετών και ετάφη την επόμενη μέρα στην οδό Πατησίων στον Ιερό Ναό Οσίου Λουκά (Ελευθερία-Κηδεΐα, 1950, σ.2).

ΚΩΣΤΑΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Στις 13 Ιουλίου του 1933 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Κώστας Κοτζιάς. Ήταν Έλληνας δικηγόρος, δημοσιογράφος, πολιτικός, αθλητής της ξιφασκίας και του στίβου, εκδότης, συγγραφέας και διετέλεσε υπουργός και δήμαρχος Αθηναίων. Γεννήθηκε το 1892 στην Αθήνα και ήταν γιος του Γεωργίου Κοτζιά. Σπούδασε νομικά στην Αθήνα και την Ρώμη ενώ ταυτόχρονα ασχολήθηκε με τον στίβο και την ξιφασκία. Κατά την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία. Από το 1915 έως το 1916 δούλεψε στην Ιταλία ως συντάκτης ελληνικών εφημερίδων ενώ από το 1916 έως το 1918 δούλεψε στο δικηγορικό γραφείο του Παναγή Τσαλδάρη. Από το 1918 έως το 1919 ως οπαδός του βασιλιά Κωνσταντίνου εξορίστηκε στην Κρήτη από την Κυβέρνηση Βενιζέλου και από το 1921 έως το 1924 διατήρησε την εφημερίδα που είχε ιδρύσει, *τα Χρονικά*. Το 1924 ίδρυσε την *Γκρέκα*, την πρώτη διαφημιστική εταιρεία στην ιστορία της Ελλάδας και το 1928 έγινε σύμβουλος του Ανώτατου Οικονομικού Συμβουλίου. Τον ίδιο χρόνο εξελέγη πρόεδρος των παιδικών εξοχών του Πατριωτικού Ιδρύματος. Ύστερα, από το 1933 έως το 1934 εκλέχτηκε πρόεδρος του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών και της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας.

Το 1934 εκλέχτηκε δήμαρχος Αθηναίων με την συμπαράσταση του Λαϊκού Κόμματος το οποίο τον βοήθησε να διώξει από τον Δήμο Αθηναίων τους προσφυγικούς οικισμούς που ψήφισαν τους Φιλελεύθερους. Στέγασε τους πρόσφυγες σε χώρο που άνηκε στον Δήμο Αθηναίων στην Λεωφόρο Αλεξάνδρας χτίζοντας προσφυγικές πολυκατοικίες. Παρέμεινε δήμαρχος Αθηναίων μέχρι το 1936. Το ίδιο έτος, στην Κυβέρνηση Μεταξά, έγινε υπουργός Διοικήσεως Πρωτεύουσας, θέση που διατήρησε και αργότερα στην Κυβέρνηση Κορυζή. Έπειτα, τον Ιούλιο του 1940 αναμείχθηκε σε γερμανική κίνηση ανατροπής του Ιωάννη Μεταξά. Το 1941 ο Βασιλεύς Γεώργιος Β΄ ανέθεσε στον Κοτζιά να σχηματίσει κυβέρνηση καθώς είχε αυτοκτονήσει ο πρωθυπουργός Αλέξανδρος Κορυζής και τμήματα της Ελλάδας βρίσκονταν υπό γερμανική κατοχή. Ο Κοτζιάς όμως αρνήθηκε και έφυγε να ζήσει στις ΗΠΑ. Εκεί έγραψε το 1943 το βιβλίο «Ελλάς, ο πόλεμος και η δόξα της». Το 1950 εξελέγη βουλευτής Αθηνών με την Πολιτική Ανεξάρτητη Παράταξη και το 1951 επανεξελέγη δήμαρχος.

Ο Κοτζιάς ήταν πολιτικά συντηρητικός, φιλοβασιλικός και αντικομμουνιστής. Συνεργάστηκε με το Λαϊκό Κόμμα και ήταν υπουργός στην Δικτατορία του Μεταξά. Την περίοδο του Εθνικού Διχασμού είχε ταχθεί στο πλευρό του Βασιλιά Κωνσταντίνου. Θαύμαζε τον φασισμό του Μπενίτο Μουσολίνι και αργότερα υποστήριξε θερμά τον ναζισμό στην Ελλάδα αναπτύσσοντας σχέσεις με τους Γερμανούς κυρίως από τότε που επισκέφθηκε το Βερολίνο στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Μάλιστα τον Σεπτέμβριο του 1936 είχε υποδεχθεί στο αεροδρόμιο τον Γκότφρεντ Γκαίμπελς. Ο Κοτζιάς, όταν είχε επισκεφθεί την Γερμανία και την Ιταλία, αποκόμισε θετικές εντυπώσεις για τα εκεί καθεστώτα.

Ασχολήθηκε πολύ με τον αθλητισμό τόσο ως αθλητής όσο και ως παράγοντας. Συγκεκριμένα, στον στίβο και κυρίως στην ξιφασκία ήταν αθλητής της Αθηναϊκής Λέσχης. Ως ξιφομάχος συμμετείχε στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1912 στην Στοκχόλμη, το 1924 στο Παρίσι ενώ το 1912 ήρθε πρώτος στους Παναιγυπτιακούς Αγώνες στην σπάθη και στο ξίφος. Επιπλέον, ήταν μέλος της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής τα έτη 1935 έως 1938 γι' αυτό και παρακολούθησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου. Από το 1937 έως το 1939, δηλαδή όσο ήταν υπουργός, επίστευσε την κατασκευή της εξέδρας και του στεγάστρου του γηπέδου της Λεωφόρου Αλεξάνδρας καθώς είχε εκλεγεί πρόεδρος του Παναθηναϊκού Αθλητικού Ομίλου. Επίσης, είχε τιμηθεί με τον Χρυσό Σταυρό του Πανιωνίου το 1940 γιατί είχε θεμελιώσει το γήπεδο ποδοσφαίρου του Πανιωνίου στην Νέα Σμύρνη. Μετά τον πόλεμο επανεξελέγη πρόεδρος του ΠΑΟ από το 1945 έως το 1951. Είχε τρία παιδιά, την Ιωάννα, τον Γιώργο και τον Παναγιώτη. Προς τιμή του υπάρχει στην Αθήνα η Πλατεία Κοτζιά. Πέθανε από καρδιά στις 8 Δεκεμβρίου του 1951 και θάφτηκε στην Κεντρική Πλατεία του Α΄ Νεκροταφείου Αθηνών, στην ζώνη πολυτελείας (Ιστορία Αθηναϊκής Λέσχης).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΡΟΥΖΒΕΛΤ

Στις 19 Ιουλίου του 1933 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η οικογένεια Ρούζβελτ. Πρόκειται για μια εξαιρετική οικογένεια των ΗΠΑ τα μέλη της οποίας διέπρεψαν στον πολιτικό βίο της χώρας. Το όνομα Ρούζβελτ σημαίνει "χωράφι με τριαντάφυλλα". Πρώτο μέλος της οικογένειας ήταν ο Claes Van Roosevelt ο οποίος το 1652 αγόρασε μια φάρμα εκεί όπου σήμερα υπάρχει το Empire State Building. Τον 18^ο αιώνα η οικογένεια Ρούζβελτ χωρίστηκε σε δύο κλάδους, τους Oyster Bay Roosevelts και τους Hyde Park Roosevelts. Οι πρώτοι ήταν οπαδοί του δημοκρατικού κόμματος και οι δεύτεροι του ρεπουμπλικανικού. Μεταξύ τους είχαν στενές σχέσεις, παρά τις πολιτικές τους διαφορές, γεγονός που αποδεικνύεται με τον γάμο της Έλινορ Ρούζβελτ από τους Oyster Bay και του Φραγκλίνου Ρούζβελτ από τους Hyde Park. Από τις οικογένειες διέπρεψαν οι Θεόδωρος και Φραγκλίνος Ρούζβελτ, που έγιναν πρόεδροι των ΗΠΑ, και η Έλινορ Ρούζβελτ η οποία έγινε πρώτη κυρία των ΗΠΑ. Οι Hyde Park εγκαταστάθηκαν στο Hyde Park, οι Oyster Bay στο Sagamore Hill και τα μέλη των οικογενειών συνδέθηκαν με γνωστές οικογένειες της Αμερικής όπως οι Ντελάνο, οι Αστωρ, οι Άλσοπ, οι Μπούλοκ κ.α.

Τα μέλη της οικογένειας είναι: Claes Van Roosevelt γενάρχη της οικογένειας Ρούζβελτ, Νικόλας Ρούζβελτ δημοτικός σύμβουλος και γιος του Claes, Νικόλας Ρούζβελτ χρυσοχόος και γιος του Νικόλας, Νικόλας Ρούζβελτ στρατιωτικός και γιος του Νικόλας, Νικόλας Ν. Ρούζβελτ μέλος της συνέλευσης της Νέας Υόρκης και γιος του Νικόλας, Johannes Roosevelt γενάρχη του κλάδου των Oyster Bay Ρούζβελτς και γιος του Νικόλας, Ιάκωβος Ρούζβελτ γιος του Johannes, Νικόλας Ρούζβελτ επιχειρηματίας και γιος του Ιάκωβου, Σάμιουελ Ρούζβελτ γιος του Νικόλας, Σάμιουελ Μ. Ρούζβελτ ζωγράφος και γιος του Σάμιουελ, Νικόλας Ρούζβελτ γιος του Σάμιουελ, Χένρυ Λ. Ρούζβελτ υφυπουργός και γιος του Νικόλας, Τζιμ Ρούζβελτ ιδρυτής της τράπεζας της Νέας Υόρκης και γιος του Ιάκωβου, Κορνήλιος Ρούζβελτ επιχειρηματίας και γιος του Τζιμ, Θεόδωρος Ρούζβελτ επιχειρηματίας και γιος του Κορνήλιου, Θεόδωρος Ρούζβελτ πρόεδρος των ΗΠΑ και γιος του Θεόδωρου, Θεόδωρος Ρούζβελτ τζούνιορ κυβερνήτης του Πουέρτο Ρίκο και των Φιλιππίνων, υφυπουργός και γιος του Θεόδωρου, Έλιοτ Ρούζβελτ γιος του Κορνήλιου, Ελεανόρ Ρούζβελτ πρώτη κυρία των ΗΠΑ, σύζυγος του Φραγκλίνου Ρούζβελτ και κόρη του Έλιοτ, Ιάκωβος Ρούζβελτ γενάρχη του κλάδου Hyde Park Ρούζβελτς και γιος του Νικόλας, Ισαάκ Ρούζβελτ τραπεζίτης, πολιτικός και γιος του Ιάκωβου, Ιάκωβος Ρούζβελτ επιχειρηματίας, πολιτικός και γιος του Ισαάκ, Ισαάκ Ρούζβελτ πολιτικός και γιος του Ιάκωβου, Τζιμ Ρούζβελτ επιχειρηματίας και γιος του Ισαάκ, Φραγκλίνος Ρούζβελτ Ντελάνο πρόεδρος των ΗΠΑ, σύζυγος της Ελεανόρ Ρούζβελτ και γιος του Τζιμ, Τζιμ Φ. Ρούζβελτ πολιτικός και γιος του Φραγκλίνου, Φραγκλίνος Ντελάνο Ρούζβελτ Τζούνιορ επιχειρηματίας, πολιτικός, δικηγόρος και γιος του Φραγκλίνου, Φραγκλίνος Ντελάνο Ρούζβελτ III οικονομολόγος και γιος του Φραγκλίνου.

ANNA ELINOR ROOSEVELT

Στις 14 Ιουνίου του 1934 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η Άννα Έλινορ Ρούζβελτ, η πρώτη κυρία των ΗΠΑ. Γεννήθηκε στην Νέα Υόρκη στις 11 Οκτωβρίου του 1884 και είχε πατέρα τον Έλιοτ Ρούζβελτ. Πολλά χρόνια της παιδική της ηλικίας τα έζησε με την γιαγιά της αφού η μητέρα της είχε πεθάνει όταν ήταν 8 χρονών και ο πατέρας της ήταν αλκοολικός. Μετέβη στην Αγγλία και έμεινε εσώκλειστη στην σχολή Allenswood όπου την επηρέασε πολύ θετικά η Γαλλίδα διευθύντρια Μαρί Σουβέστρ. Παντρεύτηκε τον Φραγκλίνο Ρούζβελτ, μετέπειτα πρόεδρο των ΗΠΑ. Το 1921, αφού ο Φραγκλίνος προσβλήθηκε από πολιομυελίτιδα, η Έλινορ άρχισε να δουλεύει και να τον εκπροσωπεί. Έγινε η πρώτη κυρία των ΗΠΑ όταν τον Μάρτιο του 1933 νίκησε ο Φραγκλίνος στις προεδρικές εκλογές. Η Έλινορ από αυτήν την θέση διεκδίκησε τα γυναικεία δικαιώματα και πρόβαλε τα πολιτικά συμφέροντα του Λευκού Οίκου.

Όταν το 1945 πέθανε ο άντρας της, αποσύρθηκε στο Hyde Park της Νέας Υόρκης. Το ίδιο έτος ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Χάρρυ Τρούμαν διόρισε την Έλινορ εκπρόσωπο των ΗΠΑ στον ΟΗΕ. Έτσι, συμμετέχει ενεργά στην διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που ψηφίστηκε το 1948. Δύο χρόνια πριν είχε εκλεγεί πρόεδρος της επιτροπής ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, θέση από την οποία παραιτήθηκε το 1952. Ωστόσο, το 1961 επανήλθε καθώς ο Κένεντυ όρισε την Έλινορ πρόεδρο στην επιτροπή για την θέση των γυναικών. Με τον Φραγκλίνο Ρούζβελτ έκανε έξι παιδιά: τον Τζέιμς Ρούζβελτ, τον Έλιοτ Ρούζβελτ, τον Τζον Ρούζβελτ, τον Φραγκλίνο Ρούζβελτ τζούνιορ, την Άννα Έλινορ Ρούζβελτ και τον Φραγκλίνο Ρούζβελτ ο οποίος πέθανε αμέσως μετά την γέννηση του. Στις 7 Νοεμβρίου του 1962 πέθανε στο διαμέρισμά της στο Μανχάταν της Νέας Υόρκης (American National Biography).

ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΚΙΚΑΣ

Στις 30 Σεπτεμβρίου του 1934 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Νίκος Χατζηκυριάκος Γκίκας, σημαντικός Έλληνας ζωγράφος, γλύπτης, χαράκτης, εικονογράφος, συγγραφέας και ακαδημαϊκός. Χρημάτισε ιδρυτικό μέλος του ελληνικού τμήματος της "ΑΙΣΑ, Διεθνής Ένωσης Κριτικής Τέχνης" και καθηγητής στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Γεννήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου του 1906 στην Αθήνα και είχε πατέρα τον Αλέξανδρο Χατζηκυριάκο και μητέρα την Ελένη Γκίκα. Κάθε καλοκαίρι πήγαινε στην Ύδρα, από όπου καταγόταν η μητέρα του, και έτσι επηρεάστηκε η καλλιτεχνική του τάση. Οι γονείς του τον ώθησαν, παράλληλα με το σχολείο, να μάθει ζωγραφική κοντά στον Βασίλη Μαγιάση το 1917 και τον Κωνσταντίνο Παρθένη το 1921, αφού είχε φοβερό ταλέντο στην τέχνη αυτή. Το 1922 τελειώνει τις σχολικές σπουδές του στο Λεόντειο Λύκειο και εγγράφεται στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έπειτα, το 1923 κάνει εγγραφή στην Σορβόννη, στο Παρίσι, όπου παρακολουθεί μαθήματα γαλλικής και ελληνικής φιλολογίας και αισθητικής. Επίσης, το ίδιο έτος συμμετέχει σε ομαδική έκθεση στη γκαλερί Salon des Independants. Αργότερα, το 1924, εγγράφεται στην Académie Ranson, συμμετέχοντας σε αρκετές ομαδικές εκθέσεις και παρακολουθεί μαθήματα ζωγραφικής και χαρακτικής με τους καθηγητές Ροζέ Μπισιέρ και Δημήτρη Γαλάνη.

Το 1927 ο Νίκος Χατζηκυριάκος Γκίκας κάνει την πρώτη του ατομική έκθεση στην Galerie Percier στο Παρίσι ενώ το 1928 εκθέτει για πρώτη φορά στην Αθήνα, με τον γλύπτη Μιχάλη Τόμπρο, στην γκαλερί "Στρατηγοπούλου". Τον ίδιο χρόνο και μέχρι το 1929 υπηρετεί τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Όταν απολύθηκε, παντρεύτηκε την Αντιγόνη Κοτζιά, με την οποία πηγαίνει στο Παρίσι. Το 1930 και το 1931 συμμετέχει στις εκθέσεις Salon des Surindependants στο Παρίσι και στην "Τέχνη" στο Ζάππειο Μέγαρο της Αθήνας. Τον αμέσως επόμενο χρόνο, κοινοποιεί στο περιοδικό "Πολιτεία" άρθρο με τα ιταλικά

σχέδια του Μουσείου του Λούβρου και το 1933 διοργάνωσε το 4^ο Διεθνές Αρχιτεκτονικό Συμπόσιο στην Αθήνα στο οποίο συμμετείχαν μεγάλα ονόματα του χώρου, όπως οι Λε Κορμπυζιέ, Κριστιάν Ζερβός κ.α. Επίσης, συμμετέχει στο περιοδικό "Σήμερα", που εκδίδουν οι Μιχάλης Τόμπρος και Κώστας Ουράνης, με γραπτά του σχετικά με την αισθητική. Εκτός αυτού, το 1934 στην Gallerie des Cahiers d' Art του Παρισιού εκθέτει πίνακες και γλυπτά του και συμμετέχει σε διεθνείς εκθέσεις στο Παρίσι και στην Βενετία. Το 1935 εκθέτει στην Λέσχη των Καλλιτεχνών 61 πίνακες μαζί με έργα του Τόμπρου και του Μιχαήλ Γουναρόπουλου. Αργότερα, ο Ανατόλ Γιακόβσκι εκδίδει λεύκωμα με έργα χαρακτηριστικής 23κορυφαίων καλλιτεχνών, όπου ανάμεσά τους υπάρχουν έργα του Χατζηκυριάκου. Επίσης, το ίδιο έτος εκδίδει νέο περιοδικό, το "Τρίτο Μάτι", μαζί με τους Δημήτρη Πικιώνη, Σωκράτη Καραντίνο και Τ.Κ. Παπατσώνη. Συνδεόταν με στενή φιλία με τον Χένρι Μίλλερ. Για τα επόμενα τρία χρόνια ο Χατζηκυριάκος ζει και εργάζεται στην Ελλάδα, σχεδιάζει κοστούμια θεατρικών παραστάσεων και γράφει άρθρα σχετικά με την τέχνη και την ζωγραφική σε ελληνικά περιοδικά.

Το 1938 συμμετέχει στην Πανελλήνια Έκθεση χαρακτηριστικής στο Ζάππειο Μέγαρο ενώ έναν χρόνο αργότερα, συμμετέχει στον ίδιο χώρο σε έκθεση ζωγραφικής με δύο έργα του. Ωστόσο το 1940 επιστρατεύεται λόγω του Ελληνοϊταλικού πολέμου και υπηρετεί στο Μηχανικό. Μετά το τέλος του πολέμου γίνεται καθηγητής στην Αρχιτεκτονική Σχολή του ΕΜΠ όπου παρέμεινε μέχρι το 1958. Στις δεκαετίες 1950, 1960, 1970 και 1980 οργανώνει πολυάριθμες εκθέσεις στο Λονδίνο, Παρίσι, Βελιγράδι, Στοκχόλμη, Οττάβα, Σινσινάτι, Νέα Υόρκη, Ουάσιγκτον, Βερολίνο, Βρυξέλλες, Σαιντ Ετιέν και φυσικά στην Αθήνα. Επιπροσθέτως, εικονογραφεί βιβλία και σχεδιάζει κοστούμια για πολλές παραστάσεις. Το 1970 η Ακαδημία Αθηνών του απονέμει το "Αριστείο Καλών Τεχνών" ενώ το 1972 εξελέγη τακτικό μέλος στην έδρα των Εικαστικών Τεχνών. Έπειτα, το 1979 παρουσιάζεται στην British Academy of Film and TV International TV Festival ταινία του Βασίλη Μάρου με θέμα την ζωή του Χατζηκυριάκου Γκίκα. Ακόμα, στην Αθήνα κυκλοφορούν τα βιβλία του: Ελληνικοί Προβληματισμοί, Ανίχνευση της Ελληνικότητας και Γέννηση της Νέας Τέχνης. Το 1982 εξελέγη επίτιμος διδάκτωρ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το 1987 επίτιμο μέλος της βρετανικής "Royal Academy of Arts" και το 1991 επίτιμος διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Παράλληλα συνεχίζει να εκθέτει στην Αθήνα, στην Άνδρο και στο εξωτερικό. Η τελευταία του έκθεση έγινε το 1994 με θέμα την μικρογλυπτική και το κόσμημα. Υπήρξε μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας.

Ο Χατζηκυριάκος Γκίκας ασχολήθηκε, εκτός από την ζωγραφική, με την γλυπτική, την χαρακτηριστική, την σκηνογραφία, την εικονογράφιση βιβλίων, την κριτική τέχνη. Επιπλέον, συνέγραψε βιβλία, άρθρα, μελέτες για την αρχιτεκτονική και την αισθητική, αλλά και δοκίμια για την ελληνική τέχνη. Επηρεάστηκε από την Ύδρα στη διαμόρφωση της αισθητικής του αλλά και στο συνδυασμό στοιχείων γεωμετρικού κυβισμού αρχιτεκτονικής και φωτός. Ακόμα, επηρεάστηκε βαθιά από τους Ματίς, Μπράκ και Πικάσο. Είχε δημοσιεύσει αρκετά κείμενα για Έλληνες ποιητές αλλά και για Έλληνες και ξένους εικαστικούς καλλιτέχνες και αρχιτέκτονες. Έργα αυτού του καλλιτέχνη βρίσκονται σε ιδιωτικές συλλογές στην Ελλάδα, στην Δυτική Ευρώπη, στις ΗΠΑ αλλά και σε πολλά άλλα μουσεία του εξωτερικού. Το 1986 ο Γκίκας επιλέγει 46 έργα του και τα δωρίζει στην Εθνική Πινακοθήκη ενώ το 1991 δωρίζει όλη την προσωπική του συλλογή στο Μουσείο Μπενάκη. Ήταν αυτός που μεταμόρφωσε την ακαδημαϊκή ελληνική τέχνη σε μοντέρνα με την ρυθμική αρχιτεκτονική οργάνωση της σύνθεσης, την ταυτόχρονη παράθεση διαφορετικών επιπέδων, την έντονη χρωματική διαφοροποίηση και την μεθοδικότητα στην παρουσίαση γεωμετρικών σχημάτων. Τον Νοέμβριο του 2017 δημοπρατήθηκε από τον Οίκο Sotheby's του Λονδίνου το έργο του «A Travelers La Ville» με τελικό αντίτιμο πάνω από 300.000 ευρώ. Θεωρείται ως ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες καλλιτέχνες της εποχής του. Κάποια γνωστά έργα ζωγραφικής του

Χατζηκυριάκου Γκίκα είναι: «Σπίτια της Αθήνας», «Προσωπογραφία Κοριτσιού», «Αθηναϊκό Μπαλκόνι», ««Κηφισιά», «Σπίτια σε ξηρό τοπίο» κ.α.

Πέθανε στις 3 Σεπτεμβρίου του 1994 στην Αθήνα στην οικία της οδού Κριεζιώτου, που σήμερα είναι μουσείο (Η Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ

Στις 17 Οκτωβρίου του 1935 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο πατριάρχης Ιεροσολύμων Βενέδικτος. Γεννήθηκε το 1892 στο χωριό Τσεσνέιρο της Προύσης. Το 1906, όταν ήταν 14 χρονών, σπούδασε στην Ιερατική Σχολή Ιεροσολύμων και έγινε μοναχός στις 3 Δεκεμβρίου του 1914. Την επόμενη μέρα χειροτονήθηκε Διάκονος από τον Μητροπολίτη Πτολεμαΐδας Κελαδίωνα και υπηρέτησε στην Μητρόπολη Πτολεμαΐδας. Το 1921 σπούδασε Νομική και Θεολογία στην Αθήνα. Τον Οκτώβριο του 1929 έγινε Πρεσβύτερος, έλαβε το οφίκιο του Αρχιμανδρίτη και διορίστηκε Έξαρχος του Παναγίου Τάφου στην Αθήνα, όπου παρέμεινε μέχρι το 1946. Από το 1946 έως το 1951 υπήρξε μέλος της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων και το 1951 έγινε Αρχιεπίσκοπος Τιβεριάδος. Αργότερα, στις 29 Ιανουαρίου του 1957, εκλέχθηκε Πατριάρχης Ιεροσολύμων. Κατά την πατριαρχία του, εκδόθηκε νόμος της Ιορδανικής Κυβέρνησης που κατοχυρώνει τα κυριαρχικά δικαιώματα της Αγιοταφικής Αδελφότητας στα προσκυνήματα των Αγίων Τόπων. Τον Ιανουάριο του 1964 συναντήθηκε με τον Πάπα Παύλο ΣΤ΄ στα Ιεροσόλυμα. Πήρε μέρος σε διεθνή εκκλησιαστικά συνέδρια και για να αντιμετωπιστούν ζητήματα της Αγιοταφικής Αδελφότητας επισκέφθηκε πολλές χώρες και Αυτοκέφαλες Εκκλησίες.

Διακρίθηκε για τα εξάισια διοικητικά του προσόντα και για την μεγάλη του διορατικότητα στην αντιμετώπιση σοβαρών εκκλησιαστικών, πολιτικών και ποιμαντικών προβλημάτων του Πατριαρχείου και της Αγιοταφικής Αδελφότητας. Επίλυσε, όσο ήταν πατριάρχης, μεγάλα προβλήματα οικονομικών, στελέχωσης αλλά και αρκετά άλλα όπως κατοχύρωση των προσκυνημάτων, εκλογή Πατριάρχη, στελέχωση της Αγιοταφικής Αδελφότητας, μισθοδοσία των μελών της και του εφημεριακού κλήρου και λειτουργία τυπογραφείου. Υπήρξε από τους πιο ικανούς Πατριάρχες του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων ενώ ήταν, σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Στοάς της Ελλάδας, μέλος της μασονικής στοάς «Αδελφοποίηση». Πέθανε στις 10 Δεκεμβρίου του 1980 στα Ιεροσόλυμα. Η νεκρώσιμη ακολουθία εψάλη μετά από τέσσερις μέρες και ενταφιάστηκε στον Ιερό Ναό της Αναλήψεως στο Όρος των Ελαιών (<http://www.grandlodge.gr/venediktos--patriarxis-ierosolymon-w-21462.html>).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΝΟΒΑΣ

Στη 1 Σεπτεμβρίου του 1937 και στις 20 Οκτωβρίου του 1937 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Γεώργιος Αθανασιάδης Νόβας, Έλληνας πολιτικός, νομικός, λογοτέχνης, δημοσιογράφος, πρωθυπουργός και μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Καταγόταν από την Ναύπακτο όπου και γεννήθηκε το 1893. Είχε αδελφό τον Θεμιστοκλή Αθανασιάδη Νόβα, ενώ μητέρα του ήταν η Ευδοκία Σισμάνη. Αποφοίτησε από το Β΄ Γυμνάσιο Πατρών και σπούδασε στην Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Ασχολήθηκε με τη δικηγορία αλλά και τη δημοσιογραφία. Εργάστηκε 25 χρόνια ως δημοσιογράφος, ανταποκριτής της εφημερίδας «Ακρόπολις» κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους και της εφημερίδας «Πολιτεία» κατά την

Μικρασιατική Εκστρατεία. Ήταν ακόμα συντάκτης της εφημερίδας «Νέος Κόσμος» από το 1933-1936, ενώ το 1926 ήταν ιδρυτικό μέλος της Ένωσης Συντακτών Αθηνών αντιπρόεδρος της οποίας έγινε μετά. Ακόμα, έγινε μέλος το 1955 της Ακαδημίας Αθηνών και το 1965 πρόεδρος της Ακαδημίας.

Εκλέχτηκε για πρώτη φορά βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας με το κόμμα των Ελευθεροφρόνων του Ιωάννη Μεταξά το 1926. Από το 1932-1964 εκλεγόταν βουλευτής με το Προοδευτικό Κόμμα του Γεωργίου Καφαντάρη, με το κόμμα των Φιλελεύθερων και με την Ένωση Κέντρου. Το 1936 εξελέγη αντιπρόεδρος της Βουλής. Από το 1945 έως το 1963 χρημάτισε πολλές φορές υπουργός. Συγκεκριμένα, έγινε Υπουργός Εσωτερικών το 1945, Υπουργός Παιδείας από το 1946 έως το 1950, Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ το 1951, και αργότερα, τον ίδιο χρόνο, Υπουργός Βιομηχανίας και το 1963 Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης. Έπειτα το 1964 εξελέγη πρόεδρος της Βουλής. Όταν 15 Ιουλίου του 1965 συγκρούστηκε ο Γεώργιος Παπανδρέου με τον Βασιλιά Κωνσταντίνο λόγω της πολιτειακής κρίσης που υπήρχε τότε, ο βασιλιάς ζήτησε από τον Νόβα να σχηματίσει κυβέρνηση. Όμως, ο τελευταίος κατηγορήθηκε ότι έγινε πρωθυπουργός χωρίς ο Βασιλιάς να έχει κάνει δεκτή την παραίτηση του Παπανδρέου. Μάλιστα, ο τότε καθηγητής Πανεπιστημίου του Συνταγματικού Δικαίου Χρήστος Σγουρίτσας, που ήταν στο συμβουλευτικό επιτελείο του Βασιλιά, ήθελε να γίνει πρωθυπουργός ο Νόβας. Έτσι, αφού ο Παπανδρέου μετά από συνάντηση με τον Βασιλιά κοινοποίησε την προφορική του παραίτηση, ο Βασιλιάς έδωσε εντολή στον Νόβα να σχηματίσει κυβέρνηση. Σύμφωνα λοιπόν με τα παραπάνω, ο Νόβας έμεινε στην πολιτική ιστορία ως ο πρώτος «Πρωθυπουργός της Αποστασίας» παρόλο που η κυβέρνησή του παραιτήθηκε καθώς δεν έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης. Στην συνέχεια, η κυβέρνηση του Ηλία Τσιριμώκου πάλι δεν κατάφερε να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης και τελικά πήρε ψήφο εμπιστοσύνης η για ένα χρόνο, 1965-1966, κυβέρνηση του Στέφανου Στεφανόπουλου στην οποία ο Νόβας χρημάτισε αντιπρόεδρος.

Παράλληλα με την πολιτική του σταδιοδρομία ανέπτυξε λογοτεχνική δραστηριότητα. Διακρίθηκε γράφοντας ποιήματα και πεζά εμπνευσμένα από την επαρχία, την φύση, την ελληνική παράδοση και από τον τόπο καταγωγής του. Το 1955 εξελέγη ακαδημαϊκός και τιμήθηκε με το Βραβείο Βικέλα της Ακαδημίας Αθηνών. Πραγματοποίησε σημαντικές δωρεές στην γενέτειρά του, τη Ναύπακτο, όπου και πέθανε στις 10 Αυγούστου του 1987.

Γνωστές ποιητικές συλλογές του είναι: «Πρωινό ξεκίνημα», «Τραγούδια των Βουνών», «Αίνος και Θρήνος», «Μονοκοντυλιές» κ.α. Γνωστές συλλογές διηγημάτων του είναι: «Το πράσινο καπέλο», «10 έρωτες», «Απλοϊκές Ψυχές» και «Βαθιές Ρίζες» (Βιβλιογραφική Εγκυκλοπαίδεια του Νεώτερου Ελληνισμού, 1830-2010, σ.40).

4.4 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 4: 27/10/1937-26/7/1941

Στο Βιβλίο Επισκεπτών Νο 4, που χρονολογείται από 27 Οκτωβρίου του 1937 έως 26 Ιουλίου του 1941, έχουν καταγραφεί επισκέψεις σημαντικών διάσημων προσωπικοτήτων κατά τα έτη αυτά .

Από αυτό αντλούμε στοιχεία για την επίσκεψη της Άννας Καλουτά και της αδερφής της Μαρίας, οι οποίες επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους στις 2 Μαΐου του 1938.

ΕΙΡΗΝΗ-ANNA ΚΑΛΟΥΤΑ

Η Ειρήνη-Άννα Καλουτά ήταν Ελληνίδα ηθοποιός, πρωταγωνίστρια και θιασάρχης. Γεννήθηκε στην Αθήνα 29 Σεπτεμβρίου του 1918 και είχε πατέρα τον Στέφανο Καλουτά. Αποφοίτησε από την Ιονίου Σχολή Θηλέων, ενώ έκανε σπουδές πιάνου και αφοσιώθηκε στο θέατρο. Παράλληλα ασχολήθηκε με την χορογραφία, την σκηνοθεσία και την καλλιτεχνική διεύθυνση. Μαζί με την αδερφή της, στην οποία θα αναφερθούμε αργότερα, άρχισε από 4 ετών να παίζει σε παραστάσεις στο θέατρο της Μαρίκας Κοτοπούλη και του Γιώργου Χέλμη, ενώ πήρε μέρος σε 14 ελληνικές κινηματογραφικές ταινίες και πάλι μαζί με την αδερφή της. Έτσι, έγιναν σε όλα τα είδη του μουσικού θεάτρου, παιδιά θαύματα εκείνης της εποχής. Επίσης, είχε πάρει μέρος σε γνωστές επιθεωρήσεις, οπερέτες, μουσικές κωμωδίες, ηθογραφίες όπως: "Βαπτιστικός" του Θεόφραστου Σακελλαρίδη, το "Μ' αγαπά δεν μ' αγαπά" του Γιαννουκάκη-Ριτσιάρδη, το "Φυντανάκι" του Χορν, ενώ για 15 χρόνια έκανε περιοδείες σε Ευρώπη, Αμερική, Αυστραλία, Αφρική και Ν. Ζηλανδία. Επιπλέον, έκανε εμφάνιση στη "Salle de Gaveau" στο Παρίσι το 1950, στο "Κάρνεγκυ Χωλ" το 1954 στην Νέα Υόρκη, στο "Palace Theatre" το 1968 στο Λονδίνο κ.α. Συν τις άλλους ηχογράφησε με την αδελφή της πολλούς δίσκους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ενώ εμφανιζόταν στην τηλεόραση και σε διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις μέχρι να πεθάνει. Επίσης, είχε τιμηθεί με πολλά διπλώματα ελληνικών πρεσβειών για τις περιοδείες της, με πολλές στρατιωτικές μνείες για την ψυχολογία του Ελληνικού Στρατού και ήταν μέλος του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών. Σαν μύθος έμεινε στην ιστορία για τις πολεμικές επιθεωρήσεις του 1940 αλλά και για την απίστευτη ταχύτητα εκφοράς του λόγου της. Δίκαια λοιπόν ονομαζόταν "Βασίλισσα της Επιθεώρησης". Κάποιες γνωστές ταινίες στις οποίες είχε παίξει είναι: «Δόκτωρ Επαμεινώνδας», «Ο εμίρης και ο κακομοίρης», «Καλώς ήλθε το δολάριο», «Ο ζιγκολό της Αθήνας» κ.α. Κάποιες τηλεοπτικές σειρές που έχει παίξει ήταν: «Ένα φως στην ομίχλη», «Η πανταχού παρούσα», «Αστυνόμος Παπαθανάσης». Πέθανε στις 17 Απριλίου του 2010 στο σπίτι της στην Αθήνα και θάφτηκε στις 20 Απριλίου του 2010 στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών (Who's Who, 1979, σ.241).

ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΟΥΤΑ

Η Μαρία Καλουτά, αδερφή της Ειρήνης-Άννας, ήταν Ελληνίδα ηθοποιός και θιασάρχης. Γεννήθηκε το 1916 στην Αθήνα. Το 1926 πρωτοεμφανίζεται μαζί με την αδερφή της και έπειτα για 40 χρόνια κάνουν μια μεγάλη καλλιτεχνική πορεία στο θέατρο αλλά και σε ελληνικές κινηματογραφικές ταινίες και τηλεοπτικές παραγωγές. Το 1967 παντρεύτηκε τον Δημήτρη Κωνσταντόπουλο, νομικό σύμβουλο του Δήμου Αθηναίων, εγκαταλείποντας έτσι

για πάντα τον θεατρικό χώρο. Τέσσερις γνωστές ταινίες στις οποίες έπαιξε είναι: «Δόκτωρ Επαμεινώνδας», «Όταν ο σύζυγος ταξιδεύει», «Καπετάν Σκορπιός» και «Τσιγγάνικο αίμα». Απεβίωσε στις 29 Οκτωβρίου του 2006 και κηδεύτηκε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών (Άρθρο στον Ριζοσπάστη).

ΜΑΙΡΗ ΑΡΩΝΗ

Τον Ιούλιο του 1938 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η Μαίρη Αρώνη μαζί με τον σύζυγο της Θεόδωρο Αρώνη. Ήταν Ελληνίδα ηθοποιός του θεάτρου και πρωταγωνίστρια για πολλά χρόνια κυρίως στο Εθνικό Θέατρο. Γεννήθηκε στις 29 Δεκεμβρίου του 1916 στην Αθήνα και πατέρας της ήταν ο Λέανδρος Αρβανιτάκης. Ήταν πτυχιούχος πιάνου και αριστούχος στην απαγγελία και στην φωνητική. Τελείωσε τη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου το 1933 και υπήρξε μαθήτρια του Φώτη Πολίτη. Το 1934 παντρεύτηκε τον Θεόδωρο Αρώνη και ένα χρόνο αργότερα, όταν ήταν 19 μόλις χρονών, έκανε τα πρώτα της επαγγελματικά βήματα στο θίασο της Μαρίκας Κοτοπούλη. Το 1941, στα 25 χρόνια της, γίνεται μία από τις νεότερες πρωταγωνίστριες της εποχής στον θίασο του Κώστα Μουσούρη ενώ το 1944 μαζί με τον Χορν και, ύστερα, με την Βάσω Μανωλίδου γίνεται συνθιασάρχης. Το 1946, μπαίνοντας στο δυναμικό του Εθνικού Θεάτρου, ερμήνευσε πρωταγωνιστικούς ρόλους σε μια σειρά έργων του παγκόσμιου ρεπερτορίου, όπως στην «Στρίγκλα που έγινε αρνάκι» του Σαίξπηρ, στην «Λοκαντιέρα» του Γκολτόνι κ.α.. Από το 1950 έως το 1954 συνέχισε την καλλιτεχνική της πορεία στο ελεύθερο θέατρο με την Βάσω Μανωλίδου στον θίασο του Δημήτρη Ροντήρη "Ελληνική Σκηνή". Από το 1954 έως το 1958 έμεινε στο Εθνικό Θέατρο όπου ερμήνευσε για πρώτη φορά κωμωδίες του Αριστοφάνη όπως οι «Εκκλησιάζουσες» και η «Λυσιστράτη». Επέστρεψε στο ελεύθερο θέατρο για λίγο αλλά από το 1963 το εγκατέλειψε οριστικά και μέχρι το 1982 έπαιζε στο Εθνικό Θέατρο. Σ' αυτό ερμήνευσε όλους σχεδόν τους κλασικούς ρόλους του παγκόσμιου δράματος, όπως την Βαρβέρα Σταρόγκιν στο έργο του Ντοστογιέφσκι οι «Δαιμονισμένοι», την Βασίλισσα Ελισάβετ στο έργο του Σίλλερ «Μαρία Στιούαρτ» κ.α.

Στην θεατρική της πορεία, εκτός από θεατρικές παραστάσεις στην Αθήνα, έκανε και πολλές περιοδείες στο εξωτερικό, στο Παρίσι το 1957, στην Μέση Ανατολή το 1958, στον Λονδίνο το 1967, στην Πολωνία και Ουγγαρία το 1969 και στην Ιαπωνία το 1972. Από το 1968 ήταν καθηγήτρια της Δραματικής Σχολής του Εθνικού Θεάτρου. Επιπροσθέτως, είχε διατελέσει επίτιμος δημότης της Ρόδου, είχε τιμηθεί με τον Χρυσό Σταυρό Ευποιίας το 1958 από τον Βασιλιά Παύλο, το 1966 με τον Μέγα Ταξiάρχη από τον Βασιλιά Κωνσταντίνο Β΄. Είχε, επίσης, εξωτερικές διακρίσεις κυρίως στη Μέση Ανατολή (από Κυβερνήσεις και Πατριαρχεία), ενώ το μεγάλο ταλέντο και η εξαιρετική επίδοσή της την είχαν κάνει πολύ αγαπητή στο κοινό. Μιλούσε αγγλικά και γαλλικά και ζούσε μόνιμα στο Καλαμάκι Παλαιού Φαλήρου στην Αθήνα. Πέθανε τα ξημερώματα της 16ης Ιουλίου του 1992 στον ύπνο της στην περιοχή Πόρτο Ράφτη στην Αθήνα.

Κάποια γνωστά θεατρικά έργα στα οποία έπαιξε είναι: από τον θίασο της Μαρίκας Κοτοπούλη «Τιτάνικ βαλς» του Θ.Μουσατέσκου, «Μπάνκο» του Α. Σαβουάρ κ.α., από τον θίασο των Κώστα Μουσούρη-Γιώργου Παππά «Γκραντ Οτελ» της Βίκυ Μπάουμ, «Παντού τα πάντα» του Αλέκου Λιδωρίκη, «Η δίκη της Μαίρη Ντάνκαν» του Οράτιου ντε Καρμπουτσιά, από τον θίασο των Κώστα Μουσούρη-Μαίρης Αρώνη «Εκείνη την νύχτα» του Λάγιος Ζιλάχ, «Ο τελευταίος χορός» του Γ.Βάζαρου, «Όταν οι γυναίκες αγαπούν» του Α.Μπισσόν κ.α., από τον θίασο των Μαίρης Αρώνη-Δ. Χορν «Τα τρία βαλς», «Δικτατορία των γυναικών» των Φ.Χέλλερ-Α.Σουτς, «Μπροστά στον καθρέφτη» του Ούγγρου Λ.Φοντόρ, «Η πινακοθήκη των ηλιθίων» του Ν. Τσιφόρου, από τον θίασο των Χορν-Αρώνη-Μανωλίδου

«Η θυσία» του Πωλ Κλωντέλ, «Δωδέκατη νύχτα» του Σαίξπηρ, «Σκωτσέζικα ακρογιάλια» της Ντόντυ Σμιθ, από τον θίασο του Εθνικού Θεάτρου «Πολύ κακό για το τίποτα» του Σαίξπηρ, «Αμφιτρύων» του Μολιέρου, «Το παιχνίδι του έρωτα και της τύχης» του Μαριβώ κ.α., από τον θίασο Ελληνική σκηνή του Δημήτρη Ροντήρη «Εγκμοντ» του Γκαίτε, «Ο Πειρασμός» του Γρηγόριου Ξενόπουλου κ.α., από τον θίασο Ελληνικό Θέατρο του Μάνου Κατράκη «Βασίλισσα Αμαλία» του Γεωργίου Ρούσσου, από τον θίασο Αρώνη-Ντίνου Ηλιόπουλου «Φωνάζει ο κλέφτης» του Δημήτρη Ψαθά, «Η χρυσή αράχνη» του Στέφανου Φωτιάδη, «Η κυρία του κυρίου» των Πολ.Βασιλειάδη-Ν.Τσιφόρου, από τον θίασο της Μαίρης Αρώνη «Η διαβολεμένη μωλονού» του Α. Κασόνα, «Η Μαίρη τα λέει όλα» του Δημήτρη Ψαθά, «Δεσποινίς Σούζυ» του Λουί Βερνέιγ κ.α., από τον θίασο της Έλσας Βέργη «Η βεντάλια της Λαίδης Γούντερμυρ» του Όσκαρ Ουάιλντ. Κάποιες γνωστές κινηματογραφικές ταινίες που έπαιξε είναι: «Το σταυροδρόμι του πεπρωμένου» σκηνοθεσία Τζιάνι Μπερνούτσιο, «Μικροί και μεγάλοι εν δράση» σκηνοθεσία Ορέστη Λάσκου, «Μια τρελή, τρελή οικογένεια» σκηνοθεσία Ντίνου Δημόπουλου, «Η γυναίκα μου τρελάθηκε» σκηνοθεσία Δημήτρη Νικολαΐδη και «Φουσκοθαλασσιές» σκηνοθεσία Ορέστη Λάσκου. Κάποια τηλεοπτικά θέατρα στα οποία πήρε μέρος είναι: «Ελληνικά παραμύθια», «Τριαντάφυλλο στο στήθος» του Τένεσι Ουίλιαμς, «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη κ.α. (Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος, Larousse Britannica- τομ. 11^{ος} σ.295).

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΡΩΝΗΣ

Ο Θεόδωρος Αρώνης ήταν σύζυγος της Μαίρης Αρώνης. Γεννήθηκε το 1903 και ήταν Έλληνας ηθοποιός του θεάτρου. Πήρε μέρος από το 1932 μέχρι έναν χρόνο πριν πεθάνει σε πολλές παραστάσεις του Εθνικού Θεάτρου. Πέθανε από καρκίνο στις 13 Ιουλίου του 1956 (Βιογραφικό του ηθοποιού στο ψηφιοποιημένο αρχείο της Ε.Ρ.Τ.).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ

Στις 11 Σεπτεμβρίου του 1938 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Γεώργιος Θεμελής ο οποίος από 15 Ιουνίου του 1938 είχε αναλάβει καθήκοντα φύλακα της Αχάια Κλάους. Ήταν υποπτεράρχος της Ελληνικής Πολεμικής Αεροπορίας και πολιτικός, ενώ είχε χρηματίσει νομάρχης Πέλλας επί Κατοχής. Γεννήθηκε το 1897 στην Θεσσαλονίκη, όταν η πόλη ήταν ακόμα υπό οθωμανική κατοχή. Σπούδασε στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, την οποία τέλειωσε το 1918 και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην τότε Ανωτέρα Σχολή Πολέμου, ενώ μετεκπαιδεύτηκε και στην Γαλλική Σχολή Πολέμου στην Γαλλία. Το 1930 στρατεύτηκε στην Πολεμική Αεροπορία. Στα χρόνια της κατοχής, κατά την κυβέρνηση Τσολάκογλου, έγινε νομάρχης Πέλλας γιατί, όπως θεωρούσε και ο επιθεωρητής Νομαρχιών Αθανάσιος Χρυσόχοου, ο Θεμελής μπορούσε να προστατεύσει τα ελληνικά συμφέροντα απέναντι σε αποσχιστικές τάσεις του σλαβικού πληθυσμού. Ταυτόχρονα έγινε μέλος της «Πανελληνίου Απελευθερωτικής Οργανώσεως». Στην διάρκεια της κατοχής όλη η αριστερή ελληνική πολιτεία τον θεωρούσε δωσίλογο, φιλογερμανό και σφαγέα άμαχου πληθυσμού, ενώ οι δεξιοί πίστευαν ότι με τις ενέργειές του προστάτευε τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα. Έπειτα, το 1944 μετά την απελευθέρωση, ο Θεμελής πολέμησε στον Εμφύλιο Πόλεμο και συνέχισε να υπηρετεί την Πολεμική Αεροπορία, από την οποία αποστρατεύτηκε με τον βαθμό του υποπτεράρχου. Στην συνέχεια ασχολήθηκε με την πολιτική: εξελέγη βουλευτής Α΄

Θεσσαλονίκης με την ΕΡΕ από το 1956 έως το 1967 ενώ από το 1958 έως το 1961 έγινε υφυπουργός Εθνικής Άμυνας, με υπουργό τον Κωνσταντίνο Καραμανλή. Για πολλά χρόνια βοηθούσε με δωρεές την Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών της οποίας ήταν μέλος. Απεβίωσε στις 30 Σεπτεμβρίου του 1969 σε ηλικία 72 ετών (Ελληνικός Βορράς, 1969).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ

Στις 10 Οκτωβρίου του 1938 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η οικογένεια Εμπερικού. Πρόκειται για εφοπλιστική οικογένεια, μέλη της οποίας διέπρεψαν στην ναυτιλία, στην πολιτική και στην λογοτεχνία. Συγκεκριμένα, ο Λεονάρδος Εμπερικός είναι ο γενάρχης της οικογένειας. Το επώνυμο Εμπερικός προήλθε είτε από ψευδώνυμο που έβγαλαν οι κάτοικοι της Άνδρου στον πατέρα του Λεονάρδου Εμπερικού, Αντώνη Χίο, είτε από το όνομα ενός γιλέκου που φορούσε συνέχεια ο Λεονάρδος. Έτσι, το 1860 το "Μπιρικός" μετατράπηκε σε "Εμπερικός". Ο Λεονάρδος, λοιπόν, απέκτησε σημαντική περιουσία ασχολούμενος με το εμπόριο και την ναυτιλία. Οι απόγονοί του υπήρξαν δημογέροντες στην Άνδρο, έπειτα έγιναν ισχυροί πολιτικοί στον ελληνικό πολιτικό βίο ενώ ταυτόχρονα ανέπτυξαν σημαντική δραστηριότητα στην ναυτιλία και το εμπόριο. Μάλιστα, κάποιοι από αυτούς έκαναν σημαντικότερες ναυτιλιακές επιχειρήσεις στο εξωτερικό και στην Ελλάδα. Ο λογοτέχνης Ανδρέας Εμπερικός είναι από τους πιο γνωστούς της οικογένειας. Αρκετά μέλη της οικογένειας έκαναν πλήθος δωρεών σε φιλανθρωπικά ιδρύματα της Άνδρου και της Αθήνας.

Τα μέλη της οικογένειας είναι: Λεονάρδος Μπιρικός, γενάρχης της οικογένειας των Εμπερικών, πλοιοκτήτης και σύζυγος της Μαρίας Κουτέλη. Μέλη της πρώτης γενιάς ήταν: Αντώνιος του Λεονάρδου Εμπερικός πλοιοκτήτης, δημογέροντας, πληρεξούσιος, σύζυγος Πιάγκου Αικατερίνης, Νικόλαος του Λεονάρδου Εμπερικός πλοιοκτήτης, αγωνιστής του 1821, σύζυγος Μαρουσάκη, Ματθαίος του Λεονάρδου Εμπερικός πλοιοκτήτης, δήμαρχος Άνδρου, ευεργέτης, σύζυγος Μπίστη Μαρουλάκη, Κωνσταντίνος του Λεονάρδου Εμπερικού δήμαρχος Άνδρου, βουλευτής, ευεργέτης, σύζυγος Ανδριάνας Βογιατζή, Μιχαήλ Λεονάρδου Εμπερικός πλοιοκτήτης, ευεργέτης, Γεώργιος Λεονάρδου Εμπερικός, Ιωάννης Λεονάρδου Εμπερικός, Ειρήνη Λεονάρδου Μπιρικού, σύζυγος Γεωργίου Καρυστινάκη. Μέλη της δεύτερης γενιάς ήταν: Λεωνίδα Αντωνίου Εμπερικός ιατρός, βουλευτής, Λεωνίδα Νικολάου Εμπερικός πλοιοκτήτης, Αριστείδης Νικολάου Εμπερικός πλοιοκτήτης, δημοτικός σύμβουλος Άνδρου, Ευστράτιος Νικολάου Εμπερικός πλοιοκτήτης, σύζυγος Ειρήνης Γουλανδρή, Κωνσταντίνος Νικολάου Εμπερικός πλοιοκτήτης, σύζυγος Καλλιρόης Καΐρη, Ματθαίος Νικολάου Εμπερικός πλοιοκτήτης, συγγενής και αυτός της οικογένειας Καΐρη αφού παντρεύτηκε την Ευθυμία Καΐρη, Μόσχα Ματθαίου Εμπερικού σύζυγος Νικολάου Γουλανδρή, Ιωάννης Ματθαίου Εμπερικός δημοτικός σύμβουλος Άνδρου, ευεργέτης μητροπολιτικού ναού Άνδρου, Λεωνίδα Κωνσταντίνου Εμπερικός ευεργέτης και εφοπλιστής, Νικόλαος Κωνσταντίνου Εμπερικός δημοτικός σύμβουλος Άνδρου, σύζυγος της Ειρήνης Καμπάνη και μέλος επίσης της εφοπλιστικής οικογένειας Καμπάνη, Γεώργιος Κωνσταντίνου Εμπερικός πλοιοκτήτης, δήμαρχος Άνδρου και ευεργέτης, Αλκιβιάδης Κωνσταντίνου Εμπερικός εφοπλιστής και ευεργέτης, Επαμεινώνδας Κωνσταντίνου Εμπερικός τραπεζίτης, εφοπλιστής, βουλευτής, υπουργός και σύζυγος Όλγας Κουμουνοπούρου, Γεώργιος Μιχαήλ Εμπερικός εφοπλιστής και ευεργέτης, Ιωάννης Μιχαήλ Εμπερικός σύζυγος Ελένης Γουλανδρή, Ειρήνη Μιχαήλ Εμπερικού σύζυγος Μιλτιάδη Καμπάνη, Μόσχα Μιχαήλ Εμπερικού σύζυγος Νικολάου Δαπόντε, από επίσης ιστορική οικογένεια της Άνδρου, Μιλτιάδης Γεωργίου Εμπερικός, Ανδρέας Γεωργίου Εμπερικός, Αντώνιος Ειρήνης Καρυστινάκης. Μέλη της τρίτης γενιάς ήταν: Μαρία Αντωνίου Εμπερικού σύζυγος Παναγιώτη Ζαΐμη, Μόσχα Νικολάου Εμπερικού σύζυγος Χαρίτωνος, Βασίλειος

Νικολάου Εμπειρικός πλοιοκτήτης και ευεργέτης, Αλέξανδρος Εμπειρικός, Ευγενία Κωνσταντίνου Εμπειρικός ευεργέτης και σύζυγος Σταμάτη Εμπειρικός, Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου Εμπειρικός ευεργέτης, Περράκης Κωνσταντίνου Εμπειρικός ευεργέτης, Λεωνίδα Κωνσταντίνου Εμπειρικός πλοιοκτήτης και ευεργέτης, Ζάννες Ευστρατίου Εμπειρικός, Κωνσταντίνος Επαμεινώνδα Εμπειρικός εφοπλιστής και ευεργέτης, Αλέξανδρος Επαμεινώνδα Εμπειρικός-Κουμουνδούρος βουλευτής, υπουργός και ποιητής, Νικόλαος Κωνσταντίνου Εμπειρικός έμπορος σιτηρών, δημοτικός σύμβουλος και πρόεδρος κοινότητας Άνδρου, Λεωνίδα Ματθαίου Εμπειρικός δικηγόρος και ευεργέτης, Αλέξανδρος Αριστείδη Εμπειρικός δημαρχιακός πάρεδρος Άνδρου, Σταμάτης Γεωργίου Εμπειρικός εφοπλιστής, ευεργέτης, γερουσιαστής και σύζυγος Ευγενίας Εμπειρικός, Αριστείδης Γεωργίου Εμπειρικός εφοπλιστής και ευεργέτης, Πολυξένη Ανδρέα Εμπειρικός ευεργέτης, και σύζυγος Κωνσταντίνου Δροσόπουλου, Αντώνιος Ανδρέα Εμπειρικός εφοπλιστής και ευεργέτης, Μαρής Ανδρέα Εμπειρικός εφοπλιστής, Μιχαήλ Ανδρέα Εμπειρικός εφοπλιστής, Λεωνίδα Εμπειρικός εφοπλιστής, τραπεζίτης, βουλευτής και υπουργός, Γεώργιος Μιλτιάδη Εμπειρικός εφοπλιστής, γερουσιαστής, βουλευτής και υπουργός, Ευανθία του Ματθαίου Εμπειρικός σύζυγος Αντωνίου Κούλουθρου. Μέλη της τέταρτης γενιάς ήταν: Θρασύβουλος Ζαΐμης της Μαρίας Εμπειρικός στρατιωτικός, Λεωνίδα Ζαΐμης της Μαρίας Εμπειρικός διευθυντής της Mobil Oil και σύζυγος της Μαρίας Δημητριάδη, Θάλεια Χαρίτωνος της Μόσχας Εμπειρικός σύζυγος Σταμάτη Γεωργίου Κορυζή, Νικόλαος Κούλουθρος της Ευανθίας Εμπειρικός, Ιωάννης Κούλουθρος της Ευανθίας Εμπειρικός εφοπλιστής, Γεώργιος Εμπειρικός της Ευγενίας εφοπλιστής και ευεργέτης, Νικόλαος Εμπειρικός της Ευγενίας οδηγός ράλλυ και εφοπλιστής, Φίλιππος Εμπειρικός-Κουμουνδούρου του Αλεξάνδρου εφοπλιστής, Μαρία Εμπειρικός του Αλεξάνδρου, Επαμεινώνδας Γ. Εμπειρικός εφοπλιστής και γιος του Γεώργιου, Όλγα Εμπειρικός σύζυγος Γιάννη Γουλανδρή και κόρη του Γιώργου, Ειρήνη Εμπειρικός σύζυγος του Κόμη Andre Skarbek- Borowski και κόρη του Γιώργου, Νικόλαος Εμπειρικός καθηγητής και πρότανης στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ευεργέτης του Δήμου Άνδρου και γιος του Ζάννε, Ευστράτιος του Ζάννε Εμπειρικός ευεργέτης του Δήμου Άνδρου, Αυγουστής Εμπειρικός του Νικολάου συγγραφέας, Γεώργιος του Αριστείδη Εμπειρικός εφοπλιστής, συλλέκτης έργων τέχνης, ευεργέτης, σύζυγος Ντόντα Γουλανδρή σε α' γάμο και σε β' γάμο σύζυγος Δάφνης Σταύρου Κωστοπούλου, Ανδρέας Εμπειρικός του Λεωνίδα ποιητής και πεζογράφος, Γεώργιος Εμπειρικός εφοπλιστής και ευεργέτης, Νικόλαος Εμπειρικός του Σταμάτη οδηγός ράλλυ και εφοπλιστής. Μέλη της πέμπτης γενιάς ήταν: Αντώνιος Κούλουθρος του Νικολάου εφοπλιστής, Βασίλειος Κούλουθρος του Νικολάου εφοπλιστής, Βασίλειος Εμπειρικός του Νικολάου εφοπλιστής και σύζυγος της Γιασμίν Ρίτας Χέιγουορθ Αγά Χαν, Σταμάτης Εμπειρικός του Νικολάου εφοπλιστής, Παναγιώτης Ζαΐμης του Λεωνίδα σύζυγος Ασπασίας Βερούτη, Γιάννης Εμπειρικός της Ειρήνης, Λεωνίδα Εμπειρικός του Ανδρέα κριτικός τέχνης, Πέτρος Εμπειρικός του Γεωργίου εφοπλιστής και συλλέκτης έργων τέχνης, Αριστείδης Εμπειρικός του Γεωργίου εφοπλιστής και συλλέκτης έργων τέχνης, Πέτρος Εμπειρικός του Γεωργίου εφοπλιστής και συλλέκτης έργων τέχνης, Αριστείδης Εμπειρικός του Γεωργίου εφοπλιστής και συλλέκτης έργων τέχνης, Σταμάτης Εμπειρικός του Νικόλα εφοπλιστής (Κωνσταντίνος Τσάτσος, 2000).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Στις 29 Απριλίου του 1939 επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους ο Ιωάννης Μεταξάς και ο Κωνσταντίνος Ζαβιτσιάνος. Ο Ιωάννης Μιχαήλ Μεταξάς ήταν Έλληνας στρατιωτικός, πολιτικός και δικτάτορας από το 1936 έως το 1941. Έλαβε μέρος στους Βαλκανικούς

πολέμους ως αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού. Στην διάρκεια του Εθνικού Διχασμού έπαιξε σημαντικό ρόλο με το κόμμα των βασιλοφρόνων αντιβενιζελικών. Το 1917 εξορίστηκε στην Κορσική και, όταν επέστρεψε, κατάφερε αρκετές φορές να εισέλθει στην Βουλή με το κόμμα των Ελευθεροφρόνων που ο ίδιος ίδρυσε, παίρνοντας όμως χαμηλά ποσοστά. Το 1936, όταν πέθανε ο Δεμερτζής, έγινε από τον τότε βασιλιά Γεώργιο πρωθυπουργός της Ελλάδας και εν συνεχεία, συνεργαζόμενος με τον βασιλιά, επέβαλε το δικτατορικό καθεστώς της 4^{ης} Αυγούστου. Ο Μεταξάς την 28^η Οκτωβρίου του 1940 απέρριψε το τελεσίγραφο του Ιταλού πρεσβευτή Εμμανουέλε Γκράτσι με το μεγάλο «Όχι» για το οποίο έμεινε στην ιστορία.

Γεννήθηκε στις 12 Απριλίου του 1871 στην Ιθάκη. Καταγόταν από την αριστοκρατική οικογένεια των Μεταξάδων. Είχε πατέρα τον ανώτατο κρατικό υπάλληλο Παναγή Μεταξά και μητέρα την Ελένη Τριγώνη από το Αγρίνιο. Τα αδέρφια του ήταν η Μαριάνθη και ο Κωνσταντίνος. Ανετράφη με οικονομική άνεση μέχρι το 1879 οπότε με την οικογένεια του εγκαταστάθηκε στην Κεφαλονιά, όπου ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του.

Στις 24 Σεπτεμβρίου του 1885, όταν ήταν 14 ετών, εισήλθε στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων, από όπου το 1890 τελείωσε με τον βαθμό του Ανθυπολοχαγού του Μηχανικού. Τον Σεπτέμβριο του 1892 εισήλθε στην Σχολή Μηχανικών Στρατού και 2 χρόνια μετά, πήρε μετάθεση για το Ναύπλιο, όπου έγραψε τις πρώτες σελίδες του ημερολογίου του. Το 1897 μετετέθη δίπλα στον θείο του, τότε Υπουργό Στρατιωτικών Νικόλαο Μεταξά, σε επιτελική θέση. Ύστερα από πιέσεις του θείου του, πήρε μετάθεση για την θέση του υπευθύνου των εμπιστευτικών αρχών του επιτελείου του τότε Αντιστράτηγου. Εκεί συνδέθηκε φιλικά με τον Βασιλιά Κωνσταντίνο Α΄, και το 1898 πήρε υποτροφία από τον Βασιλιά για να κάνει στην Γερμανία στρατιωτικές σπουδές. Το 1902 αποφοίτησε με σημαντικές διακρίσεις από την Πολεμική Αεροπορία του Βερολίνου. Εκεί είχε συμφοιτητές τους τρεις αρχηγούς του Γερμανικού Επιτελείου Βίλχελμ Χάι, Όττο Χάσσε, Γκέοργκ Βέτζελ, τον Πρώσο Υπουργό πολέμου και ιδρυτή της Ράιχ.

Ο Μεταξάς, όταν επέστρεψε στην Ελλάδα, τοποθετήθηκε στο νέο Γενικό επιτελείο Στρατού και οργάνωσε τον στρατό. Συνεργάστηκε με τον Βίκτωρα Δούσμανη για την αναγραφή των νέων στρατιωτικών κανονισμών οι οποίοι το 1904 ψηφίστηκαν στην Βουλή. Το 1906, που έγινε Λοχαγός Α΄ Τάξεως, ανέπτυξε φιλία με τον αδερφό του Βασιλιά Κωνσταντίνου, πρίγκιπα Ανδρέα, ενώ το 1907 εκπαίδευσε στρατιωτικά τον Βασιλιά Γεώργιο Β΄ στον οποίο για δύο χρόνια δίδαξε στρατιωτική ιστορία και τακτική. Όταν έγινε το στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί, οι επαναστάτες έστειλαν τον Μεταξά στην Λάρισα. Στις 19 Οκτωβρίου του 1910 γύρισε στην Αθήνα μετά από αίτημα του Ελευθέριου Βενιζέλου, ο οποίος ζήτησε από τον Μεταξά να γίνει υπασπιστής του και εκείνος δέχθηκε. Το 1912, πριν γίνει ο Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος, ο Βενιζέλος έστειλε τον Μεταξά στη Σόφια για να διαπραγματευτεί την στρατιωτική συνθήκη μεταξύ της Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Από εκεί, αφού υπέγραψε την συνθήκη, έφυγε για Βελιγράδι και στις 17 Οκτωβρίου μετέβη στην Λάρισα, όπου είχε εγκατασταθεί το Γενικό Επιτελείο του οποίου θεωρούνταν εγκέφαλος.

Επιπλέον, είχε πάρει μέρος σε όλες τις μάχες του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου, είχε διαπραγματευτεί μαζί με τον Δούσμανη την παράδοση της Θεσσαλονίκης από τον Ταξίν Χασάν Πασά ενώ τον Δεκέμβριο του 1912 διαπραγματεύτηκε τους όρους ειρήνης με την Τουρκία στο Λονδίνο ως στρατιωτικός σύμβουλος του Ελευθέριου Βενιζέλου. Όταν στις 16 Ιανουαρίου του 1913 ο στρατός αντιμετώπισε προβλήματα, η κυβέρνηση έστειλε τον Μεταξά στην Ήπειρο. Ήταν αντιπρόσωπος των Ελλήνων στην παράδοση των Ιωαννίνων, αφού θεωρείται ο εμπνευστής και ο δημιουργός του σχεδίου κατάληψης του Μπιζανίου. Τον Απρίλιο του 1913 έγινε ταγματάρχης και Διοικητής του Επιτελείου και πήρε μέρος με αυτόν τον βαθμό στον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο. Έγινε αντισυνταγματάρχης, Διευθυντής των Επιχειρήσεων του Γενικού Επιτελείου και Διευθυντής της Ανώτερης Στρατιωτικής Ακαδημίας μετά το τέλος των πολέμων. Αργότερα, τον Οκτώβριο του 1913 τιμήθηκε με τον Χρυσό Σταυρό του Σωτήρος από τον βασιλιά και το 1914, κατά την κρίση με την Τουρκία για το

ζήτημα των νησιών του Ανατολικού Αιγαίου, οργάνωσε σχέδιο απόβασης και κατάληψης των Στενών των Δαρδανέλιων σε περίπτωση πολέμου.

Στα χρόνια του Εθνικού Διχασμού, ο Μεταξάς συγκρούστηκε με τον Βενιζέλο λόγω διαφορετικής νοοτροπίας και ιδεολογίας. Ο πρώτος ήταν φιλομοναρχικός και πίστευε στην υπεροχή της Γερμανικής Αυτοκρατορίας. Ο δεύτερος ήθελε την κυβέρνηση ανεξάρτητη, χωρίς παρεμβάσεις του βασιλιά και πίστευε στην στρατιωτική υπεροχή της Γαλλίας και της Αγγλίας. Όταν γνωρίστηκαν, ο Βενιζέλος ήταν πανίσχυρος ενώ ο Μεταξάς ήταν ένας παραγκωνισμένος βασιλικός στρατιωτικός. Ωστόσο, παρά τις διαφορές τους, ο Μεταξάς, λόγω των πολλών στρατιωτικών του γνώσεων, έγινε πρώτος υπασπιστής του Βενιζέλου. Κατά την διάρκεια του Εθνικού Διχασμού, ο Μεταξάς κράτησε ουδετερότητα και τον Φεβρουάριο του 1915 ανέλαβε την αρχηγία του Γενικού Επιτελείου ενώ 17 Φεβρουαρίου του ίδιου έτους παραιτήθηκε γιατί θεώρησε ότι η επιχείρηση των συμμαχικών δυνάμεων στο Στενό των Δαρδανέλιων θα αποτύγχανε. Παράλληλα θεωρούσε ότι μια στρατιωτική επέμβαση στην Μικρά Ασία θα αποδυνάμωνε το στρατιωτικό μέτωπο στα σύνορα με την Βουλγαρία. Μετά την αποχώρησή του δημοσίευσε άρθρα στην εφημερίδα 'Η Νέα Ημέρα της Τεργέστης', όπου χαρακτήριζε την Μικρά Ασία αποικία και διέρρηε τις μυστικές διαπραγματεύσεις της Αντάντ. Εκείνη την εποχή μάλιστα ο Μεταξάς με τους Γεώργιο Στρέιτ, Δούσμανη και Βασίλισσα Σοφία επηρέαζαν καθοριστικά τον Βασιλιά Κωνσταντίνο και ήταν σε συνεχή επικοινωνία με την Γερμανία. Στις 6 Οκτωβρίου 1915 ο Μεταξάς έγινε υπαρχηγός του Γενικού Επιτελείου ενώ 27 Ιουνίου του 1916, μαζί με άλλα μέλη του επιτελείου, έκανε την πρώτη μαζική πολιτική οργάνωση στην Ελλάδα δημιουργώντας συνδέσμους απόστρατων με περίπου 200.000 μέλη. Αυτοί οι σύνδεσμοι σε όλη την διάρκεια του Εθνικού Διχασμού υποστήριζαν τον βασιλιά. Όμως 12 Αυγούστου του 1916 απομάκρυνε ο βασιλιάς τον Μεταξά από το Επιτελείο έπειτα από αίτημα των Μεγάλων Δυνάμεων. Η συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τις Μεγάλες Δυνάμεις κατέληξαν σε αδιέξοδο. Η προσπάθεια των Γάλλων να προελαύσουν στην Αθήνα απέτυχε γιατί συνάντησε τη σφοδρή αντίσταση των Επίστρατων. Την αποχώρηση των συμμάχων ακολούθησαν τα 'Νοεμβριανά' με τις διώξεις και τις συλλήψεις των Βενιζελικών.

Αμέσως μετά την εκθρόνιση του βασιλιά, ο ύπατος αρμοστής των προστάτιδων δυνάμεων έστειλε στον τότε πρωθυπουργό Αλέξανδρο Ζαΐμη κατάλογο με τους υποστηρικτές του Βασιλιά που έπρεπε να εξοριστούν, ανάμεσα σε αυτούς ήταν και ο συνταγματάρχης Ιωάννης Μεταξάς. Έτσι, 20 Ιουνίου του 1917 ο Μεταξάς έφυγε για την Κορσική με την οικογένειά του και έπειτα από εννέα μέρες έφτασε στο Αιάκειο όπου διέμεινε στο Grand Hotel. Εκεί ο ίδιος έμαθε γαλλικά ενώ παράλληλα μάθαινε ελληνικά τις κόρες του από δικό του αλφαβητάριο. Αργότερα οι εξόριστοι πληροφορήθηκαν ότι έπρεπε να επιστρέψουν στην Ελλάδα για να δικαστούν έπειτα από αίτημα των Φιλελευθέρων. Ο Μεταξάς τότε σκέφτηκε να αποδράσει. Έτσι, στο επόμενο διάστημα ήρθε σε επαφή με μασόνους και πολιτικούς για να βρεθεί τρόπος διαφυγής. Τελικά με τον Δημήτριο Γούναρη και τον Γεώργιο Πεσμαζόγλου κλέβουν το αυτοκίνητο του νομάρχη και φεύγουν με ένα καΐκι για την Σαρδηνία. Εκεί αποφάσισαν να περάσουν την νύχτα τους σε ένα ξενοδοχείο όπου στις 8 το βράδυ η αστυνομία τους συνέλαβε. Η ιταλική κυβέρνηση όμως αρνήθηκε να τους εκδώσει στην Γαλλία χρησιμοποιώντας τους ως μέσο εκβιασμού για το θέμα των Δωδεκανήσων. Μετά από στενή παρακολούθηση οι ιταλικές αρχές άφησαν τους φυγάδες να πάνε στην Περούτζια, Σιένα ή Λούκα. Ο Μεταξάς έμεινε για έναν χρόνο στην Σιένα. Παρόλα αυτά, στην Ελλάδα 7 Νοεμβρίου έγινε η δίκη του πρώην γενικού επιτελείου στην οποία κατηγορήθηκε ο Μεταξάς και ο Βίκτωρας Δούσμανης για εσχάτη προδοσία. Και οι δύο καταδικάστηκαν σε θάνατο στις 14 Φεβρουαρίου του 1920. Όμως τον Μάιο του 1920 έπαψαν να κρατούνται από τις συμμαχικές χώρες και ο Μεταξάς εγκαταστάθηκε στην Φλωρεντία.

Μετά την επιστροφή των Βασιλικών στην εξουσία, ο Μεταξάς επισκέφθηκε στην Αθήνα φίλους του, όπως τον πρωθυπουργό Ράλλη, τον Στέφανο Δραγούμη και άλλους. Όταν

πήγε στην Κεφαλλονιά ίδρυσε τον «Πολιτικό Λαϊκό Σύλλογο» και έπειτα εγκαταστάθηκε μαζί με την οικογένεια του στο Φάληρο.

Στις 7 Ιανουαρίου του 1921 ανακλήθηκε στο στρατό, πήρε τον βαθμό του αντιστράτηγου και αποστρατεύθηκε. Στις 25 και 29 Μαρτίου του 1921 συναντήθηκε στο σπίτι του Υπουργού Οικονομικών Πρωτοπαπαδάκη με τους Νικόλαο Θεοτόκη, υπουργό στρατιωτικών, Δημήτριο Γούναρη, πρωθυπουργό και Αθανάσιο Εξαδάκτυλο, συνταγματάρχη, προκειμένου να συζητήσουν για μια ενδεχόμενη μικρασιατική εκστρατεία. Η συζήτηση όμως δεν είχε κανένα αποτέλεσμα καθώς ο Μεταξάς αρνήθηκε να συμμετάσχει σε αυτήν. Μετά την Μικρασιατική καταστροφή, στις 14 Σεπτεμβρίου του 1922, ο βασιλιάς παραιτήθηκε ζητώντας μάλιστα από τον Μεταξά να του συντάξει την επιστολή παραίτησής του προς τους Έλληνες. Ύστερα, 21 Οκτωβρίου του 1922, ο Μεταξάς ίδρυσε το Κόμμα των Ελευθεροφρόνων το οποίο δεν γνώρισε επιτυχία. Έτσι, ο Μεταξάς πήρε μέρος στο Κίνημα Λεοναρδόπουλου-Γαργαλιδη κατά της στρατιωτικής κυβέρνησης του Πλαστήρα το οποίο όμως, αφού απέτυχε, διαλύθηκε στις 28 Οκτωβρίου του 1923. Ο Μεταξάς για μια ακόμα φορά κατάφερε να διαφύγει κρυφά στην Ιταλία. Όταν επέστρεψε το 1924 βρήκε διαλυμένο το κόμμα του και άρχισε να το αναδιοργανώνει παίρνοντας μέρος στις εκλογές που έγιναν τον Νοέμβριο του 1926. Στην οικουμενική κυβέρνηση Ζαΐμη, ως Υπουργός Συγκοινωνίας, ο Μεταξάς προώθησε την επικύρωση της σύμβασης με την εταιρεία ηλεκτρισμού «Πάουερ». Στο μεταξύ, από τον Φεβρουάριο του 1928 ως και το 1932 αποδυναμώθηκε το Κόμμα των Ελευθεροφρόνων καθώς αποχωρούσαν τα μέλη του. Ωστόσο, το 1933 ο Μεταξάς έγινε Υπουργός Εσωτερικών στην κυβέρνηση Τσαλδάρη. Στη συνέχεια, συγκεκριμένα από τις 11 Οκτωβρίου του 1934 έως τις 23 Ιανουαρίου του 1935, ο Μεταξάς και ο Βενιζέλος συγκρούστηκαν με σειρά άρθρων τους για τον Εθνικό Διχασμό στις εφημερίδες «Ελεύθερο Βήμα» και «Καθημερινή». Αργότερα, δηλαδή το 1935 και το 1936, το κόμμα του Μεταξά δεν μπήκε στην Βουλή.

Εν τω μεταξύ, στις 5 Μαρτίου του 1936 ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄, εν αγνοία του τότε πρωθυπουργού, διόρισε Υπουργό Στρατιωτικών τον Μεταξά που πίστευε ακράδαντα σε ένα αυταρχικό καθεστώς στην Ελλάδα. Έπειτα, στις 14 Μαρτίου του 1936, στην κυβέρνηση Δεμερτζή έγινε αντιπρόεδρος και υπουργός στρατιωτικών. Όταν στις 13 Απριλίου του ίδιου έτους πεθαίνει ξαφνικά ο Δεμερτζής, ο βασιλιάς διορίζει τον Μεταξά πρωθυπουργό. Έτσι, 27 Απριλίου του 1936 η Κυβέρνηση Μεταξά εξασφάλισε ψήφο εμπιστοσύνης από την Βουλή. Στις 4 Αυγούστου του 1936, και ενώ υπήρχαν ταραχές στην Ελλάδα, ο Μεταξάς χωρίς να προκηρύξει εκλογές, διέλυσε την Βουλή με τη συγκατάθεση του βασιλιά και επιβλήθηκε δικτατορία. Αυτή ήταν ένα καθεστώς απροσδιόριστο. Δεν ήταν φιλοφασιστικό καθώς, σε αντίθεση με τα φασιστικά καθεστώτα, στηριζόταν στην δύναμη του στρατού αλλά δεν ήταν και ολοκληρωτικό αφού δεν επεδίωκε τον γενικό συντονισμό όλης της κοινωνίας. Ωστόσο, είχε αρκετά γνωρίσματα φασιστικών καθεστώτων δηλαδή την οργάνωση νεολαίας φασισμού (ΕΟΝ), τον χαιρετισμό δι' ανάτασης του δεξιού χεριού, τη δυναμική και βίαιη πολιτική.

Αξιοσημείωτο είναι το ότι δεν συμμαχισε με φασιστικές χώρες αλλά διατήρησε καλές σχέσεις με τη Βρετανία. Δημιούργησε και διέδωσε την ιδεολογία του «Γ' Ελληνικού Πολιτισμού», που εμπνεόταν από το Γ' Ράιχ, αλλά είχε βασικό στοιχείο την θρησκευτική πίστη. Το καθεστώς του Μεταξά υποστήριζε ότι οι σύγχρονοι Έλληνες είναι συνεχιστές του Αρχαίου και του Βυζαντινού Πολιτισμού με σκοπό την φυλετική ενότητα του έθνους και τη διατήρηση των παραδόσεων. Για τον Μεταξά ιδανικό πολίτευμα ήταν, όχι η Αθηναϊκή Δημοκρατία αλλά η στρατιωτική Σπάρτη και η Αρχαία Μακεδονία. Ο Μεταξάς θεωρούσε τον εαυτό του μοναδικό σωτήρα του έθνους και ήταν αντίθετος με τον παλαιοκομματισμό, τις παλιές κοινοβουλευτικές τακτικές και την ιμπεριαλιστική πολιτική. Η ιδεολογία του «Γ' Ελληνικού Πολιτισμού» τελικά δεν βρήκε έδαφος στην Ελλάδα, όπως βρήκε έδαφος η εθνικοσοσιαλιστική ιδεολογία στην Γερμανία.

Στη διάρκεια της δικτατορίας ασκήθηκε αστυνομική τρομοκρατία σε κομμουνιστές, δημοκράτες και σε κάποιους συντηρητικούς πολίτες που επιδίωκαν την ανατροπή του καθεστώτος. Επίσης, τα κόμματα απαγορεύτηκαν, τα συνδικάτα διαλύθηκαν, οι πολιτικοί εξορίστηκαν ή τέθηκαν σε κατ' οίκον περιορισμό ενώ οι βασανισμοί και οι αρρώστιες, στις εξορίες κυρίως, οδηγούσαν ακόμα και στο θάνατο. Ο Μεταξάς ήθελε να διαλύσει το ΚΚΕ, έτσι έκλεισε τον Ριζοσπάστη και συνέλαβε σχεδόν όλα τα μέλη του κόμματος εξορίζοντάς τα σε νησιά όπως ο Αϊ Στράτης, η Ανάφη, η Κίμωλος. Παράλληλα, η ΓΣΕΕ διαλύθηκε, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών εκλεγόταν πια από τον Βασιλιά.

Επίσης, ο Μεταξάς άσκησε συνεπή κοινωνική πολιτική. Συγκεκριμένα, ρύθμισε τα αγροτικά χρέη του 1937, ολοκλήρωσε την αγροτική μεταρρύθμιση, καθιέρωσε την υποχρεωτική διαιτησία μεταξύ εργατοϋπαλλήλων και εργοδοτών και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και κυρίως εφάρμοσε αποφάσεις από τα χρόνια της αβασίλευτης δημοκρατίας για να λειτουργήσει το 1937 το ΙΚΑ. Αυτό ως τότε είχε δυνητική αξία, αφού υπήρχε έλλειψη πόρων και αργός ρυθμός ασφάλισης εργαζομένων. Ωστόσο, την περίοδο αυτή τα αγροτικά προϊόντα πωλούνταν ακριβότερα ενώ αυξάνονται οι επενδύσεις αφού από το 1936 ως το 1938 δημιουργήθηκαν 567 εργοστάσια.

Αντιθέτως η εκπαίδευση οπισθοδρόμησε με την συρρίκνωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης αφού η πρωτοβάθμια καταμήθηκε και η δευτεροβάθμια έγινε οκταετούς φοίτησης. Αυτό έγινε γιατί ο Μεταξάς επεδίωκε την απομάκρυνση των προοδευτικών εκπαιδευτικών και την τόνωση της ΕΟΝ, την οποία θεωρούσε πολύ σημαντική και γι' αυτό διέθεσε πολλά χρήματα για αυτήν. Επιπλέον, θεωρούσε ότι με το καθεστώς του ενίσχυε τον θεσμό της οικογένειας και την ορθόδοξη πίστη.

Δεν έλειψε όμως και η αντίσταση στη δικτατορία του Μεταξά από αρχηγούς δημοκρατικών κομμάτων όπως ο Παπαναστασίου, ο Παπανδρέου, ο Σοφούλης κ.α. Αργότερα στις 17 Ιουλίου του 1938 σημειώθηκε επαναστατική κίνηση στην Κρήτη από πολιτικούς αρχηγούς και κατοίκους του νησιού. Είχε όμως άδοξο τέλος καθώς συνελήφθησαν οι αρχηγοί της κίνησης αυτής και στο νησί επικράτησε κλίμα τρομοκρατίας. Άλλες αντιδικτατορικές οργανώσεις ήταν η Φιλική Εταιρεία, η Λαϊκή Πρόνοια κ.α.

Στην εξωτερική και οικονομική πολιτική ο Μεταξάς, προσπάθησε να ισορροπήσει μεταξύ της Αγγλίας και της Γερμανίας. Η Αγγλία ήταν η κυρίαρχη ναυτική δύναμη της Μεσογείου, την συμπαθούσε ο βασιλιάς και ο Μεταξάς σύναψε συμφωνία μαζί της αυξάνοντας το τοκοχρεολύσιο του δημοσίου χρέους από 30% σε 40% και αργότερα σε 43%. Με τη Γερμανία ο δικτάτορας συνδεόταν ιδεολογικά αλλά και οικονομικά, αφού αυτή είχε αγοράσει το 40% των ελληνικών καπνών. Περαιτέρω, τον Οκτώβριο του 1938, η Αγγλία διπλωματικά αρνήθηκε να κάνει αμυντική συμμαχία με την Ελλάδα, ύστερα από πρόταση του Μεταξά, γιατί θεωρούσε την άμυνα της Ελλάδας ανεπαρκή και το μέλλον του καθεστώτος αβέβαιο. Επιπλέον, φοβόταν την αντίδραση της Ιταλίας και την πρόκληση ελληνοβουλγαρικού πολέμου. Αντίθετα, με τους Γερμανούς ο Μεταξάς είχε τυπικές σχέσεις, αφού είχαν κάνει στην Ελλάδα οικονομικές επενδύσεις. Οι συνεχείς προκλήσεις όμως της Ιταλίας επηρέασαν τις διπλωματικές σχέσεις Ελλάδας-Γερμανίας. Η βύθιση όμως του αντιτορπιλικού "Ελλη" σήμανε το τέλος των φιλικών σχέσεων της Ελλάδας με τις δυνάμεις του Άξονα. Η ουδετερότητα που τελικά κράτησε ο Μεταξάς εμπόδισε την λήψη περαιτέρω μέτρων.

Όλο αυτό το διάστημα οι Ιταλοί προκαλούσαν με επιθέσεις την Ελλάδα, την οποία θεωρούσαν εύκολο στόχο. Ο Μεταξάς όμως υπέμεινε σε αυτές και προετοιμαζόταν παράλληλα για πόλεμο στέλνοντας φύλλα πορείας, μέθοδο πρωτοποριακή για την εποχή, και τους αιφνιδίασε. Στις 28 Οκτωβρίου του 1940 στις 3 π.μ. ο Ιταλός πρέσβης επισκέφθηκε τον Μεταξά και του έδωσε τηλεσίγραφο ζητώντας να επιτραπεί η είσοδος των Ιταλών στην Ελλάδα. Ο Μεταξάς αρνήθηκε γεγονός που οδήγησε στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο. Με τη άρνησή του όμως απέκτησε, έστω και προσωρινά, τη γενική αποδοχή η οποία βοήθησε σημαντικά στην προσπάθεια απόκρουσης

και τελικά απομάκρυνσης των Ιταλών. Επιπλέον, τον Νοέμβριο του 1940 ο Μεταξάς αρνήθηκε την πρόταση της Γερμανίας να παρέμβει για να επέλθει ειρήνη μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας. Αργότερα, τον Ιανουάριο του 1941 ο Μεταξάς δε δέχτηκε τη μικρή δύναμη που προσφέρθηκε να στείλει η Αγγλία στην Ελλάδα, διότι, όπως απάντησε, αυτό αντί να βοηθήσει θα προκαλούσε επιθέσεις των Γερμανών.

Ο Ιωάννης Μεταξάς παντρεύτηκε το 1909 την Λέλα Χατζηιωάννου και έκανε μαζί της δύο παιδιά, τη Λουκία Μεταξά και την Ιωάννα Μεταξά. Ως προσωπικότητα, είχε πλούσια πνευματική καλλιέργεια και απέκτησε, από την παραμονή του στην Γερμανία, στη Γαλλία και στην Ιταλία, έφεση στην μουσική, τη ζωγραφική, το θέατρο και τον κινηματογράφο. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του παρακολουθούσε τα καλλιτεχνικά δρώμενα της Αθήνας και δεν επιστράτευσε καλλιτέχνες φοβούμενος τυχόν προπαγάνδα. Πέθανε στις 29 Ιανουαρίου του 1941 στις 6.00 π.μ. από βαριά φλεγμονή του φάρυγγος και κηδεύτηκε στις 31 Ιανουαρίου του ίδιου έτους (Χατζηιωσήφ Χρήστος, 1993, σσ. 233-248).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΒΙΤΣΙΑΝΟΣ

Ο Κωνσταντίνος Ζαβιτσιάνος γεννήθηκε το 1878 στην Κέρκυρα, σπούδασε νομικά στην Αθήνα και συνέχισε τις σπουδές του στην Ιταλία και την Γαλλία. Εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής Κέρκυρας τον Αύγουστο του 1910 ενώ παράλληλα έγινε γραμματέας της επιτροπής προετοιμασίας του νέου συντάγματος του 1910. Επανεξελέγη βουλευτής στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1910, του 1912, του Μαΐου του 1915 και το 1923. Από 3 Αυγούστου 1915 έως 21 Οκτωβρίου 1915 αλλά και το 1917 διετέλεσε Πρόεδρος της Βουλής. Το 1925 αρνήθηκε πρόταση του Πάγκαλου να γίνει πρωθυπουργός. Το 1928 μετά από αίτημα του πρωθυπουργού Βενιζέλου έγινε Υπουργός Εσωτερικών προκειμένου να εγγυηθεί με την παρουσία του το αδιάβλητο των εκλογών του 1928. Ο Βενιζέλος του υποσχέθηκε το Υπουργείο Οικονομικών μετά τις εκλογές πράγμα, που ο Ζαβιτσιάνος επιθυμούσε. Ωστόσο, προέκυψε η απαγωγή των Μελά και Μυλωνά και έτσι μετεκλογικά του ζητήθηκε να παραμείνει στο Υπουργείο Εσωτερικών και το αποδέχθηκε. Κατά τη θητεία του στο Υπουργείο Εσωτερικών διάσημοι ληστές, όπως οι Ρετζαίοι, Κουμπαίοι, Μπαμπάνης, Τζατζάς, Λαμπροστάθης συνελήφθησαν και εκτελέστηκαν. Επιπλέον ορίστηκαν οι αρμοδιότητες της αστυνομίας πόλεων και οι όροι λειτουργίας των αρτοποιείων. Ο ίδιος μάλιστα εισηγήθηκε τον νόμο «Περί μέτρων ασφαλείας του κοινωνικού καθεστώτος». Το 1928 ακόμα ίδρυσε το κόμμα «Πολιτική Προοδευτική Ένωση». Την περίοδο 1929 έως 1935 υπήρξε Γερουσιαστής. Το 1936 έγινε αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομικών του Ιωάννη Μεταξά αλλά τον Ιανουάριο του 1937 παραιτήθηκε. Το 1941 έγινε συνδιοικητής της Εθνικής Τράπεζας. Πέθανε στις 29 Ιουνίου του 1951 (Γρηγόριος Δάφνης, 1997, σ.19).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Στις 29 Ιουλίου του 1939 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Γεώργιος Νικολαΐδης ο οποίος ήταν στρατιωτικός και πολιτικός. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1874. Φοίτησε στο Στρατιωτικό Σχολείο των Ευελπίδων. Το 1896 κατατάχθηκε στο Πεζικό με τον βαθμό ανθυπολοχαγού και το 1897 πήρε μέρος στον πόλεμο της Κρήτης με το 1^ο Σύνταγμα Πεζικού υπό την διοίκηση του Βάσου. Όντας πτυχιούχος επιτελικής υπηρεσίας αποσπάστηκε στο Γενικό Επιτελείο Στρατού, στο τμήμα μεταγωγών και μέχρι το 1910 ασχολήθηκε με τα σιδηροδρομικά

ζητήματα. Το 1913 έλαβε μέρος στους Βαλκανικούς Πολέμους με τον βαθμό του λοχαγού και του ταγματάρχη και διεύθυνε στην Θεσσαλονίκη την αποστράτευση του 1913. Έπειτα, το 1920 εστάλη στην Μικρά Ασία όπου διετέλεσε διοικητής της Βάσης της Σμύρνης, αρχηγός του Πεζικού της II Μεραρχίας στις επιχειρήσεις του Εσκή Σεχίρ και μετά στην εκστρατεία της Άγκυρας διοικητής της III Μεραρχίας. Ύστερα, το 1921 έγινε υπασπιστής του Βασιλιά Κωνσταντίνου και στην συνέχεια του Βασιλιά Γεωργίου Β΄. Το 1922 αποστρατεύτηκε με τον βαθμό του αντιστράτηγου. Στην δικτατορική κυβέρνηση του Ιωάννη Μεταξά χρημάτισε υπουργός επί των Σιδηροδρόμων και Αυτοκινήτων από τις 12 Δεκεμβρίου του 1938 έως τις 20 Απριλίου του 1941. Πέθανε το 1947(Νέοι Δρόμοι, 1939, σ.1).

ΣΑΠΦΩ ΝΟΤΑΡΑ

Στις 18 Νοεμβρίου του 1939 επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους η Σαπφώ Νοταρά και ο Δήμος Σταρένιος. Η Σαπφώ Νοταρά ήταν Ελληνίδα ηθοποιός του κινηματογράφου και του θεάτρου. Γεννήθηκε 13 Απριλίου του 1907 στο Ηράκλειο και το επίθετό της ήταν Χανδάνου. Σπούδασε στην Επαγγελματική Σχολή Θεάτρου και στην Δραματική Σχολή του Πειραιϊκού Συνδέσμου. Εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο θέατρο συνεργαζόμενη με μεγάλους ηθοποιούς της εποχής όπως η Κοτοπούλη, η Λαμπέτη και ο Χορν. Συμμετείχε σε πολλές κινηματογραφικές ταινίες με κύριο χαρακτηριστικό την επιβλητική φωνή της την οποία ακούμε και στο τραγούδι "Στην Οδό του Μπλαμαντώ" σε στίχους του Ζαν-Πωλ Σαρτρ και μουσική του Μάνου Χατζιδάκι. Το κύκνειο άσμα της ήταν το 1981 στην ταινία "Πορνογραφία" σε μουσική του Μάνου Χατζιδάκι. Αξέχαστες είναι οι κινηματογραφικές ατάκες της «Μπουρλότο» και «Εδώ μέσα γίνονται σόδομα και γόμορα» αλλά και οι ερμηνείες της στις ταινίες «Αχ αυτή η γυναίκα μου», «Η χαρτοπαίχτρα», «Πορνογραφία» και «Η κυρία Κυριακή. Είχε στενές φιλικές σχέσεις με τον πασίγνωστο ζωγράφο Γιάννη Τσαρούχη και τον συγγραφέα Κώστα Ταχτσή. Πέθανε εντελώς μόνη κι αβοήθητη στις 13 Ιουνίου του 1985 στο διαμέρισμα της στον αριθμό 22 στην Πλατεία Κουμουνδούρου, το νοίκι του οποίου πλήρωνε ένας άγνωστος νέος επιχειρηματίας θαυμαστής. Θάφτηκε στο Νεκροταφείο Ζωγράφου. Ο δρόμος όπου υπήρχε η δραματική σχολή που σπούδασε έχει πάρει το όνομά της.

Άλλες ταινίες που έχει παίξει είναι: Η λύκαινα, Αγάπη και θύελλα, Ο τρελάρας, Δημήτρη μου, Δημήτρη μου, Το προ-πο και τα μπουζούκια, Το παιδί της μαμάς κ.α. (Χρονικό του 20^{ου} αιώνα, 1990).

ΔΗΜΟΣ ΣΤΑΡΕΝΙΟΣ

Ο Δήμος Σταρένιος ήταν Έλληνας ηθοποιός, που γεννήθηκε 15 Σεπτεμβρίου του 1909 από Αιγύπτιους γονείς στο Κάιρο. Σε μικρή ηλικία ήρθε στην Ελλάδα και σπούδασε υποκριτική. Συμμετείχε σε πολλές ταινίες παίζοντας τον ρόλο του κακού, του τοκογλύφου και του καταδότη. Συνεργάστηκε με πολλούς γνωστούς ηθοποιούς μεταξύ των οποίων ήταν και ο Λάμπρος Κωνσταντάρας. Αξέχαστη έχει μείνει η ερμηνεία του στον ρόλο του γερο-Λαδά στην τηλεοπτική μεταφορά του βιβλίου του Νίκου Καζαντζάκη "Ο Χριστός ξανασταυρώνεται" το 1975. Υπήρξε κομμουνιστής, πήρε σθεναρά μέρος στην αντίσταση κατά την Γερμανική Κατοχή υποφέροντας λόγω των αριστερών του πεποιθήσεων. Διαφωνούσε με τον διαχωρισμό του ΚΚΕ με το ΚΚΕ εσωτερικού.

Είχε παντρευτεί την Νίνα Βαρβέρη- Σταρένιου, με την οποία δεν είχαν κάνει παιδιά. Πέθανε στην Αθήνα 23 Οκτωβρίου του 1983 και κηδεύτηκε στο Β΄ Νεκροταφείο Αθηνών.

Κάποιες γνωστές ταινίες του είναι: «Αιχμάλωτοι της ηδονής», «Της ζήλιας τα καμώματα», «Μια γυναίκα στην αντίσταση», «Αντίο για πάντα», «Δύσκολοι δρόμοι», «Σαπφώ η λεσβία», «Κασσιανή», «Το κλειδί της ευτυχίας», «Τα αρραβωνιάσματα», «Πρόσωπα λησμονημένα», «Μάγια η τσιγγάνα» κ.α. (Έλληνες- Ελληνίδες ηθοποιοί).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ

Τον Μάιο του 1940 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η οικογένεια Γουλανδρή. Πρόκειται για εφοπλιστική οικογένεια μέλη της οποίας διέπρεψαν, και διαπρέπουν ακόμα και στις μέρες μας, στην ναυτιλία και στις τέχνες. Η οικογένεια έχει καταγωγή από την Άνδρο αλλά διαμένει στην Αθήνα και στο Λονδίνο. Υπάρχουν συγγενικοί δεσμοί με τις οικογένειες Εμπειρικού, Βαρδινογιάννη, Λαιμού, Παπαστράτου κ.α.

Τα μέλη της οικογένειας είναι: Ιωάννης Γουλανδρής ιδιοκτήτης ιστιοφόρων και γενάρχης του εφοπλιστικού κλάδου της οικογένειας, Πέτρος Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής, Ιωάννης Γουλανδρής του Πέτρου εφοπλιστής και σύζυγος Μαρίας Λαιμού, Πέτρος Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής, Χρυσάνθη Γουλανδρή του Ιωάννη επιχειρηματίας και σύζυγος Ο΄Ράιλι, Βασίλης Γουλανδρής του Πέτρου εφοπλιστής, συλλέκτης έργων τέχνης, ιδρυτής του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή και του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Άνδρου και σύζυγος Ελίζας Καραδόντη, Νινέτα Γουλανδρή του Πέτρου και σύζυγος Κάρολου Ι. Φιξ, Σάντρα Φιξ της Νινέτας και σύζυγος Πάνου Μαρινόπουλου, Ντόντα Γουλανδρή του Πέτρου σύζυγος του Γεώργιου Εμπειρικού και σε δεύτερο γάμο του ιατρού Ευτύχιου Βοριδίη, Κωνσταντίνος Γουλανδρής του Πέτρου εφοπλιστής, Γιώργος Γουλανδρής του Πέτρου εφοπλιστής, Πέτρος Γουλανδρής του Πέτρου εφοπλιστής, Νικόλαος Γουλανδρής του Πέτρου εφοπλιστής, ιδρυτής του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης, πρόεδρος του Ολυμπιακού και σύζυγος Ντόλλυς Κουμαντάρου, Πέτρος Γουλανδρής του Νικολάου εφοπλιστής, Μιχάλης Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής, Ιωάννης Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής, Μιχάλης Γουλανδρής του Ιωάννη επιχειρηματίας και σύζυγος της Έλλης Στάη, Βασίλης Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής και βουλευτής, Γιάννης Γουλανδρής του Βασιλείου εφοπλιστής, αντιπρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Εφοπλιστών και σύζυγος Όλγας Γεωργίου Εμπειρικού, Τζώρτζ Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής και σύζυγος της Χριστιάννας Βαρδή Βαρδινογιάννη, Μαριάννα Γουλανδρή του Τζώρτζ και σύζυγος του Φιλίππου Ν. Λαιμού, Τίντυ Γουλανδρής σύζυγος της Ινδής Ίντιρα, Κωνσταντίνος Γουλανδρής του Βασίλη εφοπλιστής και σύζυγος της Αταλάντης Μερκάτη, Νικόλας Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής, Άννα Γουλανδρή του Νικόλα ιδρύτρια του ιδρύματος Γουλανδρή-Χορν, σύζυγος σε πρώτο γάμο του Λεωνίδα Παπάγου και σε δεύτερο γάμο του Δημήτρη Χορν, Αλέξανδρος Παπάγος της Άννας εφοπλιστής, Λεωνίδας Γουλανδρής του Νικόλα εφοπλιστής, Αλέκος Γουλανδρής του Νικόλα εφοπλιστής, Γιάννης Γουλανδρής του Νικόλα εφοπλιστής, Λεωνίδας Γουλανδρής του Ιωάννη εφοπλιστής, Γιάννης Γουλανδρής του Λεωνίδα εφοπλιστής και σύζυγος της Αλίκης Παπαστράτου, Λεωνίδας Γουλανδρής του Γιάννη εφοπλιστής (<http://www.greekshippingmiracle.org/el/founding-supporters/andriaki-shipping.html>).

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ

Στις 19 Οκτωβρίου του 1940 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η οικογένεια Βαλλιάνου, γνωστή οικογένεια εφοπλιστών και εμπόρων κατά την διάρκεια του 19^{ου} αιώνα. Αρχικά το

επίθετο ακούγεται για πρώτη φορά τον 16^ο αιώνα στην Κεφαλλονιά, που είναι ο τόπος καταγωγής της.

Οι γιοι του Αθανάσιου Βαλλιάνου και της Κερασίας Καμπίτση, Ανδρέας και Παναγής Βαλλιάνος, ίδρυσαν έναν από τους πιο σημαντικούς εμποροναυτιλιακούς οίκους της Ευρώπης, τον εμπορικό οίκο Βαλλιάνου. Ο Μαρής Βαλλιάνος ήταν ο πρώτος που ασχολήθηκε με το ναυτεμπόριο. Για μερικά χρόνια δούλεψε σε εμπορικά ιστιοφόρα ως ναύκληρος και αργότερα, το 1820, εγκαταστάθηκε στο Ταγκανρόγκ, δημιουργώντας μια επιχείρηση μεταφοράς σιταριού από το Ταγκανρόγκ στην Κωνσταντινούπολη. Λίγο καιρό αργότερα, όταν η επιχείρηση άκμασε και έκανε εμπόριο σε όλη την Αζοφική Θάλασσα, ξεκίνησε η συνεργασία με τον Παναγή Βαλλιάνο. Κατά τον Κριμαϊκό Πόλεμο, λοιπόν, μετέφεραν παράνομα σιτηρά στην Ρωσία, αποφέροντας στην επιχείρηση τεράστια κέρδη. Με το τέλος αυτού του πολέμου, ο Παναγής Βαλλιάνος έμεινε μόνιμα στο Λονδίνο και συνεργαζόμενος με τους σημαντικότερους εξαγωγικούς οίκους της Βρετανικής Αυτοκρατορίας, ενίσχυσε κι άλλο την εταιρεία. Ο αδερφός του Ανδρέας, εκπαιδεύτηκε και εγκαταστημένος στην Κωνσταντινούπολη, και τα τελευταία χρόνια της ζωής του στην Μασσαλία, επέκτεινε κι άλλο το εμπορικό δίκτυο της επιχείρησης.

Τα πρώτα χρόνια του 20^{ου} αιώνα υπήρχαν στην Αλεξάνδρεια, στην Άνδρο, στην Αθήνα, στη Ζάκυνθο, στο Κάιρο, στην Κεφαλλονιά, στην Κωνσταντινούπολη, στην Κέρκυρα, στη Γένοβα, στη Λάρνακα, στο Λονδίνο, στη Μάλτα, στο Μάντσεστερ, στη Μασσαλία, στο Ναύπλιο, στο Νικολάγιεφ, στο Παρίσι, στην Πάτρα, στη Ραιδεστό, στη Ροστόφ επί του Ντον, στη Σάμο, στη Σμύρνη, στο Ταγκανρόγκ, και στη Χίο υποκαταστήματα του εμπορικού οίκου Βαλλιάνου. Όμως η επιχείρηση μετά τον θάνατο και των τριών αδερφών-επιχειρηματιών πέρασε στα ανίψια τους και στα επόμενα χρόνια έκλεισε.

Η οικογένεια Βαλλιάνου αρχικά ήταν πλοιοκτήτρια. Την δεκαετία του 1860 κατείχαν τέσσερα ιστιοφόρα, σαράντα μεγάλα ιστιοφόρα εκ των οποίων τα έξι ήταν ατμοκίνητα. Την δεκαετία του 1880 και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα θεωρούνταν από τους μεγαλύτερους Έλληνες εφοπλιστές ατμοκίνητων πλοίων. Ο Παναγής Βαλλιάνος χρηματοδότησε πολλούς Έλληνες πλοιοκτήτες για να αντικαταστήσουν τα ιστία με ατμό. Η χρηματοδότηση γινόταν μέσω του ναυτιλιακού και ναυλομεσιτικού γραφείου τους, που λειτουργούσε και ως ναυτιλιακή τράπεζα. Πρόκειται για το πρώτο ναυτιλιακό ελληνικό γραφείο.

Επιπλέον, οι αδερφοί Βαλλιάνοι ήταν ευεργέτες του ελληνικού κράτους. Το 1888 μάλιστα ο Παναγής και ο Μαρής ανήγειραν το κτήριο της Εθνικής Βιβλιοθήκης, ενώ ο Παναγής στήριξε όλον τον μηχανισμό πρόνοιας της Κεφαλλονιάς. Άλλα ευεργετήματά τους είναι: ο Ιερός Ναός Αγίου Βασιλείου στις Κεραμειές Κεφαλλονιάς, η Βαλλιάνειος Σχολή στις Κεραμειές Κεφαλλονιάς η οποία περιλάμβανε Δημοτικό, Σχολαρχείο, Γυμνάσιο και Γυμναστήριο, η ίδρυση και ετήσια επιχορήγηση στην Βαλλιάνειο Επαγγελματική Σχολή Ληξουρίου, η ετήσια επιχορήγηση στην Νυχτερινή Σχολή απόρων παιδιών και εφήβων του Αργοστολίου, η ίδρυση και ετήσια επιχορήγηση στην Πρακτική Γεωργική Σχολή Παναγιώτη Βαλλιάνου του Αργοστολίου, η ετήσια επιχορήγηση στο Βρεφοκομείο Κεφαλλονιάς, η ίδρυση και ετήσια επιχορήγηση στην Βαλλιάνειο Εμπορική Σχολή στο Αργοστόλι, η ίδρυση και ετήσια επιχορήγηση στο Γενικό Νοσοκομείο Αργοστολίου, τα οικονομικά βοηθήματα σε απόρους ηλικιωμένους Κεφαλλήνιους, η ανέγερση του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου στο χωριό Ομαλά της Κεφαλλονιάς, η οικονομική συνεισφορά στην ανέγερση της Εθνικής Βιβλιοθήκης στην Αθήνα και η συνεισφορά στην ανέγερση της εκκλησίας της Αγίας Σοφίας στο Λονδίνο.

Τα μέλη της οικογένειας είναι: Βαλλιάνος Μαρής σύζυγος της Ελένης Μπονίκου, Βαλλιάνος Αθανάσιος σύζυγος Κερασίας Καμπίτση, Βαλλιάνος Μεταξάς αγρότης κτηματίας, Βαλλιάνος Σπύρος αγρότης κτηματίας, Βαλλιάνος Μαρίνος ή Μαρής από τους ιδρυτές του εμπορικού οίκου και διευθυντής των επιχειρήσεων στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας και σύζυγος Μαρίνας Κρασά, Βαλλιάνος Παναγής επίσης από τους ιδρυτές του οίκου και

διευθυντής του παραρτήματος του Λονδίνου, Βαλλιάνος Νικόλαος αγρότης κτηματίας και Βαλλιάνος Ανδρέας ο τρίτος ιδρυτής του οίκου και διευθυντής του παραρτήματος της Μασσαλίας σύζυγος της Ευφροσύνης Μελά

(<http://klirvaglianos.gr/%CE%B2%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%B1%CE%B4%CE%B5%CE%BB%CF%86%CF%8E%CE%BD-%CE%B2%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CF%85>)
Δ).

4.5 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 5: 1941-1949

Στο Βιβλίο Επισκεπτών Νο 5, που χρονολογείται από το 1941 έως το 1949, καταγράφονται επισκέψεις διάσημων προσωπικοτήτων που έγιναν στα χρόνια αυτά. Στην συνέχεια παρατίθενται βιογραφικά στοιχεία αυτών των προσώπων.

ΡΕΝΑ ΝΤΟΡ

Η Ρένα Ντορ επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους στις 22 Απριλίου του 1942. Ήταν Ελληνίδα ηθοποιός του κινηματογράφου και του θεάτρου. Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1917 και σε ηλικία τεσσάρων ετών έμεινε ορφανή η ίδια και τα τέσσερα αδέρφια της. Υπηρέτησε το μουσικό θέατρο. Έπαιξε για πρώτη φορά ως χορεύτρια στον θίασο της Ζωζώ Νταλμά σε περιοδεία στην Αίγυπτο. Έπειτα, το 1935 έπαιξε στο πρώτο της θεατρικό έργο «Ο Υφυπουργός» και συμμετείχε στους γνωστότερους θιάσους της εποχής. Αργότερα, έφτιαξε τον δικό της θίασο, πρώτα το 1952, με την Μαρίκα Κρεβαττά και την Μίμη Κοκκίνη, και έπειτα το 1954 με την Κρεβαττά και την Βλαχοπούλου. Το 1997 βραβεύτηκε για την προσφορά της στον χώρο της επιθεώρησης με το βραβείο Παναθήναια, ενώ το 1978 έκανε την τελευταία εμφάνισή της στο θέατρο «Μινώα» στην επιθεώρηση του Ν. Ελευθερίου «Τι Κωστάκης, τι Αντρίκος, τα πληρώνει ο λαουτζίκος».

Ήταν παντρεμένη με τον Αλέκο Λειβαδίτη και λίγα χρόνια πριν πεθάνει δεν εμφανιζόταν δημοσίως. Πέθανε 5 Μαρτίου του 2000 από εγκεφαλικό επεισόδιο στην Αθήνα και θάφτηκε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών.

Ταινίες που έπαιξε είναι: «Αρραβών μετ' εμποδίων», «Ο τζίτζικας και ο μέρμηγκας», «Τρελοί πολυτελείας» και «Η Ελληνίδα και ο έρωτας». Κάποιες θεατρικές παραστάσεις που έπαιξε είναι: «Υφυπουργός», «Γλυκιά Αθήνα», «Ο Νυμφαίος έρχεται», «Τριαντάφυλλα για σας», «Ντόλτσε βίτα στην Αθήνα», «Εδώ θα γελάσετε» κ.α. (Ριζοσπάστης).

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΝΟΒΑΣ

Τον Δεκέμβριο του 1945 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Θεμιστοκλής Αθανασιάδης Νόβας ο οποίος ήταν συγγραφέας, δημοσιογράφος, κριτικός του θεάτρου και της λογοτεχνίας. Γεννήθηκε στην Ναύπακτο το 1896 και είχε αδερφό τον Γεώργιο Αθανασιάδη Νόβα. Σπούδασε στην Αθήνα νομικά και πολιτικές επιστήμες αλλά και θεωρία του θεάτρου στο πανεπιστήμιο της Ιένας της Γερμανίας. Διετέλεσε νομάρχης στην Κέρκυρα, στην Ζάκυνθο, στην Λέσβο, στην Πάτρα, στην Θεσσαλονίκη, στο Βόλο και στην Χίο. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος στις εφημερίδες «Ακρόπολις», «Πολιτεία», «Νέος Κόσμος», «Ελεύθερο Βήμα». Το 1925 εμφανίζεται για πρώτη φορά στα γράμματα με την ποιητική συλλογή «Λουλούδια στα μαλλιά της». Υπήρξε ένας από τους πρώτους Έλληνες συγγραφείς ταξιδιωτικών εντυπώσεων μαζί με τους Καζαντζάκη, Ουράνη, Κόντογλου, Παναγιωτόπουλο. Με το βιβλίο του «Ένα μήνα στον Βόρειο Πόλο», που κυκλοφόρησε το 1932, εντυπωσίασε τους κριτικούς με την παρατηρητικότητα του και τον τρόπο γραφής του καθώς ήταν πραγματικά ένας στιλίστας του λόγου.

Η γραμματέας του και λογοτέχνης Ουρανία Διοματάρη επιμελήθηκε και προλόγισε τον τόμο «Περιπλανήσεις» του 1964, που περιέχει τα ταξιδιωτικά του κείμενα. Οι θεατρικές

εργασίες και κριτικές του περιέχονται στα βιβλία του «Αθηναϊκή Δραματουργία», το οποίο τιμήθηκε το 1956 με το Βραβείο των 12, και «Θεατρικά Μελετήματα» του 1963. Ο σκηνοθέτης Σωκράτης Καραντινός είχε πει ότι η θεατρική προσφορά του Αθανασιάδη «θα είναι μια μέρα πηγή για τον μελετητή του θεάτρου μας». Απεβίωσε στην Κέρκυρα 14 Μαΐου του 1961.

Κάποια γνωστά έργα του είναι: «Διοικήσις και Λογοτεχνία», «Ανάλεκτα», «Τέταρτη Εξουσία». Γνωστές μεταφράσεις του είναι: «Αχ, αυτά τα φαντάσματα» του Eduardo de Filippo, «Βέρθερος» του Goethe και «Το νησί με τα κατσίκια» του Ugo Betti (Πρακτικά Β΄ Συμποσίου Ναυπακτιακής Λογοτεχνίας, 1995).

ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ

Στις 31 Ιουλίου του 1946 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Στέλιος Σπεράντζας, Έλληνας οδοντίατρος, πανεπιστημιακός, καθηγητής λογοτεχνίας και στιχουργός των δύο πρώτων ύμνων του Πανιωνίου ΓΣΣ. Γεννήθηκε το 1888 στην Σμύρνη όπου και μεγάλωσε. Τελείωσε την Ευαγγελική Σχολή της Σμύρνης και έπειτα εγκαταστάθηκε στην Αθήνα για να σπουδάσει ιατρική και μάλιστα έγινε διδάκτορας ιατρικής το 1915. Υπηρέτησε στις ένοπλες δυνάμεις επταετή θητεία ως ακτινολόγος. Το 1922 διορίστηκε διευθυντής ακτινολογικού στα κρατικά αντιφυματικά ιατρεία. Το 1932 πήρε πτυχίο οδοντιατρικής και το ίδιο έτος ειδικεύτηκε στην ορθοδοντική στο Παρίσι. Το 1933 επιστρέφει στην Ελλάδα και γίνεται ο πρώτος καθηγητής του τμήματος ορθοδοντικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, θέση στην οποία έμεινε μέχρι το 1952.

Υπήρξε επίσης συνεργάτης εφημερίδων και περιοδικών της Σμύρνης όπως «Αρμονία», «Αριστοτέλης» και «Νέα Σμύρνη». Το 1946 έγινε ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών και χρημάτισε συνεργάτης και μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού «Μικρασιατικά Χρόνια», ενώ ήταν και ελευθεροτέκτονας.

Το 1901 κέρδισε το πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό για την δημιουργία των ύμνων του Πανιωνίου Σμύρνης. Το ίδιο έτος εξέδωσε την πρώτη ποιητική συλλογή «Ιάδες αύραι», το 1905 «Συμφωνίες», το 1920 «Τα Ψηφιδωτά», το 1922 «Όταν φεύγουν οι ώρες». Το 1931 δημιούργησε τον δεύτερο ύμνο του Πανιωνίου με τους συνθέτες Αλ. Παναγιωτόπουλο και Διονύσιο Λαυράγκα.

Ο Σπεράντζας επίσης υπήρξε συγγραφέας έργων παιδικής λογοτεχνίας και ποιητικών συλλογών. Παράλληλα εξέδωσε επιστημονικά έργα όπως «Η φυματίωσις», «Τα ορθοδοντικά μελετήματα» κ.α. Έγραψε ακόμα σενάρια για έξι μελοδράματα και μια διασκευή του «Άσματος Ασμάτων» για ορατόριο. Επιπλέον, εξέδωσε τις μελέτες «Μπαίρον», «Στον δρόμο του στοχασμού» και «Οι Έλληνες γιατροί λογοτέχνες από την άλωση της Πόλης έως τα σήμερα».

Πέθανε μετά από χρόνια επώδυνη ασθένεια το βράδυ της 6^{ης} Ιουνίου του 1962 (Νίκος Δ.Καράμπελας, 1979).

ΡΟΖΕ ΜΙΛΛΙΕΞ

Στις 23 Σεπτεμβρίου του 1946 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Ροζέ Μιλλιέξ, Γάλλος διανοούμενος και φιλέλληνας με πολύ σημαντική πνευματική και πολιτιστική δραστηριότητα

στην Ελλάδα. Γεννήθηκε 4 Ιουλίου του 1913 στην Μασσαλία. Σπούδασε στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αιξ. Ήρθε το 1936 στην Ελλάδα ως καθηγητής της γαλλικής γλώσσας και λογοτεχνίας στο Γαλλικό Ινστιτούτο της Αθήνας, στο οποίο αργότερα έγινε και διευθυντής σπουδών ενώ ταυτόχρονα κοινοποίησε πολλά δοκίμια σε διάφορα ελληνικά περιοδικά. Το 1939 παντρεύτηκε την Ελληνίδα συγγραφέα και δημοσιογράφο Τατιάνα Γκρίτση, με την οποία πήγε στη Νότια Γαλλία την περίοδο της Κατοχής. Εκεί δραστηριοποιήθηκε προκαλώντας το ενδιαφέρον Γάλλων διανοούμενων για την Ελληνική Αντίσταση. Επίσης, με πρωτοβουλία του συγκεντρώθηκαν κείμενα Γάλλων διανοούμενων όπως του Ανρί Ματίς, του Αντρέ Φουζερόν και πίνακες των Πικάσο, Μπονάρ, Ντιφι κ.α. για τον ελληνικό λαό και εκδόθηκαν σε ένα βιβλίο-λεύκωμα με τίτλο «Αφιέρωμα στην Ελλάδα 1940-1944».

Τον Δεκέμβριο του 1945 ο Ροζέ Μιλλιέξ και ο διευθυντής του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών έστειλαν με υποτροφίες για σπουδές στη Γαλλία λαμπρά μυαλά της Ελλάδας όπως ο Μέμος Μακρής, ο Νίκος Σβορώνος, ο Κορνήλιος Καστοριάδης κ.α. Το 1959 πήρε μετάθεση για την Κύπρο. Μετά την ανεξαρτησία του νησιού έγινε μορφωτικός ακόλουθος της γαλλικής πρεσβείας και διευθυντής του Γαλλικού Μορφωτικού Κέντρου που ο ίδιος ίδρυσε τον Νοέμβριο του 1960, θέση την οποία κράτησε μέχρι το 1971.

Η απριλιανή δικτατορία τον θεώρησε ανεπιθύμητο και αφαίρεσε από την σύζυγο του την ελληνική υπηκοότητα. Αργότερα, το 1971, ο Μιλλιέξ έγινε υπεύθυνος του Γαλλικού Μορφωτικού Κέντρου στην Γένοβα, και επέστρεψε στην Ελλάδα έναν χρόνο μετά την πτώση της δικτατορίας. Από το 1982 ήταν μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και από το 1986 μέλος της Ακαδημίας Μασσαλίας. Είχε τιμηθεί από την Ελληνική Δημοκρατία με το μετάλλιο του Φοίνικος και από την Ακαδημία Αθηνών με το αργυρό μετάλλιο. Το 1946 εξέδωσε το βιβλίο «Ημερολόγιο και μαρτυρίες του πολέμου και της κατοχής». Απεβίωσε στις 7 Ιουλίου του 2006 στην Αθήνα σε ηλικία 93 ετών

(https://web.archive.org/web/20110823225307/http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_civ_2_08/07/2006_190346).

4.6 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 6: 1967-1994

Στο Βιβλίο Επισκεπτών Νο 6, που χρονολογείται από το 1967 έως το 1994, έχουν καταγραφεί επισκέψεις διάσημων προσωπικοτήτων που έγιναν κατά τα έτη αυτά. Στη συνέχεια παρατίθενται βιογραφικά στοιχεία αυτών.

ΟΥΪΛΙΑΜ ΦΪΛΙΠΣ ΤΑΛΜΠΟΤ

Τον Μάρτιο του 1967 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Αμερικανός διπλωμάτης Ουίλιαμ Φίλιπς Τάλμποτ. Γεννήθηκε 7 Ιουνίου του 1915 στο Πίτσμπεργκ της Πενσυλβάνιας και σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Ιλινόι. Χρημάτισε υφυπουργός εξωτερικών με αρμοδιότητα την Μέση Ανατολή και την Ασία από το 1961 έως το 1965 ενώ υπήρξε πρέσβης στην Ελλάδα από το 1965 έως το 1969. Απεβίωσε στο Μανχάταν την 1 Οκτωβρίου του 2010 (<https://asiasociety.org/new-york/asia-society-remembers-phillips-talbot-1915-2010>).

ΝΙΚΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ

Ο Νίκος Κρανιδιώτης επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους 16 Απριλίου του 1967. Ήταν λόγιος, διπλωμάτης, συγγραφέας και ποιητής. Γεννήθηκε στην Κερύνεια της Κύπρου το 1911 και ήταν από τις σημαντικότερες φυσιογνωμίες της νεότερης κυπριακής ιστορίας. Έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πνευματική και πολιτική ζωή της Κύπρου και της Ελλάδας. Τελείωσε το Παγκύπριο Γυμνάσιο, σπούδασε στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Χάρβαρντ. Απεβίωσε το 1997 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Λευκωσία. Κάποια από τα γνωστά έργα του είναι: «Ανοχύρωτη Πολιτεία Ι και ΙΙ», «Δοκίμια», «Οι διεθνείς διαστάσεις του Κυπριακού» κ.α. (<http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=461&t=242>).

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΚΑΡΕΖΟΣ

Ο Νικόλαος Μακαρέζος επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους 16 Ιουλίου του 1970. Ήταν Έλληνας στρατιωτικός, ταξίαρχος πυροβολικού, πρωτεργάτης της Χούντας και χρημάτισε από το 1967 έως το 1973 υπουργός σε δικτατορικές κυβερνήσεις. Γεννήθηκε το 1919 στην Γραβιά Φωκίδας, τέλειωσε στην Λαμία το γυμνάσιο και το 1940 τέλειωσε την τριετή του φοίτηση στην Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων με τον βαθμό του Ανθυπολοχαγού του Α΄ βαρέος πυροβολικού. Ολοκλήρωσε την στρατιωτική του εκπαίδευση στην σχολή πυροβολικού στο Μεγάλο Πεύκο, στην αγγλική σχολή πυροβολικού στην Almaza του Καΐρου και στην αμερικανική σχολή πυροβολικού στο Μπαμπενχάουζεν της Γερμανίας. Είχε σπουδάσει οικονομικές και πολιτικές επιστήμες αποκτώντας τρία πανεπιστημιακά πτυχία από την Α.Σ.Ο.Ε.Ε., την Πάντειο και την Ανώτατη Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών. Έλαβε μέρος στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο με τον βαθμό του συνταγματάρχη.

Ο Μακαρέζος, σε συνεργασία με τον συνταγματάρχη Παπαδόπουλο και τον ταξίαρχο Παττακό, εκμεταλλευόμενος την ρευστή πολιτική κατάσταση της Ελλάδας, προγραμματίσει

και πραγματοποιήσει το πραξικόπημα της 21^{ης} Απριλίου του 1967. Ήταν αυτός που συνέλαβε την νόμιμη κυβέρνηση του Κανελλόπουλου και όλους σχεδόν τους πολιτικούς επιβάλλοντας Δικτατορία στην Ελλάδα. Στις περισσότερες από τις επόμενες δικτατορικές κυβερνήσεις χρημάτισε υπουργός Συντονισμού και αντιπρόεδρος ενώ είχε αναλάβει και τα οικονομικά της χώρας. Στις 28 Σεπτεμβρίου του 1973 παραιτήθηκε.

Με την πτώση της Χούντας το 1974, ο Μακαρέζος συνελήφθη και κρατούνταν σε ένα ξενοδοχείο στην Τζια. Μετά από ένα χρόνο δικάστηκε και καταδικάστηκε σε θάνατο για προδοσία και για την στάση του. Η ποινή του μετατράπηκε από τον Καραμανλή σε ισόβια και την εξέτισε σε διάφορες φυλακές για δεκαέξι χρόνια. Το 1990 ωστόσο, για λόγους υγείας, αποφυλακίστηκε και τέθηκε σε κατ' οίκον περιορισμό. Μέχρι να πεθάνει υποστήριζε ότι λυπόταν για πολλές από τις ενέργειές του αλλά υπερηφανευόταν για τα οικονομικά του κατορθώματα στην περίοδο της Δικτατορίας. Απεβίωσε 3 Αυγούστου του 2009 στην γενέτειρά του (Ελεύθερος Κόσμος).

ΜΙΧΑΗΛ ΣΙΔΕΡΑΤΟΣ

Στις 31 Ιανουαρίου του 1971 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Μιχαήλ Σιδεράτος, Έλληνας δικηγόρος, πολιτικός και μέλος της χουντικής κυβέρνησης. Γεννήθηκε το 1925. Σπούδασε νομικά και εργάστηκε ως δικηγόρος ενώ διετέλεσε υφυπουργός προεδρίας από 18 Δεκεμβρίου του 1967 μέχρι 20 Ιουνίου του 1968. Είχε παντρευτεί την Ριρή, με την οποία απέκτησε έναν γιο και δύο κόρες. Πέθανε στις 21 Νοεμβρίου του 1982 σε ηλικία 57 ετών και θάφτηκε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών (Τα Νέα Κοινωνικά, 1982, σ.15).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ

Στις 19 Φεβρουαρίου του 1977 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Αθανάσιος Γκελεστάθης, Έλληνας γιατρός και πολιτικός. Γεννήθηκε τον Νοέμβριο του 1922 στην Δεσφίνα Φωκίδας. Σπούδασε ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ασχολήθηκε το 1946 με την πολιτική ξεκινώντας από το γραφείο του πολιτευτή πατέρα του. Το 1951 εξελέγη βουλευτής Φθιώτιδας και Φωκίδας, το 1952 βουλευτής Παρνασσίδας με το Κόμμα Ελληνικός Συναγερμός, το 1956 βουλευτής Φθιώτιδας και Φωκίδας και στις εκλογές του 1961 και του 1964 βουλευτής Φωκίδας με το κόμμα της Ε.Ρ.Ε.

Το καλοκαίρι του 1967 του απαγορεύεται η έξοδος από την χώρα μετά από σύλληψή του. Στις 13 Δεκεμβρίου του 1967, με το κίνημα του Βασιλιά, συλλαμβάνεται και εξορίζεται στην Σίφνο για ένα χρόνο. Μετά την μεταπολίτευση, στις εκλογές του 1974 και του 1977 εξελέγη με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας βουλευτής Φωκίδας. Από το 1976 έως το 1977 χρημάτισε υφυπουργός Εσωτερικών.

Υπήρξε μέλος του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών και μόνιμος κάτοικος Αθηνών. Στις 6 Δεκεμβρίου του 1982 απεβίωσε στην Αθήνα και η ταφή έγινε την επόμενη μέρα στην Δεσφίνα, την γενέτειρά του. Στην Άμφισσα υπάρχει οδός με το όνομα του (Παπαδάκη-Κάκαρη Κούλα, 1978, σ.119).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Στις 30 Νοεμβρίου του 1977 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Γιάννης Κεφαλογιάννης, Έλληνας γιατρός, διδάκτωρ του Πανεπιστημίου και πολιτικός. Γεννήθηκε 6 Δεκεμβρίου του 1933 στα Ανώγεια Ρεθύμνου. Το 1958 αποφοίτησε από την ιατρική του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου έγινε διδάκτωρ παθολογίας. Εξελέγη βουλευτής Ρεθύμνου με την ΕΡΕ το 1958, το 1961 και το 1963. Από το 1958 έως το 1964 ήταν Γραμματέας της Βουλής. Κατά την διάρκεια της Χούντας ανέπτυξε αντιδικτατορική δράση.

Στα χρόνια της Μεταπολίτευσης εξελέγη βουλευτής με την Νέα Δημοκρατία από το 1974 μέχρι και το 2004. Από το 1976 έως το 1977 χρημάτισε υφυπουργός κοινωνικών υπηρεσιών· από το 1980 έως το 1981 ήταν υφυπουργός εξωτερικών· το 1989 έγινε υπουργός δημοσίας τάξης και με απόφασή του κάηκαν οι φάκελοι κοινωνικών φρονημάτων της μεταπολεμικής περιόδου· από το 1989 έως το 1990 διετέλεσε αναπληρωτής υπουργός μεταφορών επικοινωνιών· από το 1990 έως το 1991 υπήρξε υπουργός τουρισμού και υπουργός επικρατείας και τέλος, υπουργός εσωτερικών από το 1992 έως το 1993. Διεκδίκησε το 1993 την προεδρία της Νέας Δημοκρατίας χωρίς επιτυχία. Για μια περίοδο ήταν σύμβουλος του πρωθυπουργού ενώ χρημάτισε και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

Ήταν παντρεμένος με την Ελένη Βαρδινογιάννη, με την οποία είχε αποκτήσει τρεις κόρες, την Χριστίνα, την Δανάη και την Όλγα. Υπήρξε μέλος της Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, της διαρκούσης επιτροπής του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας και πρόεδρος του επιστημονικού τμήματος του κόμματος. Είχε γράψει πολλές επιστημονικές εργασίες που έχουν δημοσιευθεί σε ιατρικά περιοδικά ή ανακοινωθεί σε συνέδρια. Είχε γράψει διδακτορική διατριβή με θέμα «Συχνότητα του Σακχαρώδους Διαβήτου επί των Ελλήνων».

Κατηγορήθηκε για απόπειρα υπόθαλψης εγκληματία και προτροπή σε ψευδορκία αστυνομικών υπαλλήλων. Παραιτήθηκε από την θέση του συμβούλου στις 23 Σεπτεμβρίου του 2008 αφού καταδικάστηκε από το μονομελές πλημμελειοδικείο Ρεθύμνου σε φυλάκιση 12 μηνών με αναστολή για τα ανωτέρω αδικήματα. Μετά από ανακοίνωση του γραφείου του πρωθυπουργού, ευήθη από τα καθήκοντα του συμβούλου του τότε πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή μέχρι να ολοκληρωθεί η διαδικασία στο εφετείο. Σύμφωνα με το κατηγορητήριο, ο Κεφαλογιάννης πίεσε δύο αστυνομικούς να καταθέσουν ψευδώς ότι δεν αναγνωρίζουν τον συλληφθέντα με ποσότητες ινδικής κάνναβης στο πρόσωπο ενός κατοίκου του Μυλοπόταμου προκειμένου ο τελευταίος να αθωωθεί. Ο ίδιος ο Κεφαλογιάννης αρνήθηκε τις κατηγορίες κάνοντας λόγο για «στημένη δίκη» και «έναν ανεκδιήγητο εισαγγελέα». Υποστήριξε ότι η δίωξή του ήταν υποκινούμενη από κρητικούς πολιτικούς του αντιπάλου. Τελικά στις 19 Δεκεμβρίου του 2008, μόλις τρεις μήνες μετά την πρωτόδικη απόφαση κι αυτό λόγω της ιδιότητας του κατηγορούμενου, εκδικάστηκε η έφεση. Το Εφετείο Ρεθύμνου του επέβαλε ποινή φυλάκισης πέντε μηνών με τριετή αναστολή αναγνωρίζοντας το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου.

Πέθανε στις 20 Ιανουαρίου του 2012 (<https://www.goodnet.gr/news-item/giannis-kefalogiannis-i-emblimatiki-morfi-tis-politikis.html>).

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

Τα Χριστούγεννα του 1977 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Μητροπολίτης Πατρών Νικόδημος Βαλλίνδρας. Ήταν αρχικά Μητροπολίτης Ζιχνών και Νευροκοπίου και αργότερα Μητροπολίτης Πατρών από το 1974 έως το 2005 που παραιτήθηκε λόγω ηλικίας. Γεννήθηκε στις 2 Φεβρουαρίου του 1915 στην Αθήνα. Μετά την εγκύκλια εκπαίδευσή του, εισήλθε στην Θεολογική Σχολή Αθηνών από την οποία αποφοίτησε το 1936. Κατά την διάρκεια των σπουδών του ασχολήθηκε κυρίως με το κήρυγμα και με το κατηχητικό έργο της Εκκλησίας. Αφού τελείωσε τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, χειροτονήθηκε διάκονος το 1939. Από τότε και έως το 1941 διετέλεσε αρχιδιάκονος του Αρχιεπισκόπου Χρυσανθου. Παράλληλα, ήταν γραμματέας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, θέση στην οποία έμεινε μέχρι το 1957. Το 1944 έγινε αρχιμανδρίτης και από το 1946 έως το 1947 έγινε ιεροκήρυκας στην Αρχιεπισκοπή Αθηνών και στην Μητρόπολη Ιωαννίνων. Στα χρόνια του Εμφυλίου πολέμου υπηρέτησε ως στρατιωτικός ιερέας της 75^{ης} Ταξιαρχίας στο μέτωπο του Γράμμου και στην Μακρόνησο. Μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο, έγινε διευθυντής του Γραφείου Ανοικοδομήσεως των κατεστραμμένων από τον πόλεμο ναών σε όλη την επικράτεια. Στη συνέχεια, από το 1950 έως το 1965 διετέλεσε ιερέας σε διάφορους ναούς της Αθήνας. Υπήρξε από το 1957 και για μια τριετία καθηγούμενος στην μονή Ασωμάτων Πετράκη και διετέλεσε από το 1961 έως το 1962 διευθυντής της Θεολογικής Σχολής του Τιμίου Σταυρού στην Βοστώνη. Στις 22 Νοεμβρίου του 1965 εξελέγη μητροπολίτης Ζιχνών και Νευροκοπίου, ενώ στις 22 Μαΐου 1974 ανέλαβε την Μητρόπολη Πατρών και έκτοτε έγινε μόνιμος κάτοικος Πατρών.

Διακρινόταν για το ποιμαντικό, κηρυγματικό, μουσικολογικό, λειτουργικό, υμνογραφικό και γενικότερα πολύπλευρο συγγραφικό του έργο. Έγραψε πολλές αγιολογικές μελέτες, υμνολογικά και κηρυγματικά έργα αλλά και μονογραφίες ιστορικού και εκκλησιαστικού περιεχομένου. Υπήρξε ακόμα αρθρογράφος σε πολλά εκκλησιαστικά περιοδικά. Ήταν μέλος της Ιεράς Συνόδου, της Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών και της Εταιρείας Πελοποννησιακών Σπουδών. Συμμετείχε σε αποστολή στις ΗΠΑ για την εκπαίδευση ελληνορθόδοξων κληρικών αλλά και στις αντιπροσωπείες της Εκκλησίας της Ελλάδος για εθιμοτυπικές επισκέψεις στο Πατριαρχείο Σερβίας και την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αυστραλίας. Τιμήθηκε τρεις φορές για τις εθελοντικές υπηρεσίες του με ομιλίες, διαλέξεις και παραδόσεις μαθημάτων στις ένοπλες δυνάμεις. Εγκαινίασε τον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέα στην Πάτρα ενώ με ενέργειές του επέστρεψε από την Μασσαλία το 1980 το σωζόμενο τμήμα του σταυρού του μαρτυρίου του Αγίου Ανδρέα.

Πέθανε στην Αθήνα στις 16 Νοεμβρίου του 2008 σε ηλικία 93 ετών (Βουρλής, 2004, σσ. 136-137).

SIR HORACE KING

Στις 23 Σεπτεμβρίου του 1978 επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους ο Sir Horace King και ο Δημήτριος Παπασπύρου. Ο Sir Horace King, ήταν βρετανός πολιτικός και από το 1950 έως το 1971 βουλευτής του Εργατικού Κόμματος πριν γίνει ομότιμος. Όταν τον Σεπτέμβριο του 1965 πέθανε ο Harry Hyldson-Foster, ο Horace King έγινε πρόεδρος της Βουλής των Κοινοτήτων στην οποία είχε υπηρετήσει ήδη ως αναπληρωτής πρόεδρος για δέκα μήνες. Ήταν ο κατάλληλος άνθρωπος του Εργατικού Κόμματος για να κρατήσει αυτήν τη θέση.

Γεννήθηκε 25 Μαΐου του 1901 στο Grangetown κοντά στο Middlesbrough και είχε πατέρα τον John William King, ο οποίος ήταν ασφαλιστής και τοπικός ιεροκήρυκας των Μεθοδιστών. Ο King Horace παρακολούθησε από το 1912 έως το 1917 το Stockton Secondary School, στη συνέχεια φοίτησε στο King's College του Λονδίνου και απέκτησε πτυχίο Αγγλικής γλώσσας. Μετά την αποφοίτησή του το 1922 εργάστηκε ως δάσκαλος στο σχολείο του Taunton στο Southampton και το 1927 έγινε διευθυντής του Αγγλικού τμήματος.

Παράλληλα με τη διδακτική του δραστηριότητα ετοιμάζε το διδακτορικό του με θέμα «Folios of Shakespeare» το οποίο απέκτησε το 1940 από το King's College του Λονδίνου. Το 1947 έφυγε από το Taunton για να γίνει διευθυντής του δευτεροβάθμιου σχολείου του Regent's Park.

Κατά την διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, απαλλάχθηκε από τη στρατιωτική του θητεία λόγω έλκους στο δωδεκαδάκτυλο. Υπήρξε πολύ καλός μουσικός πιάνου και ακορντεόν. Στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου διοργάνωσε διάφορες συναυλίες, όπως το "The V Concert Party", κι έκανε περιοδείες σε μικρές κι απομακρυσμένες στρατιωτικές βάσεις για να διασκεδάσει τους στρατιώτες.

Στις γενικές εκλογές του 1945 πήρε μέρος ως υποψήφιος του Εργατικού Κόμματος, ενώ το 1946 εξελέγη στο συμβούλιο της Hampshire County, όπου παρέμεινε έως το 1965 με μια ενδιάμεση αποχή μόλις τριών ετών. Στις γενικές εκλογές του 1950, ο Horace κέρδισε, αν και με μικρή πλειοψηφία, τη νεοσύστατη έδρα του Southampton Test, την οποία διατήρησε μέχρι τις εκλογές του 1951. Έπειτα, στις εκλογές του 1955 έθεσε υποψηφιότητα και κέρδισε την πολύ ασφαλέστερη έδρα του Southampton Itchen την οποία κατείχε έως το 1971 που αποσύρθηκε από το Κοινοβούλιο. Στη διάρκεια της κοινοβουλευτικής του πορείας ανέπτυξε διασυνδέσεις με τις ΗΠΑ και τον Καναδά.

Μεταξύ άλλων, εμφανίστηκε μαζί με τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ σε ένα τοπικό τηλεοπτικό κανάλι της Γεωργίας, όπου βρισκόταν για διάλεξη. Επίσης, ο Horace συνέβαλε σημαντικά στην εξασφάλιση της βρετανικής υποστήριξης στο έργο της UNESCO για την ανοικοδόμηση των ναών στο Αμπού Σιμπέλ μετά την καταστροφή του φράγματος του Ασουάν από πλημμύρα του Νείλου. Επίσης, προώθησε λογαριασμούς για μοσχεύματα κερατοειδούς.

Το 1964 επελέγη Υπουργός Οικονομίας και Αντιπρόεδρος. Στις 9 Σεπτεμβρίου 1965 εξελέγη Πρόεδρος της Βουλής των Κοινοτήτων και ήταν υπεύθυνος για την αύξηση του χρόνου ερωτήσεων και την αλλαγή του κώδικα ενδυμασίας ώστε να επιτρέπεται να φορούν παντελόνια οι γυναίκες βουλευτές στην Βουλή Κοινοτήτων. Ύστερα μπήκε στην Βουλή των Λόρδων, αφού εγκατέλειψε τις κοινότητες και ως Βαρόνος Maybray-King της πόλης του Σαουθάμπτον στις 2 Μαρτίου του 1971 συνέχισε να υπηρετεί ως αντιπρόεδρος. Το 1969 του απονεμήθηκε ο τίτλος του επίτιμου διδάκτορα από το πανεπιστήμιο του Bath. Υπήρξε ενεργό μέλος της αδελφότητας του Πιστού Τάγματος του Moose στην Μεγάλη Βρετανία και την περίοδο 1976-1977 υπηρέτησε ως Μεγάλος Κυβερνήτης.

Παντρεύτηκε τέσσερις φορές, πρώτα την Victoria Florence Harris, έπειτα την Una Porter, μετά την Ivy και τέλος την Sheila Maybray King. Οι τίτλοι του ήταν:

από το 1901 έως το 1940 Mr. Horace King,

από το 1940 έως το 1950 Dr. Horace King,

από το 1950 έως το 1965 Dr. Horace King MP,

από το 1965 έως το 1971 The Right Honourable Dr. Horace King MP και

από το 1971 έως το 1986 The Right Honourable The Lord Maybray-King PC.

Απεβίωσε στις 3 Σεπτεμβρίου του 1986

(https://www.bath.ac.uk/corporate-information/?meta_label_and=graduation&f.Type%7CY=Factsheet).

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Ο Δημήτρης Παπασπύρου ήταν Έλληνας δικηγόρος, πολιτικός και πρόεδρος της Βουλής. Γεννήθηκε το 1902 στην Λιβαδειά, τέλειωσε στην Θήβα το γυμνάσιο, σπούδασε στο Πανεπιστήμιο Αθηνών νομικά και το 1923 άρχισε να δουλεύει ως δικηγόρος στην Λειβαδιά.

Ασχολήθηκε με την πολιτική εντασσόμενος στο Προοδευτικό Κόμμα του Γ. Καφαντάρη μετά το θάνατο του οποίου παρέμεινε ανεξάρτητος. Στη συνέχεια, ο Παπασπύρου εντάχθηκε στο κόμμα ΕΠΕΚ του Νικόλαου Πλαστήρα. Ύστερα, στις εκλογές του 1950, του 1951 και του 1953 εξελέγη βουλευτής Αττικοβοιωτίας. Έπειτα εντάχθηκε στο κόμμα του Κέντρου και διετέλεσε Υπουργός Δικαιοσύνης.

Υπήρξε ο εισηγητής του Συντάγματος του 1952. Στην περίοδο της υπουργίας του ψηφίσθηκε ο νόμος 2058 «Περί μέτρων ειρηνεύσεως» και ο νόμος 2142 για την βελτίωση της οικονομικής θέσης του δικαστικού κλάδου. Τον Ιούλιο του 1953 μάλιστα έγινε διευθυντής των αθηναϊκών ημερήσιων εφημερίδων «Ελεύθερος Λόγος» και «Αθηναϊκή».

Εκλέχθηκε βουλευτής το 1956 με το κόμμα ΦΙΔΕ και αργότερα, στις εκλογές του 1961, του 1963 και του 1964, με το κόμμα της Ένωσης Κέντρου. Στην Αποστασία του 1965 συμμετείχε στο πρώτο κύμα αποστατών βουλευτών από την Ένωση Κέντρου. Στα χρόνια της Μεταπολίτευσης εντάχθηκε στην Νέα Δημοκρατία της οποίας υπήρξε βουλευτής από το 1974 έως το 1981.

Δημοσίευσε, σε νομικά κυρίως περιοδικά, μελέτες του πάνω σε νομικά και ποινικά θέματα. Υπήρξε μέλος τόσο της Ελληνικής Εταιρείας Ποινικού Δικαίου όσο και του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός».

Συμμετείχε σε πολλές πολιτικές αποστολές σε ξένα κοινοβούλια. Επίσης, τιμήθηκε από ξένες κυβερνήσεις αλλά και από τους βασιλείς Παύλο και Κωνσταντίνο με πολλά ελληνικά και ξένα παράσημα.

Οι θέσεις στις οποίες ο Παπασπύρου χρημάτισε κατά σειρά είναι:

Υπουργός Δικαιοσύνης στην Κυβέρνηση Πλαστήρα από 27 Οκτωβρίου του 1951 μέχρι 11 Οκτωβρίου του 1952,

Υπουργός Δικαιοσύνης στην Κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου από 8 Νοεμβρίου του 1963 μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 1963,

Υπουργός Προεδρίας Κυβερνήσεως επί Γεωργίου Παπανδρέου από 5 Ιουνίου του 1964 μέχρι 15 Ιουλίου του 1965,

Υπουργός Δικαιοσύνης επί κυβερνήσεων Νόβα, Τσιριμώκου, Στεφανόπουλου από 16 Ιουλίου του 1965 μέχρι 15 Νοεμβρίου του 1965 όπου και ανέλαβε

Πρόεδρος της Βουλής από 15 Νοεμβρίου του 1965 μέχρι 14 Απριλίου του 1967

Μετά την μεταπολίτευση:

Υπουργός Γεωργίας στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας το 1974 και

Πρόεδρος της Βουλής για δεύτερη φορά από 12 Δεκεμβρίου του 1977 μέχρι 19 Σεπτεμβρίου του 1981.

Ο Παπασπύρου ήταν μόνιμος κάτοικος Αθηνών όπου και πέθανε το 1987 (Πάπυρος Λάρους Μπριτάνκα, σ.122).

ΠΕΤΡΟΣ ΦΥΣΣΟΥΝ

Τον Αύγουστο του 1985 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Πέτρος Φυσσούν, Έλληνας ηθοποιός και σκηνοθέτης. Γεννήθηκε στις 5 Οκτωβρίου του 1933 στην Ρωσία. Αποφοίτησε το 1954 από την Δραματική Σχολή Θεάτρου Τέχνης και μέχρι το 1956 συνεργάστηκε με το Θέατρο Τέχνης του Κάρουλου Κουν. Από το 1961 έως το 1965 ήταν πρωταγωνιστής στο Εθνικό Θέατρο και από το 1976 έως το 1978 πρωταγωνιστής στην Κρατικό Θέατρο Βορείου

Ελλάδος. Ερμήνευσε όλα σχεδόν τα θεατρικά είδη και συγκεκριμένα θέατρο, δράμα, κωμωδία, τραγωδία, επιθεώρηση. Το 1965 είχε πάρει μέρος στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Καννών, το 1966 στο Φεστιβάλ Μόσχας καθώς και στα Φεστιβάλ των Αθηνών, των Φιλίππων και στα Επιδάυρια. Υπήρξε θιασάρχης και θεατρικός επιχειρηματίας αλλά και μέλος του Ινστιτούτου Καταναλωτών.

Τιμήθηκε με πολλά βραβεία όπως αυτό του Α΄ ανδρικού ρόλου στα Φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου του 1963 και του 1964. Ακόμα, πήρε το βραβείο του Α΄ Ανδρικού Ρόλου στο Φεστιβάλ Θεάτρου Ιθάκης το 1975.

Ο Φυσσούν κατοικούσε μόνιμα στην Αθήνα και μιλούσε αγγλικά, ρωσικά και σουηδικά. Είχε αδερφό, τον ηθοποιό Κώστα Φυσσούν. Απεβίωσε στις 5 Δεκεμβρίου του 2016 σε ηλικία 83 ετών από λοίμωξη αναπνευστικού στο νοσοκομείο «Σωτηρία» της Αθήνας. Κηδεύτηκε μετά από δύο ημέρες στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου Πευκακίων.

Κάποιες γνωστές ταινίες στις οποίες συμμετείχε είναι: «Οι Παράνομοι», «Όσα Κρύβει η Νύχτα», «Διχασμός», «Η οργή του αδικημένου», «Χωρίς μάρτυρες» κ.α. (Who's Who, 1979, σ.730).

ΚΩΣΤΑΣ ΒΟΥΤΣΑΣ

Στις 15 Οκτωβρίου του 1988 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Κώστας Βουτσάς, Έλληνας ηθοποιός του κινηματογράφου και του θεάτρου. Γεννήθηκε 31 Δεκεμβρίου του 1931 στον Βύρωνα Αττικής. Μεγάλωσε στην Θεσσαλονίκη. Η οικογένειά του ήταν προσφυγική με καταγωγή από τους Επιβάτες Ανατολικής Θράκης. Το οικογενειακό του επίθετο είναι Σαββόπουλος αλλά το «Βουτσάς» επικράτησε από τον παπού του που έφτιαχνε βαρέλια τα οποία παλιά τα έλεγαν «βουτσία». Σπούδασε στην Δραματική Σχολή του Μακεδονικού Ωδείου, από όπου αποφοίτησε το 1953 και αρχικά πήρε μέρος σε παραστάσεις περιπλανώμενων θιάσων.

Πρώτη σύζυγος του ήταν η ηθοποιός και χορεύτρια Έρρικα Μπρόγιερ, με την οποία απέκτησε μια κόρη, την Σάντρα. Από τον δεύτερο γάμο του με την Θεανώ Παπασπύρου έχει άλλες δύο κόρες, την Νικολέτα και την Θεοδώρα η οποία έγινε ηθοποιός. Από προηγούμενο γάμο της τρίτης γυναίκας του Εύης Καραγιάννη έχει αποκτήσει έναν θετό γιο, τον ηθοποιό Ανθιμο Ανασιάδη. Στις 27 Φεβρουαρίου του 2016 παντρεύτηκε με την 47 χρόνια μικρότερή του ηθοποιό Αλίκη Κατσαβού και στις 23 Ιουλίου 2016 απέκτησε μαζί της έναν γιο, τον Φοίβο. Ως φόρο τιμής στον πατέρα του στηρίζει και ψηφίζει ΚΚΕ.

Γνωστές ταινίες στις οποίες συμμετείχε είναι: «Η κυρά μας η μαμή», «Η Αλίκη στο ναυτικό», «Η δημοκρατία του νέφους», «Τα τούβλα», «Γαμπρός με το ζόρι», «Νήσος 2», «Ακάλυπτος», «Μαγικό Δέρμα» κ.α. Γνωστές βιντεοταινίες στις οποίες έχει παίξει είναι: «Ο μαφιόζος», «Ο τρελοξενύχτης», «Γρίπη αγάπη μου», «Ο ερωτιάρης γάτος» κ.α. Τηλεοπτικές σειρές στις οποίες έχει συμμετοχή είναι: «Το ημερολόγιο ενός θυρωρού», «Οι χλιδάτοι», «Αμαρτίες γονέων», «Η Πολυκατοικία», «Δέκα μικροί Μήτσοι» κ.α. Θεατρικές παραστάσεις στις οποίες έχει παίξει είναι: «Για ψήφου πήδημα», «Ο Αρχοντοχωριάτης», «Η Σαλώμη φιλούσε υπέροχα», «Πολιτική κουζίνα», «Πανικός στο υπουργείο», «Χτυποκάρδια στο Θρανίο» κ.α. (<http://www.mixanitouxronou.gr/o-voutsas-vaftistike-kostas-pros-timi-tou-adikochamenou-adelfou-tou-douleypse-sta-bouloukia-ke-otan-apofasise-n-allaxi-zoi-erixe-kirirolektika>).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΤΡΑΝΗΣ

Στις 31 Ιανουαρίου του 1989 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο ηθοποιός Γιάννης Κατράνης. Γεννήθηκε το 1943 στον Αλμυρό Μαγνησίας και σπούδασε στην Δραματική Σχολή Αθηνών. Είχε μεγάλη πορεία στον κινηματογράφο και για πέντε χρόνια συνεργάστηκε με την εταιρεία Art Films Τζέιμς Πάρις. Σε μικρό χρονικό διάστημα έγινε πρωταγωνιστής της οθόνης, ο τελευταίος ίσως του ελληνικού κινηματογράφου. Σήμερα μένει μόνιμα στην Στυλίδα. (<https://thecaller.gr/xronomixani/giannis-katranis-o-teleytaios-protagonistis-toy-paliouy-ellinikoy-kinimatografoy-itan-to-chaidemeno-paidi-toy-fotopoyloy-kai-i-foni-ton-spot-tis-nd/>).

ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Στις 29 Ιουνίου του 1989 επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους η Μελίνα Μερκούρη και ο Γεώργιος Παπανδρέου του Ανδρέα. Η Μελίνα Μερκούρη ήταν Ελληνίδα ηθοποιός και πολιτικός. Καταγόταν από φημισμένη οικογένεια πολιτικών μέλη της οποίας πολέμησαν στην επανάσταση του 1821. Ήταν ηθοποιός παγκόσμιας ακτινοβολίας και προσωπικότητα βραβευμένη με πλήθος διεθνών βραβείων. Από το 1981 έως το 1989 και από το 1993 έως το 1994, δηλαδή σε όλες τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, χρημάτισε Υπουργός Πολιτισμού αντέχοντας και τους δεκαέξι ανασχηματισμούς κυβερνήσεων που πραγματοποίησε ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Παπανδρέου.

Γεννήθηκε 18 Οκτωβρίου του 1920 στην Αθήνα. Η οικογένειά της καταγόταν από την Αργολίδα. Πατέρας της ήταν ο Σταμάτης Μερκούρης, αξιωματικός του Ιππικού, βουλευτής και αργότερα υπουργός ενώ συμμετείχε για πολλά χρόνια και στην διοίκηση του Παναθηναϊκού. Το 1938 η Μελίνα γίνεται δεκτή στην Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου μαζί με την Δέσπω Διαμαντίδου, την Αλέκα Παϊζή κ.α. Το 1939 παντρεύεται τον Πάνο Χαροκόπο.

Η Μελίνα εμφανίζεται για πρώτη φορά στο θέατρο το 1944 με τον θίασο του Γιώργου Παπά και του Αντώνη Γιαννίδη στο έργο του Αλέξη Σολωμού «Το Μονοπάτι της Λευτεριάς» στο θέατρο Βρετάνια. Από το 1951 άρχισε να πρωταγωνιστεί ταυτόχρονα και στην Γαλλική Θεατρική Σκηνή και έγινε μούσα του Μαρσέλ Ασάρ, ενός από τους μεγαλύτερους θεατρικούς συγγραφείς. Το 1960 παίζει με τον Γιάννη Φέρτη στο θέατρο Τέχνης το έργο «Γλυκό Πουλί της Νιότης» και μετά με τον Νίκο Κούρκουλο στο Μπρόντγουεϊ των ΗΠΑ το «Ilya Darling», περιοδεύοντας σε κάθε πολιτεία των ΗΠΑ. Το τελευταίο έργο είναι διασκευή του κινηματογραφικού έργου «Never on Sunday», με το οποίο αναγνωρίστηκε παγκοσμίως.

Το 1966, η Μελίνα παντρεύεται τον 54 τότε χρονών Ζιλ Νταςέν στο δημαρχείο Λωζάνης, αφού είχε προηγηθεί η δήλωση περί δέσμευσής τους το 1964. Στον γάμο ο μόνος Έλληνας μάρτυρας ήταν ο Νίκος Κούρκουλος. Στο τραπέζι που ακολούθησε στο Λωζάν Παλλάς έγινε ελληνικό γλέντι με πολύ κέφι.

Κατά τα χρόνια της δικτατορίας η Μελίνα έπαιξε μόνο την «Λυσιστράτη» το 1972 στο Μπρόντγουεϊ, το οποίο είχε σκηνοθετήσει ο Μιχάλης Κακογιάννης. Το 1975 έχει επιστρέψει στην Ελλάδα και ανεβάζει με τον Νίκο Κούρκουλο την «Οπερα της Πεντάρας». Ακολούθησαν κι άλλες θεατρικές παραστάσεις και τελειώνει την θεατρική της καριέρα στο Αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου με την «Ορέστεια». Το 1992 όμως έκανε μια έκτακτη

εμφάνιση στην όπερα «Πυλάδης», σε βιντεοσκοπημένη σκηνή, παίζοντας την Κλυταιμνήστρα, που παρουσιάστηκε στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών.

Η πορεία της στον διεθνή και τον ελληνικό κινηματογράφο υπήρξε μεγάλη. Της απονεμήθηκε το βραβείο Α΄ γυναικείας ερμηνείας στο Φεστιβάλ Καννών. Η αρχή της κινηματογραφικής της καριέρας έγινε το 1955 με ένα θεατρικό έργο, το «Στέλλα με τα κόκκινα γάντια», το οποίο έγραψε για την Μερκούρη ο Ιάκωβος Καμπανέλλης, που στην κινηματογραφική ταινία είχε τον τίτλο «Στέλλα». Αυτή ήταν η μόνη ελληνική παραγωγή που έκανε. Το 1960 ήταν, με την ταινία «Ποτέ την Κυριακή», υποψήφια για Όσκαρ το οποίο έχασε από την Ελίζαμπεθ Τέιλορ.

Η Μελίνα, που τραγουδούσε από τα παιδικά της χρόνια, έκανε σπουδαία καριέρα και στην δισκογραφία. Κυκλοφόρησαν πάνω από δεκαπέντε δίσκοι της, πέρα από τα soundtracks ταινιών και θεατρικών παραστάσεων. Ερμήνευσε τραγούδια μεγάλων Ελλήνων συνθετών όπως του Μάνου Χατζιδάκι, του Σταύρου Ξαρχάκου, του Βασίλη Τσιτσάνη, του Μίκη Θεοδωράκη, του Γιάννη Μαρκόπουλου. Επίσης, κορυφαία ερμήνευσε μουσικά έργα των Κουρτ Βάιλ και Μπέρτολτ Μπρεχτ.

Ακόμα, σε μια σειρά ντοκιμαντέρ του BBC εμφανίστηκε σε επεισόδιο με τίτλο «Η Ελλάδα της Μελίνας» ενώ συμμετείχε σε σήριαλ και εκπομπές της γαλλικής και της γερμανικής τηλεόρασης. Επιπροσθέτως, έγραψε ένα βιογραφικό βιβλίο με τίτλο «Γεννήθηκα Ελληνίδα», τα έσοδα του οποίου διατέθηκαν για τον αντιδικτατορικό αγώνα.

Κάποιες γνωστές ταινίες στις οποίες είχε παίξει είναι: «Στέλλα», «Η ώρα της μεγάλης κρίσης», «Οι νικητές», «Μία φορά δεν φτάνει», «Πονηρές κομπίνες», «Κραυγή γυναικών» κ.α.

Στην διάρκεια της Χούντας πολέμησε το δικτατορικό καθεστώς χρησιμοποιώντας την φήμη και την λάμψη της. Συγκεκριμένα, έδωσε αρκετές συναυλίες και οργάνωσε πορείες αντιδικτατορικού χαρακτήρα ενώ συναντήθηκε με πολιτικές και πνευματικές προσωπικότητες παγκοσμίου κύρους με στόχο να τους ευαισθητοποιήσει ενάντια στη Χούντα. Εξαιτίας αυτών των ενεργειών της δόθηκε διαταγή από το καθεστώς των συνταγματαρχών να της αφαιρεθεί η ελληνική υπηκοότητα. Μάλιστα στα χρόνια της δικτατορίας έγιναν αρκετές απόπειρες δολοφονίας εναντίον της.

Μετά το τέλος της δικτατορίας εγκαθίσταται μόνιμα στην Ελλάδα και, συνεργαζόμενη με τον Ανδρέα Παπανδρέου και στελέχη της αντιστασιακής οργάνωσης Π.Α.Κ., ιδρύει το Π.Α.Σ.Ο.Κ. Με αυτό έθεσε υποψηφιότητα το 1974 αλλά δεν εξελέγη. Το 1977 όμως εκλέχθηκε βουλευτής στη Β΄ Πειραιά. Διετέλεσε Υπουργός Πολιτισμού κατά τα έτη 1981 έως 1989 και 1993 έως 1994. Από αυτή την θέση έκανε τεράστιες προσπάθειες να επιστραφούν τα κλεμμένα από τον Λόρδο Έλγιν μάρμαρα της Ακρόπολης. Ακόμα, δημιούργησε τον θεσμό των δημοτικών περιφερειακών θεάτρων με στόχο την πολιτιστική ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, αλλά και τον θεσμό των πολιτιστικών πρωτευουσών της Ευρώπης. Το 1990 έθεσε, χωρίς επιτυχία, υποψηφιότητα για την δημαρχία της Αθήνας. Στη διάρκεια της δεύτερης θητείας της στο Υπουργείο Πολιτισμού έδωσε μεγάλη σημασία στην εισαγωγή του πολιτισμού και της θεατρικής αγωγής στα σχολεία. Όταν ζούσε βραβεύτηκε για το έργο της από πολλούς φορείς, ένας εκ των οποίων ήταν ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων που την τίμησε με το βραβείο «ΥΠΑΤΙΑ».

Η Μελίνα Μερκούρη πέθανε από καρκίνο στο νοσοκομείο Memorial της Νέας Υόρκης στις 6 Μαρτίου του 1994. Η σορός της έφτασε στην Ελλάδα στις 8 Μαρτίου 1994 και τέθηκε σε διήμερο λαϊκό προσκύνημα στο παρεκκλήσι της Μητρόπολης Αθηνών. Στη χώρα κηρύχθηκε τριήμερο εθνικό πένθος. Κηδεύτηκε με τιμές αρχηγού κράτους στις 10 Μαρτίου 1994 και ετάφη σε οικογενειακό τάφο στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών. Ο θάνατος της συγκίνησε όλο τον κόσμο ενώ την ώρα της κηδείας της παρέμειναν κλειστά τα θέατρα και τα μαγαζιά στο Μπρόντγουεϊ.

Ο σύζυγός της Ζιλ Ντασέν ίδρυσε, σύμφωνα με επιθυμία της, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη, που έχει σκοπό την επιστροφή των κλεμμένων μαρμάρων του Παρθενώνα. Ακόμα, το 2010 ανακοινώθηκε από τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο το βραβείο «Μελίνα Μερκούρη» που είναι χρηματικό, ύψους 1,5 εκατομμυρίων ευρώ. Το βραβείο αυτό δίνεται κάθε χρόνο στην εκάστοτε πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης στην μνήμη της Μελίνας και των αγώνων της για τον πολιτισμό και την πολιτιστική ενότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2007 επίσης, θεσπίστηκε από το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη «Το Θεατρικό Βραβείο Μελίνα Μερκούρη». Αυτό απονέμεται κάθε χρόνο για την καλύτερη ερμηνεία νέας γυναίκας ηθοποιού. Η εκάστοτε βραβευθείσα, εκτός από το χρηματικό έπαθλο, παραλαμβάνει και την καρφίτσα της Μελίνας Μερκούρη την οποία παραδίδει μετά από ένα έτος στην επόμενη βραβευθείσα. Έχει τέλος ορισθεί από την UNESCO ως βραβείο πολιτιστικής προσφοράς το «Βραβείο Μελίνα Μερκούρη» σε μνήμη και αναγνώριση της πολιτιστικής συνεισφοράς της. Δίνεται κάθε δύο χρόνια με την συνδρομή του Ελληνικού Υπουργείου Πολιτισμού από το 1997 σε ανθρώπους ή οργανισμούς που έχουν δράσει σημαντικά στην διάσωση και διατήρηση πολιτιστικών μνημείων της ανθρωπότητας. Το βραβείο περιλαμβάνει και μία επιταγή ύψους 20.000 \$ (Σύκκα Γιώτα,2009).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ο Γεώργιος Α. Παπανδρέου είναι Έλληνας πολιτικός που διετέλεσε πρωθυπουργός της Ελλάδας από 6 Οκτωβρίου του 2009 έως 11 Νοεμβρίου του 2011. Ήταν βουλευτής και πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ από 8 Φεβρουαρίου 2004 έως 18 Μαρτίου του 2012. Τον Νοέμβριο του 2011 παραιτήθηκε από πρωθυπουργός ενώ τον Μάρτιο του 2012 παραιτήθηκε από την προεδρία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τον Ιανουάριο του 2015 αποχώρησε οριστικά από το ΠΑΣΟΚ δημιουργώντας το κόμμα Κίνημα Δημοκρατών Σοσιαλιστών με το οποίο πήρε μέρος στις εκλογές του 2015 χωρίς να καταφέρει να εισέλθει στην Βουλή. Από το 2017 συμμετέχει στο κόμμα Δημοκρατική Συμπράταξη.

Γεννήθηκε 16 Ιουνίου του 1952 στο Σαιντ Πωλ της Μινεσότα των ΗΠΑ. Πατέρας του ήταν ο ηγέτης του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Παπανδρέου και μητέρα του η Μαργαρίτα Τσαντ. Η οικογένειά του κατάγεται από το Καλέντζι Αχαΐας. Σπούδασε από το 1970 έως το 1975 κοινωνιολογία στο Amherst College της Μασαχουσέτης των ΗΠΑ. Έπειτα, από το 1975 έως το 1977 βρίσκεται στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου πήρε μεταπτυχιακό δίπλωμα στην κοινωνιολογία της ανάπτυξης στο London School of Economics. Επιπροσθέτως, έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές στην Στοκχόλμη και έχει παρακολουθήσει μεταπτυχιακά μαθήματα στο Κέντρο Διεθνών Σχέσεων στο Χάρβαρντ. Έχει εργαστεί στις ΗΠΑ, στην Σουηδία και στον Καναδά. Μιλάει αγγλικά, γαλλικά και σουηδικά. Έχει κάνει δύο γάμους, αρχικά με την Εύα Ζησιμίδου με την οποία απέκτησε τον γιο του Ανδρέα, και έπειτα με την Άντα Παπανδρέου, με την οποία χώρισε το 2016, έχοντας αποκτήσει μαζί της την κόρη του Μαργαρίτα-Έλενα.

Από το 1981 έως το 1996 εκλεγόταν με το ΠΑΣΟΚ βουλευτής στην Αχαΐα και στην Α΄ Αθηνών αλλά και, ως αρχηγός του ΠΑΣΟΚ, στην Α΄ Θεσσαλονίκης.

Οι βουλευτικές του θητείες κατά σειρά είναι:

Βουλευτής Αχαΐας από το 1981 έως το 1996,

Βουλευτής Α΄ Αθήνας από το 1996 έως το 2004,

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης από τον Μάρτιο του 2004 έως τον Σεπτέμβριο του 2007, Βουλευτής Αχαΐας από τον Σεπτέμβριο του 2007 έως τον Οκτώβριο του 2009, από τον

Ιούνιος του 2012 έως τον Ιανουάριο του 2015 και από τον Ιούλιο του 2019 έως σήμερα, Βουλευτής Αττικής από τον Οκτώβριο του 2009 έως τον Απρίλιο του 2012.

Οι υπουργικές του θητείες κατά σειρά είναι:

Υφυπουργός Πολιτισμού από τον Ιούλιο του 1985 έως τον Φεβρουάριο του 1987,

Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων από το 1988 έως το 1989,

Υφυπουργός Εξωτερικών από τον Οκτώβριο του 1993 έως τον Ιούλιο του 1994,

Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων από τον Ιούλιο του 1994 έως τον Σεπτέμβριο του 1996,

Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών από τον Σεπτέμβριο του 1996 έως τον Φεβρουάριο του 1999,

Υπουργός Εξωτερικών από τον Φεβρουάριο του 1999 έως τον Φεβρουάριο του 2004 και από τον Οκτώβριο του 2009 έως τον Σεπτέμβριο του 2010.

Ως Υπουργός Εθνικής Παιδείας θέλησε να αντικαταστήσει το απολυτήριο Λυκείου με το Εθνικό Απολυτήριο, όμως ο επόμενος Υπουργός Εθνικής Παιδείας Γεράσιμος Αρσένης ανέστειλε την εφαρμογή του. Ως Υπουργός Εξωτερικών έκανε προσπάθειες προσέγγισης και επίλυσης των διαφορών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Υποστήριξε επίσης το Σχέδιο Ανάν θεωρώντας το μεγάλη ευκαιρία για την επίλυση του Κυπριακού Προβλήματος. Ακόμα, πήρε πολλές παγκόσμιες ειρηνευτικές πρωτοβουλίες, όπως η προώθηση της ιδέας της Ολυμπιακής Εκεχειρίας.

Στις 8 Φεβρουαρίου του 2004, εκλέχτηκε πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ και έκανε προσπάθειες ανασυγκρότησης του κόμματος. Οι υποστηρικτές του θεωρούσαν ότι έφερνε νέο πολιτικό ήθος στην ελληνική πολιτική σκηνή ενώ αντίθετα οι επικριτές του έβρισκαν την προσέγγισή του μη αποδεκτή στην ελληνική κοινωνία και επικίνδυνη για το ΠΑΣΟΚ. Τον Ιανουάριο του 2006 εξελέγη για πρώτη φορά πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς θέση στην οποία επανεξελέγη στις 30 Ιουνίου του 2008 αλλά και τον Αύγουστο του 2012.

Στις εκλογές της 16^{ης} Σεπτεμβρίου του 2007 το ΠΑΣΟΚ ηττήθηκε και οι Γ. Παπανδρέου και Ευάγγελος Βενιζέλος διεκδικούν την προεδρία του κόμματος την οποία τελικά κερδίζει ο Γ. Παπανδρέου στις 11 Νοεμβρίου του 2007. Αργότερα, στις 7 Ιουνίου του 2009 κέρδισε τις Ευρωεκλογές με ποσοστό 36,64%. Έπειτα, στις εκλογές της 4ης Οκτωβρίου του 2009 νίκησε με ποσοστό 43,92% και την επόμενη μέρα ορκίστηκε πρωθυπουργός. Ήταν ο πρώτος πρωθυπουργός που ήρθε αντιμέτωπος με την χρεοκοπία της ελληνικής οικονομίας. Η διακυβέρνηση της Ελλάδας ήταν τότε εξαιρετικά δύσκολη λόγω της προβληματικής οικονομίας της χώρας. Το γεγονός αυτό τον οδήγησε σε πολιτικές αποφάσεις που δυσαρέστησαν μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας. Υπεγράφη δηλαδή από τον Υπουργό Οικονομικών της κυβέρνησής του τον Μάιο του 2010 η Δανειακή Σύμβαση της Ελλάδας. Πρόκειται για συμφωνία χορήγησης δανείου ύψους 80 δις € από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τις χώρες - μέλη της ζώνης του Ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Νωρίτερα είχε προηγηθεί η κύρωση από την Βουλή των μέτρων που θα λαμβάνονταν προκειμένου να δοθεί η χρηματοδότηση στη χώρα. Ο Παπανδρέου, παρά την λαϊκή δυσαρέσκεια και τα σκληρά μέτρα λιτότητας, υποστήριξε μέχρι την τελευταία στιγμή ότι αυτή η σύμβαση έσωσε την χώρα από την χρεοκοπία καθώς ήταν ο μοναδικός δρόμος για την παραμονή της χώρας στην Ευρωζώνη. Τότε μάλιστα δέχθηκε έντονη κριτική από τους αναλυτές που του καταλόγισαν "έκχώρηση εθνικής κυριαρχίας" και "απουσία δυναμικής διαπραγμάτευσης" από την κυβέρνηση.

Αργότερα, τον Ιούνιο του 2011 ο Παπανδρέου προανήγγειλε διενέργεια δημοψηφίσματος για αλλαγές στο Σύνταγμα, ανοίγοντας με την αντιπολίτευση διάλογο για συγκυβέρνηση με ή χωρίς τον ίδιο στη θέση του πρωθυπουργού. Παράλληλα, έκανε ανασχηματισμό της κυβέρνησής του και πήρε στις 22 Ιουνίου 2011 ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή με 155 ψήφους υπέρ. Έτσι, όταν στις 29 Ιουνίου του 2011 ψηφίστηκε με 155

ψήφους υπέρ το Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής, χιλιάδες πολίτες διαδήλωναν σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας εκφράζοντας την αντίθεσή τους.

Στις 3 Οκτωβρίου του 2011 ο Παπανδρέου ανακοίνωσε την πρόθεσή του να διενεργήσει δημοψήφισμα για την έγκριση της νέας δανειακής σύμβασης. Η απόφασή του αυτή προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων τόσο από το ίδιο του το κόμμα και την αντιπολίτευση όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση που του άσκησε ασφυκτικές πιέσεις. Κατόπιν όλων αυτών ο Παπανδρέου αντικατέστησε την πρόταση για δημοψήφισμα με αίτημα για ψήφο εμπιστοσύνης από το Κοινοβούλιο την οποία έλαβε στις 4 Νοεμβρίου του 2011 με 153 ψήφους υπέρ.

Λίγες μέρες μετά, στις 6 Νοεμβρίου του 2011, μετά από συνεδρίαση του Προέδρου της Δημοκρατίας Κάρολου Παπούλια, του Πρωθυπουργού Γεωργίου Παπανδρέου και του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης Αντώνη Σαμαρά, εκδόθηκε ανακοίνωση της Προεδρίας της Δημοκρατίας. Σύμφωνα με αυτή ξεκινούσαν οι διεργασίες για σύσταση νέας μεταβατικής κυβέρνησης συνεργασίας χωρίς διενέργεια εκλογών. Έτσι, στις 11 Νοεμβρίου του 2011 ο Παπανδρέου παραιτήθηκε και τη θέση του Πρωθυπουργού ανέλαβε ο Λουκάς Παπαδήμος με την κοινοβουλευτική στήριξη τριών κομμάτων, του ΠΑ.ΣΟ.Κ, της Νέας Δημοκρατίας και του ΛΑ.Ο.Σ. Πολλοί δημοσιογράφοι και αναλυτές έκαναν λόγο τότε για «ανατροπή» της εξουσίας και για πραξικοπηματική ενέργεια εις βάρος του Παπανδρέου (Δρούτσας,2015).

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΒΡΕΤΤΑΚΟΣ

Στις 16 Δεκεμβρίου του 1989 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Νικηφόρος Βρεττάκος, ποιητής, πεζογράφος, μεταφραστής και δοκιμιογράφος στον οποίο είχε γίνει πρόταση για το Βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας τέσσερις φορές. Μεταξύ των βραβείων με τα οποία τιμήθηκε είναι το Βραβείο Ουράνη, το πρώτο βραβείο κρατικής ποίησης κ.α. Γεννήθηκε στις Κροκεές Λακωνίας 1 Ιανουαρίου του 1912. Γονείς του ήταν ο Κωνσταντίνος Βρεττάκος και η Ευγενία Παντελεάκη ενώ είχε άλλα έξι αδέρφια. Έζησε τα παιδικά του χρόνια στο πατρικό του σπίτι στην Πλούμιτσα. Φοίτησε όμως στο Δημοτικό Σχολείο Κροκεών το 1917 καθώς είχε μετακομίσει εκεί η οικογένειά του. Το 1921 γράφτηκε στο Ημιγυμνάσιο Κροκεών, από όπου αποφοίτησε το 1923 παρά τις οικονομικές δυσκολίες και την αρρώστια του πατέρα του. Στην συνέχεια παρακολούθησε το Γυμνάσιο του Γυθείου, την ίδια περίοδο με τον Γιάννη Ρίτσο. Το 1928, μόλις δεκαέξι ετών, έδωσε δύο διαλέξεις στην Εμπορική Λέσχη Γυθείου με θέμα «Από την Δικαιοσύνη και την Παιδεία ως την Διάσπαση του Ατόμου». Τον Νοέμβριο του 1929 εγκαταστάθηκε στην Αθήνα, για να ξεκινήσει τις πανεπιστημιακές του σπουδές, αλλά δεν τα κατάφερε λόγω οικονομικών δυσκολιών. Έτσι στην αρχή δούλεψε ως υπάλληλος σε εταιρεία υδραυλικών έργων αποξήρανσης και έπειτα μέχρι το 1932, έκανε διάφορες χειρωνακτικές εργασίες.

Τον Δεκέμβριο του 1929 εκδόθηκε η πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο «Κάτω από Σκιές και Φώτα». Το 1932 υπηρέτησε την στρατιωτική του θητεία στην Τρίπολη Αρκαδίας μόνο για τέσσερις μήνες επειδή ήταν προστάτης πολυμελούς οικογένειας. Το 1933, εκδόθηκε η ποιητική του συλλογή «Κατεβαίνοντας στην Σιγή των Αιωνίων» κι έτσι σιγά-σιγά οι συλλογές του άρχισαν να ενδιαφέρουν τον λογοτεχνικό κόσμο. Το 1934 δούλεψε στις Γενικές Αποθήκες Στρατού στον Πειραιά ως ημερομίσθιος γραφέας, όπου γνώρισε την φοιτήτρια φιλολογίας Καλλιόπη Αποστολίδη την οποία παντρεύτηκε στις 20 Αυγούστου του ίδιου έτους. Από το 1935 εργάστηκε στα Μεταξουργεία Νέας Ιωνίας και το 1936 δούλεψε ως ιδιωτικός υπάλληλος και έπειτα ως εργάτης υφαντουργείου. Τον ίδιο χρόνο γεννήθηκε η κόρη του Τζίνα Παπαδημητρίου. Το 1938 διορίστηκε στο Υπουργείο Εργασίας, με παρέμβαση ενός

φίλου του ,του Θέμου Αμούργη. Το 1940, όταν άρχισε ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος, πολέμησε στην πρώτη γραμμή βάζοντας σε κίνδυνο την ζωή του στο ύψωμα της Κλεισούρας ενώ το 1941 εντάχθηκε στο ΕΑΜ, αφού το σύνταγμα στο οποίο υπηρετούσε διαλύθηκε. Από τις σημειώσεις του ημερολογίου του εκείνης της περιόδου έγραψε το βιβλίο «Το Αγρίμι». Από το 1942 έως το 1944 ασχολήθηκε ενεργά με το ΕΑΜ και γράφτηκε στο ΚΚΕ. Την ίδια περίοδο πέθανε ο πατέρας του.

Ύστερα το 1946, υπέγραψε την διαμαρτυρία των Ελλήνων λογοτεχνών «Προς της Δ΄ Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων και την Διεθνή Κοινή Γνώμη: Περί εκτάκτων μέτρων κατά των επιβουλεύομενων την Δημόσια Τάξιν και την ακεραιότητα της χώρας». Τον ίδιο χρόνο είχε προσληφθεί ως γραφέας στον Οικονομικό Συνεταιρισμό Εκτελωνιστών του Πειραιά. Από το 1947 εργάστηκε ως δημοσιογράφος, γράφοντας κυρίως για πνευματικά ζητήματα σε λογοτεχνικά περιοδικά και εφημερίδες. Το 1948 γνωρίστηκε με τον σπουδαίο ποιητή Άγγελο Σικελιανό. Το 1949 εξαιτίας του λυρικού δοκιμίου που εξέδωσε «Δύο Άνθρωποι μιλούν για την Ειρήνη του Κόσμου» τον διέγραψαν από το ΚΚΕ και απομακρύνθηκε από το περιοδικό 'Έλεύθερα Γράμματα' στο οποίο ήταν διευθυντής. Τότε γνώρισε τον Ροζέ Μιλλιέξ και την Τατιάνα-Γκρίτση Μιλλιέξ με τους οποίους διατηρούσε φιλικές σχέσεις.

Από το 1946 έως το 1962 έμεινε στον Πειραιά, όπου και εκλέχτηκε δημοτικός σύμβουλος από το 1955 έως το 1959. Κατά τη θητεία του αυτή συνέβαλε στην ίδρυση του Πειραιϊκού Θεάτρου του Ροντήρη, του Ιστορικού Αρχείου, της Φιλαρμονικής Πειραιώς και της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, αναβαθμίζοντας έτσι την πόλη. Το 1957 γνωρίστηκε με την γυναίκα του Μαξίμ Γκόργκι στην Ρωσία όπου είχε προσκληθεί μαζί με τον Στρατή Μυριβήλη στα πλαίσια της Παγκόσμιας Συνάντησης Δημοκρατικής Νεολαίας. Το 1964 εργάστηκε, μετά από παρέμβαση του Λουκή Ακρίτα, ως ιματιοφύλακας στο Εθνικό Θέατρο, αφού από το 1962 είχε μείνει άνεργος. Το 1958 κατηγορήθηκε, μαζί με τους Ρίτσο και Αυγέρη, για καταπάτηση του Ν. 509 με αφορμή το βιβλίο του «Ο Ένας από τους Δύο Κόσμους». Στα χρόνια της δικτατορίας, ο Βρεττάκος εξορίστηκε στην Ελβετία, από όπου ταξίδεψε σε όλη την Ευρώπη όπως Βενετία, Ζάγκρεμπ, Ρώμη, Παρίσι κ.α. Τότε συμμετείχε σε φεστιβάλ ποίησης και ραδιοφωνικές εκπομπές αλλά και δούλεψε το αυτοβιογραφικό κείμενο «Οδύνη», το οποίο εκδόθηκε το 1969 στην Νέα Υόρκη. Επίσης τιμήθηκε από ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Το 1974 επέστρεψε στην Ελλάδα. Τιμήθηκε με το Βραβείο Ουράνη από την Ακαδημία Αθηνών και μετά από δώδεκα χρόνια έγινε μέλος της. Επίσης έγινε επίτιμος διδάκτορας του τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πέθανε στις 4 Αυγούστου του 1991 στην Πλούμιτσα από έμφραγμα και θάφτηκε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών.

Το συγγραφικό του έργο χωρίζεται σε τέσσερα μέρη. Το πρώτο μέρος αποτελεί η ποιητική συλλογή «Κάτω από Σκιές και Φώτα», που δημοσιεύθηκε το 1929, όπως προαναφέρθηκε. Μέχρι το 1940 εξέδωσε 6 ακόμα συλλογές που συγκεντρώθηκαν στον πρώτο τόμο ποιημάτων του με τίτλο «Γκρικμάτσες του ανθρώπου». Το δεύτερο μέρος του συγγραφικού έργου του Βρεττάκου αποτελεί ο δεύτερος συγκεντρωτικός τόμος με τίτλο «Τα ποιήματα 1929-1951» που εξέδωσε το 1951. Εδώ πραγματοποιείται η στροφή του ποιητή από τον νεανικό λυρισμό στην έντονη δραματική γραφή. Στο τρίτο και πιο ώριμο μέρος του έργου του προσπαθεί να εξισοροπήσει το λυρικό και το δραματικό στοιχείο και ασχολείται με έννοιες όπως η φύση, η αγάπη, το φως και η αγνότητα. Το τέταρτο και τελευταίο μέρος του ποιητικού έργου του Βρεττάκου είναι η περίοδος από το 1975 έως το 1990. Στα ποιήματά του υπάρχει μια αισιοδοξία που έχει διάρκεια και αναφέρεται σε μια πιο ανθρώπινη ζωή, σε μια συνεχή εγρήγορση και επανάσταση.

Επιπροσθέτως ο Βρεττάκος, προτάθηκε τέσσερις φορές για Νόμπελ Λογοτεχνίας. Τιμήθηκε από πολλούς δήμους της Ελλάδας και ανακηρύχτηκε επίτιμος πρόεδρος της

Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών το 1984 μαζί με τον Γιάννη Ρίτσο και τον Γιώργο Βαλέτα, όπως και επίτιμος πρόεδρος της Εταιρείας Γραμμάτων και Τεχνών του Πειραιά.

Είχε τιμηθεί με τα εξής βραβεία: Πρώτο Κρατικό Βραβείο Ποίησης (1940,1956,1982), Βραβείο Κώστα και Ελένης Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών (1974), Βραβείο Knocken (1980), Βραβείο της Εταιρείας Σικελικών Γραμμάτων και Τεχνών (1980), Αριστείο Γραμμάτων από την Ακαδημία Αθηνών (1982), Βραβείο του Τιμίου Σταυρού του Απόστολου και Ευαγγελιστού Μάρκου από το Πατριαρχείο Αλεξάνδρειας και πάσης Αφρικής (1984), Μετάλλιο Χρυσός Πήγασος της Πανελληνίας Ένωσης Λογοτεχνών (1989).

Τιμητικές διακρίσεις που είχε πάρει είναι: Επίτιμος Πρόεδρος της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, Επίτιμος Πρόεδρος της Εταιρείας Γραμμάτων και Τεχνών του Πειραιά, Επίτιμο Μέλος του "Παρνασσού", Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, Επίτιμος διδάκτωρ του τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Γνωστά ποιήματα του είναι: «Οι Γκριμάτσες του Ανθρώπου», «Το γυμνό παιδί», «Βασιλική δρυς», «Ο Διακεκριμένος Πλανήτης», «Συνάντηση με την θάλασσα» κ.α.

Γνωστά πεζά του είναι: «Οδύνη», «Μαρτυρίες μιας κρίσιμης Εποχής», «Η φθορά της γλώσσας φθορά του έθνους», «Ενώπιος Ενωπίω» κ.α.

Γνωστές μεταφράσεις του είναι: Ονόρε Ντε Μπαλζάκ, «Μπάρμπα Γκόριο» Πρόλογος- Μετάφραση Νικηφόρου Βρεττάκου, Ατίλα Γιοζέφ Ποιήματα Μετάφραση Νικηφόρου Βρεττάκου-Ρίτσου, Εντίτα Μόρις «Τα λουλούδια της Χιροσίμα», Μετάφραση Νικηφόρου Βρεττάκου.

Κάποιες συγκεντρωτικές εκδόσεις του είναι: Τα ποιήματα, Ο ποιητής Νικηφόρος Βρεττάκος, Τα ποιήματα τόμος πρώτος, δεύτερος και τρίτος (<http://vrettakos.ekebi.gr/>).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΑΣΟΥΛΑΣ

Στις 20 Ιανουαρίου του 1990 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Παναγιώτης Φασούλας, Έλληνας και διεθνής παλαίμαχος καλαθοσφαιριστής και πολιτικός. Ως καλαθοσφαιριστής είναι γνωστός ως ένας από τους πιο σημαντικούς της Ελλάδας και ένας από τους κορυφαίους σέντερ της Ευρώπης. Γεννήθηκε στις 12 Μαΐου του 1963 στην Θεσσαλονίκη. Κατάγεται από τα Γρεβενά όμως έζησε σε πολλές πόλεις, καθώς ο πατέρας του ήταν στρατιωτικός. Σπούδασε Διοίκηση Επιχειρήσεων και καλαθοσφαίριση στις ΗΠΑ και στη Βόρειο Καρολίνα αλλά και στο Τμήμα Γεωλογίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ξεκίνησε τον αθλητισμό σε μικρή ηλικία λόγω ύψους, το οποίο είναι 2,13 μέτρα. Από το 1979 έως το 1993 έπαιξε στον ΠΑΟΚ εκτός από το χρονικό διάστημα 1985-1986 που έπαιξε στο North Carolina State University. Συνέχισε στον Ολυμπιακό από το 1993 έως το 1999, ενώ ήταν για 17 χρόνια μέλος της Εθνικής Ομάδας Μπάσκετ Αντρών και μαζί με τους Νίκο Γκάλη, Παναγιώτη Γιαννάκη, Φάνη Χριστοδούλου και τους συμπαίκτες τους, τα άλλα παιδιά, όπως έμειναν στην ιστορία, κατέκτησαν στις 14 Ιουνίου του 1987 το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα. Στις 27 Αυγούστου του 2016 έγινε ο δεύτερος Έλληνας, μετά από τον Νίκο Γκάλη, που μπήκε στο Hall of Fame της FIBA.

Από το 1978 έως το 1982 υπήρξε μέλος της Κομμουνιστικής Νεολαίας Ελλάδας (ΚΝΕ) και ασχολήθηκε με τον αθλητικό συνδικαλισμό ως συνιδρυτής και πρόεδρος για δέκα χρόνια του Πανελληνίου Συνδέσμου Αθλητών Καλαθοσφαίρισης (ΠΣΑΚ). Το 1990 εξελέγη πρώτος δημοτικός σύμβουλος Θεσσαλονίκης με το κόμμα του Δημήτρη Φατούρου, ενώ στις βουλευτικές εκλογές του 2000 εξελέγη βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στην Α΄ Περιφέρεια Πειραιά. Το 2004 ήρθε πάλι πρώτος στην ίδια περιφέρεια αλλά δεν κατάφερε να εκλεγεί λόγω του

εκλογικού νόμου. Στις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές της 15^{ης} Οκτωβρίου του 2006 εκλέχτηκε δήμαρχος Πειραιά.

Στις 8 Ιουλίου του 1995 παντρεύτηκε το πρώην μοντέλο Μάσα Ζαχαρία, με την οποία απέκτησε το 1997 μια κόρη την Μαριέλα και το 2000 έναν γιο τον Γιάννη.

Τέλος οι τίτλοι που πήρε ήταν:

πέντε πρωταθλήματα Ελλάδας: με τον ΠΑΟΚ το 1992 και με τον Ολυμπιακό το 1994,1995,1996,1997,

τρία Κύπελλα Ελλάδας: το 1984 με τον ΠΑΟΚ και το 1994 και 1997 με τον Ολυμπιακό,

ένα Κύπελλο Κυπελλούχων Ευρώπης με τον ΠΑΟΚ το 1991,

ένα Κύπελλο Πρωταθλητριών Ευρώπης με τον Ολυμπιακό το 1997.

μέλος της καλύτερης πεντάδας του Ευρωμπάσκετ το 1987,

τρεις φορές All Star FIBA το 1990,1991,1995,

Ευρωπαϊκό Αστέρι FIBA το 1996,

πρώτος στα ριμπάουντ στο Ελληνικό Πρωτάθλημα το 1987,

MVP στους Ελληνικούς τελικούς το 1992,

δύο φορές MVP στο Ελληνικό Πρωτάθλημα το 1994 και το 1995,

δύο φορές πρώτος στις τάπες στο Ελληνικό Πρωτάθλημα το 1994 και το 1997,

Hall of Fame της FIBA το 2016 και

με την Εθνική Ελλάδος κατέκτησε:

Χρυσό Μετάλλιο στο Ευρωμπάσκετ του 1987,

Αργυρό Μετάλλιο στο Ευρωμπάσκετ του 1989,

είχε 244 συμμετοχές, είχε 2.384 πόντους και τέλος Μ.Ο. πόντους 9,77

(<https://web.archive.org/web/20070303043645/http://www.fasoulaspeiraias.gr/>).

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΗΤΣΙΑΣ

Στις 24 Σεπτεμβρίου του 1990 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Μανώλης Μητσιάς, ο Έλληνας λαϊκός και έντεχνος τραγουδιστής. Γεννήθηκε στις 26 Φεβρουαρίου του 1946 στα Δουμπιά Χαλκιδικής. Αρχικά ασχολήθηκε με βυζαντινούς ύμνους και παραδοσιακή μουσική ενώ υπήρξε και ψάλτης. Σπούδασε στην Θεσσαλονίκη, όπου έγινε μέλος της Λέσχης Γραμμάτων και Τεχνών Βορείου Ελλάδας και ταυτόχρονα ίδρυσε μια μουσική ομάδα από την οποία ξεκίνησε την καλλιτεχνική του πορεία. Τη δεκαετία του 1960 ο Δήμος Μούτσης κάλεσε στο σπίτι του τον Μανώλη Μητσιά για να κάνει πρόβα τα τραγούδια «Μ' ένα παράπονο» και «Αύριο Πάλι» τα οποία τελικά ερμήνευσε ο Γρηγόρης Μπιθικώτσης. Το 1967 έκανε την πρώτη του δισκογραφική δουλειά με δύο τραγούδια του Ανδρέα Πρέζα σε 45άρι. Η πρώτη του επιτυχία ήταν το τραγούδι «Στην Ελευσίνα μια φορά» το 1969 σε μουσική του Δήμου Μούτση και στίχους του Βασίλη Ανδρεόπουλου.

Στη μακρά καριέρα του έχει συνεργαστεί με όλους σχεδόν τους κορυφαίους Έλληνες συνθέτες όπως τον Λουκιανό Κηλαηδόνη, τον Μάνο Χατζιδάκι, τον Σταύρο Ξαρχάκο, τον Βασίλη Τσιτσάνη, τον Γιάννη Σπανό, τον Σταμάτη Κραουνάκη κ.α. Το 1994 για πρώτη φορά συνεργάστηκε με τον Μίκη Θεοδωράκη τραγουδώντας στίχους και ποίηση του Γιώργου Σεφέρη, του Νίκου Γκάτσου, του Μάνου Ελευθερίου, της Ευτυχίας Παπαγιαννοπούλου κ.α. Επιπλέον, έχει ερμηνεύσει έργα του Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα, ενώ έχει ακόμα συνεργαστεί με κορυφαίους ερμηνευτές όπως τη Μαρία Φαραντούρη, τη Δήμητρα Γαλάνη, τη Σωτηρία Μπέλου, τον Νίκο Ξυλούρη, τον Αντώνη Καλογιάννη κ.α. Έχει πάρει μέρος σε συναυλίες σε

ολόκληρη την Ελλάδα και την Κύπρο, ενώ έχει εμφανιστεί και στο εξωτερικό στη Νέα Υόρκη, στο Λονδίνο κ.α.

Το καλοκαίρι του 2009 γιόρτασε τα 40 χρόνια παρουσίας του στο ελληνικό τραγούδι. Έχει ηχογραφήσει περισσότερους από 35 προσωπικούς δίσκους ενώ έχει συμμετάσχει σε δισκογραφικές δουλειές και άλλων καλλιτεχνών (<http://www.manolismitsias.gr/>).

ANNA ΣΥΝΟΔΙΝΟΥ

Στις 18 Νοεμβρίου του 1991 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η Άννα Συνοδινού, κορυφαία Ελληνίδα δραματική ηθοποιός και πολιτικός. Ξεχώρισε για την επιβλητική σκηνική παρουσία και το ασυνήθιστο μέταλλο της φωνής της. Έπαιξε σε ρόλους του νεότερου ελληνικού και ξένου ρεπερτορίου αλλά διέπρεψε κυρίως σε ρόλους της αρχαίας τραγωδίας. Χαρακτηρίστηκε ως μία από τις μεγαλύτερες Ελληνίδες τραγικούς ηθοποιούς, όταν ερμήνευσε την Αντιγόνη του Σοφοκλή το καλοκαίρι του 1956 στο θέατρο της Επιδαύρου. Ενσάρκωσε όλες σχεδόν τις τραγικές μορφές, όπως την Άλκηστη, την Ηλέκτρα, την Ιοκάστη, την Κλυταιμνήστρα κ.α. και την Κορυφαία του χορού σε τραγωδίες κυρίως του Αισχύλου. Εμφανίστηκε σε ελληνικές και ξένες κινηματογραφικές ταινίες, τηλεοπτικές σειρές και θεατρικές παραγωγές. Η εμφάνισή της ως Ηλέκτρα στα Επιδαύρια του 1961 αποτυπώθηκε στο σελινόιντ σε κινηματογραφική σκηνοθεσία Τεντ Ζάρπα.

Γεννήθηκε στις 21 Νοεμβρίου του 1927 στο Λουτράκι Κορινθίας. Η καταγωγή της ήταν από την Αμοργό και είχε επτά αδέρφια. Τελείωσε το Γυμνάσιο στην Αθήνα και φοίτησε από το 1947 έως το 1949 στην Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου. Το 1948 έκανε την πρώτη της εμφάνιση στην σκηνή του Εθνικού Θεάτρου στο έργο του Εντμόν Ροστάν «Σιρανό ντε Μπερζεράκ», σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Ροντήρη. Στο ελεύθερο θέατρο συνεργάστηκε με τον Ντίνο Ηλιόπουλο, τον Μίμη Φωτόπουλο και τον Νίκο Χατζίσκο. Από το 1956 έως το 1964 ήταν μόνιμο μέλος του Εθνικού Θεάτρου διαπρέποντας πλάι στην Κατίνα Παξινού, τον Αλέξη Μινωτή και τον Θάνο Κωτσόπουλο ερμηνεύοντας πρωταγωνιστικούς ρόλους της αρχαίας τραγωδίας αλλά και του νεότερου κλασικού ρεπερτορίου. Το 1955 και το 1957 τιμήθηκε με το έπαθλο της Μαρίκας Κοτοπούλη ενώ στον ενδιάμεσο χρόνο, το 1956, παντρεύτηκε τον Γιώργο Μαρινάκη πρωταθλητή του τριπλούν και έμπορο.

Το 1965 η Συνοδινού ίδρυσε τον θίασο «Ελληνική Σκηνή». Αναζητώντας, λοιπόν, θεατρική στέγη εκμίσθωσε το παλιό λατομείο του Λυκαβηττού και δημιούργησε το πολύ γνωστό Θέατρο Λυκαβηττού σε σχέδια του αρχιτέκτονα Τάκη Ζενέτου. Στα χρόνια της Χούντας, σταμάτησε η θεατρική της δραστηριότητα, αφού η Χούντα ανακάλεσε την άδεια χρήσης του Θεάτρου του Λυκαβηττού και της αφαίρεσε το διαβατήριο, ακυρώνοντας έτσι την προγραμματισμένη περιοδεία της στο εξωτερικό. Τότε η Συνοδινού δούλεψε στην εμπορική εταιρεία του συζύγου της ως δακτυλογράφος. Το 1972 επανήλθε στο Θέατρο, εμφανιζόμενη στον ρόλο της Ηλέκτρας στο Ηρώδειο και ανασυγκρότησε την «Ελληνική Σκηνή» συνεργαζόμενη με τον Θάνο Κωτσόπουλο. Από το 1973 έως το 1975 έκανε εμφανίσεις στο Εθνικό Θέατρο και στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδας.

Μετά την πτώση της Δικτατορίας ασχολήθηκε με την πολιτική. Εκλέχτηκε βουλευτής με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας τα έτη 1974, 1997, 1981, 1985 και 1989. Από το 1977 έως το 1980 χρημάτισε Υφυπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών στην κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή και εισηγήθηκε νομοθετικές προτάσεις για την προστασία των γερόντων, της μητρότητας, των παιδικών ατόμων με ειδικές ανάγκες. Επίσης, εισήγαγε στη μέση εκπαίδευση τα μαθήματα καλλιτεχνικής παιδείας και πρότεινε την ένταξη των ηθοποιών στο Ίδρυμα Κοινωνικής Ασφάλισης και την ίδρυση της Κρατικής Σχολής Ορχηστικής Τέχνης. Το 1986 εξελέγη δημοτικός σύμβουλος Αθηναίων με τον συνδυασμό του

Μιλτιάδη Έβερτ. Τον Μάρτιο του 1990, κατά την διαδικασία της ψηφοφορίας στη Βουλή για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας, η βουλευτής των Οικολόγων Εναλλακτικών Μαρίνα Δίζη, όταν κλήθηκε να ψηφίσει, ανάρτησε πανό το οποίο έγραφε «Φτάνει το θέατρο για το +1, τον Πρόεδρο και το νέφος». Η Συνοδινού τότε εξοργίστηκε και παραιτήθηκε τόσο από το βουλευτικό της αξίωμα όσο και από το κόμμα και την έδρα της στην Βουλή πήρε ο Βάιος Σταθόπουλος. Έτσι τελείωσε η πολιτική της πορεία.

Τον ίδιο χρόνο επέστρεψε στο θέατρο ερμηνεύοντας ρόλους του νεότερου ελληνικού θεάτρου με το Εθνικό Θέατρο όπως «Το μυστικό της Κοντέσσας Βαλέραινας» του Γρηγόρη Ξενόπουλου και τον «Αγαπητικό της Βοσκοπούλας» του Δημήτρη Κορομηλά. Επίσης, δίδαξε στις θεατρικές σχολές του Εθνικού Θεάτρου, του Πέλου Κατσέλη, στην Καλλιτεχνική Εταιρεία Αθηνών και στο Ωδείο Αθηνών. Ήταν η συγγραφέας του αυτοβιογραφικού «Πρόσωπα και Προσωπεία» και του βιβλίου θεατρικών αναμνήσεων «Αίνος στους άξιους». Επιπλέον, τιμήθηκε με τα παράσημα Ευποιίας και Ταξιάρχη του Φοίνικος του Ελληνικού Κράτους καθώς και με το μετάλλιο της πόλεως των Αθηνών. Για την καλλιτεχνική της προσφορά της έχουν αποδοθεί παράσημα και από ξένα κράτη.

Η Άννα Συνοδινού πέθανε στις 7 Ιανουαρίου του 2016 στην Αθήνα (<https://www.protothema.gr/culture/article/542500/pethane-i-anna-sunodinou-/>).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ

Στις 19 Φεβρουαρίου του 1993 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Γιώργος Ιακώβου, Κύπριος πολιτικός που χρημάτισε δύο φορές Υπουργός Εξωτερικών. Γεννήθηκε στις 19 Ιουλίου του 1938 στην Περιστερονοπηγή και τελείωσε στο τοπικό γυμνάσιο τις σχολικές του σπουδές. Στη συνέχεια σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου Μηχανική και έκανε ύστερα μεταπτυχιακές σπουδές στην Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Imperial College του Λονδίνου, στη Βιομηχανική Ψυχολογία στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου και στις Διεθνείς σχέσεις στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης.

Εργάστηκε στον ιδιωτικό τομέα στην Κύπρο και στην Βρετανία ως ανώτατο στέλεχος της Price Waterhouse και των βρετανικών σιδηροδρόμων για αρκετά χρόνια. Το 1972, επιστρέφοντας στην γενέτειρά του, έγινε διευθυντής του Κέντρου Παραγωγικότητας της Κύπρου. Μετά την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο, έγινε διευθυντής της νεοιδρυθείσας Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων, που στόχευε στην αποκατάσταση και περίθαλψη των προσφύγων. Από το 1976 έως το 1979 ο Ιακώβου χρημάτισε προϊστάμενος του τμήματος Αφρικής της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες στην Γενεύη. Το 1993 διορίστηκε Πρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Υποδοχής και Αποκατάστασης Αποδήμων και Παλλινοστούντων Ομογενών Ελλήνων από την ελληνική κυβέρνηση. Είναι ακόμα επίτιμος διδάκτορας του Παντείου Πανεπιστημίου.

Ο Ιακώβου τον Ιανουάριο του 1979 διορίστηκε πρέσβης της Κύπρου στην Γερμανία από όπου αποχώρησε το 1983, αναλαμβάνοντας την γενική γραμματεία του Υπουργείου Εξωτερικών. Επίσης, από 22 Σεπτεμβρίου του 1983 έως 27 Φεβρουαρίου του 1993 ήταν Υπουργός Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στις κυπριακές προεδρικές εκλογές του 1998 ήταν υποψήφιος του ΑΚΕΛ και του ΔΗΚΟ αλλά ηττήθηκε από τον Γλαύκο Κληρίδη. Από 1^η Μαρτίου του 2003 έως 12 Ιουνίου του 2006 ήταν για άλλη μια φορά Υπουργός Εξωτερικών.

Έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία (Στυλιανού Μαρία, 2012).

ΣΠΗΛΙΟΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 10 Ιουλίου του 1993 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος, πρώην στρατιωτικός και πολιτικός. Γεννήθηκε 31 Οκτωβρίου του 1946 στην Πάτρα. Σπούδασε στην Σχολή Ικάρων αποφοιτώντας ως ιπτάμενος αξιωματικός της Πολεμικής Αεροπορίας. Αργότερα φοίτησε σε διάφορες στρατιωτικές σχολές αλλά και στη Νομική και τη Φιλοσοφική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 1980 ήταν υπασπιστής του Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή. Το 1985 πολιτεύθηκε με τη Νέα Δημοκρατία αφού είχε προηγουμένως παραιτηθεί από την αεροπορία. Στις εκλογές του 1989, του 1990, του 1993, του 1996, του 2000 και του 2004 εκλέχτηκε βουλευτής Αχαΐας. Από τον Δεκέμβριο του 1992 έως τον Οκτώβριο του 1993 χρημάτισε Υφυπουργός Εθνικής Άμυνας στη κυβέρνηση Κωνσταντίνου Μητσοτάκη. Το 2004 διορίστηκε Υπουργός Εθνικής Άμυνας στην Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Στις 14 Φεβρουαρίου του 2006 αντικαταστάθηκε από τον Ευάγγελο Μειμαράκη γεγονός που τον δυσάρεσθησε. Έτσι στις 7 Αυγούστου του 2007 δήλωσε ότι δεν θα είναι υποψήφιος στις μετέπειτα βουλευτικές εκλογές (<https://www.hellenicparliament.gr/>).

ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

Στις 24 Σεπτεμβρίου του 1993 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Μίκης Θεοδωράκης, ένας από τους σημαντικότερους σύγχρονους Έλληνες μουσικοσυνθέτες που ασχολήθηκε με όλα τα είδη μουσικής. Υπήρξε ακόμα πολιτικός, πρώην υπουργός, τέσσερις φορές εκλεγμένος βουλευτής με το ΚΚΕ και την ΝΔ και ακτιβιστής τιμημένος με το Βραβείο Ειρήνης Λένιν το 1983. Γεννήθηκε στις 29 Ιουλίου του 1925 στην Χίο. Οι γονείς του, Γεώργιος Θεοδωράκης από τον Γαλατά της Κρήτης και Ασπασία Πουλάκη από τον Τσεσμέ της Μικράς Ασίας, συναντήθηκαν στην Μικρά Ασία πριν την Μικρασιατική Καταστροφή. Εξαιτίας των συχνών μεταθέσεων του πατέρα του, που ήταν δημόσιος υπάλληλος, ο Μίκης πέρασε τα παιδικά του χρόνια σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας όπως στη Μυτιλήνη, στα Γιάννενα, στον Πύργο, στην Πάτρα και κυρίως στην Τρίπολη. Εκεί έδωσε την πρώτη του συναυλία, σε ηλικία 17 ετών, παρουσιάζοντας το έργο του «Κασσιανή» και πήρε μέρος στην αντίσταση κατά των κατακτητών. Μάλιστα στις 25 Μαρτίου του 1943 στη μεγάλη διαδήλωση, συνελήφθη από τους Ιταλούς και βασανίστηκε.

Έπειτα, διέφυγε στην Αθήνα, οργανώθηκε στον Ελληνικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό (ΕΛΑΣ) και εκτέλεσε χρέη διαφωτιστή στον Πέμπτο Τομέα της Ενιαίας Πανελλαδικής Οργάνωσης Νέων (ΕΠΟΝ). Κατά τα Δεκεμβριανά αγωνίστηκε ως διμοιρίτης της Μεταξωτής διμοιρίας στο 1^ο τάγμα της Νέας Σμύρνης ενώ παράλληλα σπούδαζε στο Ωδείο Αθηνών με καθηγητή τον Φιλοκτήτη Οικονομίδα. Μετά τα Δεκεμβριανά παρακολουθείται από την αστυνομία καθώς ζει παράνομα στην Αθήνα. Στις μαζικές συλλήψεις στις 9 και 10 Ιουλίου του 1947 συλλαμβάνεται και στέλνεται εξόριστος με σχετική ελευθερία κινήσεων στην Ικαρία όπου είναι ο κομματικός υπεύθυνος του χωριού της εξορίας. Προσπάθησε μαζί με άλλους εξόριστους να δραπετεύσει αλλά δεν τα κατάφερε.

Με τη γενικευμένη αμνηστία, που έδωσε η κυβέρνηση του Θεμιστοκλή Σοφούλη, ο Μίκης επέστρεψε στην Αθήνα και συμμετείχε παράνομα σε μία από τις ένοπλες ομάδες του Δημοκρατικού Στρατού Αθηνών, αυτή του Παύλου Παπαμερκούριου. Συνελήφθη όμως πάλι στο σπίτι του πατέρα του και εστάλη εξόριστος ξανά στην Ικαρία σε συνθήκες πειθαρχημένης

διαβίωσης για λίγους μήνες. Εκεί έγραψε το έργο «Ελεγείο και θρήνος στον Βασίλη Ζάννο», στην μνήμη του Βασίλη Ζάννου που εκτελέστηκε το 1948. Αργότερα μεταφέρεται στο στρατόπεδο της Μακρονήσου όπου βασανίζεται μέχρι παραλύσεως. Με παρέμβαση του πατέρα του και του θείου του, που ήταν κρατικοί υπάλληλοι, απολύθηκε ως ανάπηρος. Πηγές αναφέρουν ότι στις 18 Απριλίου του 1949 έκανε δήλωση μετάνοιας όμως ο ίδιος το αρνείται. Το 1949 πήγε στα Χανιά για να αναρρώσει και το 1950 επέστρεψε στην Αθήνα όπου πήρε το δίπλωμα αρμονίας από το Ωδείο Αθηνών. Ύστερα συνέχισε την υπόλοιπη στρατιωτική θητεία του στην Αλεξανδρούπολη, στην Αθήνα και στα Χανιά. Την ίδια χρονιά αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει λόγω των προκλήσεων που δεχόταν και το 1951 απολύθηκε οριστικά από τον στρατό.

Το 1954 μετανάστευσε στο Παρίσι με κρατική υποτροφία και ενεγράφη στο Conservatoire όπου σπούδασε μουσική ανάλυση με τον Ολιβιέ Μεσιάν και διεύθυνση ορχήστρας με τον Eugene Bigot. Επίσης συνθέτει μουσική για το μπαλέτο της Ludmila Tcherina, το Κόβεντ Γκάρντεν, το Μπαλέτο της Στουτγάρδης και για τον κινηματογράφο. Το 1957 πήρε από τον Σοστάκοβιτς το πρώτο βραβείο του Φεστιβάλ Μόσχας για το έργο του «Suite No 1 για πιάνο και ορχήστρα». Παράλληλα συνθέτει πολλά έργα συμφωνικής μουσικής και μουσικής δωματίου.

Το 1960 επιστρέφει στην Ελλάδα. Τον Σεπτέμβριο του ίδιου έτους έγραψε την μουσική για το έργο του Γιάννη Ρίτσου «Επιτάφιος». Η σύνθεση αυτή άνοιξε καινούριο δρόμο για το ελληνικό τραγούδι καθώς ένωσε τη σύγχρονη λαϊκή μουσική με τη σύγχρονη ελληνική ποίηση. Το ίδιο έτος ο Μίκης συνέθεσε τη μουσική για το «Άξιον Εστί» του Οδυσσέα Ελύτη και για τα «Επιφάνεια», σε ποίηση Γιώργου Σεφέρη. Συνέθεσε επίσης δεκάδες κύκλους τραγουδιών που βρήκαν μεγάλη απήχηση στην Ελλάδα. Παράλληλα ίδρυσε τη Μικρή Συμφωνική Ορχήστρα Αθηνών και έδωσε πολλές συναυλίες για να εξοικειωθεί ο ελληνικός κόσμος με την συμφωνική μουσική.

Μετά την δολοφονία του Γρηγόρη Λαμπράκη, το 1963, ο Μίκης έγινε πρόεδρος της «Νεολαίας Λαμπράκη» που ιδρύθηκε το ίδιο έτος. Επίσης, την ίδια εποχή εξελέγη βουλευτής της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς (ΕΔΑ). Το 1964 αναγνωρίστηκε διεθνώς με τη σύνθεση της μουσικής για την ταινία του Μιχάλη Κακογιάννη «Αλέξης Ζορμπάς».

Στα χρόνια της Δικτατορίας απεύθυνε έκκληση για αντίσταση κατά των Συνταγματαρχών. Τον Μάιο του 1967 ίδρυσε μαζί με ομοϊδεάτες του το Πανελλήνιο Αντιδικτατορικό Μέτωπο (ΠΑΜ) του οποίου εκλέχθηκε πρόεδρος. Τον Αύγουστο του 1967 συνελήφθη και φυλακίστηκε στην οδό Μπουμπουλίνας. Στη συνέχεια έζησε την απομόνωση και τις φυλακές Αβέρωφ, έκανε μεγάλη απεργία πείνας και νοσηλεύτηκε στο νοσοκομείο. Έπειτα αποφυλακίστηκε και τέθηκε σε κατ'οίκον περιορισμό. Ακολούθησε η εξορία μαζί με την οικογένειά του στην Ζάτουνα Αρκαδίας και μετά στο στρατόπεδο Ωρωπού όπου συνέθεσε έργα που κατάφερε να τα προωθήσει στο εξωτερικό και να ερμηνευθούν από τη Μαρία Φαραντούρη και τη Μελίνα Μερκούρη. Εν τω μεταξύ στον Ωρωπό επιδεινώθηκε η υγεία του και προκλήθηκαν διαμαρτυρίες στο εξωτερικό από προσωπικότητες όπως οι Ντιμίτρι Σοστάκοβιτς, Άρθουρ Μίλερ, Υβ Μοντάν, Λόρενς Ολίβιε κ.α. που έκαναν προσπάθειες για να απελευθερωθεί. Κάτω από αυτές τις πιέσεις αποφυλακίστηκε.

Τον Απρίλιο του 1970 ταξίδεψε στο Παρίσι από όπου συνέχισε να αγωνίζεται για την πτώση της Δικτατορίας και την επαναφορά της Δημοκρατίας στην Ελλάδα. Το 1972 έδωσε συναυλίες στο Ισραήλ και συναντήθηκε με τον Γιασέρ Αραφάτ στον οποίο επέδωσε μήνυμα της ισραηλινής κυβέρνησης και προσπάθησε να τον πείσει να αρχίσει συνομιλίες μαζί της.

Το 1974, μετά την πτώση της Δικτατορίας επέστρεψε στην Ελλάδα. Συμμετείχε στα κοινά ως απλός πολίτης, ως βουλευτής από το 1981 έως το 1986 και από το 1989 έως το 1992 και ως Υπουργός Επικράτειας από το 1990 έως το 1992, θέσεις από τις οποίες παραιτήθηκε. Παράλληλα έδωσε πολλές συναυλίες με την Μαρία Φαραντούρη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Το 1976 ίδρυσε το κίνημα «Πολιτισμός της Ειρήνης» και έδωσε διαλέξεις και

συναυλίες σε όλη την Ελλάδα. Το 1983 του απονεμήθηκε το Βραβείο Λένιν για την ειρήνη.

Το 1986 δημιουργούνται σε Ελλάδα και Τουρκία επιτροπές ελληνοτουρκικής φιλίας στις οποίες συμμετέχουν γνωστοί πνευματικοί άνθρωποι, όπως ο Αζίζ , ο Γιασάρ Κεμάλ και ο Ζυλφύ Λιβανελί. Πρόεδρος της ελληνικής επιτροπής ήταν ο Μίκης Θεοδωράκης ο οποίος έδωσε στην Τουρκία πολλές συναυλίες τις οποίες παρακολούθησαν νέοι υποστηρίζοντας την ελληνοτουρκική φιλία. Αργότερα, ως άτυπος πρεσβευτής ειρήνης, μετέφερε μηνύματα των Ελλήνων πρωθυπουργών, του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη και του Ανδρέα Παπανδρέου, στην τουρκική κυβέρνηση.

Την ίδια χρονιά, μετά την καταστροφή του Τσέρνομπιλ, έδωσε συναυλίες σε όλη την Ευρώπη κατά της ατομικής ενέργειας. Το 1988 διοργανώθηκαν στη Δυτική Γερμανία με πρωτοβουλία του Μίκη Θεοδωράκη δύο συνέδρια για την ειρήνη. Σε αυτά συμμετείχαν πολιτικοί, συγγραφείς, φιλόσοφοι, πολιτειολόγοι και καλλιτέχνες ενώπιον των οποίων ανέπτυξε τη θεωρία του για τον ελεύθερο χρόνο και την σημασία του στην διαμόρφωση ελεύθερων ανθρώπων.

Το 1990 έδωσε τριάντα έξι συναυλίες σε όλη την Ευρώπη υπό την αιγίδα της Διεθνούς Αμνηστίας. Συνεχίζει τις συναυλίες του αγωνιζόμενος για την ηλιακή ενέργεια και εναντίον του αλφαριθμητισμού και των ναρκωτικών. Ταυτόχρονα πάλεψε για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε γειτονικές χώρες όπως στην Τουρκία και στην Αλβανία την οποία επισκέφθηκε ως υπουργός για τα δικαιώματα της ελληνικής μειονότητας. Επίσης, ως Πρόεδρος Διεθνούς Επιτροπής στο Παρίσι κατάφερε με τις προσπάθειές του να πετύχει την απελευθέρωση των Τούρκων ηγετών της αντιπολίτευσης Κουτλού και Σαργκίν. Επιπλέον ίδρυσε επιτροπή συμπαράστασης και βοήθειας προς τον Κουρδικό λαό ενώ διοργάνωσε Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Ειρήνης στους Δελφούς και υπέβαλε στην κυβέρνηση σχέδιο για μια «Ολυμπιάδα του Πνεύματος».

Όλη αυτή η πολύπλευρη δραστηριοποίηση του Μίκη κινδύνεψε να τερματιστεί καθώς το 1989 βρέθηκε στο στόχαστρο της τρομοκρατικής οργάνωσης 17 Νοέμβρη. Με απόφαση της τότε κυβέρνησης ο συνθέτης, μαζί με άλλους 200 περίπου Έλληνες, περιφρουρούνταν καθημερινά προκειμένου να προστατευθούν από πιθανό χτύπημα.

Το 1993 ανέλαβε Γενικός Διευθυντής Μουσικών Συνόλων της ΕΡΤ από όπου παραιτήθηκε το 1994. Την ίδια χρονιά του απονεμήθηκε από το Πανεπιστήμιο του Κεμπέκ τιμητικός διδακτορικός τίτλος. Επίσης, το ίδιο έτος η υπογραφή της συμφωνίας μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων στο Όσλο γιορτάστηκε με την παρουσίαση δύο έργων του Μίκη, του «Μαουτχάουζεν», που έγινε εθνικό τραγούδι του Ισραήλ και του «Ύμνος για την Παλαιστίνη», ως αναγνώριση και της δικής του συμβολής στην ειρήνευση αυτής της περιοχής. Επισκέφθηκε ακόμα την Αλγερία, την Αίγυπτο, την Τυνησία και τον Λίβανο. Τα επόμενα χρόνια ανέπτυξε μεγάλη δραστηριότητα στο εξωτερικό και πήρε θέση για όλα τα σημαντικά γεγονότα της εποχής όπως την ελληνοτουρκική φιλία, τους σεισμούς, τους βομβαρδισμούς στην Γιουγκοσλαβία, την υπόθεση Οτσαλάν, τον πόλεμο στο Αφγανιστάν και τον πόλεμο στο Ιράκ.

Ο Μίκης Θεοδωράκης το 1974 έθεσε υποψηφιότητα με την Ενωμένη Αριστερά αλλά δεν εξελέγη. Το 1978 διεκδίκησε τη δημαρχία Αθηνών υποστηριζόμενος από το Κ.Κ.Ε. Χωρίς επιτυχία. Το 1981 όμως και το 1985 εκλέχθηκε βουλευτής στην Περιφέρεια Β΄ Πειραιά με το ΚΚΕ. Όταν έγινε η διάσπαση του Κ.Κ.Ε., το 1990 έγινε ανεξάρτητος συνεργαζόμενος βουλευτής με τη Νέα Δημοκρατία και διετέλεσε υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου και Επικράτειας για δύομισι χρόνια. Την 1^η Δεκεμβρίου 2010 ίδρυσε το Κίνημα Ανεξάρτητων Πολιτών «Σπίθα» από το οποίο όμως τον Σεπτέμβριο του 2013 παραιτήθηκε. Το 2015 στήριξε αρχικά την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ αλλά στη συνέχεια της άσκησε έντονη κριτική και στο δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου τάχθηκε υπέρ του ΟΧΙ. Στο συλλαλητήριο για την Μακεδονία στις 4 Φεβρουαρίου του 2018 στην Αθήνα ήταν ένας από τους κύριους ομιλητές και υποστηρικτές της μη ύπαρξης του όρου «Μακεδονία» στο νέο όνομα του κράτους των

Σκοπίων. Για τις θέσεις του πάνω σε αυτό το ζήτημα τον στήριξαν κόμματα της Βουλής όχι όμως και το κυβερνών.

Ο μεγάλος Έλληνας συνθέτης στην μακρόχρονη πορεία του έχει δεχθεί πολλές έντονες κριτικές. Το 1974 κρίθηκε αρνητικά για το δίλημμα «Καραμανλής ή τανκς». Ο ίδιος όμως δήλωσε ότι παρερμηνεύθηκαν τα λόγια του. Οι κομματικές μετακινήσεις του ακόμα στα χρόνια της μεταπολίτευσης σχολιάστηκαν αρνητικά. Κατά την πρόσφατη ελληνική οικονομική κρίση κατηγορήθηκε από δημοσιογράφους, πολιτικούς και αναλυτές για λαϊκισμό και για την πολιτική του στάση όπως αυτή εκφράστηκε στην Κίνηση «Σπίθα». Αξιοσημείωτη είναι και η κριτική που του ασκήθηκε για την ύπαρξη του ονόματός του στη λίστα συνταξιούχων βουλευτών που αιτούνταν καταβολή αναδρομικών μισθών από το Ελληνικό κράτος την περίοδο που η χώρα εφαρμόζεε αυστηρά μέτρα λιτότητας. Επιπλέον, ο Μίκης Θεοδωράκης κατηγορήθηκε για αντισημιτισμό από το 2003 για τις δηλώσεις του στην παρουσίαση του βιβλίου «Πού να βρω την ψυχή μου». Το 2011 σε συνέντευξή του παραδέχθηκε ότι είναι αντισημίτης, αν και αργότερα μίλησε για φραστικό λάθος. Το ίδιο έτος η Αυστριακή Βουλή, λαμβάνοντας υπόψη τα αντισημιτικά σχόλιά του, ματαίωσε την παρουσίαση του έργου του «Μαουτχάουζεν» στην τελετή μνήμης των θυμάτων του Ναζισμού.

Το έργο του σημαντικού συνθέτη Μίκη Θεοδωράκη περιλαμβάνει διάφορα είδη μουσικής. Είναι αυτός που συνέθεσε το συρτάκι «Ζορμπάς», τον πιο αναγνωρίσιμο ελληνικό ρυθμό διεθνώς, βασισμένο σε παραδοσιακή κρητική μουσική. Επιπλέον, στις συνθέσεις του περιέχονται τα εξής είδη έργων: όπερα, συμφωνική μουσική, μουσική δωματίου, ορατόριο, μουσική για μπαλέτα, χορωδιακή μουσική, εκκλησιαστική μουσική, μουσική αρχαίου δράματος, μουσική για θέατρο και κινηματογράφο, έντεχνο και λαϊκό τραγούδι, λαϊκά ορατόρια και μετασυμφωνικά έργα. Τις συνθέσεις του έχουν ερμηνεύσει παγκοσμίως φήμης καλλιτέχνες όπως οι Beatles, η Σίρλεϊ Μπάσει, η Τζόαν Μπαέζ, η Εντίθ Πιάφ κ.α. Ακόμα, έχει γράψει μουσική για τις ταινίες «Φαίδρα» (1962), «Ζορμπάς» (1964), «Ζ» (1969), «Σέρπικο» (1973). Μάλιστα, το 1970 για τη μουσική της ταινίας «Ζ» του απονεμήθηκε το βραβείο BAFTA για πρωτότυπη μουσική. Για το ίδιο βραβείο ήταν υποψήφιος το 1974 για την ταινία «State of Siege» και το 1975 για την ταινία «Σέρπικο». Το 1966 και το 1975 ήταν υποψήφιος για GRAMMY για το μουσικό θέμα των ταινιών «Ζορμπάς» και «Σέρπικο» αντίστοιχα. Το πιο σημαντικό του έργο θεωρείται η μελοποίηση ποιημάτων Ελλήνων και ξένων ποιητών όπως ο Γιάννης Ρίτσος, ο Γεώργιος Σεφέρης, ο Πάμπλο Νερούδα και ο Οδυσσέας Ελύτης. Το 2000 ήταν υποψήφιος για βραβείο Νόμπελ Ειρήνης.

Γνωστά του έργα είναι:

Κύκλους Τραγουδιών: Χαιρετισμοί, Φαίδρα, Λυρικότατα, Σερενάτες, Τα Πικροσάββατα κ.α.

Μουσική για θέατρο: Όμορφη Πόλη, Μαγική Πόλη, Καποδίστριας, Το θεριό του ταύρου, Μάκβεθ κ.α.,

Μουσική για αρχαίο δράμα: Ορέστεια, Εκάβη, Τρωάδες, Αίας, Μήδεια κ.α.,

Μουσική για κινηματογράφο: Ιφιγένεια, Το μπλόκο, Κατάσταση Πολιορκίας κ.α.

Ορατόρια: Επιφάνεια Αβέρωφ, Πνευματικό εμβατήριο, Θεία Λειτουργία κ.α.,

Συμφωνικά έργα και Μουσική Δωματίου: Ελληνική Αποκριά, Σονατίνα για πιάνο, Ραψωδία για τσέλο και ορχήστρα κ.α.,

Μπαλέτα: Οι Εραστές του Τερουέλ, Αντιγόνη, Ζορμπάς, Άξιον Εστί canto general,

Όπερες: Καρυωτάκης (Οι μεταμορφώσεις του Διονύσου), Μήδεια, Ηλέκτρα, Αντιγόνη, Λυσιστράτη.

Τέλος, ο Μίκης Θεοδωράκης έχει γράψει πολλά βιβλία αρκετά από τα οποία έχουν μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες. Κάποια από αυτά είναι: Περί Τέχνης, Ο συμφωνικός Θεοδωράκης, Μονόλογοι στο λυκαυγές, Να μαγευτώ και να μεθύσω κ.α. (<http://www.mikis-crete.gr/bio/chronology/1925-1943>).

ΝΙΚΟΣ ΔΑΔΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 26 Απριλίου του 1994 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο ηθοποιός Νίκος Δαδινόπουλος με τη σύζυγό του Μαίρη Ευαγγέλου. Ο Νίκος Δαδινόπουλος γεννήθηκε στις 7 Οκτωβρίου του 1944 στην Αθήνα. Στα μέσα της δεκαετίας του 1960 άρχισε την καριέρα του λαμβάνοντας μέρος σε ταινίες. Στην συνέχεια έπαιξε σε πολλά σήριαλ της κρατικής και της ιδιωτικής τηλεόρασης. Ιδιαίτερα γνωστός έγινε την δεκαετία του 1970 καθώς συμμετείχε στην σειρά "Λούνα Παρκ". Από το 1979 έως το 2004 ήταν παντρεμένος με την Μαίρη Ευαγγέλου με την οποία απέκτησε έναν γιο. Τα τελευταία χρόνια ζούσε στην Κρήτη συνεργαζόμενος με το τοπικό ΔΗΠΕΘΕ. Πέθανε το 2012 στα Χανιά.

Κάποιες γνωστές ταινίες στις οποίες είχε συμμετάσχει είναι: «Ο χαζομπαμπάς», «Πήρε ο άνεμος τα όνειρα μου», «Αγάπησα μια άγνωστη», «Σε έχω ανάγκη πολύ», «Ο τρομοκράτης», «Ο τελευταίος άντρας», «Το χρέος του μπάτσου».

Κάποιες γνωστές βιντεοταινίες που έπαιξε είναι: «Το κορίτσι του μπάτσου», «Μια τρελή, τρελή ζωντοχήρα», «Όνειρο αγάπης», «Το τελευταίο express» κ.α.

Μια γνωστή τηλεταινία που είχε παίξει είναι: «Κάθε πράγμα στον καιρό του».

Κάποιες γνωστές θεατρικές παραστάσεις στις οποίες πήρε μέρος είναι: «Ιερό Σφαγείο», «Πολύ κακό για το τίποτα», «Καπετάν Μιχάλης», «Ο κουρέας της Σεβίλλης» κ.α.

Τηλεοπτικά θέατρα που συμμετείχε είναι: «Δελησταύρου και υιός», «Ο θάνατος μου η ζωή μου», «Και ο κολιός τον Αύγουστο», «Πρόσεχε την ντουλάπα», «Μου δανείζεις τον άντρα σου» και «Αθάνατοι ξεβράκωτοι και ωραίοι».

Κάποιες γνωστές τηλεοπτικές σειρές στις οποίες έπαιξε είναι: «Ο φόβος», «Ερωτικά της Εδέμ», «Καλημέρα Ζωή», «Για την Άννα», «Η ζωή της άλλης» κ.α.

Δύο εκπομπές που είχε κάνει είναι: «Δώδεκα μήνες τραγούδι» και «Το πορτραίτο της Πέμπτης».

Ένα τηλεπαιχνίδι που παρουσίασε είναι: «Πυραμίδα»

(<https://www.sansimera.gr/biographies/446>).

ΜΑΙΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

Η ηθοποιός Μαίρη Ευαγγέλου γεννήθηκε στην Αθήνα στις 4 Δεκεμβρίου του 1953 και είχε πατέρα τον Αποστόλη Ευαγγέλου και μητέρα την Ανθούλα Νικολοπούλου. Εμφανίστηκε σε μικρή ηλικία σε διάφορες κινηματογραφικές ταινίες έχοντας τον ρόλο του παιδιού. Από το 1974 έως το 1981 έπαιξε κι αυτή στην σειρά "Λούνα Παρκ" του Γιάννη Δαλιανίδη. Κάποιες γνωστές ταινίες που έχει παίξει είναι: «Όταν χτυπά το παρελθόν», «Η Ελληνίδα και ο έρωτας», «Ένα παιδί χωρίς όνομα», «Το θαύμα της Μεγαλόχαρης», «Ζούσα μονάχος χωρίς αγάπη» κ.α.

Οι τρεις βιντεοταινίες στις οποίες έχει συμμετάσχει είναι: «Δύο κορίτσια και οι κότες», «Τρυφερές σχέσεις» και «Εραστής από χαρτόνι».

Οι τρεις τηλεοπτικές σειρές στις οποίες πήρε μέρος είναι: «Οι θησαυροί της Βέρμαχτ», «Λούνα Παρκ» και «Απέναντι Όχθη».

Οι δύο εκπομπές στις οποίες έχει συμμετάσχει είναι: «Το σήριαλ των σήριαλ» και «Μπράβο» (<https://www.imdb.com/name/nm1069066/>).

ANNA ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τον Σεπτέμβριο του 1994 επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους οι ηθοποιοί Άννα Παναγιωτοπούλου και Χρήστος Χατζηπαναγιώτης. Η Άννα Παναγιωτοπούλου είναι Ελληνίδα ηθοποιός. Γεννήθηκε στις 30 Ιουλίου του 1947 στην Κυψέλη. Από τα παιδικά της χρόνια ήθελε να γίνει ηθοποιός αλλά οι γονείς της, που δεν ήθελαν να ασχοληθεί με κάτι τέτοιο, την έστειλαν για σπουδές στην Ελβετία. Όμως αυτή γύρισε κρυφά στην Ελλάδα και έδωσε εξετάσεις στο Εθνικό Θέατρο όπου πρωτοσυνάντησε τον Σταμάτη Φασουλή με τον οποίο ήταν στην ίδια τάξη. Μαζί πρωταγωνίστησαν στην επιτυχία «Και συ χτενίζεσαι» στο Ελεύθερο Θέατρο και ανέβασαν παραστάσεις ποικίλου ρεπερτορίου, από Μπρεχτ μέχρι Χουρμούζη. Είχαν μόνιμη "στέγη" για τα έργα τους στο Άλσος Παγκρατίου. Το 1980, αντί του Ελεύθερου Θεάτρου, που σταμάτησε να λειτουργεί, ίδρυσε με τον Φασουλή την «Ελεύθερη Σκηνή». Εκεί η Παναγιωτοπούλου έπαιζε σε επιθεωρήσεις, γράφοντας σε κάποιες και το σενάριο.

Το 1968 είχε πάρει μέρος στην παράσταση «Άλκηστης» του Ευριπίδη με πρωταγωνίστρια την Ελένη Χατζηαργύρη. Το 1993 έγραψε το σενάριο για την σειρά «Ροζαλία». Επίσης, έγραψε κείμενα για την ραδιοφωνική εκπομπή «Εδώ Λιλιπούπολη», δίνοντας την φωνή της στην Χιονάτη. Έχει τραγουδήσει πολλά τραγούδια για τις θεατρικές παραστάσεις που πρωταγωνιστούσε ενώ στο «Δεύτερο Πρόγραμμα» κάνει τη ραδιοφωνική εκπομπή «Μπα, πήγε κιόλας 12» που μεταδίδεται κάθε Δευτέρα στις 12 το βράδυ. Το 1972 παντρεύτηκε και το 1973 απέκτησε έναν γιο, τον Δημήτρη, ο οποίος της χάρισε εγγόνια. Ζει στον Λυκαβηττό ενώ για μεγάλα χρονικά διαστήματα μένει στην Τήνο.

Κάποιες γνωστές θεατρικές παραστάσεις στις οποίες έχει παίξει είναι: «Το τραμ το τελευταίο», «Αναντάμ Παπαντάμ», «Αλλαγή και Απάνω Τούρλα», «Ραντεβού με την υστερία», «Ψεκάστε Ψηφίστε Τελειώστε», «Ευαίσθητη Ισορροπία», «Η θεία από το Σικάγο», «Χάρολντ και Μόντ», «Annie», «Οι πεταλούδες είναι ελεύθερες» κ.α.

Γνωστές επιθεωρήσεις στις οποίες έχει συμμετάσχει είναι: «Τι είδε ο Γιαπωνέζος» του Λάκη Λαζόπουλου, «Σιχτίρεια» της Δήμητρας Παπαδοπούλου (1988), «Βουλή Καλλιγραφία» της Άννας Παναγιωτοπούλου και του Σταμάτη Φασουλή, «Ελλάς στον φούρνο με πατάτες» της Άννας Παναγιωτοπούλου και του Σταμάτη Φασουλή.

Κινηματογραφικές ταινίες στις οποίες έχει πρωταγωνιστήσει είναι: «Safe Sex», «Το κλάμα βγήκε από τον παράδεισο», «Οξυγόνο», «Φτάσαμεεεε», «Αυστηρώς ακατάλληλο».

Τηλεοπτικές σειρές και ταινίες που έχει παίξει είναι: «Αγρίμια», «Μονάχους-Μονάχους» με την Μίρκα Παπακωνσταντίνου, «Το Κόκκινο Δωμάτιο» (επεισόδιο), «Το σπίτι της οδού Μπενάκη», «Safe Sex TV Stories» («Η γραβάτα») με τους Κώστα Σόμμερ, Κώστα Τριανταφυλλόπουλο, Ελένη Κρίτα, Γιάννη Τσιμιτσέλη κ.α.

(<https://www.imdb.com/name/nm0659128/>).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΤΖΗΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο Έλληνας ηθοποιός Χρήστος Χατζηπαναγιώτης γεννήθηκε στις 19 Απριλίου του 1958 στον Αγιάσο Μυτιλήνης και θεωρεί σπουδαίο το γεγονός ότι μεγάλωσε δίπλα σε ποτάμι παίζοντας με τα χόματα. Το 1982 άρχισε την καριέρα του αλλά έγινε γνωστός στο κοινό την περίοδο 1998-2000 μέσα από την σειρά του ANTI «Εγκλήματα». Εδώ και αρκετά χρόνια,

συγκατοικεί στην Ανθούπολη Περιστερίου με την καλή του φίλη Βίκυ Σταυροπούλου, με την οποία έχει μόνο φιλική σχέση.

Οι τηλεοπτικές σειρές στις οποίες έχει πάρει μέρος είναι: «Οι τρεις χάριτες», «Οι δύο ορφανές», «Δέκα Μικροί Μήτσοι» του Λάκη Λαζόπουλου, «Οι μεν και οι δεν», «Ντόλτσε Βίτα», «Στρίβειν δια του Αρραβάνου» και «Όλα του γάμου δύσκολα». Από το 2006 έως το 2007 έκανε εμφανίσεις σε επεισόδια των σειρών «Γιούγκερμαν», «Κόκκινο Δωμάτιο», «Safe Sex» και «7». Συμμετείχε ακόμα στις σειρές «Προς την ελευθερία», «Το σόι μου μέσα», «Στο καλό γλυκιά μου συμπεθέρα» κ.α.

Η μοναδική τηλεταινία που έχει παίξει είναι ο «Κοχλίας» όπου εμφανίστηκε σε δύο επεισόδια: «Λεωνής» και «Το μόνον της ζωής μου ταξίδιον».

Σε γνωστές εκπομπές που έχει συμμετάσχει είναι: «Πατατούφ»(στον 2^ο κύκλο μόνο), «Στην υγεία μας» (ως καλεσμένος), «Τηλεμαραθώνιος UNICEF» (ως τηλεπαρουσιαστής).

Έχει παίξει σε μια μόνο βιντεοταινία με τίτλο «Αλαλούμια».

Θεατρικές παραστάσεις στις οποίες έχει πρωταγωνιστήσει είναι: «Για όνομα», «Ψύλλοι στα αυτιά», «Ο άνθρωπος της βροχής», «Κωλοβαράτε είναι μεταδοτικό», «Δεν ακούω, δεν βλέπω, δεν μιλάω» (<https://www.ishow.gr/person/919393/christos-chatzipanagiotis>).

4.7.ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 7: 7/11/1994-16/3/2001

Στο Βιβλίο Νο 7 που χρονολογείται από 7 Νοεμβρίου του 1994 έως 16 Μαρτίου του 2001 έχουν καταγραφεί επισκέψεις διάσημων προσωπικοτήτων που έγιναν μεταξύ αυτών των ετών. Αρχικά θα παρουσιάσουμε βιογραφικά στοιχεία του Νίκου Χριστοδουλάκη ο οποίος επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους στις 7 Νοεμβρίου του 1994.

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

Ο Νίκος Χριστοδουλάκης είναι Έλληνας πολιτικός, ηλεκτρολόγος μηχανικός και οικονομολόγος. Γεννήθηκε το 1952 στα Χανιά. Σπούδασε ηλεκτρολόγος μηχανικός στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο το 1975 και πήρε μεταπτυχιακό και διδακτορικό το 1984 στα Οικονομικά από το Κέιμπριτζ. Στα γεγονότα του 1974 ήταν φοιτητής στο Πολυτεχνείο.

Αρχικά δούλεψε σε τεχνικές εταιρείες και έπειτα δίδαξε σε Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΤΕΙ), στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ, στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας, στο London Business School, στο Centre for Economic Policy Research του Λονδίνου, στο Πανεπιστήμιο Καρόλου της Πράγας, στο Ινστιτούτο Tinbergen του Άμστερνταμ και στο Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Μεταξύ άλλων χρημάτισε Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας από το 1993 έως το 1996 και οικονομικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού το 1996. Από το 1996 έως τον Μάρτιο του 2000 ήταν Υφυπουργός Οικονομικών αρμόδιος για τον προϋπολογισμό και την διαχείριση του δημοσίου χρέους. Από το 2000 έως το 2001 διετέλεσε Υπουργός Ανάπτυξης και από το 2001 έως το 2004 Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Από τότε είναι Καθηγητής Οικονομικής Ανάλυσης στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

(https://web.archive.org/web/20101205174206/http://aueb.gr/pages/prosopiko/faculty_gr_short.php?facid=1173).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΠΥΡΟΥ

Στις 16 Ιανουαρίου του 1995 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Παναγιώτης Σπύρου ο οποίος είχε γεννηθεί το 1936 σε ένα χωριό έξω από την Φλώρινα. Σπούδασε Ιατρική στην Θεσσαλονίκη και έκανε μεταπτυχιακό στις ΗΠΑ όπου εκπαιδεύτηκε στη χειρουργική θώρακος. Το 1983 επέστρεψε στην Ελλάδα και αναδείχθηκε ένας από τους καλύτερους καρδιοχειρουργούς. Τότε μάλιστα δημιούργησε στο νοσοκομείο Γ. Παπανικολάου την πρώτη μονάδα μεταμοσχεύσεων καρδιάς στην Ελλάδα. Ενώ λατρεύτηκε για τα θαύματα που έκανε στη χειρουργική, κατακρίθηκε έντονα για τις πολιτικές του απόψεις και τον απότομο χαρακτήρα του.

Ασχολήθηκε με την πολιτική ξεκινώντας από το ΠΑΣΟΚ από το οποίο αποχώρησε στις αρχές του 1990 για να ενταχθεί στο ΔΗΚΚΙ του Δημήτρη Τσοβόλα και το 2000 ήταν υποψήφιος βουλευτής με το κόμμα αυτό. Αργότερα εκλέχτηκε δημοτικός σύμβουλος με την παράταξη του Βασίλη Παπαγεωργόπουλου. Τον Οκτώβριο του 2008 οι φίλοι του οργάνωσαν

στην αίθουσα του Μουσείου Αθλητισμού εκδήλωση για να τιμήσουν τον πρωτοπόρο της καρδιοχειρουργικής στην Ελλάδα.

Εκτός από την ιατρική αγαπούσε τον Άρη Θεσσαλονίκης, τη θάλασσα και την ιστιοπλοΐα.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΑΛΛΑΣ

Στις 22 Φεβρουαρίου του 1996 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Μιχάλης Σάλλας, Έλληνας επιχειρηματίας, μάνατζερ, τραπεζίτης και ακαδημαϊκός. Θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες της ελληνικής οικονομίας. Από το 2005 κατέχει το πλειοψηφικό πακέτο της οινοποιητικής ΣΕΜΕΛΗ Α.Ε. και είναι λάτρης της ΑΕΚ.

Από το 1991 έως το 2006 ήταν πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου Τράπεζας Πειραιώς. Ο Όμιλος αυτός είναι η μητρική εταιρεία ενός μεγάλου χρηματοοικονομικού οργανισμού που έχει θυγατρικές εταιρείες στην Ελλάδα και θυγατρικές τράπεζες στο εξωτερικό όπως στο Λονδίνο, την Φρανκφούρτη, την Κύπρο, την Ρουμανία, την Βουλγαρία, την Σερβία, την Αλβανία και την Ουκρανία. ενώ ο Σάλλας παίζει τους πιο σημαντικούς ρόλους στην ελληνική οικονομία.

Γεννήθηκε στο Ηράκλειο το 1950. Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και συνέχισε τις σπουδές του στην τότε Δυτική Γερμανία. Εκεί απέκτησε, από το Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης, το διδακτορικό του στα Οικονομικά. Στα φοιτητικά του χρόνια στην Αθήνα, ως υποστηρικτής της δημοκρατίας και του Ανδρέα Παπανδρέου, αντιστάθηκε στη Χούντα, συνελήφθη και φυλακίστηκε. Ο Μιχάλης Σάλλας πήρε από τον Ανδρέα Παπανδρέου πρόσκληση για να παραστεί στην εκδήλωση για την Διακήρυξη της 3^{ης} του Σεπτεμβρίου, την Ιδρυτική δηλαδή Διακήρυξη του ΠΑΣΟΚ. Από τότε θεωρούνταν "μάγος" σε χρηματοοικονομικά θέματα παρόλο που ήταν μόλις 24 ετών.

Άρχισε την καριέρα του στη Γερμανία ως ερευνητής στο Ινστιτούτο Διεθνούς Συγκριτικής Στατιστικής στην Χαϊδελβέργη. Επέστρεψε στην Ελλάδα και έγινε καθηγητής Οικονομετρίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Το 1997 όμως, λόγω φόρτου εργασίας, σταμάτησε την ακαδημαϊκή του καριέρα. Από το 1981 έως το 1990 χρημάτισε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εμπορίου, Διοικητής της Ελληνικής Τράπεζας Βιομηχανικής Ανάπτυξης (ΕΤΒΑ), πρόεδρος της επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και πρόεδρος της Επιτροπής Εκσυγχρονισμού Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος.

Το 1991 ο Μιχάλης Σάλλας απέκτησε την Τράπεζα Πειραιώς, ως επικεφαλής μιας ομάδας επιχειρηματιών που περιλάμβανε τον Δασκαλόπουλο, τον Βασιλάκη, τον Φουρλή και αργότερα τον Κωνσταντίνο Αγγελόπουλο. Αυτό συνέβη στα πλαίσια ενός μεγάλου προγράμματος ιδιωτικοποίησης των ελληνικών τραπεζών που άρχισε ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης ως πρωθυπουργός τότε. Η τράπεζα, όταν την ανέλαβε ο Σάλλας, ήταν ζημιογόνος αλλά την έκανε κερδοφόρο με το σωστό μάνατζμεντ. Στα επόμενα χρόνια χαρακτηρίστηκε «σταρ-μάνατζερ» εξαιτίας των πολλών επιτυχημένων εξαγορών και απορροφήσεων που κατάφερε. Συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα η Τράπεζα Πειραιώς έχει απορροφήσει μεταξύ άλλων την Τράπεζα Μακεδονίας - Θράκης, την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης, την Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου, την Ελληνική Τράπεζα, την Τράπεζα Κύπρου, την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος και την Γενική Τράπεζα Ελλάδος. Στις 8 Μαρτίου του 2015, διαδεχόμενος τον Γιώργο Ζανιά, έγινε πρόεδρος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών. Στις 20 Ιουλίου του 2016 αποχώρησε από τη θέση του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Πειραιώς.

Τον Ιούλιο του 2012 το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters δημοσίευσε ότι ο Μιχάλης Σάλλας έδωσε μυστικά δάνεια στην οικογένεια του ύψους 100 εκατομμυρίων ευρώ. Το δημοσίευμα αμφισβητήθηκε από την οικογένεια η οποία με αγωγή ζήτησε 50 εκατομμύρια ευρώ από το πρακτορείο ως αποζημίωση. Η αγωγή όμως απορρίφθηκε από το δικαστήριο για τυπικούς λόγους. Έναν χρόνο αργότερα, η εφημερίδα New York Times δημοσίευσε ότι δανείστηκε η οικογένεια από την Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου 113 εκατομμύρια ευρώ το 2011 για να αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας Πειραιώς. Το δημοσίευμα αυτό όμως διαψεύστηκε από την Τράπεζα Πειραιώς (Γιάννης Βαρουφάκης,2012).

ΑΛΕΚΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ

Στις 6 Νοεμβρίου του 1996 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η Αλέκα Παπαρήγα, Ελληνίδα πολιτικός και Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. από το 1991 έως τον Απρίλιο του 2013. Υπήρξε η πρώτη γυναίκα αρχηγός πολιτικού κόμματος στην Ελλάδα και η πρώτη γυναίκα γενική γραμματέας του Κ.Κ.Ε. Θεωρείται η μακροβιότερη αρχηγός κόμματος μετά την μεταπολίτευση καθώς παρέμεινε στη θέση αυτή για είκοσι δύο χρόνια. Μιλάει αγγλικά και ρωσικά. Έχει γράψει βιβλίο για τη χειραφέτηση και την απελευθέρωση της γυναίκας.

Γεννήθηκε στις 5 Νοεμβρίου του 1945 στην Αθήνα με καταγωγή από την Κεφαλονιά. Γονείς της ήταν ο Νίκος και η Κική Δρόσου οι οποίοι ήταν αντιστασιακοί μαχητές και μέλη του Κ.Κ.Ε. Η Αλέκα Παπαρήγα σπούδασε στο Ιστορικό-Αρχαιολογικό τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Δούλεψε ως υπάλληλος σε επιχειρήσεις και ως εκπαιδευτικός.

Το 1961 συμμετείχε στο Κίνημα Ειρήνης. Ήταν μέλος του γραφείου οργάνωσης της νεολαίας της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς και της τριμερούς γραμματείας του γραφείου σπουδάζουσας της Δημοκρατικής Νεολαίας Λαμπράκη. Το 1968, κατά την διάρκεια της δικτατορίας, οργανώθηκε στο Κ.Κ.Ε. και δραστηριοποιήθηκε στο κίνημα των οικογενειών των πολιτικών κρατουμένων. Συνελήφθη από την Χούντα και κρατήθηκε τέσσερις μήνες.

Από 27 Φεβρουαρίου του 1991 έως 22 Φεβρουαρίου του 2009 εκλεγόταν Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. Από το 1993 μέχρι το 2014 εκλεγόταν με το ΚΚΕ βουλευτής Β΄ Αθηνών. Από τις εκλογές του Ιανουαρίου του 2015 μέχρι σήμερα εκλέγεται με το ψηφοδέλτιο επικράτειας του Κ.Κ.Ε.

Η Αλέκα Παπαρήγα ανέλαβε την ηγεσία του κόμματος στην δυσκολότερη περίοδο για το Κ.Κ.Ε. Το 1989 συγκροτήθηκε ο Ενιαίος Συνασπισμός της Αριστεράς και της Προόδου και διασπάται η Κομμουνιστική Νεολαία Ελλάδας (Κ.Ν.Ε.). Αποχωρούν και διαγράφονται μέλη της Κ.Ν.Ε. και δεκαπέντε μέλη της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε. Το 1991 ακολουθεί δεύτερη διάσπαση από ανανεωτικά στελέχη που ζητούν ριζική ανανέωση. Η Αλέκα Παπαρήγα στο συνέδριο του κόμματος κατάφερε να υπερσχύσει με 48% έναντι των ανανεωτικών. Εξίσου δύσκολη ήταν η κατάσταση και στο εξωτερικό μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης. Το 1999 συνέβαλε στην ίδρυση του Πανεργατικού Αγωνιστικού Μετώπου (Π.Α.ΜΕ). Παρέμεινε πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κ.Κ.Ε. όταν εξελέγη ο Δημήτρης Κουτσούμπας Γενικός Γραμματέας του Κόμματος.

Έχει παντρευτεί τον δημοσιογράφο Θανάση Παπαρήγα, με τον οποίο έχει αποκτήσει μία κόρη, την Βασιλεία και έναν γιο που πέθανε σε ηλικία τριών ετών. Ο σύζυγός της πέθανε σε τροχαίο δυστύχημα στις 11 Οκτωβρίου του 2002 (Ευθυμίου Πέτρος,1999).

ΡΕΝΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

Την 1 Φεβρουαρίου του 1997 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Ρένος Αποστολίδης, Έλληνας συγγραφέας, φιλόλογος και κριτικός της λογοτεχνίας. Γεννήθηκε στις 2 Μαρτίου του 1924 στην Αθήνα. Γονείς του ήταν ο Ηρακλής Ν. Αποστολίδης και η Ελπινίκη Ζαμπέλη. Το 1935 τελείωσε το δημοτικό σχολείο και το 1941 το Βαρβάκειο Γυμνάσιο. Οργάνωσε μάλιστα στις 28 Οκτωβρίου του 1941 μαθητική αποχή. Στις 3 Δεκεμβρίου του 1944 συμμετείχε, με οπαδούς του Ε.Α.Μ., στην απαγορευμένη από την κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου πορεία που σήμανε την έναρξη των Δεκεμβριανών.

Το 1945 σπουδάζει στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών αλλά διακόπτει τις σπουδές του για να υπηρετήσει στον Ελληνικό Στρατό κατά την διάρκεια του Εμφυλίου ως ανθυπολοχαγός του Εθνικού Στρατού. Στη διάρκεια της θητείας του, που κράτησε δύομισι χρόνια, έζησε την καταστροφή και τον θάνατο στον Γράμμο, το Βίτσι, την Ρούμελη και την Πελοπόννησο. Απολύθηκε από τον στρατό, χαρακτηρισμένος ως εθνικόφρονος Β΄ κατηγορίας, και δημοσίευσε ένα αυθεντικό κείμενο για τον Εμφύλιο Πόλεμο με τίτλο «Πυραμίδα 67». Το 1950 ολοκλήρωσε τις σπουδές του και δίδαξε Αρχαία και Νέα Ελληνικά, Ιστορία και Λατινικά σε ιδιωτικά αθηναϊκά γυμνάσια.

Το 1944 έκανε την πρώτη του συγγραφική εμφάνιση δημοσιεύοντας το δοκίμιο «Καιρός του είναι» στο περιοδικό «Γράμματα». Το 1945 εξέδωσε την πρώτη συλλογή δοκιμίων του με τίτλο «Τρεις σταθμοί μιας πορείας». Υπήρξε συντάκτης σε πολλές εφημερίδες και περιοδικά της Αθήνας όπως: «Ελευθερία», «Νίκη», «Εικόνες», «Γνώσεις», «Νεώτερον Λεξικόν Ηλίου», «Ανεξάρτητος Τύπος» κ.α. Επίσης, ήταν κριτικός βιβλίων στα έντυπα: «Γράμματα», «Φοιτητική Φωνή», «Δελτίο του Βιβλίου», «Κύκλος», «Κοχλίας», «Νέα Εστία», «Νέοι Ρυθμοί», «Νέες Εικόνες», «Εθνος», «Εθνικός Κήρυκας», «Εποπτεία» και «Νέα Κοινωνιολογία».

Το 1951 ανέλαβε την αρχισυνταξία και την κριτική στήλη στο περιοδικό «Ο Αιώνας μας». Το 1952 ίδρυσε με τον πατέρα του το περιοδικό «Νέα Ελληνικά». Μέσα από αυτό ο Ρένος Αποστολίδης άσκησε έντονη κριτική εναντίον του "πολιτικού και λογοτεχνικού κατεστημένου" και ιδιαίτερα κατά της "Γενιάς του '30" καταλογίζοντας σε αυτήν «πνευματική και ηθική ανεπάρκεια». Μάλιστα για αυτήν την κριτική ο Μ. Καραγάτσης μήνυσε τον Αποστολίδη και τον πατέρα του για λόγους πνευματικών δικαιωμάτων. Το 1960 για την συλλογή διηγημάτων του «Ιστορίες από τις Νότιες Ακτές» έλαβε το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος.

Το 1966 δημοσιεύει σε συνέχειες στο περιοδικό «Νέα Ελληνικά» αποσπάσματα από το «Ημερολόγιο» του Ιωάννη Μεταξά σχολιάζοντάς τα σαρκαστικά. Το γεγονός αυτό προκάλεσε την αντίδραση της οργάνωσης «Κόμμα 4^{ης} Αυγούστου» ο αρχηγός της οποίας, Κώστας Πλεύρης, επιτέθηκε στον Αποστολίδη αρχικά μέσα από την εφημερίδα της οργάνωσης και έπειτα καταθέτοντας εναντίον του μήνυση. Ο Αποστολίδης στο πρωτόδικο δικαστήριο καταδικάστηκε αλλά στο εφετείο η μήνυση ανακλήθηκε αφού ο ίδιος δήλωσε ότι δεν είχε πρόθεση να θίξει τα στελέχη της οργάνωσης.

Από το 1962 έως το 1964 χρημάτισε συνεργάτης της Γενικής Διεύθυνσης του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας. Στις κοινοβουλευτικές εκλογές του 1963 ήταν υποψήφιος βουλευτής με τον Σπυρίδωνα Μαρκεζίνη και στις δημοτικές εκλογές του 1964 ήταν υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος για τον Δήμο Αθηναίων με την παράταξη του Γεωργίου Πλυτά. Το ίδιο έτος υπήρξε επικεφαλής οργισμένου πλήθους Ακροδεξιών που είχε εισβάλει στη Βουλή με συνθήματα "προδότη Παπανδρέου, Καραμανλή, Παπανδρέου, παπατζή" και είχε ξυλοκοπήσει βουλευτές της Ένωσης Κέντρου. Για αυτή την πράξη συνελήφθη, καταδικάστηκε σε δύομισι χρόνια φυλάκιση και εξέτισε 3 μήνες συνολικά.

Το 1969 ο δικτάτορας Γεώργιος Παπαδόπουλος έδωσε εντολή να δημοσιευθεί υποχρεωτικά σε συνέχειες στον αθηναϊκό τύπο η «Ανθολογία Διηγημάτων» του Ηρακλή

Αποστολίδη με τον όρο να μην λογοκριθεί. Μαζί με αυτήν όμως δημοσιεύτηκαν και κείμενα αντιφρονούντων. Ωστόσο απαγορεύτηκε με παρέμβαση του Γεωργίου Παπαδόπουλου και του Ιωάννη Λαδά η δημοσίευση της νουβέλας του Ρένου Αποστολίδη «Ο Α2» με θέμα τον Εμφύλιο.

Μετά την δικτατορία και έως το 1979 δημοσίευσε αρκετά έργα του και έγραψε κριτικές στο περιοδικό «Τετράμηνα». Αργότερα έδωσε δημόσιες διαλέξεις και έκανε εμφανίσεις στην τηλεόραση για θέματα της ελληνικής γλώσσας, παιδείας και λογοτεχνίας. Σε παρουσιάσεις έργων του ήταν επίτιμος καλεσμένος. Επίσης, ήταν υποστηρικτής του πολυτονικού συστήματος γραφής, της ιστορικής ελληνικής ορθογραφίας και της διδασκαλίας των αρχαίων ελληνικών από το πρωτότυπο στην εκπαίδευση.

Το έργο του ανέρχεται σε 30 βιβλία με διηγήματα, δοκίμια και κριτική. Μετέφρασε και σχολίασε με τους γιους του, Ήρκο και Στάντη, την εξάτομη «Ιστορία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, Διαδόχων και Επιγόνων» του Droysen. Επίσης, μαζί με τους γιους του εξέδωσε την σχολιασμένη έκδοση των «Απάντων» του Κ.Π.Καβάφη.

Στο πεζογραφικό του έργου κύριο χαρακτηριστικό είναι η παρέμβαση του συγγραφέα στη ροή της αφήγησης καθώς και η έκφραση με τρόπο άμεσο τόσο της προσωπικής του άποψης όσο και της οπτικής του μύθου. Η θεματολογία των έργων του καλύπτει την περίοδο της γερμανικής κατοχής και του ελληνικού εμφυλίου πολέμου προκειμένου να αποδείξει τις αρνητικές συνέπειες αυτών μέσα από τους ήρωές του. Στα μεταγενέστερα έργα του ασχολείται με την σύγχρονη πραγματικότητα η οποία, κατά την άποψή του, έχει επηρεαστεί πολιτικά και κοινωνικά από τον Εμφύλιο πόλεμο. Η έντονη κριτική του για τον Νίκο Καζαντζάκη, που τον αποκάλεσε "ατάλαντο", προκάλεσε μεγάλες αντιδράσεις. Το αρχείο του με δημοσιεύματα, επιστολές και ανέκδοτα κείμενα ξεπερνάει τις 40.000 σελίδες. Έργα του μεταφράστηκαν στα ολλανδικά, γερμανικά, γαλλικά και ιταλικά.

Κάποια γνωστά του έργα είναι: «Τα φτερά του πελαργού», «Το κριτήριο», «Βορά στο Θηρίο», «Καμένα φτερά», «Στον κυνηγημένο καιρό», «Ουλάν Μπατόρ», «Το μαύρο καράβι» κ.α.

Ανθολογίες του είναι: «Ανθολογία της Νεοελληνικής Γραμματείας», Ποίηση, 3 Τόμοι, Δίηγημα, 4 Τόμοι.

Πέθανε στις 10 Μαρτίου του 2004 από οξύ εγκεφαλικό επεισόδιο. Η ταφή του έγινε χωρίς θρησκευτική τελετή, αφού ήταν αγνωστικιστής (Who's Who 1979 σ.46).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Στις 23 Φεβρουαρίου του 1997 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Κωνσταντίνος Α. Καραμανλής, Έλληνας πολιτικός και πρωθυπουργός της Ελλάδας την περίοδο 2004-2009. Ήταν ανιψιός του Κωνσταντίνου Καραμανλή του πρεσβύτερου, πρώην Πρωθυπουργού και Προέδρου Δημοκρατίας. Γεννήθηκε 14 Σεπτεμβρίου του 1956. Οι γονείς του ήταν ο Αλέκος Καραμανλής και η Αλίκη Γεωργούλη. Έχει έναν μεγαλύτερο αδερφό, τον Γιώργο. Παντρεύτηκε την Νατάσα Παζαίτη και το 2003 απέκτησαν δίδυμα παιδιά, τον Αλέξανδρο και την Αλίκη. Το 1974 αποφοίτησε από το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αθηνών. Σπούδασε έπειτα στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και απέκτησε μεταπτυχιακό και διδακτορικό δίπλωμα από το τμήμα Νομικής και Διπλωματίας του Πανεπιστημίου Tufts. Σπούδασε επίσης Πολιτικές Επιστήμες, Διεθνείς Σχέσεις και Ιστορία της Διπλωματίας. Από το 1987 έως το 1989 δικηγόρουσε και συνεργάστηκε με το περιοδικό «Οικονομικός Ταχυδρόμος». Έγραψε το βιβλίο «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και οι Εξωτερικές Σχέσεις της Ελλάδας 1928-1932» και προλόγισε ιστορικά άρθρα και εκδόσεις. Είναι μέλος της Εταιρείας

Μακεδονικών Σπουδών και ισόβιο μέλος - σύμβουλος του Ιδρύματος «Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής».

Από τα φοιτητικά του χρόνια ήταν μέλος την νεολαίας της Νέας Δημοκρατίας (ΟΝΝΕΔ) και συγκεκριμένα υπεύθυνος για οργανωτικά και ιδεολογικά θέματα τις περιόδους 1974-1979 και 1984-1989. Εξελέγη πολλές φορές με την παράταξη της ΔΑΠ-ΝΔΦΚ στα φοιτητικά συνδικαλιστικά όργανα.

Τον Ιούνιο του 1989 εκλέχτηκε βουλευτής με τη Νέα Δημοκρατία στην Α΄ Εκλογική Περιφέρεια Θεσσαλονίκης και το 2004 στον Νομό Λάρισας. Το 1989 επίσης διετέλεσε γραμματέας Πολιτικού Σχεδιασμού της Νέας Δημοκρατίας. Το 1995 εξελέγη μέλος της Κεντρικής Επιτροπής της Νέας Δημοκρατίας ενώ στις 21 Μαρτίου του 1997 εξελέγη πρόεδρος του κόμματος διαδεχόμενος τον Μιλτιάδη Έβερτ. Από τον Μάρτιο του 1997 έως τον Μάρτιο του 2004 χρημάτισε Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Στις εκλογές του 2000 έχασε οριακά από τον Κώστα Σημίτη, πρόεδρο του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Στις βουλευτικές εκλογές της 7^{ης} Μαρτίου του 2004 ως πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας νίκησε με ποσοστό 45,36% κερδίζοντας 164 έδρες. Έτσι, στις 10 Μαρτίου ορκίστηκε πρωθυπουργός και υπουργός πολιτισμού. Στον ανασχηματισμό όμως στις 14 Φεβρουαρίου του 2006 παραιτήθηκε από Υπουργός Πολιτισμού. Στις 16 Σεπτεμβρίου του 2007 γίνονται οι πρόωρες εκλογές που προκήρυξε επικαλούμενος ως εθνικό θέμα τις μεταρρυθμίσεις στην παιδεία, την οικονομία και τον προϋπολογισμό του 2008. Κέρδισε τις εκλογές με ποσοστό 41,8% εξασφαλίζοντας 152 έδρες στη Βουλή. Δύο χρόνια αργότερα, το 2009, προκήρυξε πάλι πρόωρες εκλογές επικαλούμενος προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και την άρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ να συνεργαστεί στην εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας. Στις εκλογές της 4^{ης} Οκτωβρίου του 2009 νίκησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ και την ίδια βραδιά ο Κωνσταντίνος Καραμανλής παραιτείται από Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και δρομολογεί τις διαδικασίες για εκλογή νέου Προέδρου του κόμματος. Αργότερα, στις βουλευτικές εκλογές του Μαΐου του 2012 εκλέχτηκε βουλευτής στην εκλογική περιφέρεια της Α΄ Θεσσαλονίκης καθώς και στις βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου του 2012, του Ιανουαρίου του 2015 και του Σεπτεμβρίου του 2015.

Κατά την πρωθυπουργία του ολοκληρώθηκε ο κύκλος διαπραγματεύσεων, μνημονίων και συμφωνιών για να αρχίσει να κατασκευάζεται ο αγωγός αργού πετρελαίου που θα συνέδεε το λιμάνι Μπουργκάς της Βουλγαρίας με αυτό της Αλεξανδρούπολης της Ελλάδας. Για την υλοποίηση του έργου αυτού προηγήθηκε η υπογραφή του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ Ρωσίας-Βουλγαρίας-Ελλάδας τον Απρίλιο του 2005, ακολούθησε η συνάντηση κορυφής των τριών ηγετών τον Σεπτέμβριο του 2005 και η μονογραφή του κειμένου Διακρατικής Συμφωνίας το 2007. Ωστόσο, στις 11 Ιουνίου του 2010 η Βουλγαρία ανακοίνωσε το πάγωμα του σχεδίου υπό τον φόβο περιβαλλοντικών μολύνσεων στο λιμάνι του Μπουργκάς. Παρόλο που τον Νοέμβριο του 2011 το Υπουργείο Περιβάλλοντος της Βουλγαρίας ενέκρινε την περιβαλλοντική μελέτη, τον Δεκέμβριο του 2011 η υλοποίηση του έργου εγκαταλείφθηκε.

Όταν ήταν πρωθυπουργός ο Κώστας Καραμανλής κλήθηκε να αντιμετωπίσει το ζήτημα του ονόματος της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (Π.Γ.Δ.Μ.). Τον Νοέμβριο του 2004 οι ΗΠΑ αναγνώρισαν για το κράτος αυτό την συνταγματική ονομασία «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Τον Απρίλιο του 2005 ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών Πέτρος Μολυβιάτης πρότεινε στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) και στις Η.Π.Α την επίλυση του ονόματος της Π.Γ.Δ.Μ. και την αποδοχή της ένταξής της στην Ε.Ε. με υιοθέτηση διπλής ονομασίας «Δημοκρατία Μακεδονίας-Σκόπια» χωρίς αλλαγή του συντάγματος της Π.Γ.Δ.Μ. που κατοχύρωνε το όνομα «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Το 2007 η ελληνική κυβέρνηση ήταν διατεθειμένη να ξεκινήσει συζητήσεις για την επίλυση του ζητήματος της ονομασίας. Όμως, η προκλητική στάση του Προέδρου της Π.Γ.Δ.Μ. Γκρούεφσκι με την μετονομασία του αεροδρομίου της χώρας και την ανέγερση αγαλμάτων Ελλήνων ηρώων, οδήγησε την τότε Υπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας Ντόρα Μπακογιάννη να δηλώσει στον

Αμερικανό Πρέσβη την πρόθεσή της για αναβολή της ένταξης των Σκοπίων στο NATO το 2009 θέμα στο οποίο ο Πρέσβης διαφώνησε.

Πριν τις βουλευτικές εκλογές του 2007 ο Καραμανλής δήλωσε ότι θα έθετε ΒΕΤΟ στην είσοδο των Σκοπίων στο NATO αν δεν είχε επιλυθεί προηγουμένως το ζήτημα της ονομασίας. Μετά τις εκλογές η Υπουργός Εξωτερικών δήλωσε την πρόθεση της κυβέρνησης για αποδοχή σύνθετης ονομασίας. Τον Ιανουάριο του 2008 ο Καραμανλής δήλωσε στις Η.Π.Α. την πρόθεσή του για αποδοχή μιας σύνθετης ονομασίας με δεύτερο συνθετικό τη λέξη «Μακεδονία» ή την υιοθέτηση διπλής ονομασίας με την προϋπόθεση ότι η σύνθετη θα χρησιμοποιούνταν από όλα τα κράτη. Τον Μάρτιο του 2008 η Ελληνίδα Υπουργός Εξωτερικών τόνισε στον Αμερικανό Πρέσβη την ανάγκη εύρεσης οριστικής σύνθετης ονομασίας με πρώτο συνθετικό τις λέξεις «Άνω» ή «Νέα» που θα ίσχυε έναντι όλων των κρατών. Αυτή την θέση της Κυβέρνησης Καραμανλή υποστήριξαν στην Βουλή όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα εκτός από το ΛΑ.Ο.Σ.

Τον Απρίλιο του 2008 γινόταν στο Βουκουρέστι της Ρουμανίας η μεγαλύτερη στην ιστορία της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας Σύνοδος Κορυφής του NATO. Μεταξύ άλλων συζητήθηκε και το θέμα της ένταξης των Σκοπίων στη Συμμαχία. Τότε ο Κώστας Καραμανλής παρά τις πιέσεις των Η.Π.Α, ξεκαθάρισε ότι η Ελλάδα δε δέχεται την ένταξη της Π.Γ.Δ.Μ στο NATO αν δε βρεθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση στο ζήτημα του ονόματος. Επίσης, τόνισε ότι η όποια λύση βρεθεί θα πρέπει να είναι μόνιμη και να εγκριθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Αυτή τη θέση στήριξαν η Ιταλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Γερμανία και η Γαλλία. Εναντιώθηκαν όμως οι Η.Π.Α, η Τουρκία, η Σλοβενία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Λιθουανία και οι υπόλοιπες χώρες κράτησαν ουδέτερη στάση.

Τον Ιανουάριο του 2009 ο Διευθυντής της Ελληνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.) Ιωάννης Κοραντής, έστειλε στον Πρωθυπουργό Κώστα Καραμανλή και στον Υπουργό Εσωτερικών Προκόπη Παυλόπουλο ενημερωτικό δελτίο προερχόμενο από ανώνυμο Ρώσο αξιωματούχο και ανέφερε πληροφορίες της Ρωσικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (F.S.B.). Σύμφωνα με αυτό μια νέα γενιά τρομοκρατών είχε σχέδιο δολοφονίας του Κώστα Καραμανλή και κάποιων συνεργατών του με σκοπό την αλλαγή της ενεργειακής πολιτικής και την ακύρωση της δημιουργίας του αγωγού South-Stream. Ένα μήνα μετά, δεύτερο ενημερωτικό δελτίο ανέφερε ότι το σχέδιο δολοφονίας του Κ. Καραμανλή καταστρώθηκε από ξένες μυστικές υπηρεσίες και τέθηκε σε εφαρμογή από Έλληνες συνεργάτες τους. Επίσης, αναφέρει ότι μια δεκαενιαμελής ομάδα αντιπαρακολούθησης της F.S.B. βρίσκεται στην Ελλάδα από τον Μάρτιο του 2008 προκειμένου να εντοπίσει απόπειρα τηλεφωνικής υποκλοπής συνομιλιών των Καραμανλή – Πούτιν – Παρβάνοφ. Αυτή η ομάδα μάλιστα συνεπλάκη με κάποιους από τους εκτελεστές του σχεδίου δολοφονίας τον Απρίλιο του 2008 κατά την διαδρομή της πομπής του Καραμανλή προς το σπίτι του. Σύμφωνα με το απόρρητο ενημερωτικό δελτίο, το σχέδιο δολοφονίας του Καραμανλή ήταν μέρος ενός σχεδίου αποσταθεροποίησης με την ονομασία «Πυθία 1», που περιλάμβανε τέσσερα κύρια σημεία: πολιτική αποσταθεροποίηση (υπόθεση Μονής Βατοπεδίου), επιχειρηματική αποσταθεροποίηση (υποβάθμιση ελληνικής οικονομίας), κοινωνική αποσταθεροποίηση (κοινωνική αναταραχή και τρομοκρατικές ενέργειες) και προβλήματα στην εξωτερική πολιτική. Η Ε.Υ.Π. δεν μπόρεσε να ελέγξει την αξιοπιστία αυτών των πληροφοριών και δεν απέκλεισε την πιθανότητα σκόπιμης παραπληροφόρησης διότι αφενός η πηγή πληροφόρησης ήταν επισφαλής και αναξιόπιστη και αφετέρου η φρουρά του Καραμανλή δεν είχε αντιληφθεί κανένα συμβάν. Τον Μάρτιο του 2009 τρίτο ενημερωτικό δελτίο της Ε.Υ.Π. ενημερώνει τον Πρωθυπουργό ότι από έρευνα της Ε.Υ.Π. δεν προέκυψε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει την αλήθεια των προηγούμενων πληροφοριών και εκτίμησή της είναι ότι επιχειρήθηκε παραπληροφόρηση των κρατικών αρχών της χώρας με στόχο την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων σκοπιμοτήτων.

Τον Ιούνιο του 2011 δημοσιεύτηκαν σε περιοδικό τα δύο πρώτα έγγραφα της Ε.Υ.Π. και ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Ν. Ορνεράκης ξεκίνησε έρευνα που κατέληξε τον Μάρτιο του 2012 σε άσκηση, από τον Εισαγγελέα Εφετών Ιωάννη Σακελάκο, ποινικής δίωξης κατά αγνώστων με την κατηγορία των προπαρασκευαστικών πράξεων εσχάτης προδοσίας, της διατάραξης της ομαλής λειτουργίας του πολιτεύματος και την αποστέρηση του πρωθυπουργού από την άσκηση της εξουσίας που του παρέχει το Σύνταγμα. Η δίκη ορίστηκε για τις 19 Απριλίου του 2019 αλλά διακόπηκε. Ο Καραμανλής αποφάσισε να παραστεί ως πολιτικός ενάγων.

Κατά την πρωθυπουργική θητεία του Κώστα Καραμανλή κατασκευάστηκαν πολλά δημόσια έργα, όπως η ολοκλήρωση της Εγνατίας Οδού το 2009, η επέκταση του δικτύου Μετρό της Αθήνας προς Αιγάλεω και η κατασκευή άλλων ενδιάμεσων σταθμών, η έναρξη των έργων κατασκευής του Μετρό Θεσσαλονίκης το 2006, η επέκταση του τραμ της Αθήνας νότια μετατοπίζοντας τον τερματικό σταθμό στη Βούλα και η έναρξη της επέκτασης προς τον Πειραιά, η κατασκευή και τα εγκαίνια του νέου μουσείου της Ακρόπολης, η ανακατασκευή της Εθνικής Οδού Αθήνας-Θεσσαλονίκης στο πέταλο του Μαλιακού Κόλπου κ.α. Επίσης, στην ίδια περίοδο πραγματοποιήθηκε η επιτυχής διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004.

Διάφορες υποθέσεις που απασχόλησαν την δικαιοσύνη λόγω της εμπλοκής στενών συνεργατών του Καραμανλή έφθειραν την δημόσια εικόνα της κυβέρνησης και του ίδιου παρόλο που σε μερικές δεν εμπλέχτηκε. Τέτοιες υποθέσεις ήταν: η υπόθεση της Μονής Βατοπεδίου, η υπόθεση των δομημένων ομολόγων, η υπόθεση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Πολιτισμού Χρήστου Ζαχόπουλου, ο θάνατος του διοικητή του ΙΚΑ Ι. Βαρθολομαίου, η απαγωγή Πακιστανών το καλοκαίρι του 2005, και η υπόθεση των υποκλοπών που θύμα ήταν και ο ίδιος ο πρωθυπουργός. Επίσης, κατά την περίοδο της πρωθυπουργίας του δέχθηκε έντονη κριτική για τις μεγάλες πυρκαγιές του 2007 και του 2009 για τις οποίες, λίγα χρόνια αργότερα, αποκαλύφθηκε εμπλοκή παρακρατικών ομάδων στους εμπρησμούς με σκοπό την αποσταθεροποίηση της χώρας. Εκτός αυτών, έντονες αντιδράσεις και επεισόδια προκλήθηκαν μετά τη δολοφονία του Αλέξη Γρηγορόπουλου τον Δεκέμβριο του 2008 στα Εξάρχεια από ειδικό φρουρό. Αυτά τα γεγονότα μάλιστα θεωρήθηκαν μέρος των προπαρασκευαστικών ενεργειών του σχεδίου «Πυθία 1». Στις 8 Μαΐου του 2009 με Προεδρικό Διάταγμα έληξαν αιφνιδιαστικά οι εργασίες της Β΄ Συνόδου της ΙΒ΄ Βουλευτικής Περιόδου, τριάντα ημέρες πριν τις Ευρωεκλογές του 2009. Τότε τα κόμματα της Αντιπολίτευσης άσκησαν έντονη κριτική στον Καραμανλή υποστηρίζοντας ότι με το κλείσιμο της Βουλής προσπάθησε να συγκαλύψει εκκρεμείς υποθέσεις της κυβέρνησής του που παραγράφονταν με την παύση εργασιών της Βουλής. Τέλος δέχθηκε κριτική από τον πρώην Υφυπουργό Οικονομικών του Πέτρο Δούκα που δήλωσε ότι ο Καραμανλής γνώριζε την άσχημη οικονομική κατάσταση της χώρας αλλά δεν πήρε μέτρα με αποτέλεσμα την υπαγωγή της χώρας στα μνημόνια από τις επόμενες κυβερνήσεις (Ιωάννα Μάνδρου, 2019).

ΒΑΣΟΣ ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ

Στις 31 Μαΐου του 1997 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Βάσος Λυσσαρίδης, Κύπριος πολιτικός. Ήταν σημαντικό πρόσωπο της πολιτικής ζωής της Κύπρου καθώς υπήρξε μέλος της Εθνικής Οργάνωσης Κυπρίων Αγωνιστών (Ε.Ο.Κ.Α.), βουλευτής από το 1960, ιδρυτής και πρόεδρος της Ενιαίας Δημοκρατικής Ένωσης Κέντρου, και από το 1985-1991 πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Κύπρου ενώ ήταν για χρόνια προσωπικός γιατρός του Αρχιεπισκόπου Μακάριου.

Γεννήθηκε στα Πάνω Λεύκαρα Κύπρου στις 13 Μαΐου του 1920. Τελείωσε το Παγκύπριο Γυμνάσιο και αποφοίτησε από την Ιατρική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Είναι παντρεμένος με την Βαρβάρα Κόρνγουολ. Ως φοιτητής Ιατρικής δραστηριοποιήθηκε υπέρ της ένωσης Ελλάδας και Κύπρου και συμμετείχε ενεργά κατά την διάρκεια του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της Κύπρου στην Ε.Ο.Κ.Α.. Μάλιστα, για να προσελκύσει στελέχη της Κυπριακής Αριστεράς στον αγώνα, έπεισε τον Γεώργιο Γρίβα να δημιουργήσει μέσα στους κόλπους της Ε.Ο.Κ.Α. την «Οργάνωση Αριστερών Πατριωτών».

Το 1959 συμμετείχε στο συνέδριο του Λονδίνου για την ίδρυση ανεξάρτητου Κυπριακού κράτους. Εκεί διαφώνησε με τις προτεινόμενες λύσεις κρίνοντας έντονα τον Έλληνα Υπουργό Εξωτερικών Ευάγγελο Αβέρωφ καθώς θεωρούσε ότι η Κύπρος αδικούνταν χάρη των νατοϊκών και τουρκικών συμφερόντων.

Εκλέχθηκε βουλευτής για πρώτη φορά στις εκλογές του 1960 με το Πατριωτικό Μέτωπο θέση. Από το 1969 έως το 2001 ήταν πρόεδρος και βουλευτής του πρώτου σοσιαλιστικού κόμματος της Κύπρου, της Ενιαίας Δημοκρατικής Ένωσης Κέντρου (Ε.Δ.Ε.Κ.) ενώ έπειτα έγινε επίτιμος πρόεδρος αυτού. Από 30 Δεκεμβρίου του 1985 έως 30 Μαΐου του 1991 διετέλεσε πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου. Στην διάρκεια της Χούντας συνδέθηκε με το Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Κίνημα (Π.Α.Κ.) του Ανδρέα Παπανδρέου, και έκτοτε στενού του φίλου. Αυτός ήταν μάλιστα που διαμεσολάβησε για να βοηθήσουν το Π.Α.Κ. οι Παλαιστίνιοι και οι Άραβες με χρήματα, όπλα και εκπαίδευση. Το 1964 ο Λυσσαρίδης μαζί με τον Τάσσο Παπαδόπουλο έφεραν σε επαφή τον Ανδρέα Παπανδρέου και τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο με αποτέλεσμα την ανάπτυξη φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο ανδρών.

Στις 30 Αυγούστου του 1974 έγινε απόπειρα δολοφονίας του Λυσσαρίδη στην οποία σκοτώθηκε τελικά ο Δώρος Λοΐζος, αρχηγός της νεολαίας της Ε.Δ.Ε.Κ. Στον επικήδειο λόγο ο Λυσσαρίδης ζήτησε να αποκατασταθεί άμεσα η δημοκρατία, να επιστρέψει ο Μακάριος και να αφοπλιστούν τα ένοπλα μέλη της Ε.Ο.Κ.Α Β' χαρακτηρίζοντάς τα δολοφόνους του Δώρου Λοΐζου. Γενικότερα ο Λυσσαρίδης ήρθε σε σύγκρουση με το ΑΚΕΛ και το ΔΗΣΥ, αφού υποστήριξε την «Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία» για το Κυπριακό Ζήτημα, και ήταν ο πρώτος που το 2004 απέρριψε το Σχέδιο Ανάν (Στυλιανού Μαρία,2010).

4.8 ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΝΟ 8: 1/4/2001-18/9/2008

Στο βιβλίο επισκεπτών Νο 8 που χρονολογείται από 1/4/2001 έως 18/9/2008 καταγράφονται επισκέψεις διάσημων προσωπικοτήτων που έγιναν μεταξύ αυτών των ετών. Στην συνέχεια παρατίθενται βιογραφικά στοιχεία των Ζωρζ Σαρρή, Βάσω Ψαράκη και Φίλιππου Μανδηλαρά, που επισκέφθηκαν την Αχάια Κλάους την 1/4/2001.

ΖΩΡΖ ΣΑΡΡΗ

Η Ζωρζ Σαρρή ήταν Ελληνίδα ηθοποιός και συγγραφέας παιδικής και νεανικής κυρίως λογοτεχνίας. Γεννήθηκε στις 23 Μαΐου του 1925 στην Αθήνα. Η μητέρα της ήταν από την Σενεγάλη και ο πατέρας της από το Αϊβαλί. Τέλειωσε το δημοτικό και το γυμνάσιο στην Ελλάδα. Ωστόσο, πριν τελειώσει τις σχολικές της σπουδές άρχισε ο πόλεμος του 1940 στη διάρκεια του οποίου συμμετείχε στην Αντίσταση και στην Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων (Ε.Π.Ο.Ν.).

Άρχισε από μικρή ηλικία να ασχολείται με το θέατρο έχοντας δάσκαλο τον Βασίλη Ρώτα. Αφού τελείωσε το σχολείο, αρχίζει να παρακολουθεί μαθήματα υποκριτικής στην Δραματική Σχολή του Δημήτρη Ροντήρη. Οι εμπειρίες που έζησε εκείνα τα χρόνια αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης ορισμένων βιβλίων της και συνέβαλαν σημαντικά στην πορεία της ως ηθοποιός του κινηματογράφου και της τηλεόρασης.

Στη διάρκεια των Δεκεμβριανών, η Ζωρζ Σαρρή τραυματίστηκε από οβίδα στο χέρι και στο πόδι και νοσηλεύτηκε στο νοσοκομείο «Αγία Όλγα». Το 1947 φεύγει εξόριστη στο Παρίσι όπου δούλεψε σε διάφορες εργασίες ενώ ταυτόχρονα σπούδασε στην σχολή υποκριτικής του Σαρλ Ντιλέν. Εκεί γνώρισε σημαντικούς ανθρώπους όπως τον Κώστα Αξελό, την Μελίνα Μερκούρη, τον Άδωνι Κύρου και τον Αιγύπτιο χειρουργό Μαρσέλ Καρακώστα με το οποίο παντρεύτηκε και απέκτησαν δύο παιδιά.

Το 1962 επέστρεψε στην Ελλάδα και άρχισε να κάνει εμφανίσεις στο θέατρο και τον κινηματογράφο δίπλα σε γνωστούς ηθοποιούς. Αυτή η δραστηριότητά της όμως σταμάτησε στα χρόνια της δικτατορίας οπότε και άρχισε να γράφει το πρώτο της μυθιστόρημα που εκδόθηκε το 1969 και αργότερα μεταφέρθηκε στην τηλεόραση. Έτσι ξεκίνησε η συγγραφική της πορεία στη διάρκεια της οποίας, δηλαδή από το 1969 μέχρι να πεθάνει, έγραψε είκοσι μυθιστορήματα, μία νουβέλες, τέσσερα θεατρικά παιδικά έργα, εννιά βιβλία για μικρά παιδιά ενώ μετέφρασε από τα γαλλικά δεκατέσσερα μυθιστορήματα. Εκτός από τη συγγραφή βιβλίων παιδικής λογοτεχνίας έκανε ομιλίες και επισκεπτόταν σχολεία σε όλη την Ελλάδα. Ακόμα σε άρθρα της και σε λογοτεχνικές συζητήσεις ασχολήθηκε με θέματα που αφορούσαν την παιδική λογοτεχνία, τα κόμικς και την θέση της γυναίκας. Χαρακτηριστικό σχετικά με τη θεματολογία των βιβλίων της είναι το γεγονός ότι κάθε βιβλίο αφορά ένα διαφορετικό μέρος της ζωής της. Η φίλια της, για παράδειγμα, με την Άλκη Ζέη οδήγησε στην από κοινού συγγραφή του βιβλίου Ε.Π..

Όλα τα βιβλία της έχουν επανεκδοθεί και μερικά από αυτά έχουν βραβευτεί. Για το μυθιστόρημα «Νινέτ» βραβεύτηκε το 1994 με το Βραβείο Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου, το 1995 και το 1999 βραβεύτηκε από τον Κύκλο Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, το 1988 προτάθηκε για το βραβείο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Ως ηθοποιός το 1960 βραβεύτηκε στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης με το Βραβείο Β΄ Γυναικείου Ρόλου. Ήταν επίτιμο μέλος της Εταιρείας Ελλήνων Συγγραφέων από το 1972 μέχρι να πεθάνει στις 9 Ιουνίου του 2012 σε ηλικία 87 ετών. Η ταφή της έγινε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών.

Η Ζωρζ Σαρρή είναι πολυγραφότατη και πολυδιάστατη. Χαρακτηριστικά της συγγραφής της είναι τα εξής: η έμφαση στους ανθρώπινους ήρωες που ζουν και αντιμετωπίζουν τα καθημερινά προβλήματα της ζωής, το απλό ύφος της, η απομάκρυνση από απλές και κλασικές αφηγηματικές τεχνικές, η άμεση και μη διδακτική προσέγγιση και παρουσίαση του παιδιού μέσα από τα έργα της, η σφαιρική της άποψη για το σύγχρονο παιδί, ο βιωματικός χαρακτήρας με τον οποίο αναπλάθει συμβάντα διαφορετικών εποχών και καταστάσεων παρουσιάζοντας τα με ζωντάνια, ρεαλισμό, πειστικότητα και εμπλουτίζοντάς τα με δημιουργική φαντασία και μυθοπλαστικά στοιχεία.

Η Ζωρζ Σαρρή εισήγαγε στα παιδικά της βιβλία ιστορικά και πολιτικά γεγονότα, τα οποία κανείς δεν είχε αναφέρει ως τότε, χρησιμοποιώντας τα δικά της βιώματα. Αυτή η «στροφή» της δέχθηκε τόσο θετικές όσο και αρνητικές κριτικές. Για το μυθιστόρημα «Νινέτ» ειπώθηκε ότι είναι ένα επίτευγμα αφηγηματικής τέχνης και μυθοπλαστικής ευρηματικότητας.

Πολλά από τα έργα της ανήκουν στο κοινωνικό-ρεαλιστικό μυθιστόρημα. Ένα από αυτά, το «Κρίμα και Άδικο» του 1990, πραγματοποιεί ουσιαστική στροφή εμπνεόμενη από τους ανθρώπους του μόχθου, της αγωνίας, της φτώχειας, της ανάγκης, της ελπίδας, το ζωντανό και ζεστό κύτταρο του λαού μας. Σε αυτό αγγίζει το θέμα της μετανάστευσης αντλώντας στοιχεία από τη ζωή του χωριού. Έπειτα, το βιβλίο της «Ζουμ» του 1994, είναι πρωτότυπο μυθιστόρημα με περίπλοκη αφηγηματική τεχνική και στοιχεία από την τέχνη του κινηματογράφου. Το «Ε.Π.» πάλι είναι ένα αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα που αναλύει τη φιλία της με την Άλκη Ζέη.

Κάποια γνωστά μυθιστορήματα της είναι: Το ψέμα, Οι νικητές, Κλειστά χαρτιά, Τότε, Γράμμα από την Οδησό, Το προτελευταίο σκαλοπάτι, Ο χορός της ζωής, Σοφία, Ο Κύριος μου, Ο πόλεμος, Η Μαρία και το αδέσποτο κ.α.

Δύο ηθογραφικά μυθιστορήματα: Τα στενά παπούτσια και το Παραράδιασμα.

Παιδικά έργα είναι: Το γαϊτανάκι, Η σοφή μας η δασκάλα, Ο Αρλεκίνος, Το κουμπί και μια βελόνα κ.α.

Μία νουβέλα της είναι: Η αντιπαροχή.

Θεατρικό της έργο είναι: Το τρακ,

Γνωστές μεταφράσεις της είναι: Το μάθημα, Ο καινούργιος νοικιάρης, Ρινόκερος, Ο βασιλιάς πεθαίνει του Ευγένιου Ιονέσκου, Για μια ηθική αμφισημία, Για μια ηθική της αμφισβήτησης, Η κουρασμένη γυναίκα, Οι ωραίες εικόνες, Πύρρος και Κυνέας του Σιμόν Ντε Μπεβουάρ κ.α.

Ταινίες που είχε παίξει είναι: Έγκλημα στα παρασκήνια, Προδοσία, Φεύγω με πίκρα στα ξένα, Η φωνή μιας αθώας, Οι προστάτες, Γενέθλια πόλη κ.α. (Βίτω Αγγελουπούλου, 1980).

ΒΑΣΩ ΨΑΡΑΚΗ

Η Βάσω Ψαράκη γεννήθηκε το 1945 στην Αθήνα. Σπούδασε στο Ελεύθερο Σπουδαστήριο Καλών Τεχνών Βακαλό και ασχολήθηκε με τις γραφικές τέχνες. Από το 1978 ασχολήθηκε στην εικονογράφηση παιδικών βιβλίων. Έχει κάνει τρεις ατομικές εκθέσεις σε Αθήνα, Πάτρα, Χανιά και Λευκωσία ενώ έχει συμμετάσχει και σε ομαδικές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όπως στη Γερμανία, στην Ιταλία, στην Ισπανία, στη Γαλλία, στην Τσεχοσλοβακία, στη Γιουγκοσλαβία, στην Ιαπωνία, στο Ιράν, στην Πορτογαλία, στο Βέλγιο, στην Ελβετία, στην Αγγλία.

Για την εικονογραφική της δουλειά έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία. Συγκεκριμένα, το 1986 ήταν υποψήφια για το Βραβείο Άντερσεν στην εικονογράφηση,

το 1988 βραβεύτηκε για την εικονογράφησή της από τον Κύκλο Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου,
το 1989 πήρε για την εικονογράφησή της από το Πανεπιστήμιο της Πάντοβα την τιμητική διάκριση Pier Paolo Vergerio,
το 1990 φιλοτέχνησε την αφίσα της IBBY για την Διεθνή Ημέρα Παιδικού Βιβλίου 1991 η οποία κυκλοφόρησε σε όλον τον κόσμο,
το 1993 για το εξώφυλλο της στο βιβλίο της Μάρας Λοΐζου «Ήταν και δεν Ήταν» πήρε το δεύτερο βραβείο στην Διεθνή Έκθεση Εικονογράφησης στην Τεχεράνη,
το 1993 και το 1995 κυκλοφόρησαν από την UNICEF κάρτες με σχέδια της για την Ευρώπη,
το 1994 βραβεύτηκε και τυπώθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού η αφίσα της με θέμα «Μ' ένα βιβλίο πετάω»,
το 1997 δούλεψε κοστούμια, σκηνικά και κατασκευές για 14 τηλεοπτικά επεισόδια με τον τίτλο «Παραμύθια-Ελάτε στην μαγεία του βιβλίου» και
το 1998 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Εικονογράφησης για το βιβλίο «Ο Επισκέπτης της Νύχτας». Είναι μέλος του Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας και του Κύκλου Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑΣ

Ο Φίλιππος Μανδηλαράς γεννήθηκε το 1965 στην Αθήνα. Ασχολείται από το 1997 με το παιδικό και εφηβικό βιβλίο ως συγγραφέας, μεταφραστής, επιμελητής και σύμβουλος εκδόσεων. Έχει εκδώσει δεκάδες βιβλία και έχει βραβευτεί. Τα βιβλία των σειρών «Η πρώτη μου Μυθολογία» και η «Πρώτη μου Ιστορία» έχουν αγαπηθεί από παιδιά και από γονείς. Από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος κυκλοφορούν πάνω από πενήντα βιβλία του.

Κάποια γνωστά βιβλία που έχει γράψει είναι: Αφροδίτη, Κυκλάδες-Πετράδια στο Αιγαίο, Κρήτη- Από τον Μίνωα έως σήμερα, Η Μυστική Κοιλάδα, Η Αντίσταση των Ελλήνων, Όρνιθες, Ειρήνη, Αχιλλέας και Έκτορας, Ο Ηρακλής, Ο Θησέας, Οι Δώδεκα Θεοί του Ολύμπου, Η Θαλάσσια Ανεμώνη και άλλα πολλά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ

Στις 29 Μαΐου του 2001 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Ιωάννης Χατζηφώτης, Έλληνας ερευνητής φιλόλογος, συγγραφέας, ιστοριοδίφης, κριτικός της λογοτεχνίας, επιμελητής εγκυκλοπαιδειών, ποιητής και δημοσιογράφος. Διακρίθηκε στα γράμματα με σειρά έργων που συνέβαλαν στην ανάπτυξη του πολιτισμού, της ιστορίας και της λογοτεχνίας. Χρημάτισε εκπρόσωπος τύπου και υπεύθυνος δημοσίων σχέσεων του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Σεραφείμ, της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδας από το 1982 έως το 1995 και σύμβουλος τύπου του Αρχιεπισκόπου Αθηνών Χριστόδουλου.

Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου στις 14 Απριλίου του 1944. Ο πατέρας του Μιχαήλ καταγόταν από τη Σύμη και η μητέρα του Αγγελική από το Καστελόριζο. Ο Ιωάννης Χατζηφώτης τελείωσε το Αβερώφειο Γυμνάσιο της Αλεξάνδρειας. Έπειτα, σπούδασε Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Κοινωνιολογία της Θρησκείας στην Κατάνη. Το 1971 παντρεύτηκε την αρχαιολόγο Λίτσα Κ. Καραντσαβέλου με την οποία απέκτησε τρεις γιους, το 1973 τον Μιχάλη, το 1977 τον Κωνσταντίνο και το 1978 τον Ανδρέα.

Το 1964 και το 1965 συνέγραψε στην Αλεξάνδρεια τις μελέτες «Νέο-Σιμωνίδια» και «Άνθιμος Γαζής-Κων.Βαρδαλάχος» αντίστοιχα. Με εκπληκτική ευχέρεια στην συγγραφή έγραψε πάνω από 150 βιβλία και άρθρα για την Αλεξάνδρεια, τα Δωδεκάνησα, το Άγιο Όρος, τη Λαογραφία, την ορθόδοξη παράδοση, την εκκλησιαστική ιστορία, τον βυζαντινό και νεότερο ελληνισμό κλπ. Εργάστηκε αρχικά ως συντάκτης στον Οργανισμό Τουριστικών Εκδόσεων και στο Εγκυκλοπαιδικό Λεξικό Νεοελληνικού Έθνους του Ελευθερουδάκη. Εν συνεχεία έγινε διευθυντής σύνταξης της μεγάλης Νέας Ελληνικής Εγκυκλοπαίδειας του Χάρη Πάτση και έγραψε πολλές δεκάδες άρθρα στην παραπάνω εγκυκλοπαίδεια και στην Μεγάλη Εγκυκλοπαίδεια Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. Υπήρξε επίσης συνεργάτης στην Θρησκευτική και Ηθική Εγκυκλοπαίδεια του Αθανάσιου Μαρτίνου και στον Πανδέκτη Σπουδών. Αργότερα χρημάτισε διευθυντής του Ινστιτούτου Ανατολικών Σπουδών του Πατριαρχείου Αλεξάνδρειας και της επιστημονικής του εκδόσεως «Ανάλεκτα» καθώς και διευθυντής της επίσημης εφημερίδας της Εκκλησίας της Ελλάδας «Εκκλησιαστική Αλήθεια».

Ο Ιωάννης Χατζηφώτης αρθρογράφησε σε εφημερίδες (Έθνος, Η Βραδυνή, Εστία, Η Καθημερινή, Ελεύθερος, Ελεύθερος Τύπος, Αδέσμευτος Τύπος, Απογευματινή, Τα Νέα, Ελευθεροτυπία, Επίκαιρα, Εικόνες, Ιστορία Εικονογραφημένη), συνεργάστηκε με περιοδικά λογοτεχνικά (Νέα Εστία, Φιλολογική Πρωτοχρονιά, Δώμα, Καινούρια Εποχή, Εποπτεία, Παρνασσός, Πνευματική Κύπρος κ.α.), επιστημονικά (Επετηρίδα Βυζαντινών Σπουδών, Μνημοσύνη, Αθηνά, Δωδεκανησιακά Χρονικά, Δωδεκανησιακό Αρχείο κ.α.) και εκκλησιαστικά (Θεολογία, Εκκλησία, Εφημέριος, Ανάλεκτα και Πάνταινος του Πατριαρχείου Αλεξάνδρειας). Το 1977 εξέδωσε και διέθυνε το περιοδικό «Παράδοση» ενώ έχει δημοσιεύσει εργασίες του σε τιμητικούς τόμους και πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων όπως (Α΄ Κυπρολογικού, Μετσοβίτικων Σπουδών, Πολιτιστικών Συμποσίων Δωδεκανήσου, Θεολογικών Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, Meeting del Mediterraneo, Στερεοελλαδικών Μελετών, Ροδιακών Μελετών, Ορθοδοξίας-Ισλάμ κ.α.). Κάποια έργα του έχουν μεταφραστεί στα ισπανικά, ιταλικά, γαλλικά, αγγλικά, γερμανικά και ρωσικά.

Στην δεκαετία του 1990 έγινε, από τις ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εμφανίσεις του, ιδιαίτερα γνωστός ενώ πριν το 1972 παρουσίαζε την εκπομπή «Νέα Βιβλία» από την τηλεόραση του ΕΙΡΤ. Υπήρξε επίσης τακτικός συνεργάτης της YENEΔ, για την οποία έγραφε την εβδομαδιαία ραδιοφωνική εκπομπή «Βυζαντινός Ελληνισμός (Ιστορία-Τέχνη-πνευματική παράδοση)». Το 1977 ίδρυσε και χρημάτισε πρώτος πρόεδρος του Πανελλήνιου Συλλόγου «Οι φίλοι του Αγίου Όρους». Διετέλεσε επίσης:

Πρόεδρος του Συμαϊκού Συλλόγου Αθηνών «Ο Νηρεύς»,

Πρόεδρος του Πανελλήνιου Ομίλου για την Παράδοση της Ρωμοσύνης,

Πρόεδρος του Συλλόγου Απόδημου Ελληνισμού «Κ.Π.Καβάφης»,

Πρόεδρος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού Νεότητας,

Αντιπρόεδρος της «Εκκλησης της Ακρόπολης»,

Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Δημοσιογράφων Ιδιοκτητών Επιστημονικού Περιοδικού Τύπου,

Μέλος του Δ.Σ. της Αδελφότητας «Απόστολος Μάρκος» του Πατριαρχείου Αλεξάνδρειας,

Μέλος του Δ.Σ. της Ελληνικής Εταιρείας Συμβούλων Δημοσίων Σχέσεων,

Μέλος του Δ.Σ. του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Αθηναίων,

Μέλος του Δ.Σ. της Δωδεκανησιακής Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας,

Κοσμήτορας του Συνδέσμου Ελλήνων Λογοτεχνών,

Μέλος της Μεσογειακής Ακαδημίας της Ρώμης,

Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος Εθνικού και Θρησκευτικού Προβληματισμού (Θεσσαλονίκη),

Μέλος του Επιστημονικού Συμβουλίου του Συλλόγου Προστασίας Τηλεθεατών,

Μέλος της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών,

Μέλος της Εθνικής Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών,
Μέλος των «Φίλων της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας»,
Μέλος του Φιλολογικού Συλλόγου «Παρνασσός»,
Μέλος της Ένωσης Κριτικών Βιβλίων-Εντύπου,
Μέλος της Ένωσης Επιστημόνων Λογοτεχνών και Καλλιτεχνών,
Μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων και Δημοσιογράφων Τουρισμού και
Μέλος της Βιβλιογραφικής Εταιρείας της Ελλάδας.

Κάποια από τα έργα του είναι:

Γραμματολογικά: Εγχειρίδιο Βιβλιογραφίας, Εισαγωγή στην Νεοελληνική Λογοτεχνία κ.α.,
Κριτικά: Ο Παπαδιαμάντης, Ανιχνεύσεις (συγκεντρωτική έκδοση κριτικών δοκιμίων),
Ιστορικά-Θρησκευολογικά: Η Μεγάλη χάρτα του Ρήγα, Ορθοδοξία, σκοταδισμός και
ρατσισμός, Ορθοδοξία και Αρχαίος Ελληνισμός κ.α.

Βιβλία Τέχνης: Ιστορική Περιγραφή της Ρόδου και στα αγγλικά Historical description of
Rhodes, Γκρέκο (Τόμος 30 της σειράς «Οι Μεγάλοι όλων των Εποχών» του Οργανισμού
Ευρωπαϊκών Εκδόσεων),

Λαογραφικά: Ο λαϊκός πολιτισμός του Καστελόριζου, Η καθημερινή ζωή στο Άγιο Όρος, Η
καθημερινή ζωή των Ελλήνων στην Τουρκοκρατία, Ορθοδοξία και Λαϊκές Δοξασίες και Το
γλωσσάρι του Αγίου Όρους,

Ποιητικές Συλλογές: Τ' Αγιονορίτικα, Τα Κυπριώτικα, Τ' Αλεξανδρινά, Σεράγεβο, καρδιά μου
και Τα Αιγαιοπελαγίτικα. Στο ποιητικό του έργο πρέπει να αναφερθεί και η απόδοση του
Ακάθιστου Ύμνου στην δημοτική.

Οι τίτλοι και οι τιμητικές διακρίσεις που είχε πάρει είναι: Άρχων Μέγας
Υπομνηματογράφος του Πατριαρχείου Αλεξάνδρειας, Άρχων Μέγας Ιερομνήμων του
Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, Ιππότης του Τάγματος Αγίου Κωνσταντίνου (επιτομή
Αποστόλου Μάρκου), Δύο Βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών και Βραβείο της Ακαδημίας
Λιγουρίας (Γένοβα).

Πέθανε στις 18 Ιουλίου του 2006 από ανακοπή καρδιάς σε ηλικία 62 ετών (Μεγάλη
Εγκυκλοπαίδεια Ελληνικής Λογοτεχνίας, σσ. 639-655).

FRANK OGBUEWU

Στις 16 Ιουλίου του 2001 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Frank Ogbuewu, πολιτικός της
Νιγηρίας και ο μακροβιότερος Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού της χώρας του στη
διακυβέρνηση του Obasanjo. Νωρίτερα είχε χρηματίσει πρεσβευτής της Νιγηρίας στην
Ελλάδα και από το 1994 έως το 1996 διετέλεσε Δήμαρχος του Ikwo. Μέχρι και τον Αύγουστο
του 2010 ήταν μέλος του κυβερνώντος Λαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος.

Γεννήθηκε στην περιοχή Ikwo της Νιγηρίας στις 12 Δεκεμβρίου του 1953. Έχει επτά
παιδιά από δύο συζύγους, τέσσερα από την πρώτη του σύζυγο, την Eunice Ebin Ogbuewu,
και τρία από την τωρινή του σύζυγο την Rebbeca Ogbuewu (Hamilton Janice, σ.71).

CAIUS-TRAIAN DRAGOMIR

Στις 22 Οκτωβρίου του 2001 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Caius Dragomir, Ρουμάνος
διπλωμάτης, ποιητής, δοκιμιογράφος, πολιτικός και πρόεδρος της Ρουμανίας το 1992. Από το

1992 έως το 1996 ήταν γεροισιαστής του κόμματος του NSF. Στις 23 Μαΐου του 1994 παραιτήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον γεροισιαστή Dumitru Mugurel Ceraceanu.

Γεννήθηκε στις 16 Ιουλίου του 1939. Το 1956 αποφοίτησε από το γυμνάσιο "Radu Greceanu" στην Σλατίνα. Από το 1957 έως το 1963 σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο του Βουκουρεστίου και το 1971 πήρε διδακτορικό στις Ιατρικές Επιστήμες. Από το 1971 έως το 1989 εργάστηκε ως γιατρός και ερευνητής. Επίσης κατείχε τις εξής θέσεις: επίκουρος καθηγητής, επικεφαλής εργαστηρίου στο Ινστιτούτο "Victor Babes" στο Βουκουρέστι στο οποίο από το 1999 έγινε ερευνητής και διευθυντής του. Ακόμα διετέλεσε γενικός διευθυντής του ινστιτούτου "Ana Aslan", ενώ από το 1995-1997 καθηγητής βιοψυχολογίας στα τμήματα Ιατρικής και Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου "Carol Davila" στο Βουκουρέστι. Μεταξύ 1985 και 1987 πήρε υποτροφία Fulbright για σπουδές στη Φιλοσοφία της Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο της Βόρειας Καρολίνας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Έχει συμμετάσχει σε συνέδρια και συμπόσια στο εξωτερικό και είναι συγγραφέας πολυάριθμων εξειδικευμένων άρθρων που δημοσιεύονται σε διεθνή περιοδικά και από το 1998 είναι μέλος της Ακαδημίας Ιατρικών Επιστημών.

Από το 1990 άρχισε να ασχολείται με την πολιτική. Διετέλεσε Υπουργός Εξωτερικών, από το 1991 έως το 1992 Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Πληροφόρησης της Ρουμανικής Κυβέρνησης, από το 1994 έως το 1997 χρημάτισε πρέσβης της Ρουμανίας στην Γαλλία και από το 2001 στην Ελλάδα. Ακόμα, από το 1992 έως το 1994 υπήρξε διοργανωτής εθνικών πολιτικών συμποσίων, συμμετέχοντας σε διεθνή πολιτικά γεγονότα. Δημοσίευσε άρθρα στα μεγαλύτερα ρουμανικά περιοδικά. Τιμήθηκε με βραζιλιανικό διάταγμα "Ρίο Μπράνκο" ως ιπότης για την ανάπτυξη πολιτιστικών σχέσεων μεταξύ Βραζιλίας και Ρουμανίας και με το Εθνικό Τάγμα "Για την Αξία" ως αξιωματικός. Επιπλέον, συνεργάστηκε με τα: "Luceafarul", "τις Λογοτεχνικές Συνομιλίες", "την Ρουμάνικη Ζωή", το "Κρίσιμο Σημειωματάριο" και από το 1997 είναι αρχισυντάκτης του περιοδικού "Ρουμάνικη Ζωή" (<https://peoplepill.com/people/caius-traian-dragomir/>).

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΙΑΤΑΣ

Στις 30 Δεκεμβρίου του 2001 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο ηθοποιός Δημήτρης Πιατάς. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1951. Ταινίες στις οποίες έπαιξε είναι: Τα όπλα μου ρίχνουν λουλούδια, Ρεπό, Λουκουμάδες με μέλι, Λίστα Γάμου, Όλα θα πάνε καλά κ.α. Γνωστές τηλεοπτικές σειρές στις οποίες πήρε μέρος είναι: Φρουτοπία, Το γελοίον του πράγματος, Το κόκκινο δωμάτιο, Ένα δέντρο μια φορά, Το σόι σου κ.α. Τέλος συμμετείχε στο θεατρικό έργο Ήρωες (<https://www.imdb.com/name/nm0681287/>).

ΧΑΙΝΤΙ ΑΝΤΙΚΑΤΖΙΔΗ

Στις 23 Ιανουαρίου του 2002 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η αθλήτρια του Ιππικού Τριάθλου Χάιντι Αντικατζίδη. Γεννήθηκε το 1977 στην Αθήνα και έχει συμμετάσχει σε πολλές αθλητικές διοργανώσεις μεταξύ των οποίων στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004, στους Παγκόσμιους Ιππικούς Αγώνες του 1998 και 2002 κ.α. Ανάμεσα στις διακρίσεις της είναι η 4^η θέση στο Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα το 2001, η 6^η θέση στους Ολυμπιακούς Αγώνες το 2000 και η 7^η θέση στο Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα του 1999 κ.α.

ΜΑΡΩ ΛΟΪΖΟΥ

Τον Φεβρουάριο του 2002 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους η Μάρω Λοΐζου, συγγραφέας της παιδικής κυρίως λογοτεχνίας. Γεννήθηκε στις 17 Σεπτεμβρίου του 1940 στην Αθήνα. Δραστηριοποιήθηκε από πολύ νωρίς, σε συνεργασία με άλλους πρωτοπόρους λογοτέχνες της γενιάς της, για την καταπολέμηση της κοινωνικής αδικίας με διάφορες πολιτιστικές δραστηριότητες. Ασχολήθηκε επαγγελματικά με την παιδική λογοτεχνία γράφοντας παραμύθια, διηγήματα, θεατρικά έργα και ποιήματα. Μάλιστα, ο σύζυγός της και γνωστός συνθέτης Μάνος Λοΐζος, με τον οποίο παντρεύτηκε το 1965, μελοποίησε στίχους των έργων της. Το 1974 εξέδωσε το πρώτο παιδικό της βιβλίο «Ήταν και δεν Ήταν» και ακολούθησαν άλλα 34 βιβλία. Υπήρξε συνεργάτης του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης αλλά και διάφορων λογοτεχνικών περιοδικών (Ελληνικά Γράμματα, Επιθεώρηση Τέχνης, Θεατρική Κριτική κ.α.).

Η Μάρω Λοΐζου τιμήθηκε με τα εξής βραβεία: το 1994 με το Β΄ Βραβείο στην Μπιενάλε του καλύτερου ευρωπαϊκού παιδικού εικονογραφημένου βιβλίου για τον συγκεντρωτικό τόμο των μυθιστορημάτων της με γενικό τίτλο «Τρέχει τρέχει», το 1998 με το Α΄ Κρατικό Βραβείο παιδικής λογοτεχνίας για το έργο της «Το θαύμα του κόσμου». Ακόμα, έχει τιμηθεί για την συνολική της προσφορά στην παιδική λογοτεχνία, το 1998 με το βραβείο του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, και το 2000 με το βραβείο «Κώστα και Ελένης Ουράνη» από την Ακαδημία Αθηνών. Η Πολιτεία την είχε επιχορηγήσει από το 1998 για την καλλιτεχνική της προσφορά με την λεγόμενη «Επίσημη Καλλιτεχνική Τιμητική Σύνταξη».

Πέθανε στις 20 Αυγούστου του 2007 από καρκίνο σε ηλικία 67 ετών (<https://web.archive.org/web/20131018005750/http://www.rhodes.aegean.gr/atlas/writers/Loizou.htm>).

ΚΩΣΤΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τον Απρίλιο του 2002 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Κώστας Γραμματικόπουλος. Γεννήθηκε το 1962 στην Αθήνα και σήμερα ζει στην Νίκαια. Το 2012 έγραψε με τον Χρήστο Βογιατζή το θεατρικό έργο «Το τελικό λάθος», ενώ πρόσφατα ολοκλήρωσε το δεύτερο θεατρικό του έργο «Ζήτω ο άνθρωπος». Το 2015 κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Βακχικών την πρώτη του ποιητική συλλογή «Νεκρό Φιλί» και το 2017 τη νουβέλα του «Οι Απόκληροι».

BART CONNER

Στις 20 Απριλίου του 2002 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Bart Conner, συνταξιούχος Αμερικανός Ολυμπιακός γυμναστής. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1984, στο Λος Άντζελες κέρδισε δύο χρυσά μετάλλια ως μέλος της αμερικάνικης ομάδας γυμναστικής.

Με την Ρουμάνα σύζυγό του και χρυσή Ολυμπιονίκη Νάντια Κομανέτσι έχουν την Ακαδημία Γυμναστικής Bart Conner στο Νόρμαν της Οκλαχόμα και ασχολούνται και οι δύο με τους Special Olympics.

Γεννήθηκε στις 28 Μαρτίου του 1958 και μεγάλωσε στο Morton Grove του Illinois. Για πρώτη φορά ασχολήθηκε με τη γυμναστική στο σχολείο και συμμετείχε στην τοπική ομάδα του YMCA. Ήταν μέλος της γυμναστικής ομάδας του Niles West High School από το οποίο αποφοίτησε το 1976. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Πανεπιστήμιο της Οκλαχόμα εντάχθηκε στην ομάδα γυμναστικής με προπονητή τον Paul Ziert και το 1981 κέρδισε το βραβείο Nissen του καλύτερου αθλητή της Αμερικής. Το 1984 αποφοίτησε από το Πανεπιστήμιο.

Το 1972, όταν ήταν 14 ετών, κέρδισε το Εθνικό Πρωτάθλημα Νέων Αμερικής και, όταν ήταν 17 ετών, κέρδισε το Πρωτάθλημα της Αμερικανικής Γυμναστικής Ομοσπονδίας. Το 1975 κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στους Παναμερικανικούς Αγώνες. Επίσης, στους Θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 1976 ήταν το νεότερο μέλος της Ολυμπιακής Ομάδας. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1980, παρόλο που προκρίθηκε, δεν μπόρεσε να πάρει μέρος λόγω μοϊκοτάζ. Η νίκη του στους Θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 1984 στην κατηγορία «παράλληλοι ζυγοί» ανδρών ήταν το πρώτο χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο των ΗΠΑ στην γυμναστική ανδρών σε 80 χρόνια. Μάλιστα τότε παρουσίασε μια πρωτότυπη κίνηση που ονομάστηκε «γύρισμα Conner».

Ο Conner είναι πολυβραβευμένος αθλητής της γυμναστικής με μετάλλια σε κάθε κατηγορία εθνικών και διεθνών διοργανώσεων. Για το λόγο αυτό έχει τιμηθεί με την ένταξή του: στην Ολυμπιακή Αίθουσα Διασήμων της Αμερικής το 1991, στην Αίθουσα Διασήμων Αμερικανικής Γυμναστικής το 1996, στην Αίθουσα Διασήμων Αθλημάτων της Οκλαχόμα το 1997 και στην Αίθουσα Διασήμων Διεθνούς Γυμναστικής το 1997.

Στις 27 Απριλίου του 1996 ο Bart Conner παντρεύτηκε την Νάντια Κομανέτσι σε τελετή στο Βουκουρέστι, που μεταδόθηκε ζωντανά σε όλη την Ρουμανία και η δεξίωση έγινε στο πρώην προεδρικό μέγαρο της Ρουμανίας. Έχουν αποκτήσει ένα παιδί, τον Dylan Paul Conner που γεννήθηκε στην πόλη της Οκλαχόμα στις 3 Ιουνίου του 2006 (<https://www.imdb.com/name/nm0175123/>).

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Στις 19 Μαΐου του 2002 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Λεωνίδας Παντελίδης, πρώην πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Σουηδία, στην Ελλάδα και στην Ρωσία. Από τις 27 Ιουνίου του 2016 είναι πρέσβης της Κυπριακής Δημοκρατίας στις ΗΠΑ. Το 2004 ο Παντελίδης δημοσίευσε ένα φιλοσοφικό βιβλίο (σχετικό με τον χρόνο) με τίτλο «Ευθύμιο».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΡΤΕΜΙΑΔΗΣ

Στις 2 Ιουλίου του 2002 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο Νικόλαος Αρτεμιάδης, Έλληνας μαθηματικός που διετέλεσε πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών το 2000. Επίσης, υπήρξε μέλος της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας, της οποίας χρημάτισε πρόεδρος από το 1977-1979. Ακόμα, από το 1986 ήταν τακτικό μέλος της Αμερικανικής Μαθηματικής Εταιρείας, της Mathematical Association of America, καθώς και άλλων διεθνών επιστημονικών εταιρειών.

Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1917. Σπούδασε στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Μαθηματικά και δίδαξε στη μέση εκπαίδευση σε σχολεία της Αθήνας από το 1943 έως το 1951. Από το 1951 έως το 1958 συνέχισε τις σπουδές του στην Σορβόνη, αποκτώντας δύο διπλώματα ανωτέρων σπουδών, στην «ανάλυση» και στην «άλγεβρα και θεωρία αριθμών» και αναγορεύθηκε διδάκτορας των Μαθηματικών Επιστημών. Από το 1958 έως το 1975 δίδαξε ως καθηγητής στις Η.Π.Α. στα πανεπιστήμια του Γουισκόνσιν και του Southern Illinois και στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης από το 1960 έως το 1961. Από το 1975 δίδαξε στο Πανεπιστήμιο Πατρών ως τακτικός καθηγητής στην Α΄ Έδρα Μαθηματικών και αποχώρησε το 1984 ως ομότιμος. Επίσης, διετέλεσε από 1975 έως το 1976 κοσμήτορας της Φυσικομαθηματικής Σχολής και από το 1977 έως το 1978 Συγκλητικός του Πανεπιστημίου Πατρών αλλά και μέλος της διοικούσας επιτροπής του Πανεπιστημίου Κρήτης από το 1980 έως το 1981.

Επιπλέον, ο Νικόλαος Αρτεμιάδης συμμετείχε στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ως έφεδρος αξιωματικός και μετά από 62 μήνες τιμήθηκε με το «Μετάλλιο Εξαίρετων Πράξεων» και το μετάλλιο «Β΄ αργυρού σταυρού μετά ξιφών» ενώ το 2000 του απονεμήθηκε από τον τότε Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας το παράσημο του «Ανώτερου Ταξιάρχου του Τάγματος του Φοίνικος».

Το 2005 όμως κατηγορήθηκε ότι το υλικό του βιβλίου του "History of Mathematics from a Mathematician's Vantage Point" είναι πιστή αντιγραφή (λογοκλοπή), του βιβλίου του Μόρρις Κλάιν "Mathematical Thought from Ancient to Modern Times". Μετά από αυτές τις κατηγορίες η εκδότρια εταιρεία (AMS) απέσυρε το βιβλίο του αυτό για πάντα. Ένα ακόμη βιβλίο του Νικόλαου Αρτεμιάδη είναι το "Εισαγωγή στην θεωρία των παιγνίων".

Πέθανε στις 11 Οκτωβρίου του 2010 στην Αθήνα (<https://www.mathematica.gr/forum/viewtopic.php?t=9789>).

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΦΩΚΑΣ

Την ίδια μέρα επισκέφθηκε επίσης την Αχάια Κλάους ο Αθανάσιος Φωκάς, Έλληνας μαθηματικός και πανεπιστημιακός. Γεννήθηκε στο Αργοστόλι Κεφαλονιάς. Γονείς του ήταν ο Σπύρος Φωκάς και η Αναστασία Λαγγούση ενώ ο αδερφός ήταν ο Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γεράσιμος. Σπούδασε αεροναυπηγική στο πανεπιστήμιο Imperial College του Λονδίνου και Ιατρική στο Μαϊάμι το 1986. Το 1979 απέκτησε διδακτορικό δίπλωμα εφαρμοσμένων μαθηματικών από το Ινστιτούτο τεχνολογίας της Καλιφόρνιας, ενώ το 1986 εξελέγη καθηγητής του τμήματος Μαθηματικών και Ηλεκτρονικών υπολογιστών στο Πανεπιστήμιο Clarkson. Το 1996 ανέλαβε την έδρα Εφαρμοσμένων Μαθηματικών του Imperial College και το 2002 την έδρα Μη Γραμματικής Μαθηματικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου του Cambridge.

Επίσης, έχει τιμηθεί πολλές φορές για το επιστημονικό του έργο. Το 1983 τιμήθηκε με το βραβείο «J.W. Graham Research Prize» της Πολιτείας της Νέας Υόρκης, το 2000 με το «Naylor» της Μαθηματικής εταιρείας του Λονδίνου, ένα από τα πιο σημαντικότερα βραβεία παγκοσμίως, το 2005 από τον τότε Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας με τον «Σταυρό Ταξιάρχου του Τάγματος του Φοίνικος» και το 2006 με το αριστείο του Ιδρύματος Μποδοσάκη. Το 2005 εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και είναι μέλος σε πολλές επιτροπές, επίτιμος διδάκτωρ σε πολλά πανεπιστήμια ενώ έχει χρηματίσει και πρόεδρος της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας. Τελειώνοντας, το 2018 αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτωρ του τμήματος HMMY του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου.

Ο Αθανάσιος Φωκάς είναι παντρεμένος και έχει τρία παιδιά (<https://web.archive.org/web/20081231172450/http://www.nlg.gr/proedros.htm>).

ΝΟΤΗΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ

Στις 30 Ιανουαρίου του 2004 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο συνθέτης, κιθαρίστας και ραδιοφωνικός παραγωγός Νότης Μαυρουδής. Γεννήθηκε στις 16 Ιουλίου του 1945 στην Αθήνα και τα δύο πρώτα χρόνια της ζωής του τα έζησε στην φυλακή δίπλα στην μητέρα του, που ήταν πολιτική κρατούμενη. Το 1958 ξεκίνησε μαθήματα κιθάρας με τον Δημήτρη Φάμπα στο Εθνικό Ωδείο και το 1969 πήρε το δίπλωμα με άριστα. Από το 1970 μέχρι το 1975 ανέλαβε την έδρα της κλασικής κιθάρας στην Scuola Cívina di Milano στην Ιταλία. Την ίδια χρονιά παρακολούθησε μαθήματα με τον Jose Tomas στην Ακαδημία Santiago de Compostella στην Ισπανία. Από το 1975 και μετά δίδαξε κλασική κιθάρα στο Εθνικό Ωδείο στην Αθήνα. Τα έτη 1977 και 1979 έδωσε ρεσιτάλ στο Φεστιβάλ Κλασικής Κιθάρας του Esztergom της Ουγγαρίας. Το 1978 συμμετείχε στο διεθνές Φεστιβάλ Πολιτικού Τραγουδιού στο Ανατολικό Βερολίνο και στο 11^ο Παγκόσμιο Φεστιβάλ Νεολαίας στην Αβάνα της Κούβας. Επίσης, έχει δώσει πολλά ρεσιτάλ σε πολλές χώρες όπως Ελλάδα, Ιταλία, Φιλανδία, Ελβετία, Γερμανία, Ουγγαρία, Αυστρία, Κούβα σαν συνθέτης και σολίστ. Ως καθηγητής στο Εθνικό Ωδείο Αθήνας είχε μαθητές αρκετούς δημοφιλείς καλλιτέχνες όπως Μανώλης Ανδρουλικάκης, Σωκράτης Μάλαμας, Παναγιώτης Μάργαρης, Γιώργος Μελάς, Λάμπρος Ντούσικος κ.α.. Από το 1994 έγινε πρόεδρος στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Υπουργείου Πολιτισμού και από το 1995 μέχρι το 1999 διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής του διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας.

Στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του έχει τιμηθεί με διάφορα βραβεία όπως το Α΄ Βραβείο στο 4^ο Φεστιβάλ Τραγουδιού Θεσσαλονίκης το 1965 για το τραγούδι «Ήταν μεγάλη η νύχτα», το Α΄ βραβείο στον διεθνή διαγωνισμό κιθάρας στο Μιλάνο το 1969, το βραβείο ιταλικού μουσικού τύπου 'Mario de Luigi'. Το 1990 βραβεύεται στο διεθνή διαγωνισμό παιδικού τραγουδιού στην Λισαβόνα, ενώ την ίδια χρονιά το τραγούδι του «ο Παλιάτσος» με την παιδική χορωδία του Δημήτρη Τυπάλδου πήρε το Α΄ βραβείο στον 12^ο διεθνή Διαγωνισμό Παιδικών Χορωδιών στην Λισαβόνα. Επίσης, το 2005 και το 2006 του απονέμεται το βραβείο Αρίων για τους δίσκους 'Cafe de l'art- Cinema' και 'Café de l' art- Τσιτσάνης- Βαμβακάρης'.

Το 1964 εμφανίστηκε στην δισκογραφία με τα τραγούδια «Άκρη δεν έχει ο ουρανός» και «Τα γιορτινά σου φόρεσε» και το 1966 έγραψε μουσική για το θέατρο και τον κινηματογράφο. Μερικοί δίσκοι-σταθμοί στην δισκογραφία του είναι: Το 1977 μελοποιεί ποιήματα του Μάνου Χατζιδάκι στον δίσκο 'Παιδί της Γης', το 1985 κυκλοφορεί ο δίσκος 'Έρωσ ανάκατε μάχαν' σε ποίηση του Ηλία Πετρόπουλου, το 2002 στον δίσκο 'Στην ηχώ του έρωτα' γράφει τραγούδια για γυναικείες φωνές όπως η Χάρις Αλεξίου, η Γλυκερία, η Ελευθερία Αρβανιτάκη, η Έλλη Πασπαλά. Το 2006 γράφει τραγούδια με τον Ηλία Κατσούλη που αφηγούνται τις ιστορίες μεγάλων καλλιτεχνών όπως Γρηγόρη Μπιθικώτση, Ρόζα Εσκενάζυ, Μαρίνα Νίνου, Σωτηρία Μπέλλου κ.α. και κυκλοφορούν στον δίσκο 'Carte Postale'. Επίσης, ο Μαυρουδής έχει συνεργαστεί με σπουδαίους ποιητές όπως Οδυσσέας Ελύτης, Ηλίας Πετρόπουλος, Άκος Δασκαλόπουλος, Μάνος Χατζιδάκις, και τραγουδιστές όπως Αρλέτα, Βιτάλη, Νένα Βενετσάνου, Σταμάτη Κραουνάκη, Μανώλη Μητσια, Γιώργο Νταλάρα κ.α. Ως ερμηνευτή όμως τον συναντάμε σε ένα μόνο τραγούδι στο «Πόλη Κωνσταντινούπολη» από τον δίσκο 'Εάλω η Πόλις'.

Παράλληλα με την ενασχόληση με τη μουσική ο Μαυρουδής κυκλοφόρησε το βιβλίο του 'Περί ελληνικού τραγουδιού το ανάγνωσμα' από τις εκδόσεις Γαβριηλίδης. Στο

οπισθόφυλλο του περιεχόταν ένα ένθετο cd με τίτλο "Με δανεικά ιδανικά" που περιλάμβανε επτά νέα τραγούδια του.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 ο Μαυρουδής ξεκίνησε να κάνει ραδιοφωνικές εκπομπές. Συγκεκριμένα, από το 1984 έως το 1988 ήταν ραδιοφωνικός παραγωγός στο "Δεύτερο Πρόγραμμα" της ΕΡΑ, και από το 1989 και μετά έχει συνεργαστεί με τους ραδιοφωνικούς σταθμούς "902 Αριστερά στα FM", "Κανάλι 15", "ΣΚΑΙ 100,3", "Αθήνα 9.84" και σήμερα είναι ραδιοφωνικός παραγωγός στο "Τρίτο Πρόγραμμα" της ΕΡΑ με την εκπομπή "Τοπίο μυστικό". Ακόμα ιδρύει το 2002 το δισκογραφικό Label "Corifeo" στην "Eros Music" στο οποίο γίνεται καλλιτεχνικός διευθυντής και κάνει δισκογραφικές παραγωγές, με κορυφαία τον δίσκο "Master class-Μισός αιώνας Έλληνες κιθαρίστες".

Από το 1982 έως το 1986, υπήρξε εκδότης και διευθυντής του μοναδικού τότε περιοδικού για την κιθάρα, του TaR, και οργάνωσε σημαντικές συναυλίες με κιθαρίστες παγκόσμιας φήμης. Από τον Οκτώβριο του 2006 ωστόσο το TaR επαναλειτούργει υπό την διεύθυνση του σε διαδικτυακή μορφή. Επιπλέον, ο Μαυρουδής υπήρξε αρθρογράφος στις εφημερίδες "Τα Νέα", "24 ώρες", "Ριζοσπάστης", "Ελευθεροτυπία", "Πρώτη", "Δέντρο", "Γράμματα και Τέχνες", "Αντί", "Σχολιαστής", "Έθνος", και "Φλυαρία του Χαλανδρίου". Επίσης, τον Φεβρουάριο του 2008 κυκλοφόρησε το βιβλίο "Ηχολογήματα" που περιλαμβάνει άρθρα του Νότη Μαυρουδή από τις παραπάνω εφημερίδες, αποσπάσματα από τις εκπομπές του, απόψεις, συνεντεύξεις κ.α.

Εκτός των ανωτέρω, ο Μαυρουδής υπήρξε υποψήφιος με τους Οικολόγους Πράσινους στις Ευρωεκλογές του 2009. Το 2010 ήταν συνιδρυτής του κόμματος της Δημοκρατικής Αριστεράς, της οποίας εκλέχθηκε μέλος της Πανελλαδικής Πολιτικής Επιτροπής.

Κάποιοι γνωστοί του προσωπικοί δίσκοι είναι: Ζωγραφιές από τον Θεόφιλο, Στην όχθη της καρδιάς μου, Ίσως φταίνε τα φεγγάρια, Χάρτινο καράβι, Μουσικό ανθολόγιο, Κλόουν, Στου χρόνου τις καταπακτές κ.α.,

κάποια ορχηστρικοί δίσκοι του είναι: Πριν το χάραμα, Manos Hadjidakis Ballads, Έλληνες κιθαρίστες ερμηνεύουν Έλληνες συνθέτες κ.α.,

γνωστοί του δίσκοι από θεατρικές παραστάσεις είναι: Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι του Ευγένιου Τριβιζά, Όλιβερ Τουίστ, Οι περιπέτειες του Βαρόνου Μινχάουζεν και Ευριπίδη, Ιφιγένεια εν Αυλίδι.

Κάποιοι γνωστοί του δίσκοι 45 στροφών είναι: Το βράδυ το αποψινό, Ήταν μεγάλη η νύχτα, Φέρτε γλυκό κρασί, Όταν θαρτή η άνοιξη, Μια μέρα κ.α.,

Συλλογές του γνωστές είναι: Γιώργος Ζωγράφος-Τα ωραιότερα τραγούδια του, Οι μεγάλοι συνθέτες και τα τραγούδια τους: Νότης Μαυρουδής, Θα βρεθούμε ξανά και Corifeo.

Τέλος, μερικές δικές του ακόμα παραγωγές είναι: Το φιλί μου ταξιδεύει του Ηλία Λιούγκου, 100 Guitars του Ευάγγελου Μπουντούνη, Ώρες μου χρωματιστές του Γιώργου Σταυριανού κ.α. (<http://www.ananeotiki.gr/el/articles.asp?tid=4778>).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 13 Μαρτίου του 2004 επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους ο σύγχρονος ζωγράφος Γεώργιος Σταθόπουλος. Γεννήθηκε το 1944 στην Καλλιθέα Τριχωνίδας και ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Το χρονικό διάστημα 1966-1971 σπούδασε ζωγραφική και γλυπτική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών (Α.Σ.Κ.Α.) με δασκάλους τους Γιάννη Μόραλη, Νίκο Νικολάου, Γιάννη Παππά και Δημήτρη Καλαμαρά. Έχει επίσης ασχοληθεί με την σκηνογραφία και την εικονογράφηση. Έχει κάνει αρκετές ατομικές εκθέσεις όπως Κοχλίας στην Θεσσαλονίκη το

1976, Αίθουσα Τέχνης στην Καλαμάτα το 1978, Αγκάθι το 1986, Έκφραση το 1987, Αριάδνη στο Ηράκλειο το 1995, Εικαστικό Κύκλο το 2010 κ.α. (<http://www.epoxi.gr/persons28.htm>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟ ΚΕΛΑΡΙ ΚΑΙ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΑ ΒΑΡΕΛΙΑ

Στο τελευταίο αυτό κεφάλαιο της εργασίας αρχικά παρουσιάζεται η βιογραφία της πρώτης επισκέπτριας της Αχάια Κλάους. Στη συνέχεια καταγράφονται ιστορικά στοιχεία για τους διάσημους επισκέπτες, που τους έχουν αφιερωθεί βαρέλια, των οποίων οι φωτογραφίες παρατίθενται, και βρίσκονται στο Αυτοκρατορικό Κελάρι γεμάτα με μαυροδάφνη μέχρι και σήμερα. Συγκεκριμένα, θα γίνει αναφορά στη βιογραφία τους, στην ημερομηνία επίσκεψής τους στο Κτήμα και τον τρόπο που συνδέονται με αυτό. Τέλος γίνεται μνεία και στους διάσημους επισκέπτες που έχουν υπογράψει πάνω σε βαρέλι του Οινοποιείου.

5.1 Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΑ ΤΗΣ ΑΧΑΙΑ ΚΛΑΟΥΣ

Το κελάρι υπ' αριθμόν 10 βρίσκεται περίπου στο κέντρο του οικισμού και είναι ένα από τα παλαιότερα κτίσματα της Αχάια Κλάους. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του είναι ότι κάποια από τα βαρέλια που περιέχει είναι αφιερωμένα από τον Γουσταύο Κλάους και τους διαδόχους του σε σημαίνουσες προσωπικότητες του εκκλησιαστικού, πολιτικού, καλλιτεχνικού, αθλητικού και πνευματικού χώρου που έχουν επισκεφθεί το Οινοποιείο. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι αυτά τα βαρέλια είναι γεμάτα με μαυροδάφνη συνεχώς. Το Αυτοκρατορικό Κελάρι ή αλλιώς Imperial Cellar φιλοξενεί εκατόν εξήντα επτά βαρέλια, τα τριάντα εκ των οποίων είναι αφιερωματικά και τα τέσσερα έχουν παραστάσεις από την Ελληνική Μυθολογία. Η επίσκεψη στην Gutland της αυτοκράτειρας της Αυστροουγγαρίας Ελισάβετ το 1885, προς τιμή της οποίας ο Κλάους ονόμασε το κελάρι αυτό Αυτοκρατορικό, είναι η αρχή της παράδοσης που συνεχίζεται μέχρι και σήμερα.

Στις 9 Οκτωβρίου του 1885 η Αυτοκράτειρα Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας ήταν η πρώτη επισκέπτρια του Κτήματος και της κατοικίας του Gustav Clauss, όπως επιβεβαιώνεται από το 1^ο Βιβλίο Επισκεπτών. Η Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας, γνωστή και με το όνομα Πριγκίπισσα Σίσσυ, ήταν σύζυγος του Φραγκίσκου Ιωσήφ Α΄ της Αυστρίας, Αυτοκράτειρα της Αυστρίας και Βασίλισσα της Ουγγαρίας από το 1867 που έγινε ο Αυστροουγγαρικός Συμβιβασμός. Ήταν η δεύτερη κόρη του Δούκα Μαξιμιλιανού Ιωσήφ της Βαυαρίας και της Πριγκίπισσας Λουδοβίκας της Αυστρίας του Οίκου των Βίτελσμπαχ. Είχε κοινή καταγωγή με τον Βασιλιά Όθωνα από την πλευρά της μητέρας της, γιατί και ο Όθωνας άνηκε στον Οίκο των Βίτελσμπαχ. Από τον γάμο της με τον Φραγκίσκο Ιωσήφ Α΄ απέκτησε τέσσερα παιδιά, την Σοφία, η οποία πέθανε σε ηλικία δύο ετών, την Γκιζέλα, τον Πρίγκιπα Ροδόλφο, ο οποίος πέθανε σε νεαρή ηλικία, και την Βαλέρια. Όταν πέθανε η μικρή της κόρη Σοφία σε ένα ταξίδι τους στην Ουγγαρία, η πεθερά της ανέλαβε από τότε την ανατροφή των άλλων παιδιών της νομίζοντας ότι η μάνα τους ευθύνεται για τον χαμό της Σοφίας.

Η Ελισάβετ αν και ήταν συμπαθής στους υπηκόους της, ήταν αντιπαθής στην αριστοκρατία της Βιέννης, επειδή αγνοούσε τους κανόνες του αυλικού πρωτοκόλλου. Όταν το 1889 πεθαίνει και ο γιος της Ροδόλφος με την ερωμένη του Μαρία (πιθανή αυτοκτονία του Ροδόλφου μετά από τη δολοφονία της Μαρίας χωρίς να βρεθούν οι ένοχοι), η Σίσσυ φεύγει από τα ανάκτορα της Βιέννης και έρχεται στην Ελλάδα, την οποία εκτιμούσε για τον πολιτισμό και την μυθολογία. Έκτισε, μάλιστα, στην Κέρκυρα το 1890 ένα δικό της ανάκτορο, το Αχιλλείο, το οποίο αφιέρωσε στον μυθικό ήρωα Αχιλλέα, παρομοιάζοντας αυτόν με τον μοναδικό γιο της Ροδόλφο, καθώς στα μάτια της μάνας του ήταν αήττητος σαν

τον αρχαίο ήρωα έχοντας μόνο ένα ευαίσθητο σημείο, τον τραγικό έρωτα. Άλλωστε, η Ελισάβετ, όπως και οι περισσότεροι, νόμιζε ότι ο γιος της αυτοκτόνησε μαζί με την ερωμένη του γιατί μάλλον αυτή ήταν ετεροθαλής αδερφή του.

Η Σίσσυ δολοφονήθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου του 1898 σε ηλικία 61 ετών από τον αναρχικό Ιταλό Λουίτζι Λουκέρνι, ο οποίος την μαχαίρωσε με ένα λεπτό αιχμηρό αντικείμενο σε περίπατό της, έξω από το ξενοδοχείο Beau Rivage στην Γενεύη (Εκδοτική Αθηνών,2016).

5.2 Α΄ ΜΕΡΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΒΑΡΕΛΙΩΝ

HELMUTH VON MOLTKE

Ο Γουσταύος Κλάους αφιέρωσε το 1890 ένα από τα πρώτα βαρέλια, χωρητικότητας 4.140 l., με Μαυροδάφνη του 1873 στον Helmuth Von Moltke με αφορμή τα γενέθλιά του, επειδή θαύμαζε την προσωπικότητα αυτού του στρατιωτικού.

Ο Helmuth Bernhard Graf von Moltke υπήρξε μία από τις εξοχότερες φυσιογνωμίες της στρατιωτικής ευρωπαϊκής ιστορίας. Γεννήθηκε στο Parchim, δουκάτο του Mecklenburg-Schwerin της Βόρειας Γερμανίας στις 26 Οκτωβρίου του 1800.

Σπούδασε στην στρατιωτική σχολή της Κοπεγχάγης και έγινε αξιωματικός του δανικού στρατού. Στη συνέχεια, κατατάχθηκε στον πρωσικό στρατό και αποσπάστηκε στο γενικό επιτελείο του Βερολίνου. Αργότερα το 1835 πήγε στην Τουρκία και εκσυγχρόνισε τον Οθωμανικό Στρατό και έλαβε μέρος στο πόλεμο στην Ανατολία. Μετά τον θάνατο του σουλτάνου Μαχμούτ Β΄ επέστρεψε στην Πρωσία. Το 1864 πραγματοποίησε νικηφόρους πολέμους κατά της Δανίας και αργότερα της Αυστρίας ως επικεφαλής των συμμαχικών (γερμανικών) δυνάμεων. Το 1870 νίκησε τους Γάλλους ως αρχιστράτηγος και εν συνεχεία το 1871 προήχθη σε στρατάρχη και ονομάστηκε κόμης.

Πέθανε σε βαθιά γεράματα στις 24 Απριλίου του 1891 στο Βερολίνο.

Η ευχαριστήρια επιστολή του Μόλτκε στον Κλάους έγραφε:

«Βερολίνο 29-10-1890

Στην ευγένειά σας εκφράζω τις θερμότερες ευχαριστίες μου για την αποστολή του εξαιρετικού ελληνικού αυτού οίνου με τον οποίο με χαροποιήσατε στην επέτειο των γενεθλίων μου. Η φλόγα του ευγενούς αυτού χυμού του σταφυλιού μου προξένησε εξαιρετική αγαλλίαση, μου πρόσφερε δε στον ψυχρό βορρά μας, κάτι από τον ήλιο της σημερινής ωραίας πατρίδας σας

Όλος πρόθυμος
Στρατάρχης Μόλτκε»

(Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ 5.2.1.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Moltke (Από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη: «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

OTTO VON BISMARCK

Ο Γουσταύος Κλάους αφιέρωσε το 1889 στον Otto von Bismarck βαρέλι χωρητικότητας 4.080 l. με την πρώτη του Μαυροδάφνη, του 1873, για να εκφράσει μέσω αυτής της αφιέρωσης τον βαθύ σεβασμό του στον πατέρα και αναμορφωτή του Γερμανικού Έθνους.

Ο Otto Eduard Leopold von Bismarck υπήρξε ο μεγαλύτερος πολιτικός της Πρωσίας και ιδρυτής της Γερμανικής Αυτοκρατορίας. Γεννήθηκε στο Schoenhausen την 1^η Απριλίου του 1815. Σπούδασε στο πανεπιστήμιο του Gottingen. Το 1847, αφού ασχολήθηκε με την πολιτική, εκλέχθηκε μέλος της «Πρωσικής Δίαιτας» και αργότερα έγινε υπουργός Εξωτερικών της Πρωσίας. Υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες πολιτικές και στρατιωτικές φυσιογνωμίες του 19^{ου} αιώνα. Ο Bismarck συνήθιζε να υπερηφανεύεται ότι δεν είπε ποτέ ψέματα στην πολιτική, αλλά έλεγε πάντα την αλήθεια κατά τέτοιο τρόπο ώστε να απατά μέσω αυτής με οποιονδήποτε τρόπο τους αντιπάλους του.

Πέθανε σε ηλικία 83 ετών στις 30 Ιουλίου του 1898.

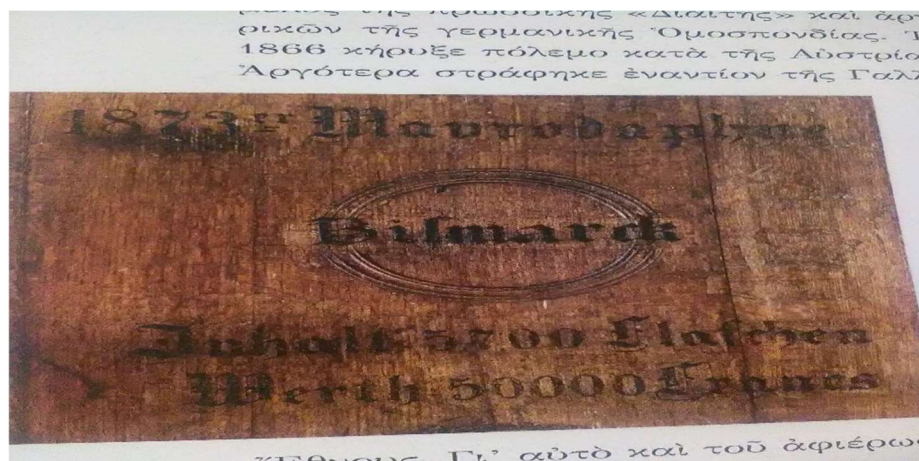
Ο Γουσταύος Κλάους έστειλε κάποια ποσότητα της πρώτης του Μαυροδάφνης στον Otto von Bismarck ως δώρο για τα γενέθλιά του. Σε αυτήν την χειρονομία του ο Bismarck απάντησε με την ακόλουθη επιστολή:

«Βερολίνο 20 Απριλίου του 1898

Με χαροποίησε ιδιαίτερος το αποσταλέν για την επέτειο των γενεθλίων μου δώρο και οι συνοδευμένες με αυτό ευχές και σας παρακαλώ να δεχτείτε τα θερμά μου ευχαριστήρια για την ένδειξη των δικών σας συναισθημάτων

Καγκελάριος Μπίσμαρκ.»

(Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ 5.2.2: Βαρέλιαφιερωμένο στον Μπίσμαρκ (Από το βιβλίο της Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη: «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΙΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο Γουσταύος Κλάους αφιέρωσε τον Μάιο του 1898 βαρέλι χωρητικότητας 13.195 l. με Μαυροδάφνη, στο Βασιλιά της Ελλάδας Γεώργιος Α΄. Ο Χριστιανός Γουλιέλμος Φερδινάνδος Αδόλφος Γεώργιος, ευρύτερα γνωστός ως Γεώργιος Α΄, υπήρξε ο μακροβιότερος Βασιλιάς της Ελλάδας, από το 1863 έως το 1913. Ήταν ο δεύτερος κατά σειρά βασιλιάς της νεότερης Ελλάδας μετά τον Όθωνα και αρχηγός του νέου βασιλικού οίκου. Γεννήθηκε στην Κοπεγχάγη στις 24 Δεκεμβρίου του 1845 και ήταν ο δεύτερος γιος του Πρίγκιπα, και μετέπειτα Βασιλιά, της Δανίας Χριστιανού Θ΄. Μετά την εκδίωξη του Όθωνα από τον βασιλικό θρόνο της Ελλάδας, και υπό τις πιέσεις των αγγλικών δυνάμεων, οι Έλληνες έβλεπαν θετικά τον δευτερότοκο γιο της Βασίλισσας Βικτωρίας, Πρίγκιπα Αλφρέδο, αλλά με το πρωτόκολλο του Λονδίνου του 1832, οι Μεγάλες Δυνάμεις είχαν δεσμευτεί να μην ανέβει στον θρόνο της Ελλάδας κανένας γόνος δικής τους οικογένειας. Έτσι, αποφασίστηκε από τις άλλες Δυνάμεις να δοθεί ο θρόνος στον Γεώργιο Α΄.

Στις 27 Οκτωβρίου του 1867 ο Γεώργιος Α΄ παντρεύτηκε την δεκαεξάχρονη τότε Μεγάλη Δούκισσα Όλγα Constantinovna της Ρωσίας στην Αγία Πετρούπολη και απέκτησαν οκτώ παιδιά. Δολοφονήθηκε στις 18 Μαρτίου του 1913 στην Θεσσαλονίκη.

Ο Βασιλιάς Γεώργιος Α΄ και η Βασίλισσα Όλγα πραγματοποίησαν αρκετές επισκέψεις στην Πάτρα (περίπου πέντε φορές) εκ των οποίων η μία τον Μάιο του 1898. Σύμφωνα με ρεπορτάζ της εφημερίδας «Νεολόγος» Πατρών (10/05/1898) «Καθ' ήν στιγμήν οι Βασιλείς επρόκειτο να κατελθώσι των Ανακτόρων όπως επιβώσι των αμαξών δια την προσδιορισθείσαν επίσκεψιν της «Αχάιας» του Κλάους, ενέσκηψεν ο τρομερός σίφων.....και μικρού δειν ματαίωσε την βασιλικήν εκδρομή. Αλλά η ευδία δεν εβράδυνε να διαδεχθή την θύελλα και περί την 4 μ.μ. ξεκίνησε η βασιλική πομπή.» Οι Βασιλείς έγιναν δεκτοί μετά από πολλές φιλοφρονήσεις. Κατά τη συγκεκριμένη λοιπόν επίσκεψη, ο Κλάους αφιέρωσε στον Βασιλιά ένα από τα δύο μεγάλα βαρέλια που είχε προμηθευτεί από την Τεργέστη (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

Εικ 5.2.3.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλιά Γεώργιο τον Α΄ (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΟΛΓΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο Γουσταύος Κλάους αφιέρωσε τον Μάιο του 1898 και τον Μάιο του 1899 στην Βασίλισσα Όλγα της Ελλάδας δύο βαρέλια με Μαυροδάφνη. Το ένα χωρητικότητας 13.195 l. και το άλλο χωρητικότητας 4.070 l., προμηθευόμενο από την Τεργέστη, και ίδιο ακριβώς με εκείνο που αφιερώθηκε στον σύζυγό της Βασιλιά Γεώργιο. Μάλιστα το δεύτερο βαρέλι, που της αφιερώθηκε, είχε Μαυροδάφνη του 1885, δηλαδή μεγαλύτερης συλλεκτικής και οινολογικής αξίας από αυτήν του πρώτου βαρελιού, αφού ήταν κατά δεκατρία χρόνια παλαιότερη. Η δεύτερη αυτή αφιέρωση έγινε ως ένδειξη ευχαριστίας στην υψηλή τιμή της δεύτερης επίσκεψης της βασιλικής οικογένειας στα Οινικάστρα της Gutland. Μάλιστα στον εξωτερικό τοίχο του οινοποιείου είναι γραμμένα σε μαρμάρινη πλάκα τα ονόματα των μελών της βασιλικής οικογένειας που επισκέφθηκαν εκείνη την χρονιά το Κτήμα.

Η Όλγα Constantinovna της Ρωσίας, κόρη του Μεγάλου Δούκα Nikolayevich και της Δούκισσας Αλεξάνδρας Iosifovna, γεννήθηκε στο Ρανλονσκ της Ρωσίας στις 3 Σεπτεμβρίου του 1851. Για λίγους μήνες το 1920 χρημάτισε αντιβασίλισσα μέχρι να επιστρέψει ο γιος της Κωνσταντίνος Α΄ από την εξορία ως Βασιλιάς. Ασχολήθηκε με φιλανθρωπικά έργα όπως η δημιουργία του Νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» στην Αθήνα και του Ρωσικού Νοσοκομείου στον Πειραιά. Πέθανε στις 18 Ιουνίου του 1926 στην Ρώμη (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

Εικ. 5.2.4: Βαρέλι αφιερωμένο στην Βασίλισσα Όλγα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

Εικ. 5.2.5: Δεύτερο βαρέλι αφιερωμένο στην Βασίλισσα Όλγα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΤΗΣ ΟΥΑΛΙΑΣ

Ο Γουσταύος Κλάους αφιέρωσε τον Μάιο του 1899 στην Πριγκίπισσα Αλεξάνδρα της Ουαλίας βαρέλι χωρητικότητας 2.470 l. με Μαυροδάφνη του 1885.

Η Αλεξάνδρα Καρολίνα Μαρία Καρλότα Λουΐζα Ιουλία γεννήθηκε το 1844 και ήταν κόρη του Χριστιανού ΙΧ της Δανίας. Παντρεύτηκε σε ηλικία 16 χρονών τον τότε Πρίγκιπα της Ουαλίας και μετέπειτα Βασιλιά του Ηνωμένου Βασιλείου, Εδουάρδο VII. Προσπάθησε ανεπιτυχώς να επηρεάσει την γνώμη Βρετανών υπουργών και της οικογένειας του συζύγου της προκειμένου να ευνοηθεί η Δανία και η Ελλάδα όπου βασιλεύαν ο πατέρας της και ο αδερφός της Γεώργιος αντίστοιχα. Το 1910, μετά τον θάνατο του Εδουάρδου, έγινε Βασίλισσα και υποστήριξε σθεναρά τον γιο της και διάδοχο Γεώργιο V κατά την διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου που η Βρετανία και οι συμμαχικές δυνάμεις νίκησαν την Γερμανία.

Η Πριγκίπισσα Αλεξάνδρα ήταν μάλλον ανήσυχο πνεύμα. Συγκεκριμένα, όταν συνόδευε τον αδερφό της Βασιλιά Γεώργιο της Ελλάδας στην ξενάγησή του στο Αυτοκρατορικό Κελάρι, θέλησε να διαπιστώσει ότι το βαρέλι ήταν γεμάτο. Ζήτησε λοιπόν να ανέβει στην ράχη του βαρελιού Νο 21 για να βυθίσει το δάχτυλό της στην σχετική υποδοχή. Με αφορμή αυτό το γεγονός ο Κλάους έδωσε εντολή να της αφιερωθεί το βαρέλι και να γραφτεί επάνω η φράση: «Dieses Fass bestieg die ehemalige Prinzessin Alexandra von Wales am 26/8/ 1899», που θα πει: «Πάνω σε αυτό το βαρέλι σκαρφάλωσε η Α.Υ. η Πριγκίπισσα της Ουαλίας Αλεξάνδρα στις 26-8-1899» (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.2.6: Βαρέλι αφιερωμένο στην Πριγκίπισσα της Ουαλίας Αλεξάνδρα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Απρίλιο του 1937 στον Βασιλιά Γεώργιο Β΄ βαρέλι χωρητικότητας 4.060 l. με Μαυροδάφνη του 1883.

Ο Βασιλιάς Γεώργιος Β΄ γεννήθηκε το 1890 στην Δεκέλεια, στη βασιλική έπαυλη του Τατοΐου. Ήταν πρωτότοκος γιος του Πρίγκιπα διαδόχου και μετέπειτα Βασιλιά της Ελλάδας Κωνσταντίνου Α΄ και της Πριγκίπισσας διαδόχου Σοφίας της Πρωσίας και της Ελλάδας. Ο Γεώργιος Β΄ υπήρξε από τις πιο δραματικές προσωπικότητες που γνώρισε η νεότερη ελληνική ιστορία. Σε όλη σχεδόν τη ζωή του ακολούθησε τον πατέρα του υπηρετώντας στον στρατό ως υπασπιστής του, παραμένοντας μαζί του κατά την διάρκεια της σύγκρουσής του με τον Ελευθέριο Βενιζέλο και ακολουθώντας τον το 1917 στην εξορία. Μετά από απαίτηση της Αντάντ και του Ελευθέριου Βενιζέλου παραμερίστηκε στην σειρά διαδοχής από τον μικρότερο αδερφό του Αλέξανδρο. Επέστρεψε το 1920 από την εξορία μετά την εκλογική ήττα του Βενιζέλου και την επαναφορά του πατέρα του Κωνσταντίνου στον βασιλικό θρόνο. Στις 27 Φεβρουαρίου του 1921 παντρεύτηκε την Πριγκίπισσα Ρουμανίας Ελισάβετ αλλά χώρισαν, χωρίς να έχουν αποκτήσει παιδιά, το 1935, λίγους μήνες πριν επιστρέψει ο Γεώργιος στην Ελλάδα. Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1922 έγινε βασιλιάς της Ελλάδας καθώς διαδέχθηκε τον πατέρα του Κωνσταντίνο, που παραιτήθηκε μετά την Μικρασιατική Καταστροφή και το κίνημα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου του 1922. Ένα χρόνο μετά όμως αναγκάστηκε από την Επαναστατική Κυβέρνηση να εγκαταλείψει την Ελλάδα και λίγους μήνες αργότερα αυτός και ολόκληρη η δυναστεία κηρύχθηκαν έκπτωτοι με απόφαση της Εθνοσυνέλευσης. Μετά από έντεκα χρόνια, έπειτα από το Δημοψήφισμα του 1935, επέστρεψε από την εξορία στον βασιλικό θρόνο και με τον Μεταξά έθεσαν τις βάσεις για να προετοιμαστεί η χώρα για τον πόλεμο που ερχόταν. Όταν οι Γερμανοί εισήλθαν στην Αθήνα, έφυγε για την Κρήτη και έπειτα για το Κάιρο. Όταν απελευθερώθηκε η Ελλάδα υποχρεώθηκε να παραμείνει στο εξωτερικό. Το 1946 τον κάλεσαν πάλι να βασιλεύσει αλλά μετά από έξι μήνες, την 1^η Απριλίου του 1947, πέθανε. Η ταφή του έγινε στο βασιλικό κοιμητήριο του Τατοΐου.

Για την επίσκεψη του Γεωργίου Β΄ στην Gutland στις 15 Απριλίου του 1937 η εφημερίδα «ΝΕΟΛΟΓΟΣ» Πατρών έγραφε:

«Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΤΗΝ ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ»

Η Βασιλική συνοδεία κατευθύνεται προς την Αχάια Κλάους. Η άφιξη του Βασιλιά έγινε κάτω από κανονιοβολισμούς από κανόνι του εργοστασίου. Στο τμήμα των αυτοκρατορικών κρασιών όπου είναι τοποθετημένα τεράστια βαρέλια Μαυροδάφνης, ο Βασιλιάς παρέμεινε αρκετή ώρα ζητώντας και λαμβάνοντας πληροφορίες για όλα τα σχετικά οινοποιητικά ζητήματα και κυρίως για την σημερινή ανάπτυξη της Αχάια Κλάους. Σε αυτό το τμήμα έγιναν και τα αποκαλυπτήρια ενός τεράστιου βαρελιού με πολύ παλιά Μαυροδάφνη στο οποίο δόθηκε το όνομα Βασιλιάς Γεώργιο Β΄» (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.2.7: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλιά Γεώργιο Β΄ (φωτογραφία από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΠΑΥΛΟΣ Α΄

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Απρίλιο του 1949 στον Βασιλιά Παύλο Α΄ βαρέλι χωρητικότητας 4.090 l. με Μαυροδάφνη του 1896.

Ο Βασιλιάς Παύλος Α΄ διαδέχθηκε στον θρόνο τον άτεκνο αδερφό του, Βασιλιά Γεώργιο Β΄ και βασιλεύσε από 1 Απριλίου του 1947 έως 6 Μαρτίου του 1964. Γεννήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου του 1901 και ήταν το τέταρτο παιδί του Βασιλιά Κωνσταντίνου και της Βασίλισσας Σοφίας. Φοίτησε στην Σχολή Ναυτικών Δοκίμων και υπηρέτησε ως σημαιοφόρος στο καταδρομικό «Έλλη». Το 1917 ακολούθησε τον πατέρα του στην εξορία και το 1920 επέστρεψε μαζί του από την Ελβετία στην Ελλάδα. αφού προηγουμένως του είχε προσφερθεί το Στέμμα, μετά τον θάνατο του αδερφού του Αλέξανδρου, κι εκείνος το είχε αρνηθεί λέγοντας ότι άνηκε στον πατέρα του. Το 1923 έφυγε για το εξωτερικό μαζί με τον αδερφό του Γεώργιο Β΄ και το 1935 επέστρεψε στην Ελλάδα με την παλινόρθωση της μοναρχίας. Στις 9 Ιανουαρίου του 1938 παντρεύτηκε στην Αθήνα την φιλόδοξη και δυναμική Πριγκίπισσα του Ανόβερου Φρειδερίκη με την οποία απέκτησε τρία παιδιά, το 1938 την Σοφία, μετέπειτα βασίλισσα της Ισπανίας, το 1940 τον Κωνσταντίνο και το 1942 την Ειρήνη. Στη διάρκεια του Ελληνοϊταλικού πολέμου υπηρέτησε στο Γενικό Στρατηγείο. Μετά την εισβολή των Γερμανών στην Αθήνα ακολούθησε τον βασιλιά Γεώργιο Β΄ στην Κρήτη. Όταν όμως αυτοί κατέλαβαν και την Κρήτη, έφυγε για την Αίγυπτο και τελικά εγκαταστάθηκε στο Κέιπ Τάουν της Νοτίου Αφρικής με την οικογένεια του. Στις 27 Σεπτεμβρίου του 1946 επέστρεψε στην Ελλάδα μαζί με τον αδερφό του Γεώργιο Β΄, μετά τον θάνατο του οποίου έγινε βασιλιάς της Ελλάδας μέχρι να πεθάνει στις 6 Μαρτίου του 1964.

Η επίσκεψη του Βασιλιά Παύλου Β΄ στην Αχάια Κλάους, που ήταν πλέον στα χέρια της οικογένειας του Βλάση Αντωνόπουλου, πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου του 1949 (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.2.8: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλιά Παύλο (φωτογραφία από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ- ΒΑΣΗ ΑΡΑΞΟΥ

Μεταξύ των αφιερωματικών βαρελιών υπάρχει και ένα χωρητικότητας 2.545 l., με Μαυροδάφνη του 1940 αφιερωμένο α) στην Ελληνική Βασιλική Αεροπορία - Βάση Αράξου, την 28^η Οκτωβρίου του 1949 και β) στον Hans Ehrenstrale, τον Δεκέμβριο του 2003

Ο ενθουσιασμός για την επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940 ήταν φανερός σε όλους τους Έλληνες και οι εορτασμοί διαρκούσαν τρεις μέρες. Κάθε θεσμικός φορέας, σύλλογος, οργάνωση ή φυσικό πρόσωπο συμμετείχε στην κοινή χαρά για την εκδίωξη των κατακτητών. Δεν είναι λοιπόν παράξενο να περιλαμβάνεται στο κελάρι των αφιερωματικών βαρελιών της Αχάια Κλάους και βαρέλι αφιερωμένο στους υπερασπιστές της πατρίδας και στην θυσία τους, χάρη στην οποία η επόμενη δεκαετία, με βάση τη χρονιά αφιέρωσης του βαρελιού, ήταν γεμάτη ελπίδες για μια νέα και καλύτερη ζωή (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

HANS EHRENSTRALE

Ο Hans Ehrenstrale ήταν θεολόγος και αντιπρόσωπος του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού στην Πάτρα κατά την περίοδο της γερμανικής κατοχής. Γεννήθηκε το 1914 στην Σουηδία. Από τους πρώτους κιόλας μήνες του 1944 εργάστηκε για την τροφοδοσία της Πάτρας και της γύρω περιοχής. Επίσης πήρε το όνομα «Λευκός Άγγελος» γιατί στο ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων φρόντισε τους Καλαβρυτινούς. Συνεπώς για την Πάτρα θεωρείται ήρωας και γι' αυτό ανακηρύχθηκε επίτιμος δημότης και δόθηκε το όνομά του σε μία οδό της πόλης. Λίγους μήνες πριν πεθάνει μάλιστα επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους μετά από 60 χρόνια. Ήταν υπόσχεση που είχε δώσει την πρώτη φορά που βρέθηκε στο οινοποιείο τα δύσκολα χρόνια του πολέμου. Πήγε επίσης και στην περιοχή Καλαβρύτων και συμμετείχε στις εκδηλώσεις μνήμης της 13^{ης} Δεκεμβρίου του 2003 (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.2.9: Βαρέλι αφιερωμένο στην Ελληνική Βασιλική Αεροπορία- Βάση Αράξου και στον Hans Ehrenstrale (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ Α΄

Η Αγία Κλάους αφιέρωσε στις 21 Οκτωβρίου του 2000 στον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α΄ βαρέλι χωρητικότητας 4.070 l., με Μαυροδάφνη του 1898. Συγκεκριμένα, ο Παναγιώτατος επισκέφθηκε τον Οκτώβριο του 2000 την Πάτρα με σκοπό την αναγόρευσή του σε επίτιμο διδάκτορα επτά Ανωτάτων Σχολών του Πανεπιστημίου Πατρών. Στο πλαίσιο λοιπόν αυτής της επίσκεψής του επισκέφθηκε την Αγία Κλάους και ξεναγήθηκε στο Αυτοκρατορικό Κελάρι, όπου ανοίχτηκε προς τιμή του για πρώτη φορά βαρέλι με Μαυροδάφνη του 1898 το οποίο έκτοτε φέρει το όνομά του. Μάλιστα, από το υπεραιωνόβιο περιεχόμενο του βαρελιού αυτού προσφέρθηκε στον Πατριάρχη μικρή ποσότητα, την οποία και εμφιάλωσε, ενώ δύο φορές τον χρόνο, με αφορμή τα Ονομαστήριά του και τις γιορτές των Χριστουγέννων, του αποστέλλονται δύο φιάλες από αυτή την Μαυροδάφνη.

Η Αυτού Θειοτάτη Παναγιώτης ο Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος Α΄, είναι ο 270^{ος} διάδοχος του Θρόνου του Αποστόλου Ανδρέα και πρώτος μεταξύ των Προκαθημένων των Ορθόδοξων Εκκλησιών. Γεννήθηκε στις 29 Φεβρουαρίου του 1940 στο χωριό Άγιοι Θεόδωροι της Ίμβρου. Το κοσμικό του όνομα ήταν Δημήτριος Αρχοντώνης και οι γονείς του ονομάζονταν Χρήστος και Μερόπη. Φοίτησε στα σχολεία της Ίμβρου, στο Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης και στην συνέχεια στην Θεολογική Σχολή της Χάλκης από την οποία το 1961 αποφοίτησε αριστούχος. Τον Αύγουστο της ίδιας χρονιάς χειροτονήθηκε διάκονος και πήρε το όνομα του Αγίου Αποστόλου Βαρθολομαίου. Από το 1963 έως το 1968 έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Ινστιτούτο Ανατολικών Σπουδών Ρώμης, στο Οικουμενικό Ινστιτούτο Bossey της Ελβετίας και στο Πανεπιστήμιο του Μονάχου και πήρε διδακτορικό στο κανονικό δίκαιο από το Γρηγοριανό Πανεπιστήμιο Ρώμης.

Το 1968 επιστρέφοντας στην Κωνσταντινούπολη διορίστηκε βοηθός κοσμήτορα της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης και τον Οκτώβριο του 1969 χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος και στη συνέχεια Αρχιμανδρίτης και Διευθυντής του νεοσύστατου τότε Πατριαρχικού Γραφείου. Έπειτα, τα Χριστούγεννα του 1973 χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Φιλαδέλφειας και τον Ιανουάριο του 1990 αναδείχθηκε Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος. Από τον Μάρτιο του 1974 χρημάτισε μέλος της Ιεράς Συνόδου του Πατριαρχείου και πολλών Συνοδικών Επιτροπών. Επιπροσθέτως, από το 1975 συμμετείχε στις εργασίες του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών και αντιπροσώπευσε το Οικουμενικό Πατριαρχείο σε πολλά διορθόδοξα και διαχριστιανικά συνέδρια, σε επίσημες αποστολές προς την Τούρκικη Κυβέρνηση, προς Εκκλησίες Ορθόδοξες και μη, προς επαρχίες του Πατριαρχείου και προς το Άγιο Όρος. Για αρκετά χρόνια χρημάτισε αντιπρόεδρος της «Εταιρείας του Δικαίου των Ανατολικών Εκκλησιών» της οποίας υπήρξε και ιδρυτικό μέλος. Είναι Εταίρος της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης και επίτιμο μέλος του ιδρύματος Pro Oriente της Βιέννης.

Στις 22 Οκτωβρίου του 1991 εξελέγη από την Πατριαρχική Σύνοδο, Αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικός Πατριάρχης. Από αυτή τη θέση ο κ. Βαρθολομαίος συνεχίζει την παράδοση των προκατόχων του επιδιώκοντας την σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των Ορθόδοξων Εκκλησιών, την συνέχιση του διαλόγου με την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία και τα άλλα δόγματα, καθώς και την ανάπτυξη διαθρησκευτικού διαλόγου με κύρια θέματα την ειρήνη και το περιβάλλον. Μάλιστα χαρακτηρίζεται ως «Πράσινος Πατριάρχης» γιατί προώθησε σε μεγάλο βαθμό την προστασία του περιβάλλοντος στη διάρκεια της Πατριαρχίας του. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης έχει πολλές φορές μιλήσει για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ομογένεια των Ρωμιών της Πόλης γενικά, αλλά και το Οικουμενικό Πατριαρχείο ειδικότερα. Για την επίλυση αυτών των προβλημάτων, κατά καιρούς κάνει δηλώσεις στον Τύπο, συναντιέται με την τουρκική πολιτική ηγεσία αλλά και

συζητά με εκπροσώπους της διεθνούς κοινότητας. Επιδιώκει ακόμα, μετά από συνεργασία με τοπικούς παράγοντες της Τουρκίας, να επισκέπτεται συχνά διάφορες περιοχές της Τουρκίας, πατρογονικές εστίες ελληνισμού (Καππαδοκία, Μύρα της Λυκίας, Πέργαμος και Σουμελά) και να τελεί την Θεία Λειτουργία σε ερείπια ορθοδόξων ναών σε ένδειξη συναδέλφωσης και αλληλοκατανόησης.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι πνευματικός ηγέτης πολλών εκατομμυρίων ορθοδόξων και έχει αναγορευθεί επίτιμος διδάκτωρ πολλών Πανεπιστημίων όπως: της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, της Θεολογικής Ακαδημίας Μόσχας, της Φιλολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, του City University του Λονδίνου, του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του Καθολικού Πανεπιστημίου Leuven του Βελγίου, του Ορθόδοξου Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Σεργίου Παρισίων, της Σχολής Κανονικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Aix-en Provence Γαλλίας, του Πανεπιστημίου Εδιμβούργου, της Θεολογικής Σχολής Τιμίου Σταυρού Βοστώνης στις ΗΠΑ, του Θεολογικού Ινστιτούτου Αγίου Βλαδίστηρου Νέας Υόρκης, της Θεολογικής Σχολής Ιασίου Ρουμανίας, πέντε τμημάτων του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, του Πανεπιστημίου Yale των ΗΠΑ, του Πανεπιστημίου Georgetown των ΗΠΑ, του Πανεπιστημίου Tufts των ΗΠΑ, του Πανεπιστημίου Southern Methodist των ΗΠΑ, του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.2.10: Βαρέλι αφιερωμένο στον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α΄ (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη- Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

5.3 Β΄ ΜΕΡΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΒΑΡΕΛΙΩΝ

NADIA COMANECI

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε στις 20 Απριλίου του 2002 βαρέλι χωρητικότητας 25.101 l., με Μαυροδάφνη του 1899, στην Nadia Comaneci. Η αθλήτρια είχε επισκεφθεί τότε την Πάτρα για την παρακολούθηση ευρωπαϊκών πρωταθλημάτων της Ενόργανης Γυμναστικής και πραγματοποιήθηκε προς τιμή της εκδήλωση στην Αχάια Κλάους όπου την συνόδευε ο σύζυγός της.

Η πρωταθλήτρια της ενόργανης γυμναστικής Nadia Comaneci γεννήθηκε στις 12 Νοεμβρίου του 1961 στο Onesti της Ρουμανίας. Άρχισε την ενασχόληση με την γυμναστική στα έξι της χρόνια και στα επτά της προπονούταν από τον Bela και την Marta Karolyi. Έλαμψε για πρώτη φορά, σε ηλικία 14 ετών, το 1976 στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μόντρεαλ, όπου αναδείχθηκε η νεότερη ολυμπιονίκης στην ιστορία των Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων. Συγκεκριμένα, αναδείχθηκε η πρώτη αθλήτρια που κέρδισε 10 στα 10 στις παράλληλες μπάρες και κέρδισε άλλα τρία χρυσά μετάλλια, ένα χάλκινο και ένα ασημένιο στο ομαδικό αγώνισμα με την ομάδα της χώρας της. Επίσης, η Νάντια Κομανέτσι είναι η μόνη γυναίκα στην ιστορία της ενόργανης γυμναστικής που κέρδισε τρεις συνεχόμενους τίτλους στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Επιπροσθέτως, η ευλυγισία της, η απόλυτη προσαρμογή του χρόνου και η χάρη των κινήσεων της είχε εντυπωσιάσει τους πάντες και πολλά εκατομμύρια νεαρές πρωταθλήτριες από όλον τον κόσμο προτίμησαν αυτό το άθλημα με αφορμή την ίδια την Nadia Comaneci. Η τελευταία της εμφάνιση ως αθλήτρια έγινε το 1981. Έχει παντρευτεί τον Αμερικανό συναθλητή της Bart Conner και ζει μόνιμα στην Αμερική (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.3.1: Βαρέλι αφιερωμένο στην Νάντια Κομανέτσι (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΥΤΑΡΑΣ

Η Αγία Κλάους αφιέρωσε βαρέλι χωρητικότητας 2.480 l., με Μαυροδάφνη του 1887 στον ζωγράφο Δημήτρη Μυταρά ο οποίος σχεδίασε πάνω σε αυτό την παράσταση τριών μορφών που κρατούν ένα κλήμα με σταφύλια.

Ο Δημήτρης Μυταράς γεννήθηκε στην Χαλκίδα το 1934. Σπούδασε ζωγραφική στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών, με δασκάλους τον Μόραλη και τον Παπαλουκά. Αργότερα παρακολούθησε μαθήματα σκηνογραφίας στην Ecole Nationale superieure des arts decoratifs και διακόσμησης στην Métiers d' art στο Παρίσι. Το 1964 έγινε διευθυντής του Εργαστηρίου Εσωτερικής Διακόσμησης του Αθηναϊκού Τεχνολογικού Ινστιτούτου στην Αθήνα. Ίδρυσε στην Χαλκίδα το 1978 Σχολή Ζωγραφικής μαζί με την γυναίκα του Χαρίκλεια Μυταρά και με την βοήθεια του Δήμου Χαλκιδαιίων. Επίσης, το 1969 διορίστηκε βοηθός στο Εργαστήριο Ζωγραφικής της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών στη οποία από το 1975 διδάσκει ως τακτικός καθηγητής.

Κύριο χαρακτηριστικό της ζωγραφικής του είναι η ανθρώπινη μορφή. Οι συνθέσεις του διακρίνονται για τον έντονο συναισθηματικό χρωματισμό τους με εξπρεσιονιστικούς τρόπους έκφρασης. Το σχέδιό του είναι ελλειπτικό αλλά δυναμικό, με τις γραμμές να περιγράφουν χωρίς ιδιαίτερες λεπτομέρειες τις μορφές τις οποίες πλάθει ογκομετρικά στον χώρο και ορίζουν προοπτικά τον τόπο της δράσης. Ακόμα, ο Μυταράς προτιμά κυρίως τα θερμά χρώματα, όπως το κόκκινο και το κίτρινο, τα οποία χρησιμοποιεί καθαρά και έντονα. Έτσι στα έργα του η αίσθηση που μεταφέρεται δεν είναι εκείνη της ήρεμης παρατήρησης. Οι μορφές του γεμίζουν ασφυκτικά τον χώρο και οι πίνακες φαίνονται να είναι ο ένας πάνω στον άλλον, συγκοπτόμενοι και ελλειπτικοί (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.3.2.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Δημήτρη Μυταρά (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΜΑΝΩΛΗΣ ΓΛΕΖΟΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Νοέμβριο του 2002 βαρέλι χωρητικότητας 2.480 l. με Μαυροδάφνη του 1934 α) στον Μανώλη Γλέζο και β) στον Daríel Alarcon Ramirez Benigno.

Ο Μανώλης Γλέζος γεννήθηκε στον Απείρανθο της Νάξου τον Σεπτέμβριο του 1922 από τον Νίκο Γλέζο και την Μάχη Ναυπλιώτου. Το 1935 ήρθε στην Αθήνα και το 1940 πετυχαίνει την εισαγωγή του στην Ανώτατη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.). Ως μαθητής το 1939 συμμετείχε στην δημιουργία αντιφασιστικής ομάδας που αγωνιζόταν για την απελευθέρωση των Δωδεκανήσων από τους Ιταλούς. Επίσης, κατά την ναζιστική κατοχή ανέπτυξε έντονη απελευθερωτική δράση. Μάλιστα, την νύχτα της 30^{ης} Μαΐου προς 31 Μαΐου του 1941, μαζί με τον Απόστολο Σάντα, κατέβασαν την Γερμανική πολεμική σημαία από την Ακρόπολη. Για την πράξη αυτή, πριν ακόμα συλληφθούν, καταδικάστηκαν ερήμην σε θάνατο από το γερμανικό στρατοδικείο και στις 24 Μαρτίου του 1942 συνελήφθησαν. Ο Μανώλης Γλέζος αφέθηκε ελεύθερος επειδή προσβλήθηκε από βαριάς μορφής φυματίωση εξαιτίας των βασανιστηρίων. Όμως, το 1943 συλλαμβάνεται πάλι από τους Ιταλούς και το 1944 από τους συνεργάτες των κατακτητών. Στις 21 Σεπτεμβρίου του 1944 ωστόσο κατάφερε να δραπετεύσει από την φυλακή. Ο Μανώλης Γλέζος έχει παραμείνει στην φυλακή και στην εξορία 16 χρόνια, έχουν γίνει εις βάρος του εννέα απόπειρες δολοφονίας και έχει καταδικαστεί 28 φορές για την πολιτική του δραστηριότητα, από τις οποίες τρεις φορές σε θάνατο, όμως η εκτέλεση των θανατικών ποινών δεν έγινε μετά από διαμαρτυρία του ελληνικού λαού και της διεθνούς κοινής γνώμης.

Το 1947 εργάστηκε αρχικά ως συντάκτης και στη συνέχεια αρχισυντάκτης και υπεύθυνος έκδοσης της εφημερίδας «Ριζοσπάστης». Το 1951, παρόλο που ήταν στην φυλακή, εκλέχθηκε βουλευτής Αθηνών της Ενιαίας Δημοκρατικής Αριστεράς και το 1954 που αποφυλακίστηκε έγινε Οργανωτικός Γραμματέας της. Το 1956 ορίστηκε διευθυντής της εφημερίδας «Αυγή». Δύο χρόνια μετά συλλαμβάνεται και καταδικάζεται ως κατάσκοπος. Το 1961 επανεκλέγεται βουλευτής της Ε.Δ.Α., παρόλο που ήταν φυλακισμένος. Έναν χρόνο μετά, κάτω από έντονες αντιδράσεις της κοινής γνώμης, αποφυλακίζεται πάλι. Ωστόσο, λίγα χρόνια αργότερα, στις 21 Απριλίου του 1967 συλλαμβάνεται ξανά και κρατείται μέχρι το 1971. Από το 1985 έως το 1989 γίνεται γραμματέας και πρόεδρος της Ε.Δ.Α. ενώ το 1981 εκλέγεται με το ΠΑ.ΣΟ.Κ. πρώτος βουλευτής Αθηνών, το 1985 βουλευτής στην Β΄ Περιφέρεια Πειραιά και το 1984 ευρωβουλευτής. Επίσης, το 1986 εξελέγη πρόεδρος της Απειράνθου Νάξου και το 2002 νομαρχιακός σύμβουλος Αθηνών με το συνδυασμό «Ενεργοί Πολίτες». Μεταξύ άλλων έχει τιμηθεί το 1958 με το Βραβείο της Διεθνούς Ένωσης Δημοσιογράφων, το 1959 με το Χρυσό Μετάλλιο Joliot-Curie του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ειρήνης, το 1963 με το Χρυσό Βραβείο Λένιν για την Ειρήνη, το 1997 με τον Μεγαλόσταυρο του Φοίνικα για την υπηρεσίες του στην πατρίδα, το 2006, μαζί με τον Απόστολο Σάντα, για την αντιστασιακή του δράση με το Χρυσό Μετάλλιο της Τάξεως Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών της Ακαδημίας Αθηνών. Ακόμα έχει δεχθεί και άλλες πολλές διακρίσεις από Δήμους και διάφορους κοινωνικούς φορείς ενώ το 1959 απεικονίστηκε σε γραμματόσημο της τότε Ένωσης Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών.

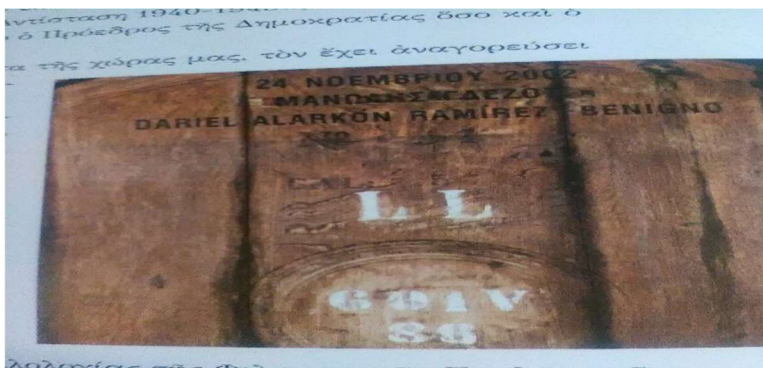
Το συγγραφικό του έργο είναι πλούσιο και ιδιαίτερο. Έχει δημοσιεύσει δεκάδες άρθρα και συνεντεύξεις του σε ημερήσιες εφημερίδες και περιοδικά τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Κάποια από τα βιβλία του είναι: «Η ιστορία του βιβλίου», «Από την Δικτατορία στην Δημοκρατία», «Το φαινόμενο της αλλοτρίωσης στην γλώσσα», «Βίγλα Μνήμης», «Η συνείδηση της πετράιας γης», «Υδωρ-Αύρα-Νερό», «Ο άνθρωπος και η φύση» κ.α. Μάλιστα, το 2006 παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός της χώρας στην παρουσίαση του δίτομου έργου του: «Εθνική Αντίσταση 1940-1945» που εκδόθηκε και δόθηκε στην δημοσιότητα.

Ακόμα, για να συμπαρασταθεί σε καταπιεσμένους και αδικημένους λαούς, επισκέφθηκε πολλές χώρες. Επίσης, έχει πρωτοστατήσει για τη δημιουργία βιβλιοθηκών σε απομονωμένα νησιά και χωριά της χώρας μας ενώ τα τελευταία 70 χρόνια είναι πάντα παρών σε πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες του λαού μας.

Η πανεπιστημιακή κοινότητα της χώρας μας τον έχει αναγορεύσει τέσσερις φορές επίτιμο διδάκτορα, συγκεκριμένα: το 1994 αναγορεύτηκε διδάκτωρ του Τμήματος Γεωλογίας Πανεπιστημίου Πατρών για την έρευνά του στο περιβάλλον, το 2001 διδάκτωρ Υδάτινων Πόρων Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για την έρευνά του στον αντίστοιχο τομέα, το 2003 διδάκτωρ του Τμήματος Μεταλλειολογίας Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου για την έρευνά του στην γη και στα μέταλλα και το 2008 διδάκτωρ του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για το πολυετές έργο του και την έρευνά του στην μελέτη της ελληνικής γλώσσας και του λεκτικού συμβολισμού (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

DARIEL ALARCON RAMIREZ BENIGNO

Ο Dariel Alarcon Ramirez, γνωστός με το αντάρτικο ψευδώνυμο «Benigno», γεννήθηκε το 1939 στο Manzanillo της Κούβας. Ήταν ο τελευταίος σύντροφος από την ομάδα που έμεινε μαζί με τον Che Guevara στην μοιραία μάχη της βολιβιανής ζούγκλας, τον Οκτώβριο του 1967. Το 1956, σε ηλικία 17 ετών, είχε μπει στις παρατάξεις της Επανάστασης. Ήταν την εποχή που οι στρατιώτες του δικτάτορα Batista έκαψαν το αγροτόσπιτο του και σκότωσαν την δεκαπέντεχρονη γυναίκα του, 8 μηνών έγκυο. Την Τρίτη 27 Ιανουαρίου του 2009 σε άρθρο που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα των Αθηνών «ΤΟ ΒΗΜΑ», ο Dariel Alarcon Ramirez ισχυρίζεται ότι ο Fidel Castro ήταν εκείνος που πρόδωσε τον Che Guevara, υπακούοντας σε εντολή της τότε ΕΣΣΔ. Σήμερα, με μια θανατική καταδίκη να υπάρχει για αυτόν από την Επαναστατική κυβέρνηση της Κούβας, ζει αυτοεξόριστος στο Παρίσι (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ 5.3.3.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Μανώλη Γλέζο και τον Benigno (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ

Η Αγία Κλάους αφιέρωσε βαρέλι χωρητικότητας 3.395 l. με Μαυροδάφνη του 1930 α) στον Τίτο Πατρίκιο και τον Δημήτρη Μαρωνίτη, τον Απρίλιο του 2003 και β) στον Andrew V. Shally, τον Απρίλιο του 2010.

Ο Τίτος Πατρίκιος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1928. Το 1946 τελείωσε το Βαρβάκειο γυμνάσιο και έπειτα την Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έλαβε μέρος αρχικά στην Εθνική Αντίσταση κατά την διάρκεια της γερμανικής κατοχής και στην συνέχεια στην Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων (Ε.Π.Ο.Ν.) και στον Ελληνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός (Ε.Λ.Α.Σ.). Το 1944 καταδικάστηκε σε θάνατο από συνεργάτες των Γερμανών αλλά η εκτέλεσή του ματαιώθηκε την τελευταία στιγμή. Ακόμα, εξορίστηκε στην Μακρόνησο και στον Αϊ-Στρατή κατά την διάρκεια της στρατιωτικής του θητείας. Την περίοδο από το 1959 έως το 1964 σπούδασε κοινωνιολογία στην Ecole Pratique des Hautes Etudes του Παρισιού. Το 1975 επέστρεψε στην Ελλάδα και εργάστηκε ως δικηγόρος για μερικά χρόνια.

Ο Τίτος Πατρίκιος έκανε την πρώτη του εμφάνιση στον χώρο των γραμμάτων το 1943 με την δημοσίευση ενός ποιήματός του στο περιοδικό «Ξεκίνημα της Νιότης» ενώ το 1954 εκδόθηκε η πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο «Χωματόδρομος». Από το 1954 δημοσίευσε στις στήλες του πολλά άρθρα και κριτικές ενώ συμπεριλήφθηκαν σε συγκεντρωτικές εκδόσεις πολλά δοκίμιά του. Επίσης, ασχολήθηκε με την πεζογραφία αλλά και την μετάφραση κειμένων σημαντικών λογοτεχνών όπως των Stendhal, Aragon, Majakovski, Nerouda, Gogol, Gaudy, Lukacs κ.α. Τα περισσότερα κοινωνιολογικά του έργα είναι γραμμένα στα γαλλικά. Ακόμα, έργα του μεταφράστηκαν στα γαλλικά, τα φλαμανδικά, τα γερμανικά και τα ολλανδικά.

Επιπλέον, ήταν ιδρυτικό μέλος του περιοδικού «Επιθεώρηση Τέχνης». Επίσης, έχει λάβει μέρος σε έρευνες του Εθνικού Κέντρου Επιστημονικής Έρευνας της Γαλλίας ενώ το 1994 για το σύνολο του έργου του τιμήθηκε με το Ειδικό Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

ANDREW VICTOR SCHALLY

Τον Απρίλιο του 2010 επισκέφθηκε την Αγία Κλάους ένας σπουδαίος ερευνητής, ο Andrew Victor Schally που του αφιερώθηκε βαρέλι πάνω στο οποίο υπέγραψε ιδιοχείρως.

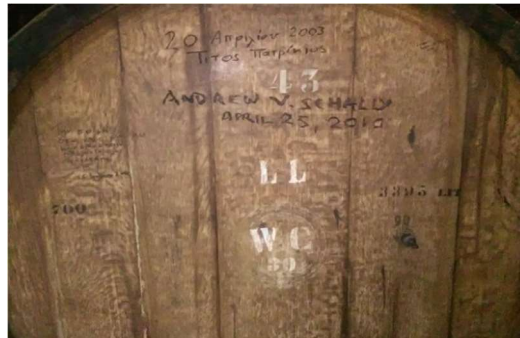
Ο Andrew Victor Schally γεννήθηκε στο Wilno της Πολωνίας στις 30 Νοεμβρίου του 1926. Έλαβε την βασική του εκπαίδευση στην Σκωτία και στη συνέχεια σπούδασε χημεία στο Λονδίνο. Ως μέλος του Εθνικού Ινστιτούτου Ιατρικών Ερευνών του Λονδίνου έκανε την ερευνητική του εργασία.

Τον Μάιο του 1952 πήγε στο Μόντρεαλ του Καναδά όπου σπούδασε ενδοκρινολογία στο McGill University και τελείωσε την διδακτορική του διατριβή στην Ενδοκρινολογία-Βιοχημεία το 1957. Την ίδια χρονιά μετέβη στο Baylor University School of Medicine στο Houston του Texas των ΗΠΑ για να συνεχίσει την έρευνά του στις ορμόνες του υποθάλαμου του εγκεφάλου. Το 1969 γίνεται Associate Professor και κατόπιν Καθηγητής Ιατρικής στο Tulane University, στο School of Medicine New Orleans, Louisiana των ΗΠΑ. Το 1977 έλαβε πολλές διακρίσεις και το βραβείο Nobel Ιατρικής και Φυσιολογίας για την έρευνά του στις ορμόνες του υποθάλαμου του εγκεφάλου και για την ανακάλυψη της πεπτιδικής ορμόνης

LHRH. Η ανακάλυψη αυτής της ορμόνης θεωρείται από τις σημαντικότερες στην Ιατρική και έχει οδηγήσει, μέσα από ένα σπουδαίο ερευνητικό έργο στην υπηρεσία της «Υγείας και Κοινωνίας», σε πολλές μεθόδους και αποτελεσματικά φάρμακα για την θεραπεία διάφορων τύπων καρκίνων.

Το 1978 ο Schally ήταν ο πλέον αναφερόμενος ερευνητής στην διεθνή βιβλιογραφία για το ερευνητικό του έργο στο πεδίο της Ενδοκρινολογίας. Αποτέλεσμα αυτού ήταν, μετά την απονομή του βραβείου Νόμπελ, να δουλέψει συνεχώς στο πεδίο των ορμονοεξαρτώμενων καρκίνων. Μάλιστα, στην θεραπεία διάφορων μορφών καρκίνων ανέπτυξε μεθόδους και πεπτίδια της ορμόνης LHRH. Επιπλέον, στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου εντάσσεται και η έρευνά του σε πειραματόζωα, που πολύ γρήγορα έγινε κλινική έρευνα, με αποτέλεσμα την ανακάλυψη έξι αντικαρκινικών φαρμάκων (Leuprolide, Triptorelin κ.α.). Το 2004, για την σωτηρία χιλιάδων ζώων από την εφαρμογή των ανακαλύψεων και μοντέρνων μεθόδων του στην Ιατρική, βραβεύτηκε με το βραβείο Legion d' Honneur της Γαλλικής Ακαδημίας. Από το 2006 ανήκει ως διακεκριμένος καθηγητής Παθολογίας Leonard de Miller στο Τμήμα Παθολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Μαϊάμι και καθηγητής στον Τομέα Αιματολογίας/Ογκολογίας και Επικεφαλής στο Endocrine, Polypeptide and Cancer Institute.

Στο πεδίο της Ενδοκρινολογίας και της Ογκολογίας είναι συγγραφέας άνω των 2.300 δημοσιεύσεων και συνεχίζει την έρευνά του για την ανακάλυψη νέων θεραπειών έχοντας ήδη ευεργετήσει και σώσει χιλιάδες συνανθρώπους μας από τον καρκίνο. Το ερευνητικό του έργο έχει αποτελέσει την βάση για πρωτοποριακή αντικαρκινική έρευνα στην πεπτιδική ορμόνη LHRH στα τμήματα Χημείας και Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου Πατρών (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.3.4.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Andrew Schally και τον Τίτο Πατρίκιο (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

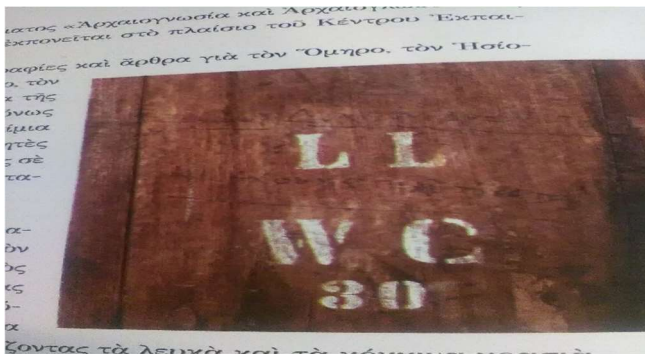
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΩΝΙΤΗΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε βαρέλι χωρητικότητας 3.395 l. με Μαυροδάφνη του 1930 στον Δημήτρη Μαρωνίτη που ήρθε στην Αχάια Κλάους μαζί με τον Τίτο Πατρίκιο τον Απρίλιο του 2003. Ο Δημήτρης Μαρωνίτης έγινε δεκτός από τον πρόεδρο της εταιρείας και τους συνεργάτες του και απόλαυσε το εθιμοτυπικό κέρασμα της Μαυροδάφνης. Αφού δοκίμασε τα λευκά και τα κόκκινα κρασιά παραγωγής της Αχάια Κλάους, κατέληξε στο Αυτοκρατορικό Κελάρι για να του αφιερωθεί προς τιμήν του αυτό το βαρέλι πάνω στο οποίο ο ίδιος έγραψε: «και έχουμε πει τόσο πολύ».

Ο Δημήτρης Ν. Μαρωνίτης γεννήθηκε στην Θεσσαλονίκη το 1929. Τελείωσε το γυμνάσιο στο Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης και έπειτα σπούδασε στην Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αργότερα έκανε μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμιο της Γερμανίας με την υποτροφία Humboldt-Stiftung. Δίδαξε Αρχαία Ελληνική Φιλολογία ως διδάκτωρ και εντεταλμένος υφηγητής στην Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μέχρι το 1967 οπότε απολύθηκε, συνελήφθη και βασανίστηκε από την στρατιωτική χούντα. Το 1974 επανήλθε ως υφηγητής στην ίδια σχολή της Θεσσαλονίκης όπου και παρέμεινε έως το 1996 ως καθηγητής. Παράλληλα δίδαξε σε πανεπιστήμια της Γερμανίας, της Αυστρίας, της Κύπρου και των ΗΠΑ ως επισκέπτης καθηγητής.

Από το 1994 έως το 2001 ήταν Πρόεδρος και Γενικός Διευθυντής του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας που εδρεύει στην Θεσσαλονίκη. Από το 2001 έως το 2014 υπήρξε συντονιστής του προγράμματος «Αρχαιογνωσία και Αρχαιογλωσσία στη Μέση Εκπαίδευση», που εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Έχει γράψει βιβλία, μονογραφίες και άρθρα για τον Όμηρο, τον Ησίοδο, τον Σοφοκλή, τον Ηρόδοτο, τον Αλκαίο και την Σαπφώ, έργα της οποίας μετέφρασε. Επίσης ασχολήθηκε με εκπροσώπους της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς μελετώντας και δημοσιεύοντας δοκίμια για σημαντικούς νεοέλληνες ποιητές και πεζογράφους (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

Εικ. 5.3.5.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Δημήτρη Μαρωνίτη (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ALBERT TOY MONAKO

Στις 27 Σεπτεμβρίου του 2003 ο πρίγκιπας Albert του Μονακό έφτασε αεροπορικώς στην Πάτρα και έμεινε για λίγες ώρες. Η τοπική εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» αναφερόμενη σε αυτή την επίσκεψη έγραψε χαρακτηριστικά: «Το τετράωρο ενός Μύθου». Μεταξύ άλλων η επίσκεψή του περιλάμβανε επίσημο γεύμα στις εγκαταστάσεις της Αχάια Κλάους όπου και του αφιερώθηκε βαρέλι χωρητικότητας 2.480 l. με Μαυροδάφνη του 1931.

Ο Albert Alexandre Louis Pierre Grimaldi είναι ο μοναδικός γιος και το δεύτερο παιδί του Rainier III και της γνωστής ηθοποιού Greys Kelly. Γεννήθηκε στις 14 Μαρτίου του 1958. Σπούδασε Πολιτικές Επιστήμες, Οικονομικά, Μουσική και Αγγλική Φιλολογία στο Amherst College της Μασαχουσέτης. Λατρεύει τον αθλητισμό και έχει πάρει μέρος σε πέντε χειμερινές Ολυμπιάδες στο άθλημα Bobsled. Από το 1985 είναι μέλος της Διεθνούς

Ολυμπιακικής Επιτροπής. Έχει δύο παιδιά και ανέλαβε τον θρόνο το 2005 όταν πέθανε ο πατέρας του (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.3.6.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Αλβέρτο του Μονακό (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

LUCIO DALLA

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε βαρέλι χωρητικότητας 2.480 l. με Μαυροδάφνη του 1888 α) στον Lucio Dalla στις 15 Ιουνίου του 2004 και β) στην Καλλιόπη τον Δεκέμβριο του 2004.

Ο Lucio Dalla γεννήθηκε στις 4 Μαρτίου του 1943 στην Μπολόνια της Ιταλίας. Η μουσική μπαίνει στην ζωή του από τα πρώτα παιδικά του χρόνια. Όταν ήταν έξι ετών έπαιζε φουσαρμόνικα με τοπικό θίασο και σε ηλικία δεκατεσσάρων ετών έμαθε κλαρινέτο. Μετά το 1964 εμφανίστηκε στο τραγούδι, το 1970 ως συνθέτης ενώ το 1977 ως στιχουργός. Έκτοτε έγινε διάσημος σε όλον τον κόσμο. Παράλληλα όμως με το τραγούδι δημιουργούσε και θεατρικές παραγωγές. Το «Lucio» είναι από τα πιο πετυχημένα άλμπουμ του.

Πάνω στο βαρέλι που του αφιερώθηκε ο ίδιος έγραψε: «Felice» (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

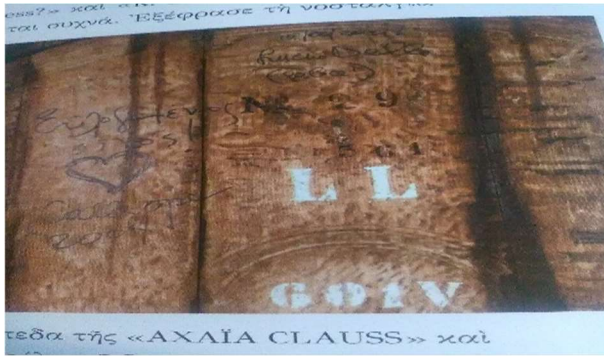
ΚΑΛΛΙΟΠΗ

Η φημισμένη Ελληνίδα φωτογράφος Καλλιόπη επισκέφθηκε στις 5 Δεκεμβρίου του 2004 την Αχάια Κλάους και έγινε συμμετοχος στο αφιερωματικό βαρέλι του Lucio Dalla. Πάνω στο βαρέλι η ίδια έγραψε τις λέξεις «ευλογημένος οίνος».

Η διεθνούς φήμης φωτογράφος Καλλιόπη γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Έφυγε από την Ελλάδα στα δεκαεπτά της χρόνια, μόλις τέλειωσε το λύκειο. Σπούδασε μόδα στο Λονδίνο και δούλεψε ως συντάκτρια μόδας στην ιταλική Vogue στο Μιλάνο. Τα τελευταία είκοσι χρόνια ζει μόνιμα στη Νέα Υόρκη ενώ έγινε παγκοσμίως γνωστή ως φωτογράφος μόδας πολλών διασημοτήτων. Έχει συνεργαστεί με τα περιοδικά «Vogue»,

«ELLE», «Glamour», «Jalouse», «Amica» κ.α. και έχει κάνει διαφημιστικές καμπάνιες των «Guess» και «R. Lauren».

Επισκέπτεται συχνά την αγαπημένη της Ελλάδα και θέλησε να εκφράσει τη νοσταλγία και την αγάπη της για τη χώρα της μέσα από το βιβλίο της «Παραδοσιακές Φορεσιές». Σε αυτό επώνυμοι Έλληνες ντύθηκαν με παραδοσιακές φορεσιές και φωτογραφήθηκαν με καλλιτεχνικό και λυρικό τρόπο, μεταδίδοντας το πνεύμα της Ελλάδας. Αυτόν τον καιρό ετοιμάζει και ένα καινούριο βιβλίο για την Ελλάδα το οποίο κρατά μυστικό (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

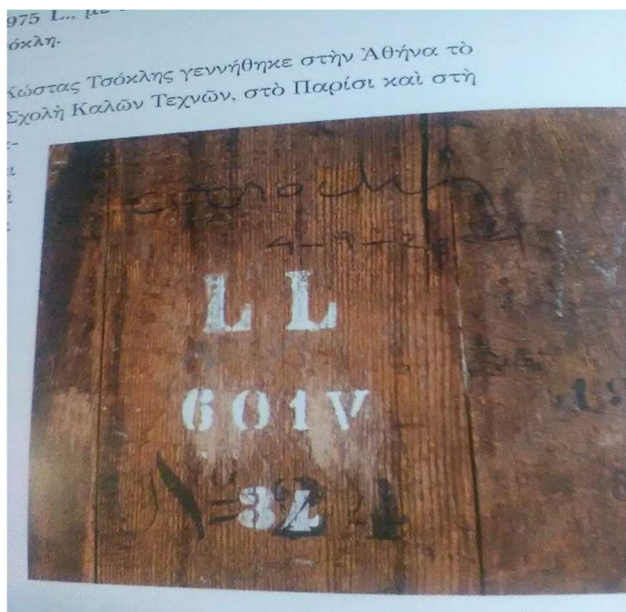
Εικ. 5.3.7.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Καλλιόπη και τον Lucio Dalla (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΟΚΛΗΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε στις 4 Σεπτεμβρίου του 2004 βαρέλι χωρητικότητας 1.975 l. με Μαυροδάφνη του 1934 στον Κώστα Τσόκλη. Πάνω σε αυτό μαρτυρείται από τον ίδιο τον ζωγράφο το πέραςμά του από το Οινοποιείο.

Ο καταξιωμένος αυτός ζωγράφος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1930. Σπούδασε στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και έπειτα για έντεκα χρόνια έζησε στο Παρίσι και την Ρώμη. Τα χρόνια 1971 και 1972 ζούσε και εργαζόταν στο Βερολίνο με υποτροφία. Όταν το 1973 επέστρεψε στο Παρίσι, έκανε την αρχή μιας συνεργασίας υπογράφοντας συμβόλαιο με τον γκαλερίστα Αλέξανδρο Ιόλα. Από το 1973 έως το 1986 ζούσε μεταξύ Αθήνας και Παρισιού καθώς η οικογένειά του είχε επιστρέψει στην Ελλάδα.

Έχει εμφανισθεί σε διάφορες εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όπως: το 1963 και το 1965 στη Biennale του Παρισιού, το 1965 στην Biennale του Sao Paolo, στην «Πανσέληνο Έκθεση» και επιπλέον σε ατομική έκθεση στην γκαλερί «Χίλτον» στην Αθήνα. Από τα πιο σημαντικά έργα του είναι τα ολόσωμα πορτραίτα του και οι θαλασσογραφίες του. Τέλος, το βαρέλι που είναι αφιερωμένο σε αυτόν τον θεράποντα της Τέχνης, αποτυπώνει την αυτοπρόσωπη μαρτυρία του στο Οινοποιείο, που πραγματοποιήθηκε στις 4 Σεπτεμβρίου του 2004 (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.3.8.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Κώστα Τσόκλη (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε στις 30 Νοεμβρίου του 2007 βαρέλι χωρητικότητας 2.445l., με Μαυροδάφνη του 1933 στον τότε Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κάρολο Παπούλια. Μάλιστα είναι ο πρώτος εκλεγμένος ανώτατος πολιτειακός άρχων που μετά το καθεστώς της βασιλείας της Ελλάδας επισκέφθηκε την Αχάια Κλάους.

Ο Κάρολος Παπούλιας γεννήθηκε στις 4 Ιουνίου του 1929 στα Ιωάννινα, στον τόπο από όπου καταγόταν η μητέρα του. Σπούδασε Νομική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Μιλάνου. Στη συνέχεια έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο της Κολωνίας. Αναγορεύτηκε διδάκτωρ της Νομικής Σχολής Κολωνίας και υπήρξε επιστημονικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Νοτιοανατολικής Ευρώπης του Μονάχου. Έχει γράψει επιτομή της ελληνικής αντίστασης η οποία κυκλοφόρησε στον γνωστό γερμανικό εκδοτικό οίκο Suhrkamp. Επίσης, έχουν δημοσιευτεί σε ξένες εφημερίδες και περιοδικά μελέτες και άρθρα του.

Όταν έγινε το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1967 στην Ελλάδα, ο Κάρολος Παπούλιας ήταν στην Γερμανία. Από εκεί πρωτοστάτησε στην οργάνωση της Σοσιαλιστικής Δημοκρατικής Ένωσης Εξωτερικού η οποία οργάνωσε και κινητοποίησε τους Έλληνες εργαζόμενους φοιτητές και επιστήμονες της Δυτικής Ευρώπης κατά της χούντας.

Από τον Δεκέμβριο του 1974 εκλεγόταν συνεχώς μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα (ΠΑΣΟΚ). Παράλληλα υπήρξε μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής των Σοσιαλιστικών και Προοδευτικών κομμάτων της Μεσογείου. Από το 1981 έως το 1985 χρημάτισε Υφυπουργός και Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών. Επίσης, από το 1985 έως το 1989 και από το 1993 έως το 1996 διετέλεσε Υπουργός Εξωτερικών. Επιπλέον, κατά την διάρκεια της Οικουμενικής Κυβέρνησης από το 1989 έως το 1990 ήταν Υπουργός Αναπληρωτής Εθνικής Άμυνας. Όταν ήταν πρωθυπουργός ο Κώστας Σημίτης, ο Κάρολος

Παπούλιας χρημάτισε επί σειρά ετών Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων. Τέλος, διετέλεσε Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας από το 2005 έως το 2015.

Γνωρίζει γερμανικά, γαλλικά και ιταλικά. Έχει παντρευτεί την Μαρία Πάνου με την οποία έχει αποκτήσει τρεις κόρες (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

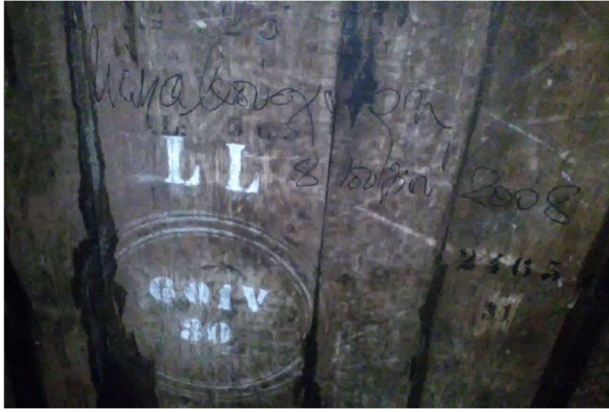
Εικ.5.3.9.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Κάρολο Παπούλια (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

NANA ΜΟΥΣΧΟΥΡΗ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε στις 8 Ιουλίου του 2008 βαρέλι χωρητικότητας 1.975 l. με Μαυροδάφνη του 1930 στην Νάνα Μούσχουρη η οποία το υπέγραψε ιδιοχείρως κατά την επίσκεψή της στο Οινοποιείο με τον σύζυγό της Andre Chappelle και στενούς της συνεργάτες.

Η Νάνα Μούσχουρη γεννήθηκε στις 13 Οκτωβρίου του 1934 στα Χανιά. Το 1958 άφησε την Αθήνα ακολουθώντας το όνειρό της στην Ευρώπη. Με πολλή δουλειά κατάφερε να γίνει πρέσβειρα του ελληνικού τραγουδιού στα πέρατα του κόσμου. Στα πενήντα χρόνια διεθνούς καριέρας της έχει 165 δίσκους, μέχρι σήμερα, στο ενεργητικό της. Η μεγάλη Ελληνίδα τραγουδίστρια έχει τις υψηλότερες πωλήσεις στην ιστορία καθώς έχει πουλήσει πάνω από 300 εκατομμύρια δίσκους (ψηφιακούς και βινυλίου) σύμφωνα με την International Federation of the Phonographic Industry. Έτσι, είναι η μόνη τραγουδίστρια που συναγωνίζεται σε πωλήσεις τους Beatles και τον Έλβις Πρίσλεϊ. Πρόσφατα κυκλοφόρησε τον τριπλό επετειακό δίσκο της «Νανά Μούσχουρη-Η ιστορία μιας φωνής».

Η Νάνα Μούσχουρη τον Οκτώβριο του 1993 έγινε Πρέσβειρα Καλής Θελήσεως της UNICEF και τον επόμενο χρόνο εκλέχθηκε μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την πενταετία 1994-1999 (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.3.10.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Νάνα Μούσχουρη (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

5.4 Γ' ΜΕΡΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΒΑΡΕΛΙΩΝ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Η Αγία Κλάους στις 30 Νοεμβρίου του 2008 αφιέρωσε βαρέλι με Μαυροδάφνη του 1896, στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο.

Η Αυτού Μακαριότης, ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος γεννήθηκε στα Οινόφυτα της Βοιωτίας το 1938. Είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής και Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και υπήρξε υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Το συγγραφικό του έργο περιέχει πολλά άρθρα, μελέτες και βιβλία θεολογικού, κοινωνικού και ιστορικού περιεχομένου. Το 1971 βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών για το έργο του «Μεσαιωνικά Μνημεία της Εύβοιας».

Υπηρέτησε ως Πρωτοσύγκελος της Ιεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λιβαδειάς από το 1967 έως το 1978, ως Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Μεταμορφώσεως του Σωτήρους Σαγματά από το 1971 έως το 1977, ως Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Λουκά Βοιωτίας από το 1977 έως το 1981. Το χρονικό διάστημα 1978-1981 υπήρξε Αρχιγραμματέας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδας. Το 1981 εξελέγη παμψηφεί Μητροπολίτης Θηβών και Λιβαδειάς. Ως μητροπολίτης συμμετείχε σε διάφορες επιτροπές σε επίπεδο κεντρικής εκκλησιαστικής διοικήσεως ενώ εργάστηκε ως αντιπρόεδρος του ραδιοφωνικού σταθμού της Εκκλησίας της Ελλάδας. Υπήρξε μέλος μεικτών επιτροπών Πολιτείας και Εκκλησίας και Πρόεδρος της επιτροπής διαλόγου Κοινωνίας-Εκκλησίας από το 2005 έως το 2007. Εξελέγη στις 7 Φεβρουαρίου του 2008 Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδας.

Επίσης, είναι Πρόεδρος της Ελληνικής Καρδιολογικής Εταιρείας και επίτιμος διδάκτορας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κραϊόβας στην Ρουμανία, τίτλος που του δόθηκε τιμητικά για την συμβολή του σε θέματα που σχετίζονται με την υγεία (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

Εικ.5.4.1.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΜΑΙΡΗ ΛΙΝΤΑ

Η Αγία Κλάους αφιέρωσε τον Σεπτέμβριο του 2009 βαρέλι χωρητικότητας 1.980 l. με Μαυροδάφνη του 1935 στην Μαίρη Λίντα.

Η Μαρία Δημητροπούλου, διακεκριμένη τραγουδίστρια της μεταπολεμικής λαϊκής και ελαφριάς μουσικής, με καταγωγή από τον Πύργο της Ηλείας, γεννήθηκε στις 9 Νοεμβρίου του 1935. Όταν ήταν επτά ετών αρχίζει την σταδιοδρομία της στο θέατρο «Αλκαζάρ», στα ταλέντα του Ορέστη Λάσκου, όπου αναδεικνύεται παιδί-θαύμα και ο Λάσκος την ξεχωρίζει, την προσλαμβάνει και της δίνει το όνομα Μαίρη Λίντα. Από τότε εμφανίζεται στο θέατρο, όπου χορεύει και τραγουδά ελαφρά τραγούδια, ενώ παράλληλα σπουδάζει χορό στην σχολή Μοριάνωφ.

Ξεκινά στις αρχές της δεκαετίας του 1950 την δισκογραφία της, με πρώτο της δίσκο, 78 στροφών, «Το πικρό ποτήρι» του Κώστα Καπλάνη. Την ίδια εποχή γνωρίζεται με τον Μανώλη Χιώτη, με τον οποίο στα μετέπειτα χρόνια θα αποτελέσουν ένα από τα πιο κορυφαία δίδυμα του λαϊκού τραγουδιού, με πάρα πολλές επιτυχίες. Κάποιες από αυτές είναι: «Αφού το θες», «Ηλιοβασιλέματα», «Περασμένες μου αγάπες», «Πάρε με στο τηλέφωνο», «Λαός και Κολωνάκι» κ.α. Εκείνη την εποχή γνωρίζεται και συνεργάζεται και με άλλους συνθέτες του λαϊκού τραγουδιού. Μετά το 1960 ερμηνεύει τραγούδια μεγάλων συνθετών του έντεχνου ρεπερτορίου όπως των Μ. Χατζιδάκι, Μ. Θεοδωράκη, Γ. Μαρκόπουλου και μεγάλων ποιητών όπως των Νίκου Γκάτσου, Τάσου Λειβαδίτη κ.α. ενώ είναι η μοναδική ερμηνεύτρια των αριστουργηματικών ηχογραφήσεων των έργων «Επιτάφιος» και «Αρχιτέλαγος». Στην δεκαετία του 1960 έχει κι άλλες επιτυχίες όπως «Μυρτιά», «Μαργαρίτα Μαγιοπούλα», «Με το άσπρο μου μαντήλι θα σε αποχαιρετήσω», «Ροδιά τετράκλωνη», «Ροδόσταμο», «Μαργαρίτα Μαργαρώ».

Η Μαίρη Λίντα παίρνει το πρώτο βραβείο στο φεστιβάλ του Ε.Ι.Ρ με το «Αθηνά κόρη του ουρανού» του Χατζηαποστόλου και στη συνέχεια με την «Απαγωγή» του Μίκη Θεοδωράκη. Συνεχίζει την επιτυχημένη της καριέρα και τις εμφανίσεις σε μεγάλες πόλεις της Ευρώπης, της Αμερικής και της Αυστραλίας μετά τον χωρισμό της με τον Μανώλη Χιώτη. Συνολικά είχε πάρει μέρος σε 45 κινηματογραφικές ταινίες. Τα τελευταία χρόνια έγραψε νέους δίσκους: «Μαίρη Λίντα Σήμερα» του Κριμιζάκη και του Μπιζάνη, «Μάνα Μου» του Γιάννη Σπανού και της Τασούλας Θωμαΐδου και «Των Ανέμων τα μετάξια» με νέους συνθέτες (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

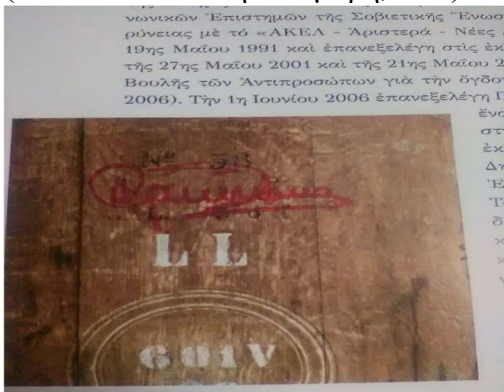

Εικ. 5.4.2.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Μαίρη Λίντα (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε στον Δημήτρη Χριστόφια στις 19 Μαρτίου του 2010 βαρέλι χωρητικότητας 2.490 l. με Μαυροδάφνη του 1928 και ανάρτηση σχετικής μαρμάρινης επιγραφής στα προπύλαια του παλιού οινοποιείου. Η επίσκεψή του αυτή μάλιστα ολοκληρώθηκε με καθιερωμένη υπογραφή στην Χρυσή Βίβλο των επισκεπτών.

Ο Δημήτρης Χριστόφιας γεννήθηκε στις 29 Αυγούστου του 1946 στο κατεχόμενο πια από τα τούρκικα στρατεύματα, Κάτω Δίκωμο της επαρχίας της Κερύνειας. Σπούδασε στο Ινστιτούτο Κοινωνικών Επιστημών της Μόσχας και στην Ακαδημία Κοινωνικών Επιστημών της Σοβιετικής Ένωσης από όπου αποφοίτησε ως διδάκτωρ Ιστορικών Επιστημών. Στη Μόσχα γνώρισε και την σύζυγό του Έλση Χηράτου με την οποία απέκτησε δύο κόρες και έναν γιο. Το 1988 εξελέγη Γενικός Γραμματέας του Ανορθωτικού Κόμματος Εργαζόμενου Λαού. Στις εκλογές της 19^{ης} Μαΐου του 1991 και στις εκλογές της 26^{ης} Μαΐου του 1996 εξελέγη βουλευτής Κερύνειας με το «Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού (Α.Κ.Ε.Λ.)-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις». Από το 2001 έως το 2006 χρημάτισε Πρόεδρος της Βουλής Αντιπροσώπων για την όγδοη βουλευτική περίοδο, θέση την οποία κράτησε ως το 2008 που εξελέγη Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Κύπρου. Επίσης, υπήρξε μέλος του Εθνικού Συμβουλίου της Κύπρου. Το 2004 αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτωρ του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών και Πολιτικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ. 5.4.3.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Δημήτρη Χριστόφια (από το βιβλίο της Ροδούλας Σταθάκη-Κούμαρη «Η οινοποιός εταιρεία "ΑΧΑΪΑ" και τα χειροποίητα βαρέλια της» - Πάτρα 2011).

ΜΑΝΟΥΕΛ ΓΚΡΙΜΑΛΝΤΙ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Οκτώβριο του 2010 στον Μανουέλ Γκριμάλντι βαρέλι χωρητικότητας 2.500 l. με Μαυροδάφνη του 1929.

Ο Μανουέλ Γκριμάλντι γεννήθηκε το 1956 στη Νάπολη της Ιταλίας και είναι παντρεμένος με την Ηλιάννα, κόρη ενός γνωστού κατασκευαστή και έχουν αποκτήσει τρία παιδιά. Εξακολουθεί να ζει στη Νάπολη της Ιταλίας από όπου και διευθύνει την ακτοπλοϊκή εταιρία Grimaldi Group of companies που είναι η οικογενειακή επιχείρηση που κληρονόμησε μαζί με τον αδερφό του μετά τον θάνατο του πατέρα τους Γκουίντο. (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.4.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Μ. Γκριμάλντι (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Η Αγία Κλάους αφιέρωσε τον Ιούνιο του 2011 βαρέλι χωρητικότητας 4.065 l. στον Έλληνα μυθιστοριογράφο, δημοσιογράφο και θεατρικό συγγραφέα Γιάννη Ξανθούλη.

Ο Γιάννης Ξανθούλης γεννήθηκε το 1947 στην Αλεξανδρούπολη από γονείς πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη. Σπούδασε δημοσιογραφία, σχέδιο και ενδυματολογία θεάτρου. Από το 1969 εργάζεται ως δημοσιογράφος και χρονογράφος σε εφημερίδες, περιοδικά και στο ραδιόφωνο. Το 1981 κυκλοφόρησε το πρώτο του μυθιστόρημα «Μεγάλος Θανατικός» και το 1982 ξεκίνησε να γράφει στην εφημερίδα "Έλευθεροτυπία" τα «Σαββατιάτικα». Έγραψε σατιρικά κείμενα ενώ θεατρικά έργα του παρουσιάστηκαν στο ελληνικό θέατρο. Επίσης, ασχολήθηκε με το παιδικό θέατρο και έχει γράψει και εικονογραφήσει παιδικά βιβλία. Μάλιστα, βιβλία του έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. Το 2012 δέχτηκε έντονη κριτική για τις θέσεις που εξέφρασε με την αρθρογραφία του. Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων και της Ένωση Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών (Ε.Σ.Η.Ε.Α.) (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.5.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Γιάννη Ξανθούλη (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΣΑΚΚΑΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Σεπτέμβριο του 2011 βαρέλι χωρητικότητας 2.510 l. στον Βασιλικό Σακκά.

Ο Βασιλικός Σακκάς είναι γνωστός ως "αρχηγός"-frontman, τραγουδιστής της ελληνικής indie, pop-rock μπάντας Raining Pleasure. Ο Βασιλικός έχει κυκλοφορήσει επτά άλμπουμ με αυτήν την μπάντα της οποίας είναι συνθέτης, τραγουδιστής, μπασίστας, κιθαρίστας και στιχουργός. Από την μεγάλη δισκογραφική εταιρεία EMI Greece κυκλοφόρησαν τρία άλμπουμ του συγκροτήματος από τα οποία τα δύο πέτυχαν πωλήσεις χρυσού. Ο Βασιλικός και η μπάντα του περιόδευσαν εκτός από την Ελλάδα και στην Γερμανία, την Τουρκία και την Ρουμανία συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκά φεστιβάλ όπως το Rock n' Coke and Hurricane όπου μοιράστηκαν την σκηνή με συγκροτήματα και καλλιτέχνες όπως Pixies, The Cure, Pearl Jam, Kasabian, Arcade Fire και πολλά άλλα (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.6.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Βασιλικό Σακκά (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΘΑΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥΤΣΙΚΟΣ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Νοέμβριο του 2011 βαρέλι χωρητικότητας 2.183 l. με Μαυροδάφνη του 1922 στον Έλληνα συνθέτη Θάνο Μικρούτσικο.

Ο Θάνος Μικρούτσικος γεννήθηκε στις 13 Απριλίου του 1947 στην Πάτρα και είναι ο μεγαλύτερος αδερφός του μουσικού και τηλεπαρουσιαστή Ανδρέα Μικρούτσικου. Ξεκίνησε από μικρή ηλικία στην Φιλαρμονική Εταιρεία Πατρών τις μουσικές του σπουδές και έμαθε στο Ελληνικό Ωδείο πιάνο, θεωρία και αρμονία. Στη συνέχεια ακολούθησαν οι σπουδές του και η αποφοίτηση του από το μαθηματικό τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Παράλληλα μελέτησε με τον καθηγητή-συνθέτη Γ.Α. Παπαϊωάννου αρμονία, αντίστιξη, φούγκα και σύνθεση.

Άρχισε να συνθέτει στα τέλη της δεκαετίας του 1960 αλλά εμφανίστηκε επίσημα το 1975 με τον δίσκο του «Πολιτικά Τραγούδια». Εν συνεχεία ανοίχτηκε σε ευρύτερη τραγουδιστική θεματική με τον δίσκο του «Σταυρός του Νότου» σε ποίηση του Νίκου Καββαδία. Επίσης, υπηρέτησε το θέατρο καθώς και την ατονική και ηλεκτρονική μουσική. Συνεργάστηκε με κορυφαίες ερμηνεύτριες, όπως η Μαρία Δημητριάδη, η Χάρις Αλεξίου και η Ιταλίδα Μίλβα, αλλά και με μεγάλους ερμηνευτές, όπως ο Μανώλης Μητσιάς, ο Δημήτρης Μητροπάνος, ο Βασίλης Παπακωνσταντίνου κ.α. Έχει ασχοληθεί με όλα τα είδη μουσικής γράφοντας όπερες, συμφωνική μουσική, μουσική δωματίου, μουσική για το θέατρο και τον κινηματογράφο και πειραματική μουσική. Επιπλέον, έχει γράψει μουσική για δεκάδες θεατρικά έργα που έχουν παρουσιαστεί σε όλον τον κόσμο (Ελλάδα, Βέλγιο, Γαλλία, Αγγλία, Ιταλία, Αυστραλία κ.α.) συνεργαζόμενος με πολλούς Έλληνες και ξένους σκηνοθέτες. Ακόμα, έχει σκηνοθετήσει τρία έργα στον χώρο του μουσικού θεάτρου ενώ πολλά έργα του έχουν παιχτεί σε πολλά διεθνή φεστιβάλ μουσικής στο Λονδίνο, στο Παρίσι, στη Λυών, στο Σικάγο, στο Μπουρζ, στο Μιλάνο κ.α.

Ο Θάνος Μικρούτσικος έχει διατελέσει:
από το 1986 έως το 1990 ιδρυτής και καλλιτεχνικός διευθυντής του Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας,
από το 1990 έως το 1993 Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Μουσικού Αναλογίου του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών,
από το 1993 έως το 1994 Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού,
από το 1994 έως το 1996 Υπουργός Πολιτισμού,
από το 1996 έως το 2004 Καλλιτεχνικός Διευθυντής της HMV της Ελλάδας,
από το 1998 έως το 1999 Πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Ελληνικού Φεστιβάλ (Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου),
από το 2002 έως το 2004 Σύμβουλος διοίκησης για τα πολιτιστικά στην Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004»,
από το 2003 έως το 2005 Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Οργανισμού «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης – Πάτρα 2006».

Ως προς την πολιτική του δράση έχει δηλώσει μαρξιστής και είχε ενταχθεί στο Κουμμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος (Κ.Κ.Ε.) από το οποίο αποχώρησε το 1982. Το 1993, στην τελευταία κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου, υπήρξε εξωκοινοβουλευτικός αναπληρωτής υπουργός Πολιτισμού και το 1994, όταν πέθανε η Μελίνα Μερκούρη, έγινε Υπουργός Πολιτισμού μέχρι το 1996. Εμφανίστηκε πάλι στο πολιτικό προσκήνιο μετά από πολλά χρόνια στο Ελληνικό Δημοψήφισμα του 2015 στο οποίο τάχθηκε υπέρ του «Όχι».

Το 2002 ο Θάνος Μικρούτσικος τιμήθηκε από το Κέντρο Μελέτης και Έρευνας του Ελληνικού Θεάτρου για την μουσική του στο θέατρο με το βραβείο «Δημήτρης

Μητρόπουλος» και είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Μουσουργών. Έχει γίνει επίτιμος δημότης σε πολλές πόλεις της Ελλάδας για το έργο του στην πολιτιστική διαχείριση και για την μουσική του δραστηριότητα. Το 1996 παντρεύτηκε την Μαρία Παπαγιάννη και έχει δηλώσει ότι είναι φίλαθλος του Παναθηναϊκού (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.7.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Θάνο Μικρούτσικο (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

MARC GRAUWELS

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Μάιο του 2012 βαρέλι χωρητικότητας 3.100 l. με Μαυροδάφνη του 1901-1902 στους Marc Grauwels και Christophe Delporte.

Ο Marc Grauwels είναι Βέλγος φλαουτίστας, ο οποίος γεννήθηκε την 1η Απριλίου του 1954 στην Οστάνδη του Βελγίου. Μετά από σπουδές φλάουτου στην Αμβέρσα συμμετείχε το 1973 στην Ορχήστρα της Φλαμανδικής Όπερας ως φλαουτίστας. Το 1976 στην Όπερα των Βρυξελλών La Monnaie/De Munt ήταν σόλο φλαουτίστας ενώ το 1978 έγινε μέλος της βελγικής ορχήστρας ραδιοφώνου και τηλεόρασης. Από το 1987 γίνεται σολίστ και έκτοτε διακρίνεται στην κλασική μουσική και τη μουσική δωματίου (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

CHRISTOPHE DELPORTE

Ο Christophe Delporte είναι Βέλγος ακορντεονίστας ο οποίος διδάσκει στις μουσικές ακαδημίες των Fleurus, Nivelles και Genappe, καθώς και στο Ανώτερο Ινστιτούτο Μουσικής και Παιδαγωγικής του Namur και είναι ιδρυτής και μέλος του Ensemble Astoria.

Απέκτησε το δίπλωμα εξειδίκευσης στο solfege καθώς και τα διπλώματα ανώτερου ακορντεόν και μουσική δωματίου από το Βασιλικό Μουσικό Ωδείο του Mons. Έπειτα, το 1989 νίκησε σε διαγωνισμό για νέους σολίστες και κέρδισε το βραβείο τηλεθεατών. Την επόμενη χρονιά εκπροσώπησε το Βέλγιο στη διοργάνωση "Eurovision Young Musicians". Συνεργάζεται τακτικά με την Εθνική Ορχήστρα του Βελγίου και την Βασιλική Ορχήστρα Δωματίου της Βαλονίας ενώ συμμετείχε και στην ηχογράφηση του τελευταίου άλμπουμ των Frank Michael και Renaud (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.8.: Βαρέλι αφιερωμένο στον Mark Grauwels και στον Christophe Delporte (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΣΟΝΙΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Μάιο του 2013 βαρέλι χωρητικότητας 2.405 l. με Μαυροδάφνη στους Σόνια Θεοδωρίδου και Θεόδωρο Ορφανίδη.

Η σοπράνο Σόνια Θεοδωρίδου γεννήθηκε στην Βέροια. Σπούδασε στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών από το οποίο αποφοίτησε με άριστα και κερδίζοντας την υποτροφία 'Μαρία Κάλλας' συνέχισε τις σπουδές της αρχικά στην Ανώτατη Μουσική Ακαδημία της Κολωνίας και στην συνέχεια στο Λονδίνο με την Vera Rosza.

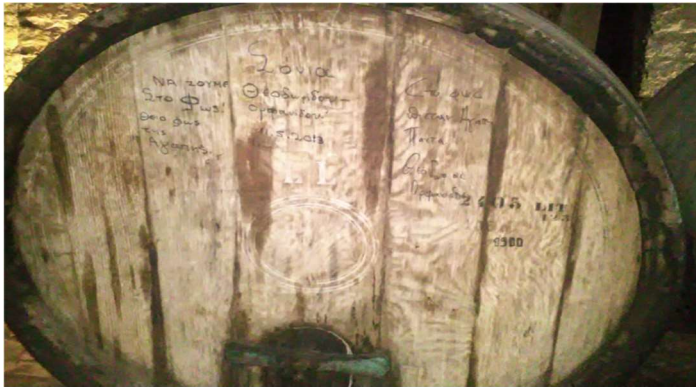
Η Σόνια Θεοδωρίδου έχει εμφανιστεί στα σπουδαιότερα λυρικά θέατρα της Ευρώπης όπως Frankfurt Oper, Deutsche Opera Berlin, Opera de Lyon, Opera Amsterdam, Opera Rotterdam, στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, στο Ωδείο Ηρώδου Αττικού κ.α. Επιπλέον, ως σολίστ έχει τραγουδήσει στην Κολωνία, στην Βουδαπέστη, στην Ιταλία, στην Λισαβόνα, στο Τόκυο, στην Φρανκφούρτη και έχει συνεργαστεί με μαέστρους όπως Zubin Mehta, Rene Jacobs, Garry Bertini, Marcello Viotti κ.α.. Πρόσφατα μάλιστα κυκλοφόρησαν τρία CD της καλλιτέχνιδος: «La Calisto», «Η Σόνια Θεοδωρίδου συναντά τον Μάνο Χατζιδάκι» και «Recital» (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη, 2011).

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Ο μαέστρος Θεόδωρος Ορφανίδης είναι σύζυγος της Σόνιας Θεοδωρίδου. Γεννήθηκε στο Herisau της Ελβετίας και μετά την επιστροφή της οικογένειάς του στην Ελλάδα παρακολούθησε μαθήματα αρμονίας, αντίστιξης, φούγκας, κλασικού τραγουδιού και πιάνου στη Θεσσαλονίκη. Αργότερα έγινε βοηθός του μαέστρου Χρυσόστομου Σταμούλη στη Χορωδία και Ορχήστρα Νέων «Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος Θεσσαλονίκης» ενώ παράλληλα δίδαξε θεωρητικά σε ωδεία.

Το 2005 συνεργάστηκε με μουσικά σύνολα ως προσκεκλημένος μαέστρος στην Ολλανδία. Επίσης, έχει μαθητεύσει και συνεργαστεί με σημαντικούς μαέστρους όπως οι: Rene Gulikers, Ingo Lenke, Θεόδωρο Αντωνίου κ.α. Ως μαέστρος έχει προσκληθεί από αρκετές χώρες της Ευρώπης, διευθύνοντας ορχήστρες στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ελλάδα,

στην Ισπανία, στην Αυστρία, στην Ολλανδία, στην Ιταλία και στην Πολωνία. Το καλοκαίρι του 2010 ίδρυσε μαζί με την σύζυγό του, τη σοπράνο Σόνια Θεοδωρίδου, την Orchestra Mobile και έναν χρόνο αργότερα τη δική τους δισκογραφική εταιρεία The Human Voice. Από αυτήν έχουν κυκλοφορήσει δύο CD με μελοποιημένα ποιήματα του Κωνσταντίνου Καβάφη από τον Αθανάσιο Σιμόγλου "Cavafy, Shades of Love" και "Cavafy II- Return" (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.9.: Βαρέλι αφιερωμένο στην Σόνια Θεοδωρίδου και τον Θεόδωρο Ορφανίδη (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ROTARY INTERNATIONAL

Η Αχάια Κλάους αφιέρωσε τον Μάρτιο του 2014 βαρέλι χωρητικότητας 2.470 l. με Μαυροδάφνη του 1904-1905 στο Rotary International.

Πρόκειται για ένα παγκόσμιο δίκτυο εθελοντών, μια παγκόσμια ανθρωπιστική οργάνωση προσφοράς υπηρεσιών. Αριθμεί 33.000 ομίλους σε περισσότερες από 200 χώρες και γεωγραφικές περιοχές ενώ ξεπερνούν το ενάμισι εκατομμύριο τα μέλη της που ονομάζονται Ροταριανοί. Αυτοί αντιμετωπίζουν προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας, όπως πείνα, φτώχεια, αναλφαβητισμό και προστασία του περιβάλλοντος, εκτελώντας ανθρωπιστικά προγράμματα. Το βασικό τους πρόγραμμα στοχεύει στην προστασία των παιδιών από πολιομυελίτιδα και την θεραπεία αυτής παγκοσμίως. Είναι ακόμα σύμβουλος του ΟΗΕ για ανθρωπιστικά και εκπαιδευτικά προγράμματα ενώ συνεργάζεται με διεθνείς οργανώσεις όπως η UNESCO, η UNICEF, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, το Κέντρο Καταπολέμησης Ειδικών Λοιμώξεων των ΗΠΑ και πολλές άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Το Ρόταρυ ιδρύθηκε στις 23 Φεβρουαρίου του 1905 στο Σικάγο των ΗΠΑ από τον δικηγόρο Πωλ Χάρρις και τρεις φίλους του, τον Σιλβέστρε Σίλε, ανθρακέμπορο, τον Γουσταύο Λερ, μεταλλειολόγο και τον Χιράμ Σόρεϋ, ράπτη. Η αρχική βάση του Ρόταρυ και σήμα κατατεθέν του ήταν η φιλία και η προσφορά υπηρεσιών σε άλλους.. Έμβλημά του είναι ο οδοντωτός τροχός και χρώματά του είναι το μπλε, το οποίο συμβολίζει τον διεθνή χαρακτήρα της οργάνωσης και το χρυσό, το οποίο συμβολίζει την ποιότητα και το υψηλό επίπεδο δραστηριοτήτων του. Σύνθημά του είναι η φράση «Service Above Self» που σημαίνει «Προσφορά Υπερβαίνοντας τον εαυτό μας».

Σκοπός του Ρόταρυ είναι η ενθάρρυνση και η διάδοση της ιδέας της προσφοράς υπηρεσιών ως βάση κάθε αξιολογής δραστηριότητας. Συγκεκριμένα το Διεθνές Ρόταρυ ενθαρρύνει και προωθεί:

- την ανάπτυξη των ανθρώπινων σχέσεων ως μια ευκαιρία για προσφορά υπηρεσιών,
- τις υψηλές ηθικές αρχές στις επιχειρήσεις και τα επαγγέλματα, την αναγνώριση της αξίας όλων των χρήσιμων επαγγελματικών ενασχολήσεων και την ανάδειξη από κάθε Ροταριανό της επαγγελματικής του ενασχόλησης ως μια ευκαιρία για να υπηρετήσει την κοινωνία,
- την εφαρμογή της ιδέας της προσφοράς στην προσωπική, επαγγελματική και κοινωνική ζωή του κάθε μέλους και
- την προώθηση της διεθνούς κατανόησης, της καλής θέλησης και της ειρήνης μέσω μιας παγκόσμιας συναδέλφωσης των επιχειρηματιών και των επαγγελματιών ενωμένων στην ιδέα της προσφοράς υπηρεσιών.

Οι Ροταριανοί Όμιλοι διοικητικά συγκροτούν 535 περιφέρειες που με την σειρά τους συγκροτούν 34 Ζώνες σε όλον τον κόσμο. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Ρόταρυ που εκλέγεται και διοικεί για ένα έτος και από δεκαεπτά διευθυντές, οι οποίοι εκλέγονται για δύο έτη από τις μισές Ζώνες εναλλάξ. Το Διοικητικό Συμβούλιο συμπληρώνεται από τον ψηφισμένο για το επόμενο έτος Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα του Διεθνούς Ρόταρυ.

Στην Ελλάδα ιδρύθηκε ο πρώτος όμιλος το 1928 στην Αθήνα και ο δεύτερος το 1934 στην Θεσσαλονίκη. Συγκεκριμένα, λειτουργούν δύο Περιφέρειες: η 2470 Περιφέρεια Διεθνούς Ρόταρυ στην οποία ανήκουν οι όμιλοι της γεωγραφικής περιοχής της Νοτίου Ελλάδας και η 2484 Περιφέρεια Διεθνούς Ρόταρυ στην οποία ανήκουν οι όμιλοι της γεωγραφικής περιοχής της Βορείου Ελλάδας.

Σε κάθε Όμιλο συμμετέχουν άνδρες και γυναίκες που έχουν προταθεί και προσκληθεί από κάποιο άλλο μέλος. Έπειτα επιλέγονται ποσοστιαία τουλάχιστον ένα άτομο από κάθε κατηγορία επαγγελματιών, στελεχών, επιχειρηματιών, επιστημόνων, καλλιτεχνών της τοπικής κοινωνίας που δραστηριοποιείται κάθε Ροταριανός Όμιλος. Έτσι στο Ρόταρυ μπορούν να συμμετέχουν άνθρωποι ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, θρησκείας, φύλου ή πολιτικών προτιμήσεων.

Οι πόροι και τα χρήματα, τόσο του κάθε Ομίλου όσο και του Διεθνούς Ρόταρυ, προέρχονται από τις συνδρομές και δωρεές των μελών και φίλων και από τις δραστηριότητες συλλογής χρημάτων. Σε κάθε Όμιλο η δράση κατευθύνεται σε πέντε τομείς, που ονομάζονται Λεωφόροι, και είναι οι εξής:

η Εσωτερική Δράση, η οποία εστιάζει στην ενδυνάμωση της συναδέλφωσης και την διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ομίλου,

η Επαγγελματική Δράση, η οποία ενθαρρύνει τους Ροταριανούς να υπηρετούν άλλους μέσω των απασχολήσεών τους και να εφαρμόζουν υψηλά ηθικά πρότυπα,

η Κοινοτική Δράση, η οποία καλύπτει προγράμματα και δράσεις που αναλαμβάνει ο Όμιλος για να βελτιώσει την ζωή στην κοινότητα,

η Διεθνής Δράση, η οποία περιλαμβάνει ενέργειες που γίνονται για να επεκταθεί το ανθρωπιστικό έργο του Ρόταρυ σε όλον τον κόσμο και να προωθηθεί η παγκόσμια κατανόηση και ειρήνη και

η Δράση Προσφοράς στην Νεότητα, η οποία προστέθηκε το 2010 στις υπόλοιπες τέσσερις που έχουν θεσμοθετηθεί από το 1920, και ενθαρρύνει τους Ροταριανούς να αναλαμβάνουν προγράμματα και δράσεις που ωφελούν τους νέους.

Το Ρόταρυ έχει συγκεκριμένα προγράμματα που μπορούν να αναπτύξουν οι Όμιλοι τα οποία είναι:

Ίντερρακτ, αφορά την ίδρυση και διατήρηση Ομίλου προσφοράς για νέους και νέες ηλικίας 14-18 ετών,

Ροταράκτ, αφορά την ίδρυση και διατήρηση Ομίλου προσφοράς για νέους και νέες ηλικίας 18-30 ετών,

Παγκόσμιες Ομάδες Δικτύωσης, πρόκειται για ομάδες Ροταριανών που επικεντρώνονται σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος διεθνώς. Αυτές περιλαμβάνουν τις Ροταριανές Ομάδες Δράσης (π.χ. αιμοδότες ή δωρητές οργάνων) και τις Ροταριανές Συναδελφώσεις (π.χ. παίκτες σκακιού),

Ροταριανή Ανταλλαγή Φιλίας, πρόκειται για πρόγραμμα που, μέσω της αμοιβαίας επίσκεψης οικογενειών Ροταριανών από διαφορετικά κράτη, προωθεί την οικοδόμηση διεθνών σχέσεων οι οποίες μπορούν να εξελιχθούν σε διεθνή συνεργασία για προγράμματα προσφοράς, Ροταριανοί Εθελοντές, πρόκειται για πρόγραμμα που χορηγεί Ροταριανούς και άλλους ικανούς επαγγελματίες, ώστε να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους και την εμπειρία τους σε προγράμματα που χρειάζονται βοήθεια,

Ροταριανή Ανταλλαγή Νέων, πρόκειται για πρόγραμμα που προωθεί την διεθνή κατανόηση και την ειρήνη με ανταλλαγές μεταξύ μαθητών ηλικίας 15-19 ετών,

RYLA, είναι πρόγραμμα εκπαίδευσης νέων ανθρώπων, που επικεντρώνεται στην ηγεσία, στα πολιτικά δικαιώματα και την προσωπική ανάπτυξη και τέλος

Παγκόσμια Κοινοτική Δράση, είναι το κοινό πρόγραμμα κοινοτικής δράσης Ροταριανών ομίλων από δύο ή περισσότερες χώρες (Ροδούλα Σταθάκη-Κούμαρη,2011).

Εικ.5.4.10.: Βαρέλι αφιερωμένο στο Rotary international (φωτογραφία από το Αυτοκρατορικό Κελάρι).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η σύνθεση της ιστορίας της Αχάια Κλάους μέσα από τα Βιβλία Επισκεπτών της και τα αφιερωματικά βαρέλια της. Αυτά υπάρχουν μέσα στο Αυτοκρατορικό Κελάρι συνεχώς γεμάτα μέχρι και σήμερα με Μαυροδάφνη και είναι αφιερωμένα σε εξέχουσες προσωπικότητες του αθλητισμού, της πολιτικής και της τέχνης που επισκέφθηκαν το Οινοποιείο. Για την πλήρη παρουσίαση του θέματος χρειάστηκε αρκετή προετοιμασία, μελέτη βιβλιογραφικών πηγών, συλλογή απαραίτητων δεδομένων, επεξεργασία αυτών προς εκπόνηση συμπερασμάτων και κυρίως καλή οργάνωση.

Στο πρώτο κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας, καθώς αυτή αποτελεί εργασία καταγραφής, έρευνας και ιστορίας, γίνεται μια σύντομη αναφορά στο τι είναι ιστορία, τεκμήρια και πως μέσα από αυτά αντλούμε σωστά ιστορικά στοιχεία.

Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια αναλυτική αναφορά στην ιστορία της Πάτρας στον χώρο του κρασιού, κυρίως στα τέλη της δεκαετίας του 19^{ου} αιώνα, όταν δηλαδή η αχαϊκή πρωτεύουσα ήταν εμπορική δύναμη στην εξαγωγή σταφίδας. Έπειτα, ακολουθεί μια αναλυτική ιστορική αναδρομή της Αχάια Κλάους, που αναφέρεται στον τρόπο που ξεκίνησε, στους χώρους της και στο πως είναι σήμερα. Εν συνεχεία γίνεται μνεία στον ιδρυτή Γουσταύο Κλάους και ακολουθεί λεπτομερειακή αναφορά στην Έπαυλη του Κλάους η οποία ανοίγει λίγες φορές τον χρόνο, με ειδικές ξεναγήσεις. Εκεί φυλάσσεται μεγάλο μέρος του ιστορικού αρχείου του Κτήματος, με βιβλία, εισερχόμενες και εξερχόμενες αλληλογραφίες, ντοκουμέντα, συμβόλαια αγοράς της γης, έπιπλα και φωτιστικά με σχήματα βαρελιού κ.α.

Έπειτα, ακολουθεί το τρίτο κεφάλαιο της εργασίας που αποτελείται από τις συνεντεύξεις δύο ανώτερων στελεχών της Αχάια Κλάους. Αυτές έγιναν με προετοιμασία και οργάνωση προσωπικών μου ερωτήσεων ώστε να επιτευχθεί ένας εποικοδομητικός διάλογος μέσα από τον οποίο καταγράφονται λεπτομέρειες για όλο το Κτήμα χωρίς να αφήνονται απορίες στον αναγνώστη. Για την οργανωμένη μεθοδολογία του κεφαλαίου, έγινε ανάλυση των ερωτήσεων και των απαντήσεων για να υπάρξει σαφήνεια και συνοχή του κεφαλαίου με όλη την εργασία.

Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται και καταγράφεται το κυρίως θέμα της εργασίας που ασχολείται με τα οκτώ βιβλία διάσημων επισκεπτών του Οινοποιείου. Εκεί άρχισαν, επί των ημερών του Κλάους, να καταγράφονται βιογραφικά στοιχεία των προσωπικοτήτων που επισκέφθηκαν τον χώρο, γεγονός που συνεχίζεται μέχρι και σήμερα. Πρόκειται για ένα σημαντικό θεσμό, που κρατά ζωντανή την ιστορία της Αχάια Κλάους δίνοντας μια άλλη αξία στον χώρο αυτό.

Το πέμπτο κεφάλαιο αναφέρεται στο Αυτοκρατορικό Κελάρι όπου υπάρχουν τριάντα αφιερωματικά βαρέλια που είναι πάντα γεμάτα με Μαυροδάφνη ενός αιώνας σχεδόν. Η ύπαρξη γεμάτων βαρελιών με Μαυροδάφνη παλαιών ετών, που γίνεται ολοένα καλύτερη όσο ωριμάζει μέσα στο βαρέλι, δεν είναι συχνό φαινόμενο στην Ελλάδα. Το γεγονός αυτό κάνει την Αχάια Κλάους να αποτελεί σιγά-σιγά το πρώτο Οινομουσείο της χώρας και να παραμένει το πρώτο και πιο ιστορικό Οινοποιείο στην Ελλάδα με πλήθος επισκεπτών να καταφθάνουν σε αυτό κάθε χρόνο από όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα αναφέρονται στην πτυχιακή αυτή εργασία γίνεται αντιληπτό ότι η Αχάια Κλάους είναι ένα σημαντικό πολιτιστικό και τουριστικό μνημείο της Αχαΐας με απήχηση σε όλο τον κόσμο. Οι σημερινοί ιδιοκτήτες της επιχείρησης, τα στελέχη και οι εργάτες που πλαισιώνουν αυτό το μνημείο φροντίζουν να διατηρούν την αίγλη του ψηλά στον τουρισμό και στις απαιτήσεις του κοινού. Το ιστορικό αυτό Οινοποιείο είναι ανοιχτό από το 1861 και, χωρίς να έχει κλείσει ποτέ, συνεχίζει να είναι μια ανθηρότατη επιχείρηση που δίνει στους νέους θέσεις εργασίας και βλέψεις για το μέλλον και στον κόσμο

την γεύση των κρασιών της μαζί με οινοποιητικές γνώσεις. Τέλος, φροντίζει για την ψυχαγωγία του κόσμου με παιδαγωγικά, θρησκευτικά, οινοποιητικά προγράμματα και διάφορες εκδηλώσεις του κρασιού.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κουράκου – Δράγωνα, Σ. , (2008). *5 Ιστορικοί Οινοπαραγωγικοί Φορείς*. Αθήνα: Ένωση Οινοπαραγωγών του Αμπελώνα της Βορείου Ελλάδος.
- Σταθάκη – Κούμαρη, Ρ., & Μαρόπουλος, Γ. , (Εκδοτική Επιμέλεια), (2011). *Η οινοποιός εταιρεία «ΑΧΑΪΑ» και τα χειροποίητα βαρέλια της*. Πάτρα.
- Τριανταφύλλου, Κ. , (1980). *Ιστορικό Λεξικόν των Πατρών*(Β' Έκδοσις, αναθεωρημένη και εικονογραφημένη). Πάτρα.
- Σαραφόπουλος, Ν. . *Λεύκωμα Αχαϊκής Βιομηχανίας 1840 – 1940*. Επιστημονικό Πάρκο Πατρών.
- Μούλια, Χ. , (2000). *Το λιμάνι της σταφίδας : Πάτρα 1828 – 1900*. Πάτρα: Περί Τεχνών.
- *Η πολιτισμική φυσιογνωμία της Πάτρα*, (1997). Πάτρα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Πατρών.
- Ξηροτύρης, Η. , (1962), *Για να γνωρίσωμε την Πάτρα*. Πάτρα.
- Καϊκα – Μαντανίκα, Γ. , (1998). *Πάτρα 1870 – 1900 Η καθημερινή ζωή της Πάτρας στην αυγή της Μπελ Επόκ*. Πάτρα: Αχαϊκές Εκδόσεις.
- Σκάρτσης, Σ.Λ., (Επίμ.). *Πατραϊκά χρόνια 1996*. Αχαϊκές Εκδόσεις.
- Μπακουνάκης, Ν., (1997). *Το κρασί του Γουσταύου*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- *Πανελλήνιον Λεύκωμα της Εθνικής Εκατονταετηρίδος 1821-1921, τόμος Β' Βιομηχανία- Εμπόριον- Βιοτεχνία, Αθήνα 1923*.
- Κείμενα από το αρχειακό υλικό της Achaia Claus.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- Negreonte N. (1996), Being digital, Μώκος Γ. (2002), Τεχνολογία και Πληροφόρηση.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CE%B5%CE%BA%CE%BC%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF_\(%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1\)\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A4%CE%B5%CE%BA%CE%BC%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF_(%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%AF%CE%B1)(15-11-2019))
- Λέων Τολστόι (1869), Πόλεμος και Ειρήνη.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1(15-11-2019))

- Εφ. Πελοπόννησος, Ιστορίες της Πόλης.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%BF%CF%85%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%8D%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%BB%CE%AC%CE%BF%CF%85%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%BF%CF%85%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%8D%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%BB%CE%AC%CE%BF%CF%85%CF%82(15-11-2019))

- Ζολώτας Αναστάσιος Π. (1995), Η Εθνική Τραγωδία.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%91%CE%84_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%B%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%91%CE%84_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%B%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82(15-11-2019))

- Πετρόπουλος Ηλίας (1995), Η ονοματοθεσία οδών και πλατειών.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%B9%CE%B3%CE%BA%CE%AF%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1_%CE%91%CE%BB%CE%B5%CE%BE%CE%AC%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%94%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%B9%CE%B3%CE%BA%CE%AF%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1_%CE%91%CE%BB%CE%B5%CE%BE%CE%AC%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%94%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82(15-11-2019))

- Hugo Vickers (2003), Alice, Princess Andrew of Greece.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%BF%CF%85%CE%AF%CE%B6%CE%B1_%CE%9C%CE%B1%CE%BF%CF%85%CE%BD%CF%84%CE%BC%CF%80%CE%AC%CF%84%CF%84%CE%B5%CE%BD\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%BF%CF%85%CE%AF%CE%B6%CE%B1_%CE%9C%CE%B1%CE%BF%CF%85%CE%BD%CF%84%CE%BC%CF%80%CE%AC%CF%84%CF%84%CE%B5%CE%BD(15-11-2019))

- Grand Duchess George of Russia (1988), The Grand-Duke George of Russia proposed and was accepted.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%B9%CE%B3%CE%BA%CE%AF%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1_%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%B9%CE%B3%CE%BA%CE%AF%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1_%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82(15-11-2019))

- Εκδοτική Αθηνών (1978), Ιστορία του Ελληνικού Έθνους.

Ανακτήθηκε από:

[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%AF%CE%B3%CE%BA%CE%B9%CF%80%CE%B1%CF%82_%CE%91%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%94%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%AF%CE%B3%CE%BA%CE%B9%CF%80%CE%B1%CF%82_%CE%91%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%94%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82(15-11-2019))

- Jorgen Pedersen (2009), Riddere af Elefantordenen 1559-2009.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CE%AF%CE%B3%CE%BA%CE%B9%CF%80%CE%B1%CF%82_%CE%A7%CF%81%CE%B9%

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%BF%CF%86%CE%AF%CE%B1%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%94%CE%B1%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82(15-11-2019)

- Ιστορικό Λεύκωμα (1962)
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%BF%CF%86%CE%AF%CE%B1%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1%CF%82(15-11-2019)
- Greg Taylor, Nicholas Economou (2006), The Constitution of Victoria.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B9%CE%B9%CF%83%CF%83%CE%B1_%CE%92%CE%B9%CE%BA%CF%84%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1 (15-11-2019)
- Ziegler, Philip (1985), Mountbatten.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%B9%CE%BA%CF%84%CF%8E%CF%81%CE%B9%CE%B1_%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%88%CF%83%CF%83%CE%B7%CF%82_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%A1%CE%AE%CE%BD%CE%BF%CF%85(15-11-2019)
- Ιωάννης Δ. Παπαδημητρίου (2000), Το Μαζαράκι των Πείρων και της Παναχαΐας και το Μαζαράκι των Πατρών και της Ωλενίας.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%93%CE%BA%CF%8C%CF%84%CF%83%CE%B7%CF%82(15-11-2019)
- Michael Gruttner (2004), Studien zur Wissenschafts und Universtitatsgeschichte.
Ανακτήθηκε από: https://de.wikipedia.org/wiki/Edwin_Fels(15-11-2019)
- Πέτρος Ψωμάς (2007), Δήμαρχοι Πατρέων 1836-2006,
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%92%CF%8C%CF%84%CF%83%CE%B7%CF%82_\(%CE%B4%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%BF%CF%82_%CE%A0%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%AD%CF%89%CE%BD\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%92%CF%8C%CF%84%CF%83%CE%B7%CF%82_(%CE%B4%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%BF%CF%82_%CE%A0%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%AD%CF%89%CE%BD))(15-11-2019)
- Andrew Barnett (2007), Sibelius.
Ανακτήθηκε από: https://en.wikipedia.org/wiki/Franz_von_Vecsey (15-11-2019)
- Βιβλιογραφική Εγκυκλοπαίδεια του Νεώτερου Ελληνισμού 1830-2010.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%9B%CF%8C%CE%BD%CF%84%CE%BF%CF%82(15-11-2019)
- Πλατής Ελευθέριος Ν. (1983-84), Τα Μεταφυσικής Προλεγόμενα του Παναγιώτη Κανελλόπουλου, Απορητική Μελέτη.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B3%CE%B9%CF%8E%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BF%CF%82(15-11-2019)

- Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία (1937), Λεύκωμα της εκατονταετηρίδος της Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας 1837-1937.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BB%CE%B1%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CF%85%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%83%CE%B7%CF%82 (15-11-2019)

- Γατόπουλος Δ. (1947), Ανδρέας Μιχαλακόπουλος (1875-1937)- Η Βιογραφία και το Έργον του.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CE%9C%CE%B9%CF%87%CE%B1%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BF%CF%82(15-11-2019)

- Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου (1939), Η Πελοπόννησος κατά την δεύτερη Τουρκοκρατία (1715-1821)

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%96%CE%B1%CE%90%CE%BC%CE%B7(15-11-2019)

- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 1841-2006 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ- Διοικητές.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CF%82_%CE%91%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CF%8C%CF%80%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%BF%CF%82(9

Αυγούστου 2016)

- Βουλή των Ελλήνων (1986), Μητρώο Πληρεξούσιων, Γερουσιαστών και Βουλευτών (1822-1935).

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%82_%CE%A4%CF%83%CE%B9%CE%BC%CF%80%CE%B9%CE%B4%CE%AC%CF%81%CE%BF%CF%82(15-11-2019)

- Η Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, σ. 999.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%AF%CE%BA%CE%BF%CF%82_%CE%A7%CE%B1%CF%84%CE%B6%CE%B7%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B9%CE%AC%CE%BA%CE%BF%CF%82_-_%CE%93%CE%BA%CE%AF%CE%BA%CE%B1%CF%82(15-11-2019)

- American National Biography (1999)

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%88%CE%BB%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%81_%CE%A1%CE%BF%CF%8D%CE%B6%CE%B2%CE%B5%CE%BB%CF%84(18 Οκτωβρίου 2018)

- Άρθρο στον Ριζοσπάστη.

- Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CE%AC\(31-10-2006\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CF%85%CF%84%CE%AC(31-10-2006))
- Χατζηιωσήφ Χρήστος (1993), <<Το όχι του Μεταξά: βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι παράγοντες μιας απόφασης>>. Η Ελλάδα του '40.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%89%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%82_%CE%9C%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%AC%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%89%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%82_%CE%9C%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%BE%CE%AC%CF%82(15-11-2019))
- Γρηγόριος Δάφνης (1997), Η Ελλάς μεταξύ δύο πολέμων 1923-1940.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%96%CE%B1%CE%B2%CE%B9%CF%84%CF%83%CE%B9%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%96%CE%B1%CE%B2%CE%B9%CF%84%CF%83%CE%B9%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CF%82(15-11-2019))
- Κωνσταντίνος Τσάτσος (2000), Λογοδοσία μιας ζωής.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%95%CE%BC%CF%80%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%BA%CE%BF%CF%85\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%AD%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%95%CE%BC%CF%80%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%AF%CE%BA%CE%BF%CF%85(15-11-2019))
- Ριζοσπάστης, Έσβησε το αστέρι της.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A1%CE%AD%CE%BD%CE%B1_%CE%9D%CF%84%CE%BF%CF%81\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A1%CE%AD%CE%BD%CE%B1_%CE%9D%CF%84%CE%BF%CF%81(15-11-2019))
- Νίκος Δ. Καράμπελας (1979), Πρεβεζάνικα Χρονικά.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%A3%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B6%CE%B1%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%84%CE%AD%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%A3%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B6%CE%B1%CF%82(15-11-2019))
- Ελεύθερος Κόσμος, Απεβίωσε ο Νικόλαος Μακαρέζος.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BB%CE%B1%CE%BF%CF%82_%CE%9C%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CF%81%CE%AD%CE%B6%CE%BF%CF%82\(3-8-2009\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%B9%CE%BA%CF%8C%CE%BB%CE%B1%CE%BF%CF%82_%CE%9C%CE%B1%CE%BA%CE%B1%CF%81%CE%AD%CE%B6%CE%BF%CF%82(3-8-2009))
- Παπαδάκη- Κάκαρη Κούλα (1978), ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%93%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%83%CF%84%CE%AC%CE%B8%CE%B7%CF%82\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%B1%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%93%CE%BA%CE%B5%CE%BB%CE%B5%CF%83%CF%84%CE%AC%CE%B8%CE%B7%CF%82(15-11-2019))
- Σύκκα Γιώτα (22/2/2009), Φιλιά σε εσένα, το κορίτσι μου.
Ανακτήθηκε από:
[https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B5%CE%BB%CE%AF%CE%BD%CE%B1_%CE%9C%CE%B5%CF%81%CE%BA%CE%BF%CF%8D%CF%81%CE%B7\(15-11-2019\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B5%CE%BB%CE%AF%CE%BD%CE%B1_%CE%9C%CE%B5%CF%81%CE%BA%CE%BF%CF%8D%CF%81%CE%B7(15-11-2019))
- Δρούτσας, Η πτώση του Παπανδρέου από την πρωθυπουργία ήταν ανατροπή.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B9%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CE%91._%CE%A0%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%85(15-6-2018)

- Στυλιανού Μαρία (12-11-2012), Ιστορία των Προεδρικών Εκλογών.
- Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%82_%CE%99%CE%B1%CE%BA%CF%8E%CE%B2%CE%BF%CF%85(25-6-2019)
- Ανακτήθηκε από:
<https://www.iefimerida.gr/news/72182/%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CE%B3%CE%B9%CF%8E%CF%84%CE%B7%CF%82-%CF%83%CF%80%CF%8D%CF%81%CE%BF%CF%85-%CE%BF-%CE%BA%CE%B1%CF%81%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CF%87%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B3%CF%8C%CF%82-%CF%80%CE%BF%CF%85-%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AE%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B5-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%B4%CE%BF%CF%81%CE%AE%CE%B8%CE%B7%CE%BA%CE%B5-%CF%8C%CF%83%CE%BF-%CE%BA%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CE%AF%CF%82>(15-11-2019)
- Γιάννης Βαρουφάκης (19-7-2012), Το Πέπλο της Σιωπής.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B9%CF%87%CE%AC%CE%BB%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CE%AC%CE%BB%CE%BB%CE%B1%CF%82(15-11-2019)
- Ευθυμίου Πέτρος (25-4-1999), Τι έκανες στην χούντα, μπαμπά;.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BB%CE%AD%CE%BA%CE%B1_%CE%A0%CE%B1%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AE%CE%B3%CE%B1(23-7-2016)
- Ιωάννα Μάνδρου (19-4-2019), Για τις 14 Μαΐου διακόπηκε η δίκη για την υπόθεση <<Πυθία>>.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%AF%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CE%BD%CE%B%CE%AE%CF%82(11-7-2019)
- Στυλιανού Μαρία (10-11-2012), Ιστορία των Προεδρικών Εκλογών.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%92%CE%AC%CF%83%CE%BF%CF%82_%CE%9B%CF%85%CF%83%CF%83%CE%B1%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B7%CF%82(26-7-2019)
- Βίτω Αγγελοπούλου (1980), Βιβλία για παιδιά: Τα στενά παπούτσια.
Ανακτήθηκε από:
https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%96%CF%89%CF%81%CE%B6_%CE%A3%CE%B1%CF%81%CE%AE(15-11-2019)
- Hamilton Janice, Nigeria in Pictures.

Ανακτήθηκε από:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%99%CF%89%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%82_%CE%A7%CE%B1%CF%84%CE%B6%CE%B7%CF%86%CF%8E%CF%84%CE%B7%CF%82(15-11-2019)